

PALERMO / KER GA JE SKESANEC MUTOLO OBTOŽEVAL STIKOV Z MAFIJC

Samomor sodnika

Palermski sodnik, ki se je 20 let boril proti mafiji, ni prenesel časopisnega moralnega linča
Zagrenjenost sodnikovih prijateljev in kolegov, osuplost in čustvena prizadetost politikov

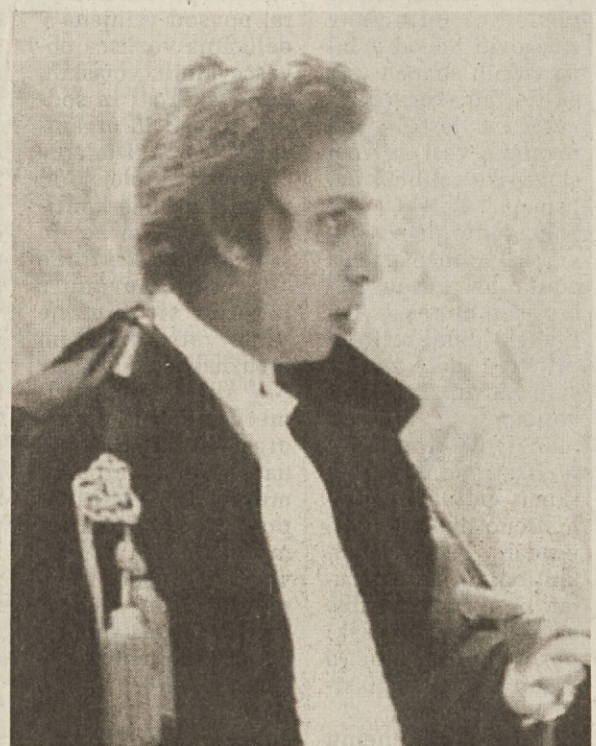
PALERMO - Vso Italijo je včeraj presunila vest, da je palermski sodnik Domenico Signorino napravil samomor, ker ni uspel več prenašati moralnega linča zaradi obtožb skesanega mafijca Gaspereja Mutola. Svoji ženi je pustil le sedemvrstično sporočilo, v kateri se oprostca in

poudarja svojo nedolžnost. »Življenja ne izgubim samo zaradi dinamita ali sibrovke, izgubim ga tudi zaradi obrekovanja«, je z zagrenjenostjo izjavil sodnik Gianfranco Riggio, ki je pred časom dvignil toliko prahu, ker se je zaradi groženj odpovedal sodelovanju v protimafijski skupini Domenico Sice.

To pa ni bil edini zagrenjeni komentar ob Signorinovem samomoru. Na zatozni klopi so se takoj znašli tisti časopisi, ki so primer Signorino razbojnali na prvih straneh časopisov, tako da so morali novinarji včeraj v Palermu požreti marsikateri očitek.

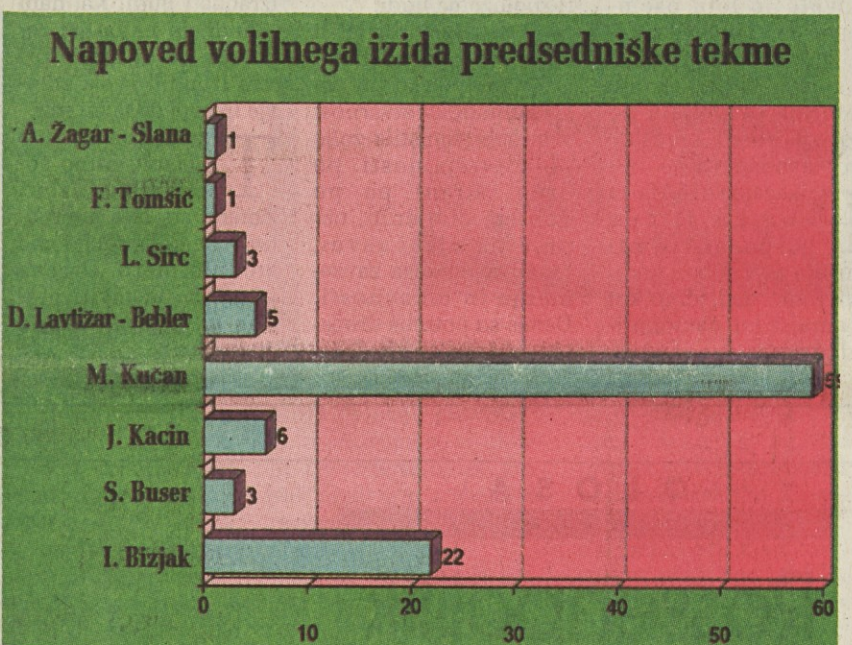
»Končno pri tem umoru vemo za zločinca, to je bil tisk!«, je z ogorčenjem izjavila neka družinska prijateljica. Tega mnenja pa niso palermski sodniki in odvjetniki, ki poudarjajo, da novinarji objavljajo le vesti. Casopise se torej ne sme kriminalizirati, krivce je treba iskati med tistimi, ki kljub preiskovalni tajnosti novinarjem posredujejo strogo zaupne vesti. V sedanjem primeru je vsa zadeva se hujsa, saj je skesanelec Mutolo navedel kar štiri imena sodnikov, ki naj bi bili vpleteni v mafijske posle, v javnost pa je šlo le Signorinovo. Zakaj, bo morala ugotoviti preiskava.

Signorino je vedno z ogorčenjem zavračal vsa sumičenja in obtožbe: »Jaz naj bi bil prijatelj mafijcev? Moja kariera je dovolj zgovorna: skoraj 20 let dela posvečenih protimafijskemu boju. Nemesto mene govorijo zaporni nalogi, ki sem jih podpisal, dosmrtna ječe, ki sem jih zahteval!«, je pred dnevi Signorino komentiral časopisno pisanje. Predsinočnjim ga je dobro uro poslušal namestnik državnega pravdnika iz Caltanissette Pietro Vacca, sodnik Paolo Giordano pa je povedal, da je Signorino izročil sodstvu podroben memorial, vsekakor pa so se po Giordanovih besedah že začele rušiti Mutolove obtožbe. Tragična smrt palermškega sodnika je globoko odjeknila tudi v parlamentu, kjer so jo sprejeli

Sodnik Domenico Signorino (Telefoto AP)

Stroka napoveduje, da bo predsednik Slovenije izvoljen že to nedeljo

Tri meritve Centra za raziskavo javnega mnenja in množičnih komunikacij pri ljubljanski Fakulteti za družbene vede so pokazale, da se je prednost Milana Kucana med stopnjevanjem volilnih kampanj sicer nekoliko zmanjšala pred drugimi predsedniškimi tekmeci, vendar je kljub temu mogoče reči, da je še vedno najbližji

zmagi, in sicer že v prvem volilnem krogu. Sledijo mu Ivan Bizjak, Jelko Kacin in Darja Lavtizar-Bebler. Raziskava javnega mnenja je prav tako pokazala, da imajo največ možnosti za vstop v parlament liberalni demokrati, krščanski demokrati, kandidati z Združene liste in kandidati Slovenske nacionalne stranke.

Kristo s truplom preminulega sodnika so odnesli na zavod za sodno medicino (AP)

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Predsednik Dežele pri Colombu

Po tržaškem županu Stafferiju je včeraj tudi predsednik deželne vlade Turello obiskal zunanjega ministra Colomba, s katerim se je pogovarjal o bodočih pogajanjih s Slovenijo za revidiranje Osimskih sporazumov.

..... stran 4.....

Fašisti rovarijo v Benečiji

Desničarski skrajneži so napovedali za jutri avtomobilski pohod po Nadških dolinah, katerega provokatorski namen je na dani. Krajevno prebivalstvo je zaskrbljeno pred novimi provokacijami in zahteva prepoved shoda.

..... stran 10.....

Seminar ACCOA o trgovinski menjavi

V Trstu je bil včeraj seminar o tehničnih in finančnih vidikih trgovinske menjave med Italijo na eni ter Slovenijo in Hrvaško na drugi strani, ki ga je organizirala tržaška delegacija zveze trgovinskih zbornic za dežele onkraj Jadrana ACCOA, naslednice nekdanje mešane zbornice ITALJUG. Seminar je bil namenjen predvsem poslovnim ljudem iz FJK in dober obisk priča, da so argumenti, ki zadevajo trgovinsko, pa tudi finančno in industrijsko sodelovanje s sosednjima državama danes močno aktualni. Seminarja so se udeležili tudi vsi vidnejši predstavniki slovenskih gospodarskih organizacij in bančnih zavodov s Tržaškega in Goriskega.

..... stran 4.....

Parkirišča v Trstu težave z gradnjo

V Trstu kronično primanjkuje večjih parkirišč. Faraonski načrti so propadli, namesto njih so zasnovali nekaj skromnejših in stvarnejših, toda njihova uresničitev ne bo tako gladka, predvsem pa ne hitra...

..... stran 6.....

Referenduma o financarski šoli ne bo

Goriški občani ne bodo mogli na referendumu odločati o vprašanju, ali naj se šola vojašnica za več kot tisoč finančnih straznikov zida na goriškem letališču. Komisija, ki je ocenjevala sprejemljivost referendumskega vprašanja, je včeraj sklenila, da gre pri tem za vojaško-obrambni objekt in da zaradi vojaške tajnosti vprašanje ni v pristojnosti krajevnih uprav. Zato o gradnji ni možen referendum. Sklep je že sinoči izzval ostre kritike med občinskimi svetovalci.

..... stran 8.....

Vesti iz kmetijstva

Tokrat lahko berete o novem udarcu za razlaščenje, o kmetijskih opravilih v decembru, o podaljšanju roka za uvedbo tim. kmetijskih zvezkov in o težavah, ki jih imajo nekateri živilnorejci zaradi gradnje plinovoda na Krasu.

..... stran 10.....

štiri nove
PRAVCE IZ BENEČIJE
ZTT v slovenščini in italijansčini • v vseh knjigarnah

BIROKRACIJA

Zaradi rodilnika (!) neveljavne zelene zavarovalne karte

MARTIN BRECELJ

TRST - Kot znano, biokratsko pikolovstvo zahteva svoje. Včeraj je zahtevalo dolge vrste in veliko razburjenje slovenskih in hrvaskih državljanov, ki so nameravali potovati v Italijo z avtomobili, pa jim to ni uspelo, ker - imenovanik ni rodilnik.

Naj pojasnimo! Od 1. decembra letos slovenski in hrvaski državljan ne morejo več na tuje z avtomobili, ki imajo se staro zeleno karto, se pravi jugoslovansko mednarodno zavarovanje. Včeraj pa jim italijanski obmejni policaji vsaj na nekaterih mejnih prehodih niso pustili čez mejo niti z novimi zelenimi kartami, slovenskimi in hrvaskimi, čes da niso pravilno sestavljene. Po sporazumu, ki sta ga Slovenija in Hrvaška sklenili v Bruslju z Evropskim zavarovalnim birojem bi moralo namreč v točki 2 na

teh kartah pisati »Slovenski zavarovalni biro« oziroma »Hrvatski ured za osiguranje«. V resnici pa piše »(Izdano s pooblastilom) Slovenskega zavarovalnega biroja« oziroma »(Izdato po ovlasti) Hrvatskega urada za osiguranje«.

V tem je razlika, se bo mogoče kdo vprašal. V sklonu, vendar! Imenovanik ni rodilnik! Obmejni policaji so glede tega prešli natančna navodila, pa tudi mnogi povprašani zavarovalni agentje so se tokrat izkazali osupljivo natančni.

Pristavimo naj, da je zaradi tega resnica in ljubo dokaj togega zadržanja italijanskih oblasti slovensko zunanje ministrstvo včeraj naslovilo v Rim protest. Italijansko zunanje ministrstvo je odgovorilo, da bo zadevo skusalo se danes urediti. Saj, skloni so lahko različni, stvar pa ena in ista!

Nacisti izzivajo tudi v Avstriji

DUNAJ - Doslej neznani storilci so v noči na četrtek »kusali« zazgati vhodna vrata koncentracijskega taborišča v Mauthausnu v Zgornji Avstriji. Vrata so deloma poskodovali, varnostni organi pa so v bližini našli se dodaten zabojnik z gorivom.

Ozadje atentata ni znano, policija pa domneva, da pripadajo storilci skrajni desnici, ki se je prav v Zgornji Avstriji večkrat pojavila z incidenti.

V taborišču Mauthausen je v nacistični dobi umrlo nad 100.000 ljudi, taborišče pa so osvobodili Američani leta 1945.

Uradnih izjav ob najnovejšemu pojavu desnega ekstremizma v Avstriji do včeraj popoldne ni bilo. (I.L.)

BIH / PO ISLAMSKEM VRHU V SAVDSKI ARABIJI

V Bosni upajo, da jih bo rešila nafta muslimanskih držav

Opozarjajo pa, da o miru odločajo v New Yorku in ne v Džedi

ZEKERIJAH SMAJIC / STA

SARAJEVO - Islamska konferenca v Džedi je morda začetek konca zahodne neiskrenosti do zrtev vojne na tleh nekdanje Jugoslavije in konec zablod, da je z Miloševićem in Karadžićem mogoče urejati probleme na podlagi zenevskih pogojev. Tako vsaj upajo ljudje v Sarajevu.

Bosna nima nafte, ima samo svojo pravico in nedolžnost. Morda pa ji bo pomagalo prav črno zlato. Arabska nafta bi bila lahko namreč pomemben politični argument Zahodu, da bi popravil doseženo zalostne napake pri vodenju balkanske politike.

Politična in moralna podpora, ki jo v teh odločilnih trenutkih ponuja Bosni in Hercegovini 46 islamskih držav, je ogromna, vendar je središče političnega in vojaškega odločanja na Vzhodni reki, v Varnostnem svetu.

Evropa in Združeni narodi se zavedajo vpliva islamskega sveta, kar so potrdili s svojim odno-

som do zasedanja v Džedi. Le na napadalca ves ugled te mednarodne unije nima nobenega vpliva in vrača celotno bosansko vprašanje k izhodni dilemi: ali je Srbe mogoče zaustaviti z arabsko obsodbo in z radikalnimi zahtevami islamskih držav do Združenih narodov in Evropske skupnosti.

Operacije, ki jih pravkar izvaja srbska vojska, in ponovni pokoli na ulicah največjih sarajevskih mest potrjujejo, da forumsko delo ne more zaustaviti olivnozelenih tankov, ampak dobivajo srbski poveljniki z vsako novo mednarodno konferenco dolge tedne časa za urednicevanje vojskih nactov po machiavelističnem nacelu, po katerem namen posvečuje sredstvo. Zato je upravičen strah pred enakim obnašanjem Srbov tudi po svetovni islamski konferenci.

Za pesimizem sta dva

razloga: tudi to konferenco sta minirala Owen in Vance z nedokazanim stališčem, da bi z ukinitvijo embarga na uvoz iz Bosno povzročili balkanski spopad, o vojni ali miru pa v resnici odločajo v New Yorku, nepa v Ankari, Islamabadu ali Džedi.

Tako razmerje moči pa ima s stališča BiH preudnost, ki je ne gre zanemarjati. Če bi v Bosni poslele samo islamske države, bi speljale vodo na mlin Karadžiću in Miloševiću, ki sta se pred izbruhom spopadov z vso možno propagando dokazovala, da je islamizacija vzrok za bosansko tragedijo.

Del svetovnega javnega mnenja, posebno ruskega, je sprejel srbske teze in govori o verski vojni v Bosni. Podobno kot v Moskvi o Bosni pišejo tudi na Kitajskem, kanadski in japonska stališča pa se zadnje čase spreminjajo. Vse skupaj pa ima gotovo velik vpliv na stališča in obnašanje Butrosa Galija, Cyrusa Vancea in lorda Owana. Njihova stališča so odraz globalnih odnosov.

V tako svetovno razvalino se hočeš nočes utapljaajo islamske države: ne zaradi svoje iskrene volje, ampak zaradi gospodarske nuje. Arabski kapital je v obtoku in najrazvitejših evropskih državah in ZDA, naftni magnati pa so delničarji v svetovnih družbah. Z drugimi besedami: Kuvajit in Saudska Arabija ne bi bila to, kar danes sta, če bi imela nafto, ne pa tudi bogatega Zahoda. Torej: samo gospodarski interesi povezujejo islamski svet v klobčic s svojimi glavnimi odjemalci. Ali tega ne dokazuje tudi osemmesečno ukvarjanje teh držav z bosansko tragedijo? Z druge strani so se nekatere afro-azijske države javno postavile na stran tretje Jugoslavije, četudi te ekspresne tvorbe se nihče na svetu ni priznal.

KOMENTAR

Prekovanje mečev v lemeže

MILAN MEDEN

Sestop nestrankarskega Janeza Drnovska v slovensko politično areno na strani Liberalno-demokratske stranke je koncal neko obdobje civilne družbe in javne sfere; bil je njen prvi produkt.

Poteza Milana Kucana, da kandidira za predsednika Slovenije kot neodvisni državljani in levicar, ni zato nič drugega kot poskus ozi- vljanja zatrtje javne sfere. Paradoksalno je, da mu pri tem asistira protikandidat Ljubo Sirc, ki se izrecno zavzema za civilno družbo in javno sfero.

Preostali kandidati se obnasajo po sloven- sko: trop zajcev - volcja smrt. Za predsednika pa se kandidira popularni Janez Jansa, ki čaka svojo priljubljenost. Krščanski demokrati so porinili v roke Ivanu Bizjaku Clintonov sakso- fon in izrabili premor za konsolidacijo svojih vrst ter stepanje nafalina.

Prenovitelji so svojo priložnost skoraj zapravili: z nacrtno individualizacijo članstva bi okrepili demokrate. V finalu pa so vendarle odločilno zmanjšali možnost vrnitve politične policije v slovenski prostor. Pri tem je imel labodji spev pogumnik Ciril Zlobec. Ni ponovil napake tistega akademika, ki je analiziral zgo- dnje Hitlerjeve spise in ugotovil: mož je nepi- smen, zato ni nevaren.

Jelincicevega fenomena ni mogoče razložiti z amatersko psihanalizo. Pred zagovorniki nacionalizma ali tistimi, ki so prestrašeno obsedeli pri mizah, se bo vselej prikazala mrka postava v vojaški uniformi. Reforma desnega krila socialnih demokratov je pripel- jala v Nemčiji do Hitlerja. Politični umor Jozefa Skolca bi pomenil prvo zmago sloven- skih fraikorpsov.

Kučan je pokazal na neodvisno javno sfero in levico. Znova je odkril, da je človek izgubil svoje središnje mesto, da je postal orodje v službi gospodarskih ciljev, da je odtujen, da izgublja svojo konkretno navezanost na solju- di in naravo. Tega se zavedajo tudi Zelenci in minister za znanost Peter Tancig.

Dokler ljudje pri svojem delu ne bodo postali člani samoupravne skupnosti delav- cev, bodo ostali v bistvu suženjski, ne glede na politični sistem, v katerem živijo. Upor, da bi spremenili ta razmerja, ne bo izšel iz dobro- delnosti.

Da bi se izvili krogu, v katerem se vrtime, in da bi napravili naslednji korak k samoure- sničenju Slovenije, potrebujemo poleg volitev tudi neodvisno javno sfero in levicarje, ki niso iz muzeja. Sele potem bodo v Sloveniji vse stvari v sedlu.

Kolumbova nova doba se je začela z idejo individualne pobude. Končuje se s paranoi- dnim sovratvom. Vodilni naceli bosta postali razum in vest. V nasprotju se bodo sence podaljševale. Glasovi blaznosti bodo postali se- močnejši.

MOJE MNENJE

Kakšne bodo posledice pohoda?

BOGO SAMS

V torek sem v Trstu vse dan poslušal vpra- sanja: bo res Jelincič imel desetino poslan- cev, je res prišlo do takega političnega pre- obrata slovenske de- mokratične pomladi in predvsem, ali se slo- venska politika zaveda posledic? Jelincičev zmagoviti pohod je bil na vidnih straneh vse- ga italijanskega tiska zato, ker je to edina resnična vest, novost slovenske volilne kam- panje.

Posledic pa se slo- venska politična srenja očitno ne zaveda. Do- bro pa o njih vedo ita- lijanski demokratični prijatelji, da o zamej- skih Slovencih ne go- vorimo.

Bistvena je namrec razlika med desničar- skimi, tudi rahlo anar- histično neurejenimi, vendar v bistvu demo- kratičnimi skupinica- mi, ki so bile značilne za sedanji slovenski parlament in močno organizirano neofasi- stično skupino.

Poziv k etničnemu cisčenju v Sloveniji ni nekaj osamljenega. Izvajajo ga - razen v Sloveniji - na celotnem nekdanjem ozemlju, in to na različne, po veči- ni najbolj brutalne in krvave načine. Nekaj podobnega groze nem- ski neonacisti, podo- bni, čeprav ne tako dramatični, so pojavi v Italiji, Franciji, povsod po Evropi.

Slovenska skrajna nacionalistična stranka bo nujno sestavni del zelo širokega spektra mednarodnih med

seboj povezanih sil. Obstajajo krščansko - konzervativna, liberal- na in socialistična internacionala. Obstaja pa tudi črna internaci- onala, prav tako trdno povezana in bogato založena z denarjem, vezmi, vplivom in sko- raj povsod vrinjena v delikatna vozlišča ob- veščevalnih, vojskih, policijskih sil in sod- nih oblasti in organi- zmov. To so tiste črne mreže, ki se plejejo in prepletajo nas konti- nent, katerim so do sedaj demokratične sile, obravnavane z izredno širokim ne samo strankarskim predznakom, bile kos.

V slovenskem pri- meru obstoj močne organizirane skrajno nacionalistične parla- mentarne skupine, podprte z močnimi mednarodnimi vezmi, vodi v povsem novo razporeditev sil slo- venskega parlamenta in bistveno moti sesta- vljanje nove vlade, reševanje problemov, sprejemanje zakonov.

Ta film smo že pogosti videli. Vse stranke bodo namreč pod stal- nim izsiljevalnim prit- skom, bojaznijo pred lastno bazo in bodo prisiljene popustiti nacionalističnim izsi- ljevanjem.

Kadar pa popušča v demokratičnem odno- su do svojega državlja- na tuje narodnosti, je v pod vprašanjem tudi tvoja svoboda in demo- kratični odnos do Slo- vencev. Srbski cetniki najprej pobijajo sara- jevske demokratične

Srbe, protinacisti pa so bili prve žrtve naci- stov.

Nova slovenska vla- da lahko temelji samo na dogovoru večje sku- pine demokratičnih strank, nekatere med njimi pa bodo pri tem dogovarjanju pod hu- dim izsiljevalnim prit- skom novi ustanovlje- ne desnice.

Bo v takih pogojih se možen razumen dogovor strank centra in konservativne krš- cansko demokratične desnice? Celotna poli- tična mavrica odnosov je v nevarnosti.

Najvažnejši pa so seveda odnosi v dru- žbi. Tisti vsakodnevni, na osnovi katerih v Sloveniji med celo- tnim osamosvojitve- nem obdobjem ni bilo niti enega smrtnega primera zaradi policijskega nasilja, ko ni bil znotraj zdrave in dru- zbe nihče pretepen, zaprt, ranjen ali kakor koli preganjan.

Ustvarjanje naciona- lističnega organizirano stopnjevanega prega- njanja nujno vodi k notranjim trenjem, zaostritvam, spopadom in h krvi.

Slovenije ni mogoče »ponovno narediti slo- venske« po tem rece- ptu brez nasilja nad drugimi in s tem po neizprosni logiki nasi- lja nad Slovenci.

To pa je že povsem druga družba, ni več ona prijazna, katero si slovenski narod demo- kratično ustvarja se dalj časa in ki se ime- nuje slovenska po- mlad.

STRANKE-VOLITVE

O prihodnosti, ki ni črna

LJUBO SIRC

V moji predsedniški kampanji me kot ekonomista spra- sujejo, kdaj bo nastopila »prihodnost, ki ni črna«.

Ko bodo Slovenci začutili, da je mogoče samostojno delati in da se je vredno podjetni- sko uveljavljati, se bodo pričeli kazati vsaj znaki, da se premika- mo.

Slovenija se je znasla v teza- vnm položaju, ker smo Slovenci pre- vec razmišljali samo o sebi in ne o zemljepi- snem prostoru, kjer smo. Na ta način smo se zabubili, zato je treba odmesati stene in spet pogledati v svet.

Svoje ime bom zasta- vil za večji mednarodni ugled Slovenije in tako pripomogel, da bo Slo- venija postala enako- vreden in zaželen par- tner v mednarodnih odnosih. Slovenci mo- ramo nastopati samoza- vestno v Evropi in tre- zno na Balkanu. V Ev- ropo se nam ni treba vracati, kar smo v njej vedno bili.

Združena Evropa, ki ne bo prevec centralizirana - je tudi naš cilj. Nas pri- spevek k civilizirani pomiritvi in dogodku med vojskujociimi se narodi na področju nekdanje Jugoslavije pa

bo v korist nam samim in vsem drugim v Evro- pi.

V primeru zmage lahko za Slovenijo za- stavim svoje ekono- msko znanje in močne mednarodne zveze, da bi se povečalo blagosta- nje v Sloveniji. Zasta- vim lahko tudi svoje izkušnje s preobrazbo komunističnih gospo- darstev po svetu, po- znavanje pravih proble- mov evropskega zdru- zevanja in nove sveto- vne ureditve. Kot eko- nomski strokovnjak bi se trudil prinesiti v slo- vensko gospodarstvo novo vzdušje in poma- gi pritegniti tuj kapi- tal.

Predvsem moram reci, da enega sa- mega recepta za spremembe ni. Vsi so mislili, da bodo te spre- membe tekale precej bolj preprosto in gladko. Na začetku smo se vsi zgle- dovali po letu osem- instiridesetem v Nemci- ji, ko je predvsem refor- ma cen in finančna reforma pripeljala do novega poleta nemske- ga gospodarstva.

Okazalo se je, da so komunistična gospodarstva za- pustila precej bolj kom- plicirano dediščino kot dvanajst let nacionali- stičnega gospodarstva.

To niti ni presenetljivo, saj tam ni prišlo do posegov v privatno las- tnost in vodenje podje- tij, čeprav so jih morali voditi po nacrtu. V Nemčiji je bilo sicer precej razbitega, ampak ostala je vsaj organizaci- ja ljudi in sposobnost. Ostalo je znanje.

Pri nas kapacitete sicer obstajajo - so pa v dobri meri napačno postavljene. Niso pripravljene za proizvodnjo tistega, kar je najbolj potrebno za domaco porabo in izvoz. Zato potrebujemo spremembe v usme- rjenosti gospodarstva, v načinu vodenja.

Potrebna je reorgani- zacija - to se nanasa tako na Slovenijo kot na vse vzhodnoevropske dezele, kjer se je zgodi- lo se nekaj, s čemer v Nemčiji niso imeli opravka. Mislim na spremembo duševnega razpoloženja ljudi.

V stiridesetih letih sta komunistična propaganda in komunistična stvarnost v ljudeh zapustila željo po ustvarjalnosti, po drugi strani pa po dobrem življenju, če- prav na nizki ravni, brez prevelikega zavze- manja in delavnosti. Danes so potrebe druga- cne, vsi poskušajo dose-

ci Zahodno Evropo, ki temelji na tem, da so ljudje res zavzeti za svoje delo in imajo od tega tudi velike rezulte- te.

Pri nas so bodo morali ljudje odlo- citi, ali želijo zive- ti v miru in imeti nizke dohodke - ali pa se bolj potruditi in imeti več od tega.

Menim, da bi v Slo- veniji pri preobrazbi go- spodarstva lahko zaob- slili fazo grobe kapitali- zma. V vseh svojih nastopih poudarjam moralno stran gospo- darstva in politike.

Politika ne gospodar- stvo nista divji lov, kjer bi lahko vsakdo počel, kar hoče. Tudi svobo- dno gospodarstvo ni bilo zamisljeno tako, da bi bila vsa sredstva dovoljena. Dovoljena so sredstva, ki ljudem ne delajo težav.

V nobenem sistemu ne smemo uporabiti prevare, se manj fizično izrabljati ljudi. Kaj nam pomagajo najboljši re- zultati, če bi ljudje pri tem izgubili svoje zdra- vje in svoj duševni mir.

Trzna ekonomija je v bistvu samo go- spodarstvo izbir. Zmeraj sta dve alterna- tivi in na koncu najdemo srednjo mero. Država pa mora postaviti prave okvire za takšno življenje.

GLOSA

Rassenpolitik

DAVID COHEN-REUSS JR.

Vaščani Podlipnika, idilicnega podalpskega zaselka, so imeli svoje predvolilno zborovanje, ki se ga je udeležil eden od deželnih mogoci- kov. Podlipničani niso kot neobtesani in neo- belani ljudje, a polni življenjske energije ali, po domace, moči. Bili so prepričani, da sodijo v skrivnostno ostisko raso, danes pa zgrozeni ugiba- jo, zakaj jih meščani uvr- sčajo med dinaride. Casa za premišljevanje ni več! Izmislili so si prislusko- vanje. V takšno množi- cno duhovno ozračje je prihitel Victor Edlinsch- hisch s svojim sprem- stvom. Tisti Victor, ki so ga poznali kot nekdanje- ga mešetarja z nevarnimi predmeti. V družbi zan- darjev se kar dobro počuti, čeprav o tem ne govori po gostilnah. Sprejem je bil veličasten. Gospod Victor je skocil na oder in takole spre- govoril Podlipničanom:

»Moje dame in gospo- dje! Danes boljševidem ni samo sodra, ki se je poskrila od Vladivostoka do Kopra, ampak kre- tenski svetovni nazor, nad katerim se navdušo- jejo slabici, politični zagovodneži. Ravno taki- tipi so nas razsvetljevali, češ da gre samo za teore- tične probleme, da je njih- ova ideologija v bistvu nekakšna teorija. Ne! Peščica zlovoljnih ljudi je razdejala svet. Zato smo boljševidem morali ustaviti, če smo hoteli preživeti. Zdaj ga bomo - z vašo pomočjo! - tudi dokončno zatrli.

Pravite, moje dame in gospodje, da moramo naše gospodarsko življe-

nje graditi na temelju zasebne lastnine. Takšno zamisel pa lahko zago- varjam samo, če se tako ali drugače pokaže, da ima logično podlago. Ta misel mora crpati svoje etično opravičilo iz nuj- nosti, ki jo narekuje narava. V času nase osvoboditve ne morejo ostati ustanove in siste- mi nedotaknjeni samo zato, ker so se prej obdr- žali brez sprememb, kajti boljševidska golazen se skriva po vseh pisar- nah. Velike osvoboditve- ne epohe se presenetlji- vo malo ozirajo na obli- ke, ki jih krasita starost in tradicija. Zato je treba dati tradicionalnim obli- kam zdrave temelje in jih obraniti tako, da bi bodo obveljale kot potr- bne, kot logične in pra- vične - s pravcato meta- fizično nujnostjo.

Da je zasebna lastnina opravičljiva, recem samo takrat, ko priznam, da so človeški dosežki različni. Potem je logi- cno, naj do ustrezne mere prepustimo ljudem soupravljanje teh rezul- tatov. Neumno bi bilo, če bi jim zaupali upra- vljanje, ki je vezano na določeno osebo, kroni- cno bebastim boljševi- kom ali - kot se jim danes modno reče - pre- snovateljem in sindikali- stom. Priznati moramo torej, da na gospodar- skem področju niso vsi ljudje enako vredni. In če priznamo to, je neum- no, da bi rekli: na gospodar- skem področju so nedvomno razlike v vrednosti, kar pa ne velja za politično podro- cje. Katastrofalno je gra- diti gospodarsko življe-

nje na profitu, vrednosti posameznika, na politi- čnem področju pa zani- kati njegovo avtoriteto in na njeno mesto vrniti zakon večjega števila - demokracijo.

Zato je naravno, da se, kadar ocenjujemo, da so sposobni umi naše naci- je, ki so vedno v manjši- ni, vredni samo toliko kot vsi drugi, genialnost, sposobnost in vrednost posameznika počasi podrejšo večini; to nazadovanje pa potem imenujemo demokracija. To seveda ni demokraci- ja, ampak vlada neum- nosti, poprečnosti, mlacnosti, strahopetstva, slabosti, nesposobnosti in boljševidizma. Demo- kracija pomeni, da bi morali narodu vladati in ga voditi njegovi najspo- sobnejši ljudje, ugledni možje, ki so za to nalogo rojeni. Ne pristajam na naključno večino!

Gospodje! Kriza nase nacije je zelo resna! Lahko celo izginemo kot narodno telo. Dezelno gospodarstvo pa ne more biti cvetoče, če nima pred in za seboj cvetoče, močne države, da ga ščiti. Katastrofo našega gospodarstva namenoma ustvarjajo boljševidi! Se naprej si grejejo razkosne pisalne mize. Zaradi njih smo prisiljeni zmanjšati stro- ske na vseh področjih. Vedno je najbolj nara- vno varčevati pri delo- vni sili. V industriji bodo morali delati ceda- lje bolj racionalno, to pa pomeni se večjo avtomatizacijo in se manjše ste- vilo zaposlenih. Dokler ne bomo premagali notranje razdrojenosti,

ne bodo mogli nikakršni zakonodajni ukrepi zadržati propadanja našega naroda. Ko bomo prisli na oblast, bomo odpravili nezaslužene dohodke, ukinili suze- njstvo obrestim - vendar s tem ne bomo spodkopali naše lastne državne eksis- tence. Okrepili bomo turizem po hribih, rocne delavnice, privatizirali vse banke, da sploh ne govorim o tem, kako varno se boste počutili pod budnim ocesom policije in z odlično opremljenimi vojskaci. Kajti zavzeti moramo svetovna trzišca, kjer ni milosti!

Moje drage dame in spoštovani gospodje! Slisim blebetanja, kako da sem razbojnik ali ekstremist. Recem vam: to so komunistična pod- tikanja! O tem se bomo pogovarjali na sodiscu! Na teh in vseh priho- dnjih volitvah bom edini zmagovalec, ker naša nacija nima druge izbire, če hoče obstati. In ta dežela bo dinaridska kot se nikoli! Ne dvomim, da se boste pravilno izbrali!

Podlipničani, prepro- sti ljudje, se sicer niso strinjali z vsem, kar je gospod Victor povedal, toda cutili so, da govori resnico. Z burno ovacijo so izrazili svoje prijetne občutke. »Ni ravno Pascal,« zammra nekdo iz ozadja, »ampak tudi Podlipnik ni Francija.« Kaplan pa pristavi: »Se od hudica bomo vzeli orožje, ce bo treba!« Mistična toplota jih je obsla, ko so zapusali gostišče. Vse je že odlo- ceno!

Vodoravno: 1. skrajnost, preti- ranost, 8. smer v umetnosti, ki ji je pripadala slikarka pod 38. vodoravno, 10. kraj na desni obali Donave pri Banatski Palanki z ostanki srednjeveškega gradu, 11. ime košarkarja Knege, 12. slo- venski pisatelj in publicist (Rok), 14. vhod v sapnik, 15. odmev, eho, 17. gorovje v Sahari, 18. pok- rajina v jugozahodni Saudski Ara- biji, 20. Nikolaj Erdman, 21. Novak Simic, 23. družbeni položaj, 25. ptic njorka, 26. ime slikarke pod 38. vodoravno, 30. pred desetletjem odlični svedski tenisač (Björn), 32. gric v Jeruzalemu po katerem se ime- nuje svetovno židovsko gibanje, 33. prepreka, 35. zemljišče blizu hiše za gojenje vrtnin, 36. otroška napihljiva igra, 38. na današnji dan leta 1926 umrla slovenska slikarka (slika Kofetarica).

Navpično: 1. francoski izdelovalec

Zmago Pezdirc

Razstava ob štiristoletnici smrti beneškega slikarja Jacopa Bassana

Okoli leta 1660 je Benecan Marco Boschini uvrstil Jacopa Bassana med najpomembnejše beneške umetnike v času, ko so ustvarjali Tizian, Tintoretto in Paolo Veronese. Zascitni znaki slikarske delavnice Bassano so bukolici prizori, figure, slikane s hrbtni strani, nevihtno nebo in svojevredni kolorit. Prvi clovek te delavnice je bil Jacopo da Ponte, imenovan Bassano (ok. 1510 - 1592), ki je prispeval izvorna in vplivna dela v manierističnem slogu.

Rojstno mesto Terraferme, katerega ime je dvignil iz anonimnosti, se mu je ob 400-letnici smrti oddolžilo z razstavo 71 slik, 21 risb in s številnimi novimi odkritji: arhivskimi dokumenti, tehnološkimi raziskavami slik, stratigrafskimi, rentgenskimi in radiografskimi analizami. Obsežne raziskave so prinesle nove atribucije, nove datacije slik in nove podatke o umetnikovem življenju.

Najzgodnejša razstavljena dela so nastala sredi tridesetih let. Mladi Jacopo je že trdno stal na svoji poti; ustvarjal je oltarne slike v duhu poznega quattrocenta, ki spominjajo na delo Bonifazija de'Pitattija in Lorenza Lotta. Z gosto kompaktno in enakomerno osvetljeno barvo je slikal jedre polne figure.

Okoli leta 1545 se v nekaterih motivih že kazeta tipični bassanovski kolorit in pastorela, ki napovedujeta zgodnje zrelo desetletje, čas prvih mojstrov. Dela iz tega obdobja se zaradi stilnih in tehničnih eksperimentov odlikujejo po izvirnosti in modernosti. Na začetku petdesetih let je uveljavljeni manierizem presegel, novo formalno usmerjenost pa naslonil na moderne sodobnike: Salviattija, Parmigianina in Tintoretta. Po letu 1555 v konfrontaciji z estetikomaniro oblikuje avtonomen stil, značilen na primer za mozaik mrzlih in irealnih barv na sliki Poklon kraljev (Dunaj, 1555). S harmonijo barvnih akordov azurno modre, rdece in zelene barve postane bistven izrazni element svetlobe, ki poslej odločilno zazna-

muje celotno Jacopovo delo. Prosojnost svetlobe ne ustvarja le oblik, ampak predvsem ambientalno resničnost naslikanega motiva.

Poleg svetlobe je njegov osrednji interes usmerjen v pejsaz. Ta leta zaznamuje tudi geneza biblično-pastoralnih prizorov. Quadri campestri iz začetka šestdesetih let napovedujejo dve novosti: v nabožnih prizorih in pastoralah osamosvajanje krajine, v alegorijah pa osamosvajanje tihožitja.

V sedemdesetih letih je Bassana sodeloval s sinovi Leandrom, Gerolamom, Gianbatistom in

Svetlobni akordi

BARBARA JAKI MOZETIC

najpogostejše s Francesco. Nastajali so biblični prizori velikih formatov, naslikani kot zavr. Osvetljeni z enakomerno večerno lučjo oblikujejo mojstrov svetlobno poetiko sedemdesetih let. Iz tega časa izvirajo številni motivi, ki jih je zasnoval Jacopo, celotna družinska bottega pa jih je izdelovala serijsko. Cikli starih letnih časov, starih elementov in cutov so postali popularni in se razširili po vsej Evropi.

Okoli leta 1575 Jacopo obudi nočne prizore, noturne, in ustvari vrsto slikovitih nočnih upodobitev. Najboljša primera te vrste sta sliki Oznanjenje

pastirjem (Praga, 1575) in Krizanje (Barcelona, ok. 1575).

Pozna dela se odlikujejo s toplimi barvami, nemirno potezo, živahno igro svetlo-temnih lis in meditativno krajino. Drazljiva celota spominja na pozna Tizianova dela. In skoraj sedemdesetleten je Jacopo res ustvaril »meditacije na Tiziana«. Prav te slike so med najlepšimi na razstavi.

Dela iz osemdesetih let tako kažejo izrazito spreminjene slikarske prijeme in izjemno ustvarjalno moc - la quinta e ultima maniera. Tudi duhovni nemir in notranja tesnoba, ki ju je spodbujalo

protireformacijsko ozračje po tridentinskem koncilu, sta porajala slikovito predcaravaggiovsko občutje.

Ključ do kronoloske in slogovne razvrstitve skupine del iz poznega obdobja je do zadnje restavracije skrivala slika Suzana s starcem (Nimes, 1585). Z odkritjem letnice na tej sliki je bilo mogoče datirati skupino dramatičnih slik s figurami v somraku, z intenzivnimi svetlobnimi kontrasti, nestrpnimi kromatičnimi spusti svetlobe, zgostenci senčnih lisami in hitrimi nanosi beline. To so sredstva, ki jih je Jacopo uporabljal za doseg novih ekspresiv-

V naslovu: sv. Ana na prestolu z deklico Marijo, Galerija beneške Akademije

vnih dimenzij, predvsem pri slikanju prizorov iz pasijona, npr. Kronanja s trnjem (Oxford, ok. 1590).

Ceprav lahko v delu Jacopa Bassana opazimo podobnosti z vodilnimi sodobniki, je izmuzljiv eklectizem oblikoval v samosvoj slog, odmaknjen od sodobnega beneškega okusa. Njegov opus je razpet med pozne quattrocentistične oltarne slike in pozne vizionarske favolose notturne, ki že napovedujejo zgodnje 17. stoletje.

Z združitvijo zanra in nočnih prizorov se je približal velikim mojstrom poznega šestnajstega stoletja. V najboljših primerih pa se razkriva nežen in cloveski kot le malokateri sodobnik.

Velike monografske razstave z zbrano glavnino umetnikovih del omogočajo jasnejši pogled na problematične segmente umetnikovega opusa, preverjanje novo atribuiranih del in nikoli razstavljenih slik z vseh koncev sveta in iz težko dostopnih zasebnih zbirk.

Kronolosko razvrščenim slikam sledi informativni pregled nekaterih del Jacopovih sinov. Zavr, bukoliko, pastorela, vsakdanje prizore iz življenja kmečkega cloveka, ki jih je opazilo ostro Jacopovo oko, je po ocetu nasledil predvsem sin Francesco. Ta je elemente očetovega slikarstva z avtomatičnim ponavljanjem drobnih oblik in standardizacijo kompozicij vpeljal v množično delavniško proizvodnjo.

Iz seznamov zasebnih zbirk in zapušinskih inventarjev v baroku je znano, da so bile slike v bassanovski maniri priljubljene tudi pri nas. Kratile so Strahlovo zbirko v Stari Loki, grad Pisce, v graficni kopiji pa tudi Valvasorjevo zbirko. Prav grafike nemških, angleških in francoskih rezcev so močno popularizirale in razširile bassanovske motive. Podobe letnih časov, ki sta jih po delih delavnice Bassano vrezala v baker Jan in Raphael Sadeler, so v Sloveniji doživele monumentalen posnetek na stropu dvorane »stari grofiji« v Celju.

GLASBA / OCENA

Tržaški koncerti

Kogoj med Trstom in Dunajem

DARJA FRELIH

Marij Kogoj (Foto: arhiv Društva slovenskih skladateljev)

Kot se je v času med obema vojnama cvet kulturnih Slovencev v Trstu zbiral na domu komponista Ivana Grbca (kjer je koncertiral tudi skladatelj Marij Kogoj), se danes, ob ponovno ozivljeni gonji proti Slovincem, slovensko in glasbeno čuteči snidejo na abonmajskih koncertih tržaške Glasbene matice v gledališču Miela. Danasnji gostitelj je umetniški vodja Glasbene matice g. Janko Ban s prizadevnimi sodelavci. Devet abonmajskih koncertov te sezone ima skupna izhodišča: Kogojovo stoletnico, pretežno domače izvajalce in programsko usmeritev v glasbo 20. stoletja, ki vključuje domače skladatelje. Doslej so se zvrstili trije koncerti: otvoritveni koncert orkestra SF z dirigentom Markom Letonjem in harfistko Jaso Corrado-Merlak v Kulturnem domu, drugi, v izvedbi zbora Jacobus Gallus iz Trsta z dirigentom Stojanom Kuretom, pa je bil pove-

zan s poimenovanjem sole Glasbene matice po skladatelju Mariju Kogoju.

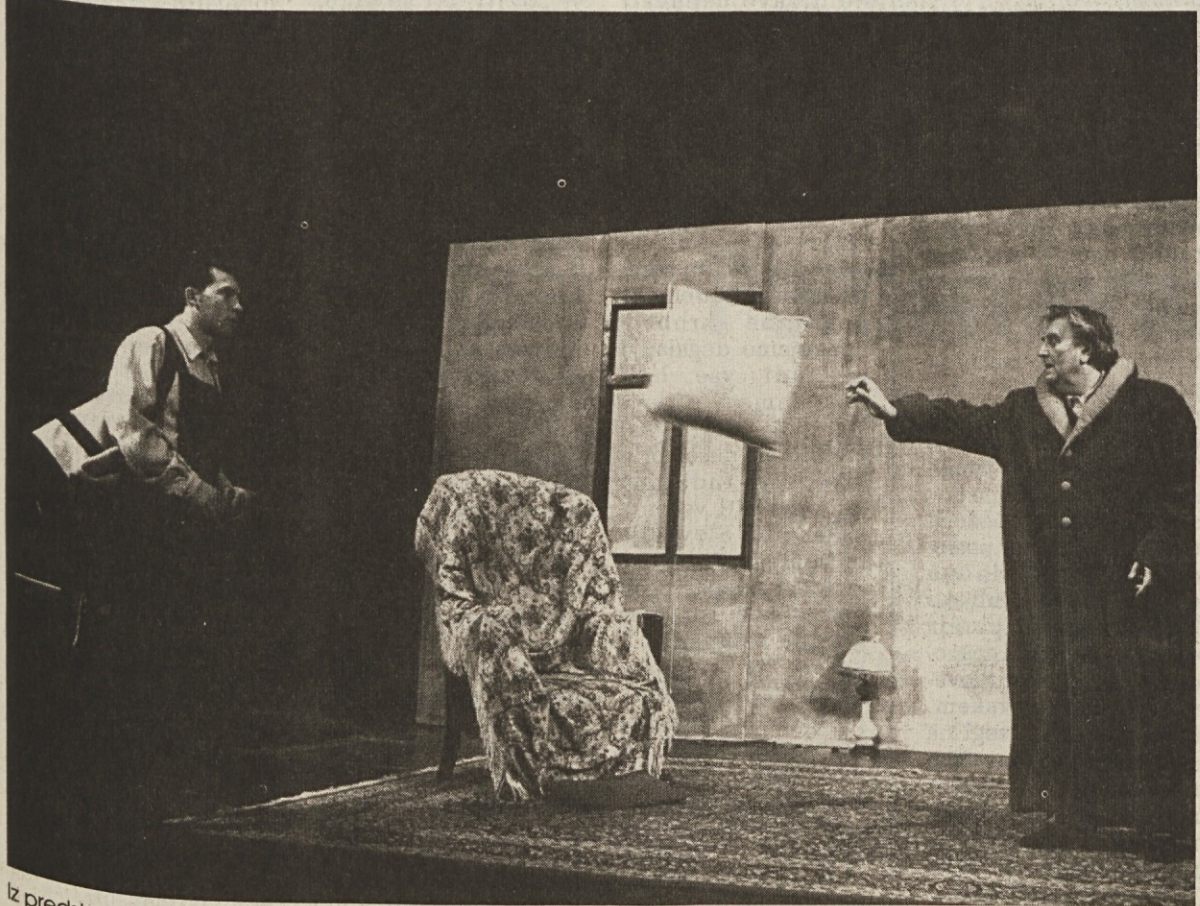
Tretji koncert z naslovom Kogoj med Trstom in Dunajem je bil 26. novembra; izvedli sta ga sopranistka Stelia Doz in pianistka Neva Merlak z deli Kogoj, s po eno pesmijo I. Grbca in edinega živečega med izvajanimi skladatelji Pavla Merkuja. Koncert je zajemal šest malih skladb za klavir op.19 Schönberga, šest pesmi iz Kogojevih Poslednjih spevov, Merkujevo Ljubavno pismo op. 2 st. 2, Grbevo Dekliško narodno ter stiri iz Sedmih zgodnjih Bergovih spevov v prvem delu, v drugem, pretežno pianističnem in v celoti Kogojevem delu koncerta, pa Andantino cantabile iz zbirke Piano, osem skladbic iz Malenkosti, Fugi v G-duru in f-molu ter stiri samospeve. Izvajal-

ki sta v domisljeno sestavljenem sporedu predstavili vse svoje kvalitete: pevka ima trdno postavljen, v operni maniri vzgojen, intonancno čist sopran, ki ne pozna tehnično interpretativnih ovir. Samospeva obeh Tržancov sta kljub romantični »uglasenosti« zvenela sveže; tudi Bergovi spevi so bili polni bogatega življenjskega občutja. Zal posebej pri Kogojevih pesmih ni bilo dovolj občutiti, da bi se pevka vživela v njihovo globlje sporočilo. Izvzele so le kot solidna zvočna ilustracija. Pianistka je pevko spremljala občutljivo, v solističnem delu pa je nje na sicer topla in ziva muzikalna narava nasla ustrezen pristop k upodabljanju linearno zasnovanega glasbenega stavka Kogojevih Malenkosti ter dosegla vrh v skomercializiranem Trstu pomeni pravo duhovno ociscenje!

GLEDALIŠČE / V ZAGREBU ŠUŠLJAJO

Gospodarica senc se piše Broz

Predstava, ob kateri se več kot o umetnosti aovori o krvi in pudlih. Ponovitve so 5., 8., 9., 10., 11. in 12. decembra v zagrebškem gledališču Gavella.

iz predstave Gospodarica senc (foto: Boris Cvjetanović)

SANJA MUZAFERIJA

Ko je bila 20. novembra v zagrebškem gledališču Gavella uprizorjena predstava »Gospodarica senc«, ki jo je napisal Dubravko Jelacic-Buzinski, rezirala pa Aleksandra Broz, je po gledaliških krogih najprej završalo - seveda zaradi njenih priimkov. Pisec dela je namreč neposredni potomec legendarnega bana Jelacića, režiserka pa je vnukinja Josipa Broza Tita.

Nočna scena Gavelle se je tako nedvomno obogatila z zanimivim delom, v katerem igrata glavne vloge dva briljantna igralca - eden veteran, Drago Krca, drugi pa mladi Ranko Zidaric in rumeni tisk je končno dobil priložnost, da se končno razpiše »o predstavi«. V intervjujih s Saso Broz seveda razkriva predvsem njene nekdane odnose z dedom, našim bivšim predsedni-

kom, predstava sama pa je pravzaprav po krivici zdrsnila v drugi plan.

Nekoliko mimo je sla tudi otvoritev se kako potrebne nočne scene, kjer naj bi v prihodnosti uprizarjali podobna, komorna gledališka dela. Predstava, ki je sicer brez avantgardnih ambicij, a kljub temu ni konvencionalna, vsekakor zasluži pozornost, prvak gledališča Gavella Drago Krca, pa tudi vse pohvale. Zanimivo je, da je korak v neobičajno mlada Saša Broz (ki je se zmeraj studentka gledališke režije na zagrebški Akademiji dramskih umetnosti) naredila z vnaprejšnjo predstavitev scenografije iz predstave. Njena avtorja sta Greiner in Kropilak, znani umetniški duet, ki je podpisal tudi oblikovanje gledališkega lista. Kostume je izdelal Goran Lelas, ki je v mariborskem SNG pred kratkim

podpisal kostumografijo Magellijevega Don Juana, v Ljubljani pa Hoffmannovih pripovedk.

Grainer in Kropilak sta scenografijo predstave Gospodarica senc v nekakšnem performansu predstavila v zagrebškem trendovskem klubu Djuro 2, na premieri uprizoritve pa je mladi gospodinci Broz uspelo zbrati celotni zagrebški »Who is who«.

O malomeščanskem pojmovanju sveta (in seveda tudi teatra) zgovorno prica dejstvo, da so v časopisih veliko več kot o predstavi govorili o bundi Sase Broz in pudeljčkih, ki jih je podedovala po bivšem predsedniku. To seveda govori bolj o ozračju v teaterskih in gledaliških krogih, kot pa o sami predstavi, ki je vredna ogleda in vsekakor izstopa iz običajnega gledališkega povprečja, kakrsnega ta hip ponujajo zagrebški repertoarji.

GEA

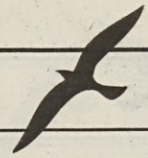
BARVNI ODTIS SPOMINA
mesečna poljudnoznanstvena revija
za vse generacije -
GEA, Nazorjeva 1, 61000 Ljubljana

Naročam revijo GEA! Pošiljajte mi jo na naslov:

Ime in priimek:

Naslov:

Naročnino (350 SIT na številko) bom poravnal po prejemu položnice.
V prosti prodaji je GEA za 40 SIT dražja!

RIM / REVIZIJA OSIMSKIH SPORAZUMOV

Tudi predsednik FJK pri Colombu

Turello orisal zunanjemu ministru poglede
deželne vlade na odnose s Slovenijo

VOJIMIR TAVCAR

RIM - Nedavno srečanje med zunanjima ministroma Italije in Slovenije Colombom in Ruplom v Gradcu in temelji za nova pogajanja med sosednjima državama, ki sta jih postavila, spodbujajo stike tržaskih in deželnih politikov na Farnesino. V sredo je bil pri zunanjem ministru Colombu tržaski zupan Staffieri, včeraj pa se je s sefom italijanske diplomacije sestel predsednik deželne vlade FJK Vinicio Turello.

Teme, ki sta se jih lotila Colombo in Turello, izrecno zadevajo odnose s sosednjo državo. Predsednik deželne vlade je v tem okviru poudaril, da je sefu Farnesine predločil poglede FJK, ki doživlja in dobro pozna krajevne probleme, na odnose med Slovenijo in Italijo. Med pogovorom so bila razčlenjena vprašanja, ki zadevajo osimski sporazum in med temi je bila posebna pozornost namenjena meji na morju, odškodnini za dobrine istrskih beguncev, vprašanju enotnega tratnata za italijansko narodnostno skupnost v Sloveniji in na Hrvaškem. Glede gospodarstva pa sta Colombo in Turello soglasala, da je treba v

Zunanji minister Colombo

Predsednik FJK Turello

pogajanja vključiti tudi evropsko vlogo tržaskega pristanišča in uresničevanje cestnih in železnih povezav med Padsko in Panonsko nizino.

Colombo je tudi zagotovil Turello, da je tik pred dokončno resitvijo problem proste cone v Gorici, kar zadeva finančni »offshore« v Trstu pa je dodal, da bo Italija v ES vztrajala s svojimi argumenti.

O odnosih s sosedi pa razmišlja v demokraciskem tedniku La Discussione, ki bo danes v kioskih, tržaski demokratijski Corrado Belci. V svojem izjavljanju polemizira s tistim delom javnega mnenja in političnih

sil, ki iščejo uteho v kricanju »ne Osimu bis« in v zahtevi po reviziji mej, predvsem pa s tistimi, ki se za kulisami cinicno poigravajo s kustvi in iščejo soglasje v »bolečih spominih«. Belci ugotavlja, da se s kričanjem ne gradi prihodnosti. Zato se zavzema za organski načrt sodelovanja s Slovenijo in s Hrvaško, v perspektivi pa tudi z drugimi republikami bivše Jugoslavije in v tem okviru poudarja ključno vlogo Trsta. Belci se tudi zavzema za pravično in entono zaščito italijanske manjšine, ki jo je meja med Slovenijo in Hrvaško razdelila na dvoje.

CEDAD / ŠOVINISTIČNA PROVOKACIJA

Preprečiti fašistično rovarjenje v Benečiji

Za jutri najjavljena avtomobilska kolona

RUDI PAVSIC

CEDAD - »Nadiske doline so italijanske, ljudstvo, ki tam prebiva, je italijansko! Če država tega noče storiti, se bomo mi postavili v bran tamkajšnjih prebivalcev, ki jim preti nevarnost, da bi jih italijanska država prodala Sloveniji!«

Tako nekako razmišljajo videmski in cedajski fašisti, ki so za soboto najavili protestni shod po Nadiskih dolinah. Ze v jutranjih urah naj bi kolona avtomobilov odpeljala iz Cedadu in obsla vse beneske vasi, da bi domačine »opozorila«, da v teh krajih slovenstvo ne bo nikoli dobilo domovinske pravice. Se več: »z vsemi sredstvi« se bodo prizadevali, da bi preprečili morebitno prodajo Benečije Sloveniji.

Fašistična sobota jasno in glasno prica, kako daleč lahko privede lažno in tendenciozno pisanje nekaterih časopisov, ki si ne morejo sprenevedati nad posledicami taksnega scuvanja. Povsem izmisljena vesti o tajnih dogovorih med Italijo in Slo-

venijo (milanski Il Giornale) ter o prodaji Benečije Sloveniji je za videmske in cedajske fašiste, katerim se bodo gotovo pridružili kamerati iz drugih pokrajin, pomenilo olje na ogenj sovražstva in protislovenstva. Vprašanje pa je, kaj pomeni sobotni avtomobilski shod? Gre lahko za začetek daljše verige provokacij in hujskih dejanj, ki bi te kraje peljale v case Gladia, hladne vojne in bi predstavljale tudi nevarnost za naše ljudi.

Od cedajskih predstavnikov javne varnosti smo izvedeli, da so v prošnji, ki so jo naslovili kvestorju, zaprosili le za avtomobilsko vožnjo po beneskijh dolinah, vmes pa naj bi predvajali nekaj glasbe. V takšni obliki povedano, bi ne bilo razloga za zaskrbljenost, ker pa dobro poznamo, kaj pomenijo fašistični shodi in to se posebno po beneskijh vaseh, je nujno, da se vse demokracijske sile, italijanske in slovenske, aktivizirajo, da bi preprečile »pohod na Benečijo«.

Ne smemo namreč pozabiti, da so prav zadnji dogodki v Evropi dokazali, do kod pelje desničarska in nacionalistična mrznja. Fašističnim prenapetostem tudi v naših krajih so se pridružili skinhederji, golglavi pretepacji, ki so se zal ze izkazali v raznih krajih države. Tako je tudi v Benečiji. Izvedeli smo namreč, da je policija pred nekaj dnevi, v neki beneski gostilni, aretirala petnajstero golglavcev, ki so v tradicionalnih usnjenih oblacilih rekrutirali domačine. Slo je za mladenice s Trziškega območja.

Cudi, da je skupina iz Trziča, za svoje sestanke, izbrala gostišče v Benečiji. Zdrava pamet bi narekovala, da gre za organizirane in zrežirane pobude, ki naj bi svoj »krstni nastop« imele prav v soboto s prvo predstavitvijo za javnost.

Kaj se bo torej v soboto zgodilo, če bo fašistom dovoljena svojstvena obramba Benečije? Marsikaj. Nihece namreč ne more jamčiti, da se bo manifestacija odvijala

tako, kot piše v prošnji naslovljeni videmskemu kvestorju. Zna se zgoditi marsikaj hujšega od tega, da bodo nasi ljudje poslušali kakšno fašistično pesem ali kakšno psovko iz bogate desničarske ropotarnice.

Zna se zgoditi, da bodo golglavci in misovci spremenili najavljene nacrtje in v drugih oblikah pokazali svoje protislovenstvo. Tudi tega smo že navajeni.

Ce ne bo prišlo do preprečitve sobotnega shoda, bo ta lahko opogumil udeležence, ki bodo takšne in podobne predstave časovno stopnjevali.

Ne smemo namreč pozabiti, da bodo cez nekaj mesecev v Furlaniji - Julijski krajini deželne volitve, ki za nekatere stranke pomenijo tudi stopnjevanje sovražstva do slovenske narodnostne skupnosti. Sprico splosne krize političnega sistema in sprico »protestnega sindroma« med samimi volilci bi lahko Benečija pomenila javljivo območje za zbiranje desničarskih konsenzov.

RIM / V POSLANSKI ZBORNICI

Svojevrsna večina na glasovanju o komisiji za reforme

Zakon o dvodomni komisiji z glasovi KD, DSL, PSDI in Zelenih

RIM - Poslanska zbornica je včeraj z večino glasov sprejela ustavni zakon, ki določa pristojnosti dvodomne parlamentarne komisije za ustavno reformo. Poslanci so nekoliko popravili tekst, ki je bil odoben v senatu. Zakon bo moral tako spet v senat in nato se enkrat v poslansko zbornico, saj je za ustavne zakone predpisana dvojna odobritev in ob drugi odobritvi dvotretjinska večina.

Za zakonski osnutek, kakor ga je izoblikovala komisija za ustavno vprašanja, so včeraj glasovali krščanski demokrati, Demokratična stranka levice, socialdemokrati in zeleni, medtem ko so se socialisti vzdržali, liberalci pa so bili proti. Zakon je bil torej sprejet s povsem različno večino od tiste, ki podpira Amatovo vlado.

Zakon, ki mora vsekakor v oba domova v zopetno odobritev, daje dvodomni komisiji nalogo, da pripravi osnutek za spremembo drugega dela italijanske ustave in določa način, kako naj nato parlament razpravlja in morebiti sprejema popravke k veljavni ustavi. Največ polemike je bilo okoli amandmaja, ki so ga podpirali socialisti, liberalci in republikanci in

ki je predvideval, da volilci na referendumu ne samo potrdijo ali zavrnejo popravke k ustavi, ki jih je odobril parlament, pač pa izbirajo med osnutkom, ki ga je sprejel parlament in predlogom, ki ga parlament sicer ni odobril, a je poleg prvega dobil največ soglasja.

Zavrnitev njihovega amandmaja je zelo razkakila socialiste in njihov predstavnik Silvano Labriola je po eni strani poudaril, da bo predlog predstavljen spet v senatu, po drugi pa odrekel podporo zakonu tudi pri drugem sprejemanju, ce bi bil popravek zavrnjen. S tem zakonom ne bi dobil dvotretjinske večine in bi ga morali potrditi ali zavrniti volilci na referendumu, kar bi nedvomno ustvarilo velike težave in morda tudi zmedo z referendumom, ki zadevajo volilni zakon in za katere je dal pobudo odbor, ki mu predseduje Mario Segni.

Dvodomna komisija pa medtem, čeprav ni bil sprejet zakon o pristojnostih, nadaljuje z delom in razpravlja o pristojnostih višjega sodnega sveta. Ob koncu splosne razprave bodo pododbori nacelne smernice, ki jih je sprejela komisija, razčlenili v clene, nato bo o teh predlogih spet razpravljala komisija. (vt)

NOVICE

Čez dva tedna v poslanski zbornici o zaščiti manjšin

RIM - Ustavna komisija poslanske zbornice bo v teku 15 dni poročala italijanskim poslancem o zakonskih predlogih za zaščito jezikovnih manjšin v Italiji. Tako je na svoji sredini seji z večino odločila poslanska zbornica na predlog poslanca Brunettija. Socialistična poslanca iz naše dežele Renzulli in Breda sta izrazila zavodoljstvo nad sklepom in sta zazelela, da bi čimprej razvozlati tiste politične vozle, ki so preprečili odobritev zakona v pretekli zakonodajni dobi.

V Rimu konferenca države in dežel

RIM - Ob prisotnosti predsednika vlade Giuliana Amata se je včeraj v Rimu sestala konferenca države in dežel, na kateri sta sodelovali tudi predsednik deželne vlade FJK Vinicio Turello in odbornik za zdravstvo Brancati. Med vprašanji na dnevnem redu je bilo v ospredju zanimanja zlasti zdravstvo. Konferenca je med drugim dala pozitivno mnenje za finansiranje tistih bolnic, ki vodijo tudi znanstveno raziskovanje. V tem okviru bo tržaskemu Burlu priznan prispevek 3,7 milijarde lir, pordenonskemu CRO pa 2,7 milijarde lir. Pozitivno je bilo tudi mnenje udeležencev, da s 370 milijardami lir iz solidarnostnega sklada prispevajo za kritje posledic, ki jih slabo vreme povzroča kmetijstvu. FJK je bila namenjena 1,727 milijarde lir.

Predstavnik ezulov o Osimu in mejah

RIM - Združenja italijanskih ezulov iz Istre, z Reke in z Dalmacije zahtevajo spremembo osimskih sporazumov in tudi spremembo meje med Italijo in naslednicami bivše Jugoslavije. Tako sta na včerajšnji tiskovni konferenci zadržala predstavnika teh organizacij, senator Lucio Toth in odv. Carlo Schwarzenberg. Po njunem mnenju naj bi osimski sporazumi »propadli« s padcem bivše Jugoslavije. Med zahtevami in predlogi obeh predstavnikov pa je vsekakor zanimivo Tothovo mnenje, po katerem italijanski begunci »ne bi zeleli premakniti meje, pač pa jo preseči, s tem da bi ustvarili gospodarsko-kulturno območje, v katerem bi bil prost tako prehod ljudi, kot tudi investicij in trgovine.«

Osumljenca za umor Ligata zavračata obtožbe

RIM - Piero Battaglia, bivši demokratijski zupan in poslanec ter Franco Quattrone, bivši deželni tajnik KD, ki sta ju dva skesanca obtožila, da sta dala nalogo za umor Ludovica Ligata, sta med včerajšnjim zaslišanjem v zaporu v Reggio Calabrii zavrnili vse obtožbe. Ob koncu zaslišanja je Quattronejev odvetnik dejal, da je edina konkretna obtožba, ki je bila izrečena na račun njegovega varovanja, v bistvu ta, da je politično prišel navzkriž z Ligatom. Včeraj so zaslišali tudi deželnega svetovalca iz Kalabrije Giuseppe Palamaro ter Giuseppe Lombarda, ki naj bi bil eden od morilcev bivšega predsednika državnih železnic.

PRIZIV / PRISPEVKI ZA MANJŠINO

»G & G«

Gombač (SPGS) koketira z
Gambassinijem (LpT)

Tržaski dnevnik TriesteOggi je objavil v včerajšnji številki članek o javnem srečanju predsednika Slovenske prosvetno-gospodarske skupnosti Borisa Gombača, na katerega pa Primorski dnevnik ni bil povabljen. Članek s pomenljivim nadnaslovom »Alleanza tra Gombac e Gambassinijem« (Zavezništvo med Gombacem in Gambassinijem) objavljamo v daljšem povzetku; bralcem bo morda s tem tudi jasno, zakaj nismo bili vabljeni.

»Predsednik Slovenske prosvetno-gospodarske skupnosti (SPGS) Boris Gombac je vložil priziv na Dezelno upravno sodišče Furlanije-Juljske krajine z zahtevo po razveljavitvi nekaterih odločb deželne uprave, s katerimi so porazdelili finančna sredstva za kulturne in umetniške dejavnosti ljudstev slovenskega jezika med razne ustanove in združenja te skupnosti, medtem ko so bile zahteve SPGS zavrnjene.

Gombac je orisal priziv na javnem srečanju ob prisotnosti nacelnika svetovalske skupine Liste za Trst v deželnem svetu Gianfranca Gambassinija, ki je izrazil solidarnost do zahtev SPGS in najavil, da bo LpT predložila v deželnem svetu resolucijo s predlogom o poenotenju finansiranja v korist slovenski manjšini.

Gombac je zahteval razveljavitev sklepov, ki zadevajo prispevke nekaterim založniškim podjetjem, med katerimi tudi tistim, ki izdajajo Primorski dnevnik, nekaterim kulturnim

združenjem, raziskovalnemu institutu SLORI in glasbenim solam, med katerimi tudi Glasbeni matici. Po Gombacem mnenju bi morali spremiti mehanizem, po katerem prihaja do razdelitve prispevkov. To delo je poverjeno posvetovalni komisiji, ki pa po Gombacem mnenju ne predstavlja vse manjšine. Prav tako bi morali po njegovem popolnoma revidirati italijansko-slovenske sporazume, ki zadevajo obe manjšini.

Gombac je obrazložil, da je SPGS »laično ljudska« organizacija, ločena tako od SKGZ, ki zajema laični in levi del slovenskega prebivalstva, kot od SSO, ki zbira katoliška društva. Kljub temu, da smatra SPGS za nestransko organizacijo, je Gombac na srečanju zazelel zmago desnice na nedeljskih volitvah v Sloveniji in je obnovil hipotezo o preštevaju Slovencev v Italijo.

Gombaceva organizacija je zahtevala, naj ji Dežela na podlagi zakona o obmejnih območjih, ki dodeljuje slovenski skupnosti 24 milijard lir prispevkov v treh letih za kulturne dejavnosti, dodeli 248 milijonov lir prispevka za lastne dejavnosti, a ni bila vključena med koristnike prispevkov.

Toliko TriesteOggi o srečanju Gombac-Gambassinij. Kaj reci o vsem tem? Kdor nima doma zaveznikov, si jih poišče pac drugje. Po znanem nacelu: sovražnik mojega sovražnika je moj prijatelj...

TRST / SEMINAR ACCOA

Tehnični in finančni vidiki trgovske menjave s Slovenijo in Hrvaško

Veliko zanimanja med krajevnimi poslovniki za sodelovanje s sosedama

ELIO FORNAZARIC

TRST - V sejni dvorani Trgovinske zbornice je včeraj potekal napovedani seminar o tehničnih in finančnih vidikih trgovske menjave med Italijo na eni ter Slovenijo in Hrvaško na drugi strani. Seminar je organizirala tržaska delegacija Zveze trgovinskih zbornic za dežele onkraj Jadrana, ACCOA, organizacije, ki je po nastalih spremembah na tleh bivše Jugoslavije, prevzela naloge bivše mešane italijansko-jugoslovanske zbornice ITALJUG.

Seminar je bil namenjen predvsem poslovnim ljudem iz naše dežele in dober obisk (v dvorani je bilo nekaj nad sto ljudi) prica, da so argumenti, ki zadevajo trgovinsko pa tudi finančno in industrijsko sodelovanje s Slovenijo in Hrvaško, pri nas danes na moč aktualni. Seveda so se seminarja udeležili tudi vsi vidnejši predstavniki zamejskih manjšinskih gospodarskih organizacij in banknih zavodov s Trzaskega in Goriskega.

Po pozdravnem nagovoru predsednika tržaskе delegacije ACCOA Giulia Petrucca je podpravnatelj Trzaskе hranilnice DD Nerio Benelli orisal prizadevanje banke, da bi v prihodnje z novimi pobudami okrepila svojo prisotnost v Sloveniji, kjer je kakor znano, že aktivna s podružnico v Kopru. Sledilo je obsežno poročilo podpravnatelja trzaskе urada ICE Daquanna, ki bo v

kratkem prevzel zagrebško predstavništvo zavoda za zunanjo trgovino in ki je predločil najnovejšo slovensko in hrvaško zakonodajo s področja tujih naložb. Pri tem se je predavatelj zadržal tudi ob raznih oblikah pomoči, ki jih pri nastopanju na zunanjih trziščih podeljuje svojim članicam Evropska gospodarska skupnost, posebej pa je razčlenil vlogo prve italijanske poslovne banke SIMEST. Predstavniki organizacije SACE Riccardo D'Antoni je nato orisal vprašanje zavarovalskega kritja za kredite, ki nastajajo ob blagovni menjavi med Italijo, Slovenijo in Hrvaško, nakar je ravnatelj trzaskе pokrajinskega urada za civilno motorizacijo Giorgio Bortolotti nacel vprašanje avtoprevozniških storitev med jadranskima sosedama. Z nekaterimi specifičnimi aspekti bančnega poslovanja na tem področju se je nato ukvarjal podpravnatelj Trzaskе kreditne banke Adrijan Semen, ki pa je v svojem posegu opozoril tudi na negativne posledice, za Trzasko in vso deželo Furlanijo-Juljsko krajino, ki jih poraja sedanji neugoden gospodarski trenutek v Sloveniji in na Hrvaškem. Med drugimi posegi na seminarju naj omenimo se poročilo o blagovni menjavi po avtonomnih računih, ki ga je podal podpravnatelj trzaskе Trgovinske zbornice Franco Rota.

M N E N J E

Pogled iz zamejstva o volitvah v Sloveniji

DUSAN UDOVIC

Od nekdanj velja sicer nekoliko posplošeno mnenje, da imamo Slovenci iz Italije svojstvene poglede na dogajanja v Sloveniji. Neredko se srečujemo s komentarjem, da težimo k idealni podobni matične države, ker da jo zelimo videti boljso in lepšo, kot je v resnici sposobna biti. Bo ze res, kot je tudi res, da bi kot manjšina v tujem okolju brez toliknega zaupanja ze zdavnaj potegnili krajsi konec. Jasno je, da bomo z uspehi matične države uspevali tudi mi, drugače lahko le skupaj v senci zivotarimo.

Splet dogodkov, ki je Slovenijo peljal v samostojnost, nas je bolj kot v preteklosti potegnil zraven. Iz trzaskę zaliva, briskih gricęv in goratih hrbtov videmske pokrajine skrbneje opazujemo dogajanja in tudi vse bolj postajamo njihov sestavni del. Vsaj zelimo si, da bi bilo tako, zato tudi nam ne more biti vseeno, kakšna bo Slovenija po volitvah.

Ce bi sklepali zgolj pod vtisom ostrorobe volilne kampanje, v kateri je pogosto zmanjkalo osnovne politične kulture, se ne bi mogli cediti od navdušenja. Res je, da smo pri nas ze dolgo vajeni tudi slabih predstav, v katerih objestno nastopa demagogija in se brez

obzira odmerjajo mnogi nizki udarci. Pravila demokracije igre pac, porece nekdo, kot da se je s kregarjenjem vsepoprek neizbežno treba sprijazniti. Tistemu, ki bi oporekal, čes da se Slovenija uci od zapadnih demokracij, bi priporočal pozornější pogled preko meje, denimo k nam na Trzasko ali pa se dlje, da bo videl tudi glasno sesuvanje mnogih piskavih stebrov sistema, ki naj bi bil za zgled. Prepričan sem, da ima Slovenija v novem poglavju svoje poti se vedno priloznost paziti, da se slabi vzgledi ne spremenijo v trajno navlako, ki bi jo vlekla na dno.

Tudi pri nas smo Slovenci različnih barv in prepričan, vendar so se skrajnosti od leve do desne v casu precej obrusile in razmere za dialog se ustvarjajo hitreje kot v preteklosti. Skrajne desnice, v pravem pomenu besede, v zamejstvu skorajda ni, zato nas Jelinciceve polne dvorane in njegov rasistično-lepenovski besednjak neprijetno obujajo k zavesti, da imamo pred očmi razrascanje fašistoidne nestrpnosti, na las podobne oni, ki je nekaj generacij naših rojakov zapisala pogin.

Volilne rezultate bomo ocenjevali vsak po svojem prepričanju, vendar bi med nami težko nasli razlike, ce izrazimo zeljo, da bi bile v novi slovenski

parlament izvoljene trezne osebnosti, katerim bo osnovno vodilo interes države, stopnja politične kulture pa jamstvo za ustvarjalen dialog. Slovenska zgodba o uspehu lahko postane stvarnost, ce se bo državotvornost uveljavila nad poskusi, da vsakdo najprej povlece svoj voz v svojo stalo. Zelimo si, da bi bilo manj zaplotniških nakan in preganjanja domnevnih izdajalcev.

Dosledno naj bo spostovanje pravic manjšin, ker nas bo meja, vsaj tako si zelimo, v bodoče manj ločevala kot v preteklosti. Vsakršna verska ali narodnostna diskriminacija bi morala biti Sloveniji tuja, zgodovina pa naj ne ostaja dekla v službi politike. Pogled nazaj tudi v boleca in sporna pogovaja naj ohrani trdno zavest o tem, kaj je za Slovence pomenil narodnoosvobodilni boj.

Morda si zopet nakopavam komentar o idealnem gledanju zamejca na matico, toda pri nas veliko ljudi misli podobno. Zivljenje v pogosto nenaklonjenem okolju nas je cepilo s temi vrednotami, po zaslugi katerih smo danes se tu. Ne kot privešek ne bodigatreba, ampak kot del naroda, na katerega zelimo biti ponosni.

TRST / HUMANITARNI KONVOJ ITALIJANSKEGA RDEČEGA KRIŽA

Zdravila in oblačila za bosanske ljude

Šest tovornjakov in trije rešilci odpotovali v Split

MARIAN KEMPERLE

TRST - Včeraj je odpotoval iz Trsta proti Splitu konvoj tovornjaka z zabojnikom, petih tovornjakov in treh rešilcev italijanskega Rdečega križa s 45 tonami raznoraznega materiala za obubožano in shirano bosansko prebivalstvo. S konvojem je odpotovalo 30 tržaskih prostovolcev, Rdečega križa, ki bodo vse zbrane predmete, živila, zdravila in drugo v Splitu predali tamkajšnjemu Rdečemu križu.

Konvoj potuje po kopnem, ker na trajektu, ki povezuje tržasko pristanišče s Splitom, ni bilo prostora za težka vozila. Humanitarna kolona je včeraj prispela na Reko, od tu je nadaljevala pot s trajektom do Paga, odtod pa se do Zadra in Splita. Prostovolci se bodo že drevi v Splitu vkrcali na trajekt, ki jih bo jutri prejel spet v Trst.

Včerajšnja je bila doslej zadnja od več kot 50 humanitarnih ekspedicij, ki jih je v pomoč prizadetemu prebivalstvu v bivši Jugoslaviji organiziral deželni odbor Rdečega križa iz Furlanije-Juljske krajine. Tokratni prevoz materiala na vojno območje pa je bil slovesnejši od prejšnjih. Pred odhodom

tržaski prostovoljci pred odhodom konvoja RK iz Trsta v Split (foto Krizmančič)

prostovolcev s Trga Unità je bila namreč na tržaski prefekturi krajsa slovesnost, s katero se je hotelo vsedrjavno vodstvo italijanskega Rdečega križa zahvaliti tržaskemu odboru RK za doslej opravljeno delo v pomoč beguncem in prebivalstvu v vojni območji.

O izjemnosti dogodka pričata že sami prisotnosti sedanega izrednega komisarja italijanskega RK Luigia Giannica in predsednice ženskega odbora RK Marie Pie

Fanfani. Giannico je v krajšem nagovoru podčrtal pomen sedanjih humanitarnih in solidarističnih akcij, h katerim je pristopilo domala vseh 400 italijanskih odborov RK. Tržaska sekcija je odigrala v tem primeru izredno povezovalno vlogo, je omenil Giannico, ki je ob koncu tudi podelil visoko priznanje italijanskega RK Marii Rosi Vitiello, ženi tržaskega prefekta, ki se že poldrugo leto nesebično predaja organiziranju

pomoči za hrvaske in bosansko prebivalstvo. Tržaski RK je v dobrem letu pomagal pri ureditvi številnih tabornic za begunce in jih preskrbel s hrano, oblačili, najnujnejšimi potrebščinami. Poleg tega je opravil pravcato detektivsko nalogo: združil je več kot 500 družinskih članov, ki so jih vojne grozote razpršile sirom po bivši Jugoslaviji in Italiji. Tudi to delo je več kot hvalevredno.

TRST / OB DECEMBRSKIH PRAZNIKI

Tržščani odločili: »Živela Slovenija!«

Gospodarska kriza je »skršila« potovanja - Veliko zanimanje za Malto in Tunizijo

TRST - Gospodarsko krizo je občutiti tudi v turizmu. Ne deluje sicer popolnoma zaviralno, pač pa krči potovanja. To je razvidno predvsem iz povpraševanja za izlete ob bližnjih božičnih in novoletnih praznikih: ljudje se odločajo večinoma za krajše, tri do petdnevne izlete, medtem ko se je v primerjavi z lanskim letom zmanjšalo število vpisanih za daljše, eno do dvotedensko izlete.

Tako ocenjuje sedanji tržaski turistični trenutek eden od tukajšnjih vodilnih turističnih delavcev, Egon Kraus, »padre-padrone« potovalne agencije Aurora, ki s svojimi bogato opremljenimi izlozbenimi okni na vogalu Ul. Milano in Ul. XXX. oktobra vabi Tržščane na izlete na vse konce sveta.

Njegova analiza vzrokov za upad povpraševanja za daljša potovanja je linearna. »Po septembrski devalvaciji italijanske lire so se turistične storitve v tujini podražile za 5 do 10 odstotkov. Turistične agencije so bile primorane prilagoditi cene temu povšku, to pa je marsikoga »prisililo«, da se je odrekal daljšemu potovanju in se zadovoljil s krajšim. 10-odstotni povisek za nekajdnevno potovanje, ki na primer stane 350 tisoč lir, je sprejemljiv, pri aranžma-

izložbena okna potovalne agencije Aurora vabijo Tržščane na vse konce sveta (foto Krizmančič)

nu, ki stane recimo milijon lir, pa je povisek že občuten, in to še posebej, če se za potovanje odloči par.«

Kraus ugotavlja, da je letos manj povpraševanja za nekatere neke tradicijske božične in novoletne ture, kot so evropska mesta (Budimpešta, Pariz, London). Ob decembrskih praznikih so namreč cene teh aranžmanov visoke. Zato so se Tržščani letos raje odločili za Malto in Tunizijo. 5-

dnevna izleta z letalom na ta sredozemski otok ali v severnoafriško sončno državo staneta namreč manj kot na primer prav tako 5-dnevni avtobusni izlet v Budimpešto.

Velik turistični boom doživlja Slovenija. V Kranjski gori, Bohinju in Rogški slatini so vse hotelske sobe se rezervirane. Mlajši so se odločili za gorenjska smučišča, upokoje pa za Rogasko slatino, ki doživlja tace pravcato turistično mladost... (M.K.)

TRST / SLOVENSKA KOMISIJA PSI

Januarja na Opčinah deželni kongres slovenskih socialistov

Vloga Slovencev v stranki, ki preživlja hudo moralno in vsebinsko krizo

TRST - Ze v casu, ko so nekateri vodilni vse- drzavni predstavniki PSI svetovali volilcem obisk plaz, raje kot da bi se z referendumom opredeljevali za eno ali vec preferenc, je bilo jasno, da je kriza znotraj stranke prisla do zaskrbljujuce stopnje. Tako beremo v tiskovnem poročilu Slovenske dezelne komisije PSI, ki se pravi, da je olje na ogenj razhajanj, vsaj kar zadeva slovenske socialiste v nasi dezeli, vodstvo dodalo s podpisom ponovnega dogovora z Listo za Trst in prisotnostjo njenega predstavnika v vladni ekipi. Negativni volilni izidi in kasnejši skandali so položaj le poslabšali.

Socialistična baza in z njo slovenski socialisti so z vse vecjo težavo prepoznavali v vodstvu stranke zastopnike tistih političnih vsebin, ki so zgodovinska last in bogastvo te stranke.

Vecletna dialektična enosmernost znotraj PSI se je v zadnjem casu končno zamajala, pise dalje v poročilu, zacela se je nuja in postena preverjanja idej in pobud. Na dezelni ravni se udejanjanja ideja o regionalizmu tudi v stranki, v sami slovenski komponenti pa dobiva vse vecji pomen avtonomija, ki ne pomeni ločevanja, marvec povezovanje s tistimi pobudami stranke, ki so v duhu socializma, reform, skribo za socialna in narodnostna vprasanja, dobrososedskih odnosov in volje po skupnih nacrtnih in zavezništvih znotraj

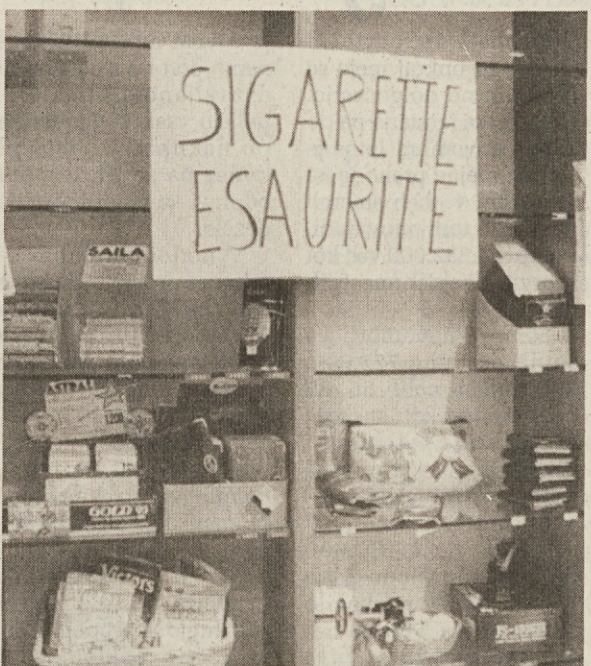
laično-levičarskega gibanja. To mora postati vodilo Dezelne komisije PSI, ki je pod vodstvom dezelnega predsednika Rudija Pavšica o teh vprasanjih razpravljala pred dnevi na seždežu tržasko federacije.

Izhodiščne misli bodo služile kot osnova za deželni kongres komisije, ki bo januarja meseca na Opčinah. Na njem naj bi prisle do izraza prav gornja razmišljanja, saj je nuja, da se tudi slovenski socialisti nekako samostojno opredelijo za takšne politične pobude, ki bodo tej stranki, ki preživlja hudo moralno in vsebinsko krizo, vrnilo nekdanji ugled.

Na srečanju je tekla beseda tudi o nekaterih aktualnih vprasanjih naše skupnosti. Slovenski socialisti so ozigosali lazne in tendenciozne casopisne vesti glede Osimskih sporazumov in zascite naše skupnosti.

Ob tem so razpravljali o pripravi skupnega osnutka za manjšinsko zascito, ki mora, ce hoce biti učinkovit, vlogo zastave zamenjati s stvarnimi predlogi, da se položaj naše manjšine vendarle spremeni na boljše.

Na tržaskem srečanju dezelne komisije je tekla beseda tudi, kar zadeva predlog SSK o vseloslovenski kandidaturi glede dezelnem konzorciju ljudskih bank, ki ima svoj sedež v furlanskem Codroipu. Se do pred kakim letom je v tem konzorciju bilo devet ljudskih bank. V sedanjo pordenonsko ljudsko

Prazne police prodajalcev cigaret se bodo (morda) že v prihodnjih dneh spet napolnile (foto Krizmančič)

RIM / RAZDELJEVANJE TOBAKA

Odobren poseg finančne straže V FJK razdeljevanje poteka počasi

Sindikati negativno ocenjujejo privatizacijo državnega monopola

RIM - V dezeli Furlaniji-Juljski krajini so doslej s tobakom oskrbeli 4 skladišča (v Cervignanu, Tarcentu, Huminu in San Vitu), iz katerih zatem tobak delijo po posameznih trafikah. Danes bi morala priti na vrsto Palmanova, sledili bodo Videm, Trzic, Tolmezzo, Conegliano, Trst, Gorica, itd. Vseh skladišč je devetnajst, Trst in Gorica pa lahko cigarete pričakujeta konec prihodnjega tedna, seveda ce ne pride do kakšnih novosti ali novih zapletov. Osebe državne monopolu je namreč pri nas že pred dnevi prekinilo stavko, vendar je ostalo v pripravnem stanju in tako razdeljevanje poteka zelo počasi. Vsekakor ni prišlo do

posega osebe finančne straže.

Za tak poseg pa se je vlada odločila drugod po državi in v znak protesta so sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL državne monopolu so za 9. december proglasile dveurno stavko. Pri tem ocenjujejo, da gre za zelo nevaren precedens poseganja izvršne oblasti v sindikalni spor. Potrdile pa so, da bodo nadaljevale s razdeljevanjem tobaka.

Sindikati pa so v glavnem negativno ocenili odlok, ki ga je predsinonjim odobril senat in s katerim bodo državno podjetje spremenili v delniško družbo. Med drugimi poudarjajo, da si bodo prizadevali, da poslanska zbornica vnese

popravke v smislu dogovorov, ki so jih že podpisali z vlado.

Po polemikah iz prejšnjih dni z nekaterimi sindikalisti pa je zveza lastnikov trafik iznesla potrebo, da bi izvedli nekatere skupne akcije v korist raznih kategorij. Njen predsednik je tako predlagal sestanek z upravljalci skladišč ter s CGIL, CISL in UIL, da bi skupaj ocenili nastali položaj. Zveza pa pozitivno ocenjuje zagotovila parlamenta, da trafike ohranijo ekskluzivno pri prodaji izdelkov monopola, a obenem izraza zaskrbljenost, ker ne morejo kriti povpraševanja, ceprav so odprli številna skladišča in ceprav je posegla finančna straža.

GORICA / KMEČKA BANKA BO ODPRLA SVOJO PODRUŽNICO

Pomembna vloga ljudskih bank

MARKO WALTRITSCH

GORICA - V Furlaniji-Juljski krajini dandanes posluje 6 ljudskih bank. Te so v Vidmu, Pordenonu, Cedadu, Huminu, Latianu in Gorici, kjer posluje Kmečka banka - Banca Agricola, ki je odraz gospodarstvenikov in varčevalcev slovenske narodne skupnosti. Vse te banke so združene v dezelnem konzorciju ljudskih bank, ki ima svoj sedež v furlanskem Codroipu. Se do pred kakim letom je v tem konzorciju bilo devet ljudskih bank. V sedanjo pordenonsko ljudsko

banko Friuadria so se pred dvema letoma združile dve banki iz Pordenona in tista iz Cente. Vse je bilo nared, da bi se združili tudi ljudski banki iz Vidma in iz Cedada, v zadnjem trenutku pa je poiskus propadel. Ljudsko banko iz Codroipa pa je pogoltnila Banca Antoniana iz Padove, ki je na tak način se bolj utrdila svoj, sicer že prej pomemben, položaj v nasi dezeli. Pred nekaj leti je sicer bilo govora, da bi se ljud-

ske banke v dezeli združile v eno samo, a poskus je sel po vodi, očitno zaradi razumljivih prevladajočih interesov vodstev vsake teh bank. Sicer bi bilo težko razumljivo, da bi se v tako deželno ljudsko banko vtopila slovenska Kmečka banka v Gorici, ki ima svojo specifiko.

Kmečka banka je sele pred desetletjem, z odprtjem svojega novega sedeza na Verdievem korzu, pridobila na razsežnosti. Pred dvema

letoma je odprla podružnico v Krminu, konec prihodnjega tedna bo odprla svojo podružnico v Gorici sami, na Trgu Kugy, tik pred mejnim prehodom Rdeca hisa.

Ljudske banke v nasi dezeli sodelujejo v konzorciju, ki jim nudi celo vrsto servisov, ne da bi s tem osporaval avtonomiji vsake banke, ki sicer med seboj tesno sodelujejo. Ljudske banke iz FJK so združene v vsedravnem združenju ljudskih bank. V nasi dezeli imajo te

banke 111 okenc, 1.659 uslužbencev in 25.321 članov. V lanskem letu so nabrale 8.831 milijard lir, njihovo premoženje znaša 841 milijard. Cistega dobička so lani imele 76 milijard lir.

V Italiji pa je 120 ljudskih bank. Vsaka od njih ohranja in skrbno čuva svojo avtonomijo. Ljudske banke imajo namreč to specifiko, da so trdno navezane na krajevno stvarnost, pa ceprav je običajno njihov delokrog širsi od tistega, v katerem se gibljejo podezelske kmečko-obrtne posojilnice.

NOVICE

Deželna vlada odobrila reformo gorskih skupnosti

TRST - Dezelni odbor Furlanije-Juljske krajine je odobril predsinočnim besedilo zakona, ki predvideva drastično preosnovo gorskih skupnosti. Ker so zakonski osnutek tu in tam spremenili oziroma popravili, ga morajo pristojni dejavniki zdaj nanovo sestaviti in ga oblikovati v organsko celoto. Sele zatem bo odbornik za krajevne ustanove Dario Barnaba, ki pripada republikanski stranki, seznanil sredstva množičnega obveščanja oziroma sirso javnost z dokončno vsebino zakona, okrog katerega so izbruhnile že pred casom upravičene polemike, sicer predvsem zaradi namere, da število gorskih skupnosti - zdaj enajst - skrčijo in celo razpolovijo.

Izšel »Horološki atlas visjih rastlin FJK«

VIDEM - »Gre za pomembno delo, prvo te vrste v Italiji, ki pogloblja in nudi priročnik o studijah, ki so jih v zadnjih dvesto letih opravili sloviti botaniki. Obenem predstavlja popoln pregled rastlinskega bogastva v nasi dezeli.« Tako je poudaril Adino Cislino, dezelni odbornik za gozdove in parke, na včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri so predstavili »Horološki atlas visjih rastlin Furlanije-Juljske krajine - dezelni rastlinski inventar«.

Delo (899 strani) je izšlo na pobudo dezelne direktije za gozdove in parke, uredil pa ga je prof. Livio Poldini, ki poučuje na botaničnem inštitutu tržaske univerze. Kot je se naglasil Cislino, je delo izjemno koristno, saj se ne omejuje le na ekološko plat, temvec obravnava tudi produktivne aspekte, vezane na naravno okolje. Pri tem je spomnil, da je Dezela vedno posvečala veliko pozornost problemom okolja, o čemer prica vrsta drugih del: »Dezelni zivalski inventar«, »Velika drevesa v Furlaniji-Juljski krajini«, »Gozdovi in nevarnosti« ter »Gozdovi, clovek in gospodarstvo v Furlaniji-Juljski krajini«.

S prof. Poldinjem je sodelovalo okrog dvajset navdušencev za botaniko. Da bi prislo do tega ekipnega angaziranja, je leta 1980 ustanovil »Dezelno skupino za rastlinsko raziskovanje.« Podatke, ki so jih zbrali, so prenesli na biološki odsek tržaske univerze, kjer jih je prof. Poldini preveril ter jih zatem vnesel v sklad podatkov za rastline na Dezeli. Po njihovi predelavi je izšel omenjeni atlas, iz katerega med drugim izhaja, da je položaj okolja v F-JK dober.

V Pordenonu razstava obrtniških izdelkov iz dežel Alpe-Jadrana

PORDENON - Dezelni odbornik Pierantonio Rigo bo odprl danes na sejmšču v Pordenonu 18. razstavo obrti v dezelah Alpe-Jadrana, ki bo trajala do torka, 8. decembra. Na ogled bodo izdelki za vsak okus, od taksnih, ki so kot nalasc za darilo, do pravih umetnin. Tu bodo keramični artikli, zlatina in dragulji, oblačila, sestavni deli stanovanjske opreme, a med drugim tudi se igrače in prehrana.

Poseben poudarek pojde tokrat ženskemu delu na obrtnem področju, saj so posvetili le-mu cel paviljon z izdelki s področja krznarstva, pletilstva, slikarstva, frizerstva, kozmetike in tako naprej.

Mlad Avstrijec izgubil življenje na avtocesti

VIDEM - Detlef Warmunt, 28-letni Avstrijec iz Zeltwege, je prejšnjo noc izgubil življenje v prometni nesreči na avtocesti nedaleč od Tablja, potem ko je iz se nepojasnjenih razlogov s svojim tovornjakom zavozil s cestišča. Kabina je koncala v reko Belo, od koder so nesrečnega mladenca potegnili reševalci in ga odpeljali v bolnico v Humin, kjer pa je podlegel hudim poskodbam. Na kraj nesreče so prisli gasilci iz Vidma, Tablja in Trbiza.

Zaplenili hasiš

VIDEM - Oddelek davčne policije videmske finančne straže je v sredisču Cervignana, blizu železniške postaje, zaplenil 5 kg hasisa. Domnevajo, da so z mamilom nameravali oskrbeti tamkajšnje področje. Preiskava se je zacela z zasledovanjem nekega »kurirja« iz Piemonta, v zapor pa sta koncala dva mladenca, Paolo Rivetti ter Josè Dominique Quattrocchi.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax: 040-772418
Gorica, Drevored 24, maja 1, tel. 0481-533382, fax: 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax: 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax: 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax: 0463-318506

Prodajno naročniško služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24, maja 1, tel. 0481-535725 fax: 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax: 040-768697
Italija: podružnice SPI

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 42 mm) 80.000 LIT,
financi in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.200 LIT - 40 SIT
Narocnina za Italijo - mesecna 23.000 LIT letna 276.000 LIT
za Slovenijo: mesecna 1.200 SIT

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6.-12-1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

NOVICE

Danes v Mieli
razmišljanje
o Osimu

Drevi ob 18. uri bo v gledališču Miela na Trgu Duca degli Abruzzi 3 na sporedu javna razprava na temo »Sporazum in mesto - razmišljanja o Osimu«. Govorili bodo poslanec Istrskega demokratskega zbora v hrvaškem parlamentu Dino Debeliuh, poslanec Demokratske stranke levice Willer Bordon, bivši senator Stranke komunistične prenovne Stojan Spetic in predstavnik krogza »Istria« Marino Vocci. Sledili bodo drugi posegi.

Solidarnost
z židovsko
skupnostjo

V trenutku obsirne in nasilne protisemitske gonje krščanske cerkve izražajo židovski skupnosti vso svojo solidarnost. Nečloveška tragedija, ki je prizadela židovske brate v našem stoletju, je zrasla iz istih ideologij, ki se danes ponovno pojavljajo v Evropi s slepo okrutnostjo. Ob spomenu na toliko perversnost in grozodejstva ter na holokaust, vemiki odločno potrjujejo svojo vero v univerzalno bratstvo brez vsakršnih razlik.

Tako se glasi solidarnostna izjava, ki so jo podpisali trzaski škof Lorenzo Bellomi, grško-pravoslavni arhimandrit Timotheos Eleftheriou, srbsko-pravoslavni župnik Rasko Radović, pastor evangelicansko-metodistične cerkve Claudio Martelli, pastor evangelicansko-luteranske skupnosti Paolo Poggioli, pastor evangelicansko-valdeske cerkve ter švicarske evangelicanske skupnosti Renato Coisson in pastor krščansko-adventistične cerkve Filippo Rivoli.

Brazilski kirurg
o presajanju las

Znani brazilski kirurg prof. Miguel Singer se bo mudil v našem mestu od 6. do 12. decembra, da bi predstavil svojo inovativno tehniko o mikropresajanju las, ki je za Italijo prava novost. Tehnika prof. Singerja, ki so jo doslej preizkusili na približno 2.500 moških in ženskih pacientih, daje izjemne rezultate, tudi stoodstotne, odvisno pač od stopnje plesavosti. Tehniko mikropresajanja bosta uradno predstavila tako sam prof. Singer kakor tudi dr. Longato in sicer med konferenco, ki se bo odvijala na temo »Kirurgija plesavosti«, konferenca bo v petek, 11. decembra, v sejni dvorani zdravstvenega doma Salus, Ulica Bonaparte 6.

Predstavitel revije

V dvorani Instituta za zgodovino v Ul. Economu 4 bodo danes, ob 16.30 predstavili novo revijo Capitalismo - Natura - Socialismo, ki jo izdaja Univerzitetno kulturno združenje La Talpa. Prisotna bo članica redakcije Rita Modotti.

Zdaj
bolj
čist
zrak

Kakovost zraka v Trstu se je zboljšala, zato bo mestno jedro tudi danes v celoti prevozno. Predvčerajšnjim je namreč zdrknila koncentracija ogljikovega monoksida na 5, 7 miligramov. Vreme se ni sicer popravilo, imamo pa vlago in celo deževalo je, a dez je tako rekoč potlačil k tlom strupeni plin. Ogljikov monoksid je brez barve, vonja in okusa, pač pa smrtno nevaren, če pride v krvni obtok, in nastaja pri nepopolni oksidaciji ogljika ozioroma pri nepopolnem zgorevanju ogljika in snovi, ki ga sestavljajo. K njegovega kopičenja prispevajo torej predvsem stari in slabo vzdrževani avtomobili, toda tudi - in tega ne smemo pozabiti - ogrevalne naprave, ki ne delujejo brezhibno.

In tu ne gre samo za pečice na premost, ogelje, mazut in podobno, ampak tudi za naprave v mnogih javnih ustanovah.

PSI / DREVI ZBOR PRENOVITVENE SKUPINE

Martelli dobiva
pristaše v Trstu

Prvi so Carbone, Pittonijeva in Tersar

Deželni odbornik Gianfranco Carbone, bivša trzaska občinska odbornica Ariella Pittoni in nacelnik PSI v deželni svet Dario Tersar prirejajo nocoj z začetkom ob 17.30 v hotelu Jolly v Trstu zborovanje za ustanovitev skupine, ki se bo zavzemala za prenovo PSI v skladu s stalisti Claudia Martellija. Trojica je cilj in pomen te pobude obrazložila včeraj na tiskovni konferenci.

Vsi trije so se v svojih izjavah navezali na diferenciacijo, ki je prila do izraza na zadnjem zasedanju strankine vseh državne skupščine. Carbone je dejal, da kdor se danes zavzema za prenovo PSI, izhaja iz ugotovitve, da se je zrušil politični sistem, ki je imel kot nosilne stebre stranke. Prenova PSI mora iti v dve smeri. Po eni strani se mora vključiti v proces za preobrazbo celotnega političnega sistema, začeti s volilno reformo, po drugi strani pa mora omogočiti PSI, da na novo odkrije svojo vlogo v okviru reformistične levice. Carbone je pri tem poudaril, da se trzaski socialisti morajo rešiti smrtonosnega objekta z Listo za Trst, čeprav je priznal, da se je nekoč sam zavzemal za to sporno koalicio.

Od leve Tersar, Pittonijeva in Carbone (foto Krizmančič)

Pittonijeva je s tem v zvezi ponosno podčrtala, da se je vselej pristevala med tiste, ki so se protivila zavezništvu z LpT. Dejala pa je, da se ta problem je uveljaviljo lig danes postavlja na vseh državni ravni. Stranke se morajo prenoviti, sicer bo prišlo do pravega prevrata z nepredvidljivimi posledicami, je poudarila. Tersar je omenil, da je eden izmed 9 deželnih svetovalcev PSI, ki so že pred časom podpisali dokument za prenovo stranke, v katerem so med drugim postavili zahtevo, naj Craxi odstopi in nemudoma skliče kongres. Sicer pa je Tersar opozoril, da danes v PSI marsikdo gleda predvsem na to, kako bi ohranil delež oblasti, ki si ga je priboril, ne da bi si postavljali širših vprašanj. V resnici je pobuda Carboneja, Pittonijeve in Tersarja marsikoga vznevoljila v trzaski PSI. Seveda so med njimi takšni, ki se ne strinjajo z Martellijevimi stališči. So pa tudi takšni, ki pravijo, da bi se pristevali k »martellijevcem«, ko bi med njimi ne našli starih srajc, kot je Carbone.

pi in nemudoma skliče kongres. Sicer pa je Tersar opozoril, da danes v PSI marsikdo gleda predvsem na to, kako bi ohranil delež oblasti, ki si ga je priboril, ne da bi si postavljali širših vprašanj. V resnici je pobuda Carboneja, Pittonijeve in Tersarja marsikoga vznevoljila v trzaski PSI. Seveda so med njimi takšni, ki se ne strinjajo z Martellijevimi stališči. So pa tudi takšni, ki pravijo, da bi se pristevali k »martellijevcem«, ko bi med njimi ne našli starih srajc, kot je Carbone.

KRAS / O POSEGIH NA TERITORIJO

Lastniki želijo
soodločati

Besedo želijo imeti predvsem ko gre za zasebno lastnino - Obširen program

ALEKSANDER SIRK

Kraski teritorij je pod stalnim pritiskom; obdelane površine so se zaradi raznih javno-koristnih posegov občutno skrcile; bremenijo ga razne vinkulacije urbanistične in drugačnega značaja, zaradi česar je povsem razumljivo, da se v taki situaciji rojevali nove pobude.

Tako je pred nedavnim padel predlog o ustanovitvi novega občinskega upravnega telesa na Krasu, ki naj bi se locil od Trzasko občine, v teh dneh pa se je rodilo tudi Združenje lastnikov, ki si je kot glavni cilj zastavilo krepitev budnosti kraskega prebivalstva pri zaščiti in varovanju svojega teritorija.

Glede na dejstvo, da se razpolagamo z organizacijami, ki se že dolga leta ukvarjajo s problemi, kot so na primer razlascanja zaradi hitrih cest, gradnje sinhotrona in drugih podobnih pobud, smo se obrnili na podpredsednika Josipa Tomšica, da bi izvedeli kaj več o novem združenju in njegovih ciljih in o tem, zakaj so začutili potrebo po ustanavljanju se ene organizacije. Najprej nas je zanimalo, kateri so glavni razlogi, da je prišlo do

ustanovitve. Josip Tomšič pravi, da sicer res razpolagamo s takimi organizacijami, ni pa take, ki bi se ukvarjala specifično s problemi lastnikov in zasebne lastnine.

In ker je postal pritisk na Kras že povsem neznošen, se je porodila potreba po taki organizaciji. Lastniki so namreč mnenja, da če sa na nasi zemlji kaj naredi, morajo imeti glavno besedo prav lastniki.

V svojem programu je Združenje na prvo mesto postavilo obrambo osnovnih lastniških pravic.

Nadalje zahtevajo, da se poskrbi za nactovanje na tem teritoriju in se doloci, kaj se bo lahko na njem delalo. Prizadevalo si bo nadalje, da se uvedejo nekatere urbanistične spremembe v deželni urbanistični nacrtu in da bo imelo svojo besedo tudi pri pripravi regulacijskih nacrtov. Združenje razpolaga s strokovnjaki, ki delujejo na vseh področjih in ki bodo seveda dali svoj doprinos.

Združenje je apolitичno in ni povezano z organizacijami, ki delajo na tem področju tudi zato, ker se na primer Kmečka zveza zanima za

kmetovalce in njihovo dejavnost, rekreativna alpinistična organizacija XXX. Oktobre pa pretežno za sportnike. Sicer pa želijo sodelovati in so prepričani, da bodo lahko v sodelovanju s Kraso gorsko skupnostjo lahko marsikaj naredili.

Združenje je bilo komaj ustanovljeno, v naslednji fazi pa bo poskrbelo za operativno strukturo. Najprej bo zbiralo clane, pri čemer njegovi predstavniki poudarjajo, da se lahko vanj vpisejo vsi zasebni lastniki.

S svojo dejavnostjo bo krilo celotno krasko področje, ki je v urbanističnem nacrtu določeno za park. Skrbelo bo nadalje za usposabljanje kadrov, čeprav ze razpolaga z nekaterimi sposobnimi strokovnjaki, ki delujejo na tem področju. Vse to delo namestila opravi v roku 6 ali 7 mesecev, nakar naj bi se v mesecu maju zbrali vsi vpisani clani in izvolili svoje vodstvene organe.

Ob vsem tem pa se dodajajo, da so Krasevci prvi, ki morajo skrbeti za Kras, saj so ga prav oni v stoletjih sooblikovali in v veliki meri pripomogli, da se je ohranil v sedanjih obliki.

PROMET / PRODAJANJE PARKIRNIH MEST, KI JIH ŠE NI

Parkirišča - dobili jih bomo, toda kdaj?
Zamuda tudi zaradi faraonskih načrtov

V staromestnem podzemlju se zatika, pri Sv. Andreju bodo dela trajala vsaj eno leto
pri D'Annunziovem drevoredu ne parkirišče ne zelenica, v Miramarskem pa malo bolje

DRAGO GASPERLIN

Avtomobilisti, radujte se! Tolikanj opevana nova parkirišča v mestu in predmestju boste vendarle dobili. Vprašanje je le - kdaj. Pa smo vam spet skalili veselje...

Včeraj smo pisali o rušenju starega mesta med trgoma Cavana in Barbacan, kjer tudi ze kopljejo pod zemljo, da bi uredili prostran parkirni prostor z dvema vhodoma in enim izhodom pri ulici Teatro Romano. Toda ob vsakem tretjem zamahu s krampom naletijo na dragocen arheoloski ostanek in spomeniško varstvo rece stop. Ce pojde tako naprej, bo podzemno parkirišče nared, ko bo zgodovinsko jedro ze zaprto za promet ali pa ga sploh ne bomo dočkali. Pa recimo, da ga bomo: kako bo izgledalo površje? Razen redkih izjem bodo sezidali vzdolž ulice Capitelli nove stavbe, ki bodo arhitektonsko zrcalo dozdajšnjih his, a iz casov, kadar jih je bilo se veselje gledati. Skratka: kinoateljjska scenografija z nameckom vabljlivih izlozb. Citavecie ne bo vec.

Sodobno dvonadstropno pokrito parkirišče bodo uredili tudi na ze deset let opuscnem, zanemarjenem zemljiscu v Miramarskem drevoredu med Rojanom in železniško postajo, kjer je bilo poprej železnicaarsko poslopje. Delavci so si zavihali rokave ravno te dni, ze zdaj pa susljajo, da se bo vlekle

kot megla... Del parkirnih mest bo na voljo za obcasno rabo proti placilu toliko in toliko lir na uro, del jih bodo oddali v najem, nekaj rezervirali za uslužbence deželne uprave, druge pa prodali ali točneje povedano: prodali 99-letno koncesijo za njih uzivanje, kajti nepremicnina bo ostala last Obcine.

Dejansko naj bi bilo tod tako kakor z nacrtovanim parkiriščem v prostorih bivše Tovarne strojev pri Sv. Andreju (Ul. Locchi). Dela so se ze zacela, trajala bodo vsaj leto dni, parkirna mesta pa se kajpak ze lepo prodajajo.

Ze dalj casa imajo nekateri v mislih tudi izgradnjo vecnadstropnega parkirišča v Ulici Salema med D'Annunziovim drevoredom in Ulico Molino a Vento. Kaze, da se zanima za to celo sam Agnellijev Fiat, toda pristojni deželni mozejo se letos spomladati financiranje nacrtu zavrnili z utemeljitvijo, da bi bili stroški glede na smotnost pobude preveliki. Proti so tudi stanovanci bliznjih his, ker bi zgradba z urbanističnega vidika naravnost bodla v oci. Ne samo, tamkajšnji rezervar z zemeljskim plinom naj bi kar vključili v poslopje s parkirišci... Povemo naj se, da je skarpo nad ulico Salema kar zalostno gledati: plevel, umazanija, smetiše, golazen. In vendar so nameravali tod urediti lepo zelenico, ki pa je se niso menda ravno zaradi

parkirišnega nacrtu. Razmotrivali so nadalje o vecetažnem podzemnem parkirišču na Trgu Ulpiano pred sodnijo, a tudi iz tega ne bo nič, ker so graditeljem cez noc odvzeli koncesijo.

Parkirnih prostorov ne bodo uredili niti na barkovljskem nasipu, kakor to misli ta ali oni, ko zagleda na njem lepo razvrščene japonske avtomobile. Resda so parkirani, toda samo zacasno: potem ko so jih raztovorili z ladje, zdaj cakajo, da jih odpeljejo v trziško pristanišče.

Kaj nam potlej ostane, ce seveda odmislimo svojecasna faraonska projekta o parkiriščih pod Trgom Unità in celo pod morsko gladino pred njim? Novo pokrito parkirišče na Trgu Belvedere v Videmski ulici, parkirni prostor ob trgovskem centru Giulia v istoimenski ulici, ki pa je odprt samo do devetih zvečer, in nekdanji silos ob železniski postaji, kjer se je zacelo v zadnjih casih vendarle nabirati nekaj vec avtomobilov - se vec pa se jih od 15. decembra dalje, ko bodo odprli znotraj dosedanje avtobusne postaje na Trgu Libertà zacasni sedež Verdijevega gledališča.

Toda kje je naj-hujše pomanjkanje parkirnih prostorov? Pri Sv. Jakubu in na širšem rezidenčnem območju, ki se razprostira okrog Rossettijeve in Piccardijeve ulice. Tam je sele dren!

MAMILA / TUDI VČERAJ STROG MOLK

Preiskovalci bodo danes razkrili »afero Tommaseo«
Govori se celo o mednarodnih povezavah in mafiji

Danes zjutraj bodo karabinjerji na posebni tiskovni konferenci osvetlili ozadje in podrobnosti afere v zvezi s prekupcevanjem in uzi-vanjem mamil, ki je privredla do zaprtja znane kavarnе Tommaseo, a njenega upravjalca, 40-letnega Claudia Montedura in številne druge osebe, za resetke.

V pomanjkanju uradnih vesti (preiskovalci tudi včeraj niso crhnili besede, češ da je preiskava se vedno v teku in se morajo torej držati stroge tajnosti) pa ne manjka govorin in dom-

nev. Nekateri celo govorijo o mikrooddajnikih pod mizami Tommasea, cesar pa ni nihce potrdil. Kaže vsekakor, da so bila odločilnega pomena telefonska prisluškovanja. Poleg Montedura in njegove žene, za katero so zagovorniki vložili prošnjo o hišnem priporu, saj ima dva otroka doma v Viscu, sta se na zaslisanju znasla se 22-letni Roberto Turco iz Milana ter Gilberto Martucci, prav tako iz Milana. S slednjim je Monteduro nekaj casa skupno upravljaj bar v Milanu. Za zapahi naj bi bilo se

nekaj Trzacanov, pripadnikov tako imenovane »boljše« družbe. Varnostne naloge je prejelo se nekaj drugih oseb, nekaj stanovanj pa naj bi bili preiskali.

Kaj se je pravzaprav dogajalo, pa bodo preiskovalci pojasnili danes. Tako se bo izvedelo, od kod je kokain prihajal in kam je bil namenjen, in za kakšne količine pravzaprav gre.

Glede na vedenje preiskovalcev, bi morale biti precejnejše. Ne gre namreč pozabiti, da so v kavarno vdrli karabinjerji posebnih od-

delkov po nalogu protimafijske preiskovalne direkcije, zato nekateri sklepajo, da ima prste vmes celo mafija. Del mamil, ki ga niso uporabili v Trstu, naj bi namreč prehitopili v Slovenijo, kar se doslej ni dogajalo. Obicajno je bilo prav obratno, mamilu, in sicer heroin, je k nam prihajalo prav iz krajev bivše Jugoslavije. To naj bi potrjevalo obstoj širše mednarodne mreže za razpecevanje mamil, ki naj bi obeneb služila tudi za »pranje umazanega« denarja...

IZ NAŠIH KRAJEV

Problematika
vzhodnokraških vasi
na dveh posvetih
Slovenske skupnosti

Sekcija Slovenske skupnosti za vzhodni Kras je priredila prejšnje dni dva posveta na temo »Obcinski proračun in reševanje posameznih vaskih problemov«. Prvi se je odvijal v Slomskovem domu v Bazovici, kjer je prisotne pozdravil deželni tajnik in novi deželni svetovalec SSK Ivo Jevnikar, drugi pa je potekal v Finzgarjevem domu na Opcinah, kjer je kot prvi spregovoril pokrajinski tajnik Martin Breclj. Oba sta v strnjeni obliki prikazala trenutni položaj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji s posebnim ozrom na zadnje protiosimske in protislovenske nacionalistične izbruhe, zaustavila pa sta se tudi ob nevarnosti, da bo ostala slovenska manjšina na prihodnjih deželnih volitvah zaradi spremenjenega deželnega volilnega zakona brez svojega predstavnika.

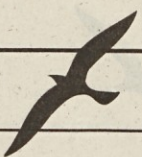
Predstavnika SSK v krajevnem svetstvu za vzhodni Kras, Vremec in Slobec, sta na obeh posvetih poudarila, da bosta skušala cimbolje seznanjati vzhodnokraske prebivalstvo o vsem, kar se dogaja v okviru svetstva in da bosta skušala, v sodelovanju s krajani, reševati in opozarjati na vsa se neresena vprašanja, ki jih trzaska Obcina ne more ali bolje rečeno noče rešiti.

Predstavnika SSK sta udeležencem obeh

posvetov orisala občinski triletni proračun, o katerem se bo moral v prihodnjih dneh izraziti krajevni svet. V poglobljeni razpravi sta prišla do izraza predvsem velika zaskrbljenost in negodovanje zaradi omalovaževalnega odnosa, ki ga ima trzaska občinska uprava do vzhodnega Krasa. To se jasno kaže tudi v komaj predstavljenem proračunu, ko ostaja kraski clovek kljub nedavnim obljubam in dogovorom v zvezi z zakonom o Krasu popolnoma prepusten samemu sebi.

Tako v Bazovici kot na Opcinah so prisotni nasteli celo kopico problemov, ki gredo od ureditve greznicega omrežja in metanizacije do toponomastike, neurejenih parkirišč, nezadostne razsvetljave itd.

Posveta na Opcinah se je udeležil tudi občinski svetovalec SSK Samo Pahor, ki je prisotne seznanil o vsem, kar se dogaja v občinskem svetu in kakšne pobude nacrtuje SSK za uveljavljanje osnovnih pravic Slovencev v Italiji. Kot poznavalec kraskega teritorija se je Pahor zavzel za tesno sodelovanje z vsemi vasčani, kajti to mu bo omogočilo, da bo v občinskem svetu toliko bolj strokovno in odločno nastopal pri reševanju posameznih problemov naših vasi in mesta.

RAZSTAVE / PALČIČEVE ILUSTRACIJE NA KRAVOSOVA BESEDILA

Tri pravljice prodrle v italijansko okolje

Pobuda knjigarne Cooperativa fra Servi in Piazza

BOJANA VATOVEC

Knjigarna kot dejavni pol kulturnega dogajanja, stičišče med protagonisti umetniškega ustvarjanja in občinstvom, opazovalna točka za nove pojave na obzorju umetnosti in ne samo brezimni prodajalna blaga, ki ima opraviti s kulturo, ali pa tudi ne v tem dandanes vidi svojo vlogo marsikatera knjigarna kot, denimo, »Cooperativa fra Servi in Piazza« v Ulici Felice Venezian, ki je svoje nenavadno ime povzela po stari zadruzi postrežkov.

V okviru te nove vloge posrednika kulturnih dobrin je knjigarna v sodelovanju s študijskim centrom mladinske književnosti »A. Alberti« med drugim priredila razstavo izvirnih ilustracij Klavdija Palčica za knjigo Marka Kravosa Tri pravljice. Razstava bo odprta do 7. decembra, v torek 1. decembra pa je bila predstavitev knjige, ki je izšla ob lanskim božičnim praznikih pri Založnistvu Trzasko tiska tudi v italijanski izdaji. Na predstavitvi sta bila seveda prisotna avtor in ilustrator.

Oba je predstavila Silvia Blezza Pincherle, podpredsednica centra »A. Alberti«. Poudarila je

zlasti uporabo pravljicnih elementov v zgodbi in nevsiljivost sporočilne didaktične note, pa čeprav je jezik precej zahteven za najmlajše bralce. Ilustracije se skladno spajajo z besedilom in z govornico barv izražajo isto sporočilo, spokojne, prefinjene poetičnosti.

Marko Kravos je povedal, da je dominantno vlogo v knjigi odigral ilustrator, pa čeprav je bil sam njen zacetnik. Podobe vsekakor zvesto odražajo besedilo, je še dodal.

Po dveh, treh letih od nastanka knjige se je zamislil nad tem, komu je knjiga v resnici namenjena.

Jezik je res zahteven in omikan, a zgodba je namenjena predvsem tistim, ki so posredniki med otroki in svetom in bi se morali v tej svoji nalogi očistiti, znebiti skrbi in navzeti preprostosti in vedrine. Odrasle bi bilo treba vzgojiti, da gledajo na stvari v njihovi naravni, primordijalni razsežnosti, kakršne je videl Klavdij Palčic v ilustriranih Treh pravljic. Skratka, odkriti moramo otroka v nas samih.

Klavdij Palčic je seveda odvrnil, da ima ilu-

Od leve: Kravos, Pincherle in Palčič (foto Krizmančič)

strator v bistvu podrejeno vlogo, saj z risbo in barvami ponavlja, kar je avtor povedal z besedami.

V nekem smislu je to boj z besedilom v iskanju lastne svobodne razsežnosti. V primeru Treh pravljic je bilo delo lahko, kot je vedno, kadar sodeluje z Mar-

kom Kravosom, saj zna spodbuditi domisljijo. Poleg tega iz Markovih zgodb veje pridihi lahke ironije, s katerim vse stvari izgubijo pretirano resnobno dramatičnost. »Zadovoljen sem, če se tudi iz mojih ilustracij da razbrati isti ironični pridihi,« je se zaključil.

Zver, bližnji in tujec

Obrobne figure v ustnem izročilu na območju Alpejadra bode v četrtek, 10. decembra in v ponedeljek, 14. decembra zaživele na srečanju, ki ga prireja Trzasko semioloski krožek pod naslovom »Il mostro, il vicino, l'alieno« (Posast, bližnji, tujec).

Prireditelji s strokovnim odborom, v katerem so docenti s trzasko in videmske univerze, so k razmišljanju o tradicijah ustnega izročila in o »elaboracijah drugačnosti od za-vračanja do komunikacije« povabili znane etnološke, jezikoslovce, antropologe in filozofe iz severne Italije, Avstrije, Slovenije in Hrvaške. (Slovensko etnologijo bo zastopal član Slovenske akademije znanosti in umetnosti Milko Matičetov.)

V središču strokovnega zasedanja bo vsekakor v današnjem svetu razširjeni strah pred izgubo identitete, ki pogosto povzroča zavračanje drugačnih v bližini in mitiziranje drugačnih, ki živijo daleč od nas.

VZGOJA / POBUDA ZA VRTNARICE

V Dijaškem domu tečaj o uporabi lutke v vrtcu

Pobudnik in mentor je Nerina Švab

NEVA LUKES

Prve dni novembra se je začel v Dijaškem domu S. Kosovel v Trstu tečaj za vzgojiteljice otroških vrtcev na temo »Uporaba lutke v vrtcu.« Gre za enkrat tedenska dveurne srečanja, ki bodo potekala do februarja, vodi pa ga Nerina Švab, mentor za lutkovno vzgojo, medtem ko je organizacija tečaja v rokah Dijaškega doma, pokroviteljstvo nad njim pa je prevzelo solsko skrbništvo, s privoljenjem didaktičnih ravnateljev slovenskih sol.

Tečaj je, kot rečeno, namenjen vzgojiteljicam otroških vrtcev. Dokazano je namreč, da lutka vpliva na otroka, ker se lahko v njej identificira in ker vzbuja v njem kreativnost.

Primerina je tudi za njegovo vzgojo, za njegov psihofizični razvoj in predstavlja tako tudi terapevtsko sredstvo, kar pomeni, da je primerna za obravnavanje tudi psihičnega, fizičnega in socialno prizadetih otrok. Z lutko lahko delas vse, je mnenje Nerine, saj zajema vse vrste izražanja - tako govorne, likovne in glasbene, pa se scenske momente.

Tudi v vrtcih so sedaj uvedeni novi vzgojni programi. In v te programe se izredno dobro vključuje prav lutka, ki vzbuja pri otroku se posebej kreativnost in daje možnost vzgojitelju, da posreduje otrokom globalno vzgojo.

Seveda pa mora imeti vzgojitelj, ki hoče lutko

pri svojem delu uporabljati, o njej osnovno znanje.

Tečaja se ne udeležujejo vse vzgojiteljice, kar je po mnenju Švabe tudi razumljivo. Gre namreč za novost in kot taka pac potrebuje nekaj časa, da jo zainteresirane vzgojiteljice in solski krogi tudi sprejmejo in osvojijo.

Po vsej tej razlagi, nas je zanimalo, kaj so na tečaju do sedaj obdelali. »Tečaj ima svojo teoretično in praktično plat. Teoretično bomo predelali vzgojno področje in to s pomočjo lutk. Poglobili bomo področje lutkarstva, njegovo zgodovino in tehniko pri uporabi različnega materiala za izdelavo lutk. Gre torej za uporabo lutke v vzgojne namene, ne pa za njeno uporabo pri raznih predstavah.

Tu se ukvarjamo z raznimi tehnikami izdelovanja lutk, z animacijo in uporabo le-teh ter s problemom, kako naj lutko uporabljajo vzgojitelji in kako otrok.

Tečaj poteka vsak petek in traja dve uri. Ta premor pa je, po mnenju mentorice, potreben, da lahko vzgojiteljice se med tednom tudi v praksi uporabijo vse to, s čimer so se soočile na tečaju.

»Upam in želim, pravi Švabova, da bo ta prvi tečaj res dosegel svoje cilje, da bo lutka že v vrtcih izpolnila svojo vlogo pri vzgoji otroka na vseh ravneh njegovega razvoja.«

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Stiridesetletnica gledališkega dela Mire Sardoc

Anton Pavlovič Cehov

ČEŠNJEV VRT

Režija Boris Kobal

DANES, 4. decembra, ob 20.00 - Izven abonmaja

KONCERT

SABIRE HAJDAREVIĆ - mezosopran
HINKO HAAS - klavir

danes, 4. decembra, ob 20. uri v Kulturnem centru Srečka Kosovela Sežana.

SKD BARKOVLJE

Ul. Cerreto 12

vabi na

5. REDNI OBČNI ZBOR

danes, 4. decembra, ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v DRUGEM.

KINO

ARISTON - 15.30-17.45-20.00-22.15 »I protagonisti«, r. Robert Altman.

EXCELSIOR - 15.30, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »La bella e la bestia«, Produkcija Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA - 20.00, 22.00 »Un cuore in inverno«.

NAZIONALE I - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Delitti e segreti«.

NAZIONALE II - 16.30, 18.20, 20.20, 22.15 »Osessione d'amore«, i. Sharon Stone.

NAZIONALE III - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Pomodori verdi fritti alla fermata del treno«, i. Katy Bates, Jessica Tandy.

NAZIONALE IV - 16.30, 19.00, 21.45 »Casa Howard«, i. Anthony Hopkins, Vanessa Redgrave.

GRATTACIELO - 17.30, 19.40, 22.00 »Ragazze vincenti«, i. Madonna, Gena Davis.

MIGNON - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Arma letale 3«, i. Mel Gibson.

EDEN - 15.30, 22.15 »Tutto dentro fino in fondo«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Basic instinct«, i. Michael Douglas, Sharon Stone. Prepovedano mladini pod 14. letom.

LUMIERE - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Giochi di potere«, i. Harrison Ford.

ALCIONE - 17.45, 20.00, 22.10 »Taxisti di notte«, r. Jim Jarmusch, r. Roberto Benigni, Wynona Ryder.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il succhiatore della rosa«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
4. decembra 1992
BARBARASonce vzide ob 7.29 in
zatone ob 16.22- Dolžina
dneva 8.53 - Luna vzide ob
12.58 in zatone ob 1.30.Jutri, SOBOTA, 5.
decembra 1992
SABA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,2 stopinje, zračni tlak 1004 mb pada, veter 8 km na uro jugo-zahodnik, vlaga 64-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Martina

OBVESTILO SPORTNIM IN KULTURNIM ORGANIZACIJAM TER DRUŠTVOM

Publist sprejema voščila za tradicionalne božične in novoletne strani na Primorskem dnevniku DO 10. DECEMBRA na tel. št. 7796688 ali na neposredno v uradih v Ul. Montecchi 6, III. nadst., ob 8.30 do 17. ure vsak dan, razen v soboto in nedeljo.

Conte, Alex Marsetich, Davide Catalano, Jacopo Dambrosi, Francesco Dorigo, Enrica Michelazzi, Lorenzo Saincich.

UMRLI SO: 86-letna Oliva Tomasi, 75-letni Ottavio Tomadin, 71-letni Giovanni Millo, 76-letni Nerino Bussani, 88-letna Agostina Sacchi, 103-letni Giovanni Sossi, 75-letna Maria Gasparini, 79-letni Pietro Crisman, 73-letni Bruno Kessler.

LEKARNE

Od ponedeljka, 30. novembra, do nedelje, 6. decembra 1992

Normalen urnik lekarn : od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 35 (tel. 727089), Ul. Belpoggio 4 (tel. 306283), Zavljje - Ul. Flavia 89 (tel. 232253).

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 35, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Zavljje - Ul. Flavia 89.

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za nujne primere.

Nocna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1 (tel. 635264).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELE-VITA

Urad za informacije KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.Zdravstvena dežurna služba
Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

ŠOLSKÉ VESTI

OSNOVNA SOLA F. S. FINZGAR in otroški vrtci iz Barkovlj prijetaja MIKLAVZEVANJE jutri, 5. decembra, v dvorani barkovljanskega društva. Z Miklavžem bomo igrali tombolo. Zacetek ob 11. uri, toplo vabljeni.

BRISCIKI - V galeriji Pavla Hrovatina je na ogled razstava umetnin in obrti iz kraskega kamna. Urnik: vsak dan, razen ponedeljka, od 11.30 do 19.00.

V DRUŠTVU SLOVENSkih IZOBRAZENCEV v Trstu bo v ponedeljek, 7. decembra, srečanje s pisateljem in publicistom prof. Andrejem Capudrom ob izidu njegove najnovejše

knjige MOZAIK SVOBODE. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani Slovenske prosvete. Zacetek ob 20.30.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3, vabi jutri, 5. t. m., na VESELO MIKLAVZEVANJE, na katerem si bomo izmenjali duhovita darila z osebnimi posvetili. Zacetek ob 18.30.

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

PREDAVANJE Kako si pomagamo pri isiasu, astmi in prehladu z bioenergetskimi masazami bo v nedeljo, 13. t. m., ob 9. uri v Domu na Brdini, Proske 109, Općine. Sledijo praktični prikazi. Vabljeni.

MARIJIN DOM PRI SV. IVANU vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 11. in 17. uri na ogled mladinske spevigrave v treh dejanjih MIKLAVZ PRIHAJA. Sodeluje otroški pevski zbor Kresnice pod vodstvom s. Karmen, režija Adrijan Rustja, dirigent Aljoša Tavcar. Gost bo sv. Miklavž. Otroci in odrasli toplo vabljeni!

OSMICO ima Jozko Colja, Samatorca 21.

OSMICO je odprl Slavko Svara v Trnovci 14.

VESELI GODCI, večer polk in valcov, torek, 8. 12., Ljudski dom pri Koroscih. Tel. 228333 od 17. do 19. ure.

PISARNA isče tajnico s prakso. Tel. na st. 365260.

DOKTOR znanosti nudi instrukcije iz matematike in fizike za visješolce ali univerzitetne studente. Tel. na st. 0038/67 31118.

NUDIM lekcije iz anglescine in matematike, tel. na st. 416953.

V VARSTVO sprejem otroka na svoj dom ali na otrokovem domu, najraje iz okolice Kriza, Nabrezine, Proseka. Tel. na st. 220662.

PRODAJAM malo rabljen otroški voziček peg perego, nahrbtnik za otroka do treh let in obleke za enoletnega otroka. Tel. (040) 772155.

BELO POSTELJICO, otroški voziček, mizo za povijanje, otroški sedež za avtomobil prodam. Tel. na st. 228659.

AVTORSKE slike prodam zaradi selitve. Tel. na st. 229347.

FIAT IVECO dayli 35.8 v dobrem stanju prodam za 7.000.000 lir. Tel. na st. 228695.

PRODAM fiat 127, letnik 1986, v odličnem stanju. Tel. na st. 226274.

PRODAM debelo repo, tel. od 19. do 21. ure na st. 226322.

ISEMO smučarske celvice in smuci za 6-letnega otroka. Tel. ob večernih urah na st. 229508.

KUPIM samostojno hišo z vrtom na Općinah, pri Sv. Ivanu ali Kjadinu, tel. 722872.

PODARIM tri srčkane mlade kuzke nizke rasti. Tel. na st. 213592 od 8.30 do 13.00 ali 15.30 do 19.00.

NA OPCINAH smo nasli mlado psico pasme nemški pticar. Kdor jo pogreša naj telefonira na st. 212935 ob uri obedov.

NOVICE

Nova rajonska tržnica na Catterinijevem trgu

Najbrž se pred koncem leta bomo v severnem delu mesta dobili novo, rajonsko tržnico. Delovala naj bi na Catterinijevem trgu torej blizu mejnega prehoda na Skabrijelovi ulici enkrat tedensko (ob sobotah ali ob ponedeljkih). V začetnem poskusnem obdobju naj bi jo oblikovale stojnice z raznim blagom okrog dvajsetih kramarjev, rajonskega sveta za severno mestno četrt in združenjem trgovcev ASCOM končno prižgala zeleno luc za odprtje tržnice. Rajonski svet za severno četrt je tudi zaprosil župana za dovoljenje, da bi na Placuti uredili prostor za prodajo in izmenjavo rabljenih predmetov in blaga. Odgovor na to vlogo se cakajo.

Seminar o uničevanju odpadkov

Pokrajinska uprava je priredila dvodnevni seminar s področja ekologije. Namenjen je funkcionarjem občinskih tehničnih uradov, ki so pristojni za področje pobiranja, odvažanja in uničevanja odpadkov. Včeraj sta predavala dr. Roberto Cariani in inz. Mario Breda, današnji program pa predvideva predavanja dr. Corrada Altrana in dr. Gianpaola Burgnicha. Udeleženci se bodo seznanili s pokrajinskimi načrtom za uničevanje odpadkov, z državnimi in deželnimi predpisi, ki urejajo to področje, s kriteriji selektivnega pobiranja in odvažanja odpadkov.

Gledališki nastop v Sovodnjah

V nedeljo so se v Kulturnem domu v Sovodnjah mudili člani Delavskega prosvetnega društva Svoboda iz Rus pri Mariboru, ki so številnim gledalcem predstavili delo Branislava Nusića "Človek na položaju". Gostovanje je priredilo Kulturno društvo Sovodnje, ki namerava s temi pobudami navezati trdnije stike s kulturnimi društvi in ustanovami iz matične domovine. Ob koncu predstave je občinstvo nagradilo nastopajoče s toplim aplavzom, kar je za amatersko dejavnost seveda najlepše placilo. (AF)

Rebula bo govoril o Baragi

Kulturni center "Terra nuova" prireja danes ob 18. uri predavanje o slovenskem skofu-misijonarju Frideriku Baragi. Predaval bo profesor Alojz Rebula, ki bo ob letosnji 500-letnici odkritja Amerike govoril o desetletnem delovanju Barage med Indijanci. Predavanje bo v avli P. Cocolin v Ul. Seminario 7.

Posvet o omejitvah v letalskem prometu

Na deželnem letališču v Ronkah bo jutri posvetovanje na aktualno temo odprave omejitev za letalski promet v prostoru severovzhodnega območja. Gre za takomenovano območje P5, kjer velja absolutna prepoved civilnih poletov, razen izjem, ki jih dovoljujejo vojaške oblasti. Omejitve neugodno vplivajo na razvoj letalskega prometa. Posveta se bodo udeležili tudi funkcionarji obrambnega ministristva, ministristva za prevoze in funkcionarji raznih državnih služb.

Danes predstavitev zbirke Goriške Mohorjeve družbe

Izšla je zbirka Goriške Mohorjeve družbe za leto 1993. Obsega koledar in štiri knjige, med temi tudi 18. snop Primorskega slovenskega biografskega leksikona. Druge knjige so Vinka Belicica Leto odmrznitve, Andreja Prebela Aravkanija in Antona Novaka Crniška kronika. Zbirko bodo predstavili danes ob 17. uri v Katoliški knjižarni.

Vaje na strelišču nad Selcami

Vojaško strelišče nad Selcami bodo uporabljali tudi v decembru. Dejavnost se bo odvijala se 7., 10., 14., 15., 16., 17. in 22. t.m. V omenjenih dneh bo prepevadan dostop med 8.30 in 17.30 na širše območje strelišča. Vojaške oblasti bodo poskrbele za ustrezno oznacbo in zavarovanje. Proti kršilcem bodo ukrepali po predpisih.

ZVEZA SLOVENSKEH KULTURNIH DRUŠTEV

vabi v nedeljo, 6. decembra, ob 10. uri v Dijaški dom »S. Gregorčič« (Gorica, Ul. Montesanto 84) na

MIKLAVŽEVANJE

V pričakovanju Miklavža si bodo otroci lahko ogledali predstavo

»Janko in Metka«

v izvedbi lutkarja Cveta Severja.

Miklavž sprejema darila uro pred pričetkom. Ne pozabite na pobudo »Darilo za nasmehek!«

FINANCARSKA ŠOLA / REFERENDUMA NE BO

Prevladala je vojaška tajnost

Nasprotniki trdijo, da gre za škandal

MARKO MARINCIC

Odbor»treh modrecev«, ki je bil poklican, da pove, ali je referendum o lokaciji financarske sole na letališču sprejemljiv, je včeraj izrekel svojo sodbo. »Referendum v danih okoliščinah ni sprejemljiv«se glasi odgovor, takoj zatem pa sledi pojasnilo, da ta odločitev morda ni dokončna in se v bodoče utegne se kaj spremeniti. Zaenkrat vsekakor ostaja dejstvo, da referendum razen morebitnih novosti, ne bo.

Zavrnitev referenduma je trilateralna komisija, kakor smo sicer že včeraj v Primorskem dnevniku napovedovali kot možno, opravičila sklicujoč se na vojaško tajnost, v imenu katere naj bi torej centralna državna oblast lahko vsilila krajevni skupnosti gradnjo spornega objekta tudi proti volji ljudi. Člani komisije - državljani pravobranilec Francesco Lentile, občinski tajnik Raffaello Fabbro in predsednik preglednikov računov Gerardo Amirante - so v bistvu osvojili stalnice zagovornikov gradnje sporne sole-vojašnice, po katerem je to objekt »vojaškega pomena« in kot tak podvržen vojaški tajnosti.

Zaradi tega za njegovo gradnjo ni potrebno nikakršno občinsko dovoljenje, iz istega razloga pa je gradnja tudi izven dometa občinskega referenduma saj je le-ta možen samo o vprašanih, ki so v pristojnosti občinske uprave.

Da je sola vojaški objekt, sklepajo iz izjave v posesti Provediktorata za javna dela v Trstu, ki naj bi jo na zahtevo financnega ministristva izdalo obrambno ministristvo. Komisija s tem v zvezi navaja 89. člen dez. zakona št. 52 z dne 19. novembra 1991, ki izključuje vsako pristojnost krajevnih uprav v postopkih za gradnjo objektov, »ki so namenjeni vojaški obrambi države«.

Člani komisije so torej vzeli na znanje, da naj bi financarska sola bila objekt namenjen vojaški obrambi države. S tem v zvezi pa so pozvali občinsko upravo, naj pri obrambnem ministristvu preveri, ali to drži. V nasprotnem primeru bi referendum postal avtomatično sprejemljiv.

Vest o tej odločitvi je sinoci odjeknila v občinskem svetu, kjer so jo mnogi ocenili za škandalozno. Busolini (DSL) je

bil ob vesti zaprepačen in je dejal, da je sklep v najboljšem primeru prenapet, saj sploh ne upošteva številnih razsodb, po katerih z vojaško tajnostjo ni mogoče vsiljevati takih objektov. Pecorari (PRI) je spomnil, da je sam inz. Tomassini od družbe Edilpro, ki je pripravila načrt za solo, v goriškem občinskem svetu dejal, da objekt po svojih značilnostih nikakor ni vojaško-obrambna postojanka. Cocianni (Rete) je pristavil, da četudi bi bil kasarniški del lahko označen kot vojaški objekt, to ne more veljati za sportne naprave in bivališca osebja, ki predstavljajo dve tretjini gradnje: občanom bi morali dati možnost, da se o tem izrečejo. Fornasir (KD) je citiral razsodbo Ustavnega sodišča, po kateri financarska sola zaradi objektivnih in subjektivnih značilnosti ne more biti vojaško-obrambni objekt. Ugotovil je tudi, da je komisija povsem spregledala dejstvo, da mora občina za gradnjo odstopiti hektar svojega zemljišča: ta okoliščina, ki je sama utemeljuje pravico do referenduma, pa velja tudi v primeru vojaške tajnosti.

POKRAJINA

Naj se likvidira podjetje APT?

V goriškem pokrajinskem svetu se je včeraj vendarle začela proračunska razprava, v katero sodi tudi odobritev proračuna pokrajinskega prevoznega podjetja. Slo naj bi za zares zadnji finančni načrt podjetja v takšni obliki in v teh pogojih. Do 31. marca prihodnjega leta naj bi namreč opravili tisti prepotreben korak naprej na poti združevanja javnih podjetij na Goriškem, pa tudi kar zadeva obliko upravljanja.

Podjetje bo prihodnje leto pridelalo predvidoma 585 milijonov lir primanjkljaja, smo poročali te dni.

Predstavniki zelenih, Fiorelli, je v zvezi s proračunsko razpravo predlagal naj podjetje postavi v likvidacijo, imenujejo komisarija, ki bi zacasno skrbel za upravljanje. Dokument ni bil sprejet, ceprav je predsedujoči Bergamin dejal, da razume osnovno filozofijo. Na prvi pogled sokanten dokument naj bi zbudil med ljudmi in upravitelji drugacen pristop do reševanja problematike prevoza, ki je ne gre ocenjevati samo skozi kriterije izgube, oziroma dobička.

Pokrajinski svet se bo sestal tudi danes in nato spet v četrtek, 10. t.m.

GORICA / EVROPSKI SALON TRSNIH SADIK

Dvanajst držav na sejmu Eurovite

Edina tovrstna manifestacija v Evropi Bogat program vzporednih prireditev

VLADO KLEMSE

Na goriškem razstavišču so včeraj odprli po strokovni plati in mednarodnem zanimanju prav gotovo najuspešnejšo sejemsko prireditev Eurovite 92. Prisotnih je 150 razstavljalcev iz dvanajstih evropskih držav, ki predstavljajo okrog tisoč podjetij, oziroma pridelovalcev. Evropski salon trsnih sadik, kakor bi lahko v opisno obliko prevedli geslo Eurovite 92, bo odprto do nedelje, 6. t.m. Od danes do nedelje se bo na razstavišču zvrstilo nekaj pomembnih strokovnih srečanj na specifično temo, v nedeljo pa bodo zborovali tudi čebelarji z Goriškega, člani pokrajinskega konzorcija in predstavili predlog, da se tudi za proizvodnjo medu uvede zaščitna znamka, kakor velja za kakovostna vina.

Na krajši slovesnosti ob odprtju, sta spregovorila predsednik Trgovinske zbornice dr. Bevilacqua in predsednik deželne ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA), Emilio Del Gobbo. V imenu Občine in Pokrajine sta pozdravila Alberto Bergamin in Mario Del Ben.

Dr. Bevilacqua je naglasil odmevnost in

Z odprtja sejma Eurovite (foto Studio Reportage)

uspešnost prireditve, ki so jo prvič uresnili pred tremi leti in ki dosega visoko specifičnost, ne samo v italijanskem, ampak v evropskem okviru. To se odraža tudi po prisotnosti razstavljalcev, saj je na enem mestu predstavljeno približno tri četrtine italijanske in polovica evropske proizvodnje trsnih sadik in dejavnosti, ki sadijo v ta

sklop. Predsednik deželne ustanove ERSa je poudaril, da je izhod iz krize kmetijstva in vinogradništva v stalnem izboljšavanju v kakovosti pridelka, oziroma vina. To pa je proces, ki se začne že pri izbiri najbolj ustreznih podlag cepljenk. In tu smo seveda že na specifičnem področju edinega tovrstnega sejma v Evropi.

ANDREJEV SEJEM / OD JUTRI DO 13.T.M.

Stojnice in zabavišča v mestnem središču

Krošnjariji bodo ostali do torka 8. t.m.

Miklavž in Andrej si letos podajata roko. Medtem ko bo dobri stricek drevi in tudi jutri obdaril otroke, jih obiskal na domovih, na prireditvah v naših društvih in morda zasel tudi v sole in vrtce, bodo jutri dopoldne v Gorici odprli tradicionalni Andrejev sejem. Za teden dni bodo ulice v mestnem središču zasedli krošnjariji, na Battistijevem trgu, na Travniku, v ljudskem vrtu postavljajo zabavišča in stojnice. Medtem ko bodo potujoči trgovci svoje blago ponujali do 8. t.m., bodo zabavišča vabila otroke in odrasle do nedelje, 13. decembra.

Na poveljstvu mestnih redarjev so nam povedali, da bo v mestu okrog 240 krošnjarjev, zabavišč pa 81. Novost je morda v razporeditvi stojnic. Stojnice v Boccacciovih ulici bodo razvrstene samo na eni strani ceste. Drugim so odmerili prostor v ulici Cadorna. Tako odločitev so sprejeli po lanskim izkušnjam, ko se je resilni avtomobil le z veliko težavo preril skozi množico med stojnicami v ulici Boccaccio.

Novost je tudi uvedba avtobusne proge od Rdece hise do Travnika in Verdijevega korza. S tem naj bi omejili prisotnost avtomobilov v mestnem središču. Avtobusi bodo vozili vsakih 20 minut.

Ob letosnjem sejmu bodo najbrž zadovoljni ljubitelji iger na srečo. Stojnici, kjer bo mogoče kupiti listke srečolova bosta namreč na dveh

Na Andrejevem sejmu lani (foto S. Reportage)

mestih: na tradicionalnem mestu v ulici Boccaccio in v križišču ulic Oberdan in Roma.

Vsaka medalja, pravijo, ima dve strani. Če je Andrejev sejem priložnost za veselje in zabavo, pa namestitev stojnic in zabavišč v mestu pomeni tudi težave in omejitve v prometu. Zupanstvo je že odredilo vrsto prepovedi in omejitev. Vsekakor pa je za prihodnje dni najbolj priporočljivo, da avtomobil pustimo doma. Pa se ena zanimiva prireditev bo v prihodnjih dneh v Gorici Na sedežu UGG (Goriško telovadno društvo) bo od jutri do 8. decembra odprta razstava rastlin bonsai. Prireja jo občinska uprava z združenjem Hobby natura. Odprta bo neprekinjeno od 10. do 20. ure.

GORICA / SNEMANJE TV-ODDAJE NA TRAVNIKU

Ni ti dež ni pregnal pevcev

Skoraj dva tisoč mladih se je močilo pod reflektorji Italia 1

Moc televizije je predsinoci kljub nadležnemu dežju privabila in ves večer zadržala na Travniku pravcato množico mladih pa tudi nekaj manj mladih, ki so hoteli sodelovati pri snemanju oddaje »Karaoke« za mrežo Italia 1. Oddaja, ki jo vodi popularni pevec Fiorello, je v bistvu zaporedje nastopov bolj ali manj uglasenih nadebudnih pevcev, ki so jih pred nastopi skrbno izbrali selektorji oddaje. Na travniku so predsinoci posneli tri polurna nadaljevanja, ki jih bodo oddajali po božiču.

KONCERTI

V VERDIJEVEM GLEDALIŠČU v Gorici bo nocoj ob 20.30 bo v okviru solidarnostnih pobud SSO v korist beguncev iz nekdanje Jugoslavije nastopil Komorni orkester iz Zilina pod vodstvom Walterja Attanasija.

PRIREDITVE

KD DANICA prireja danes miklavževanje v KSC Danica na Vrhu. Začetek bo ob 18.30.

V DIJASKEM DOMU SIMON GREGORČIC v Gorici bo miklavževanje danes ob 18.30. Posebej vabljeni stari gojencev.

MIKLAVŽEVANJE V PEVMI bo jutri ob 20. uri v osnovni soli.

KD BRISKI GRIC prireja jutri ob 20. uri miklavževanje v domu na Bukovju. Sodeloval bo lutkar Cveto Sever z igrico Janko in Metka.

SKD HRAST vabi na miklavževanje jutri ob 19. uri v župnijski dvorani v Doberdobu. Darove sprejemajo jutri ob 17. ure dalje.

SKRD JADRO vabi nocoj ob 18.30 miklavževanje v občinski dvorani v Selcah. Sodelovali bodo otroci iz vrtca in osnovne sole v Romjanu ter člani mladinske dramske skupine PD Podgora z igrico »V Miklavževi delavnici«.

V SOVODNJAH bo Miklavž obiskal otroke jutri ob 18. uri v Kulturnem domu. S seboj bo pripeljal tudi lutkarja Cveta Severja, ki bo predstavil pravljico Janko in Metka.

KD DOL-POLJANE priredi miklavževanje jutri ob 19. uri v soli na Palkišcu za otroke iz Dola in Jamelj. Otroci bodo predstavili kratko igrico. FOTOGRAFSKA ZVEZA ANAF vabi nocoj ob 21. uri na sedež fotokrožka CIFI v Ul. S.Chiaia, kjer bodo predstavili preliovajoče se diapozitive na temo Soca.

OBVESTILA

FOTOKLUB SKUPINA 75 in MO KD SOVODNJE prireja začetniški fotografski tečaj v Kulturnem domu v Sovodnjah. Predavanja bodo 9., 14., 16. in 21. decembra. Podrobnejše informacije pri Silvanu Pittoliju (tel. 884226) in Tanji Vizintin (tel. 882338).

KMEČKA ZVEZA obvešča, da 10. t.m. zapade rok za prijavo grozdja z zaščitnim poreklom DOC, do 15. decembra pa je čas za prijavo vina.

KINO

GORICA VITTORIA 19.30-22.00»Casa Howard« Rez. James Ivory, i. Anthony Hopkins in Vanessa Redgrave.

CORSO 17.45-22.00 »Infelici e contenti«Igrata R. Pozzetto in E. Greggio.

VERDI 20.30 koncert Komornega orkestra iz Zilina.

TRŽIC COMUNALE 18.00-22.00»Mariti e mogli« Rez. Woody Allen.

EXCELSIOR Danes zaprto. Ur: 15.30-22.00 »Peter Pan« R. Risanka.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI AL MORO, dr. Alesani, Ul. Carducci, tel. 530268.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU CENTRALE, Trg Republike 26, tel. 410341.

DEZURNA LEKARNA V DOBERDOBU LEKARNA PRI JEZERU, Vrtna ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

Danes v Gorici ob 10.10 Giuliana Altan, por. Modonesi iz splosne bolnisnice v Trzic.

ČRNI VRH NAD CERKNIM / SMUČARIJA

Sneg je sneg - ni važno ali naraven ali umeten

Kdo ima prav - ekologi ali gospodarstveniki ali - občinarji?

Kar nekaj takomenovanih zelenih zim zapovrstjo je pripeljala turistične delavce v zimskoturističnih centrih na misel, da bi smučisca umetno zasnežili in bi torej njihova sezona ne bila odvisna od naravne snezne odeje. Pri nas so jo menda prvič uporabili v Podkorenu, ko so zasnežili smučisce za izvedbo tekme za svetovni pokal. Seveda ima zamisel svoje privržence pa tudi nasprotnike.

Letos so v smučarskem centru Cerkno (na Crnem vrhu nad Cerknim) na dolžini pet kilometrov smučarskih prog ob sedežnicah Počivalo, Brdo in vlečnici Grič namestili sistem za umetno zasneževanje. S sneženimi topovi naj bi ob pomanjkanju naravnega snega zasnežili dve dobri tretjini smučisc.

Na vrhu Crnega vrha so v ta namen zgradili umetno jezero s 4500 kubiki vode, odkoder se bo napajal celoten sistem s šestimi sneženimi topovi. Ekologi se bojijo, da se zaradi posega v naravo in umetnega zasneževanja spreminja naravno ravnovesje in življensko okolje na Crnem vrhu.

Glavni investitor ETA iz Cerknega zavraca ocitke. Ob smučiscu so si nekateri Etini direktorji v preteklih letih zgradili tudi vikende in seveda

racunajo na to, da jih bodo tudi izkoriscali. V zvezi s tem je prislo do nekaj nepravilnosti, a to je druga zgodba.

Skupščinska komisija za varstvo okolja v Idriji, ki ji predseduje Viktorija Gorjup, je s to problematiko seznanila tudi občinsko skupščino in opozorila, da so bila potrebna dovoljenja opravljena sele po tem, ko so bila glavna zemeljska dela za opravljen sistem za zasneževanje ze namestjen. 29. junija letos je bilo izdano lokacijsko, 10. septembra pa gradbeno dovoljenje, kljub temu pa so z deli pričeli ze mnogo prej. Komisija meni, da občinski upravni organ ni celovito upošteval vseh posledic posega v naravno okolje, s katerim se obseznim zasneževanjem na skoraj 2/3 smučisca in s podaljšanjem zimske sezone temeljito spreminja naravna vegetacija, življensko okolje in naravni izgled Crnega vrha nad Cerknim. Tudi mnenje zavoda za naravno in kulturno dediščino iz Nove Gorice se nanasa le na zunanji, naravni videz, ne upošteva pa sprememb mikroklimatskih razmer in posledic na živalstvu in rastlinstvu, ki jih je treba dodatno

ROMAN BRIC

proučiti, menijo ekologi. Ludvik Deisinger, vodja investicijskega projekta v podjetju ETA, ki je investitor tega projekta, pa nam je nanašal kopico protiangumentov, s katerimi zavraca te ocitke.

»Pri tem bi se morali zgledovati po Avstrijcih, kjer država na vsak v turizmu vlozeni siling, primakne se enega. Turizem je njihov glavni motiv, zato ga vsestransko vzpodbujajo, saj se ljudje s tem prezivljajo.«Deisinger zatrjuje, da so vse posege opravili strokovno, v

skladu s pridobljeno dokumentacijo in v sodelovanju z domačimi tujimi strokovnjaki. Za primer je navedel izkušnje iz avstrijskega smučarskega kompleksa Lech, kjer imajo z zasneževanjem ze 20-letne izkušnje.

»Iz avstrijskih izkušenj, ki so na področju dodatnega zasneževanja daleč pred nami, lahko ugotovimo, da je tehnično pridobivanje snega v času, ko bi tudi ob naravnih padavinah snežilo, le uporabna podpora naravi, saj sneg štiti tla pred zmrzo-

vanjem. Priprava snega je preprosta, naravna in brez kemikalij. To so samo voda, primerno nizke temperature, zrak in nič drugega«, zagotavlja vodja projekta, Ludvik Deisinger.

Tako ali drugače se torej smučarjem v smučarskem centru Cerkno ze letosnjo zimo obeta dolga smučarska sezona. Očitno pa so ekologi dregnili v dokaj občutljivo temo, saj Crni vrh, kjer so si le redki direktorski izbranci poleg smučisca lahko zgradili tudi svoje vikende, spada v interesno območje ETE.

Zdaj mora biti le še dovolj mraz...

Ko bodo temperature padle pod nično, bo stekla smučarija (Foto: M. Bric)

POSTOJNA

Strankin časopis?

MATEJA GODEJSA

Med množico predvolilnih propagandnih letakov, brošur in časopisov, s katerimi stranke v teh dneh trpajo pošne nabiralnike, so (nekateri) Postojncani te dni prejeli tudi nekaj, kar jih je morda razveselilo. Pravimo morda, saj se ne ve natančno ali gre za resno potezo ustreznih občinskih forumov, da bi svoje občane dodatno informirali ali gre tudi v tem za spretno predvolilno potezo.

Gre namrec za nov obcasni občinski bilten z zapisi o življenju in delu postojnskih ljudi. Na prvih dveh straneh Predjamskega biltena (tako sa ga poimenovali) je objavljen intervju z dr. Janezom Drnovskom, predsednikom slovenske vlade in prvakom LDS. V nadaljevanju seznanja bralce z aktivnostmi izvršnega sveta pri dokaj uspešnem reševanju občinskih problemov (turizem, infrastruktura, malo gospodarstvo, zbiranje odpadkov itd.)

Tudi ta zapis se pojavlja pretežno v obliki intervjuja oziroma citatov predsednika IS Bogdana Biscaka. Ker je tudi on kandidat Liberalno-demokratske stranke (LDS) za državni zbor, se nam postavlja vprašanje, ali ne gre zgolj za se eno obliko strankine promocije svojih kandidatov, tokrat LDS. Dejstvo je, da bilten ni to, za kar se predstavlja - torej bilten o Postojni in okolici, njenih ljudeh in dogodkih.

Dr. Drnovšek namrec zal ni»postojnski clovek«, zapisi o dogodkih v Postojni pa niso samo tisti, za katere poskrbi IS ali njegov predsednik. Sicer pa je izbor vsebine stvar urednikov oziroma urednika. Ce bilten se tako obraca, podatkov o izdajatelju, glavnem ali odgovornem uredniku ni, kaj sele, da bi bili zapisi podpisani.

Kakorkoli ze, upamo, da bo Predjamski obcasnik se kdaj razveselil občane, ce seveda to le ni nekoliko prikrita oblika predvolilne kampanje. V tem primeru ga lahko pričakujemo sele ob naslednjih volitvah.

PRIMORSKA

Nekateri so že oddali glasove

Takole je volilo že nekaj sto Primorcev (Foto: O'Hara)

Včeraj so se koncale predčasne volitve za tiste državljanke in državljane, ki te dolžnosti (in pravice) ne bodo mogli opraviti v nedeljo. Seveda bodo njihovi glasovi priključeni k skupnemu številu nedeljskih volitev. Čeprav so skeptiki mislili, da na predčnih volitvah ne bo odziva - v vsaki občini (na sedežu občin) je bilo odprto najmanj po eno volišče, jih na primer samo v Novi Gorici (od tam je tudi slika) bilo več kot 200. Sicer pa bo v nedeljo delovalo na Primorskem 585 volišč (Ajdovščina 48, Idrija 67, Ilirska Bistrica 55, Izola 14, Koper 78, Nova Gorica 106, Piran 14, Postojna 40, Sežana 66 in Tolmin 97).

NOVA GORICA / ONESNAŽEVATI NAPREJ ALI ZAPRETI ALI...?

Ekološka sanacija novogoriških podjetij je eden od posegov ohranjanja ravnovesja v okolju

VALTER PREGELJ

meni, da e je treba iz praracuna zagotoviti tri milijone tolarjev za začetek ekoloških raziskav.

To se se posebej vidi v primeru Mebllove tovarne ivernih plošč, kjer naj bi po izračunih strokovnjakov morali za posodobitev preciscevalnih naprav, nameniti kar okoli stiri milijone tolarjev. V sami tovarni so menja glede tega neenotna, nekateri priporočajo drastično rešitev - zaprtje, drugi pa menijo, da je do polletja treba

ugotoviti možnosti za ekološko popolno sanacijo in zagotoviti finančna sredstva.

Podoben problem je SIA (Solkanska industrija apna), kjer skušajo rešiti dolgoletni problem zaprasavanja tako, da bi hidrarno preselili v sam kamnolom nad Solkanom. Po mnenju občinskih inspekcijskih služb je potrebno narediti celovito analizo taksnega posega in pokaati na predlog Biotehnične fakultete iz Ljubljane.

SIA sama razvija takšne programe ze deset let, vendar so rezultati le teh ne zadovoljujejo pričakovanj krajanov. V sami tovarni menijo, da bi zaprtje tovarne povzročilo veliko škodo, saj imajo zalog surovin se za dobrega četrto stoletja obratovanja. Kar se tiče anhovskega Salona je bil na medobčinski inspekciji sprejet sklep, da je potrebno v enem mesecu izdelati analizo škodljivosti takimenovanih tesal cevi na zdravje delavcev in prebivalstva. Škodljiv je predvsem t.i. stiren.

KOPER, PIRAN

»Svinje« F. Jurija

BORIS VUK

Predstavitve nove knjige karikatur Franca Jurija v prejšnji petek zvečer v koprskem hotelu Triglav in v ponedeljek v piranski kavarni je pokazala, da za tega ne velja reklo»Nemo propheta in patria sua«(Nihče ni prerok v svoji domovini), saj so izvajanje karikaturista (in sedaj ze potrjenega ambasadorja Slovenije v Argentini) Jurija ter avtorja besedicev v uvodu knjige Jašo (El) Zlobca prisotni Koprčani oziroma Piranci spremljali kar z navdušenjem. Seveda je bilo zbrano veliko somišljenikov, saj je obe prireditvi organizirala Liberalno-demokratska stranka in okviru svoje predvolilne propagande.

Knjiga je res nekaj posebnega - svinjarija vse od naslovnice pa do zadnje strani tudi vmes. Na naslovnici dva prašica mahata z zastavami - gospod Anton Drobnic (javni tozilec Republike Slovenije) res ne bi smel spregledati te provokacije, dejanja blasfemije, ki se preganja po uradni dolžnosti. Tudi zadnja stran ovitka prikazuje dve svinji, vmes, na straneh knjige, pa se defile slovenskih in drugih politikov v vsakršnih zgodbah in pozah.

Tudi Zlobceva zgodba o ociscenju slovenskega narodnega telesa, ki je vključena v uvodno besedo, je v bistvu zasmehovanje svetih custev in svetlih osebnosti...

Zlobec je kar odkrito priznal, da gre pri Francu Juriju za»dvornega«karikaturista stranke LDS in da je vse skupaj slabo prikrita propaganda. In res, smesnje in zaljenje vsevprek: zlasti gospodje iz konkurenčnih strank bi morali pogledati kaksne nesramnosti in vulgarnosti na njihov račun si privosci Juri v svoji knjigi in marsikdo od njih bi lahko kar iztrgal list iz nje in ga takojci nesel na sodišče kot dokaz vsaj zalitve casti, blasfemčnosti, ce ne ze kar paranoje (slednja ni kazniva).V dobro slovenskega naroda pa nekako upamo, da bo vendarle zmagal cut za humor in da se bodo tudi tisti, ki jih je Juri res ostro»nasadil«na svoje risarsko orodje, vsaj kislo nasmehnili, ce ze ne od srca nasmejali.

Predstavitve knjige s predstavo obeh avtorjev se pripravljata tudi v Komnu na Krasu. Prav zanimivo bo videti, ce bodo lahko knjiga in njena avtorja uspela ogreti in nasmejati tudi prislovnično »trde«Kraševce...

ZA OBALO, ZA PRIMORSKO, ZA SLOVENIJO!

Spoštovana volilka, spoštovani volilec,!

Lep pozdrav in brez nepotrebnih uvodov. V nedeljo boste volili (ali pa tudi ne). Kaj pričakujete od republiškega poslanca in kaj lahko republiški poslanec stori za vas? Dober poslanec bo tisti poslanec, ki bo v republiškem parlamentu odločno, učinkovito in uspešno povedal svojo besedo takrat in tam, ko bodo drugi menci in molčali. Slovenska obala potrebuje poslance in poslanke, ki bodo v parlamentu znali argumentirano in prepričljivo spregovoriti tudi o problemih, kot so:

* morska in kopna meja Republike Slovenije,

* s tem v zvezi pomorska politika Slovenije in rešitev agonije ribičev in ribištva,

* luka Koper in cestne povezave obale s Slovenijo in Evropo,

* naval tako tujcev kot Slovencev na slovensko obalo,

* s tem v zvezi pritiski z novimi pozidavami in ekološkim uničevanjem obale,

* nova strategija turizma, ob tem igralnice pod nadzorom države, da ne bi prišlo do strankarskih in mafjaskih skušnjav,

* Piran kot mesto - kulturni spomenik,

* s tem v zvezi rešitev piranskih parkirnih zapletov z gradnjo garažne hiše,

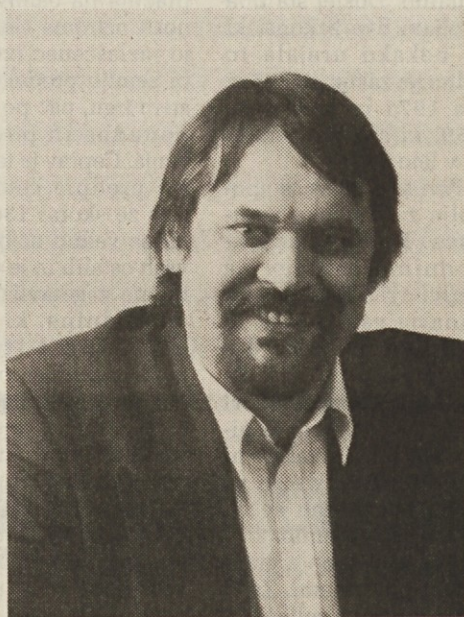
* tretja slovenska univerza na Primorskem.

In seveda še kaj. Vse to so problemi, ki jih je mogoče rešiti samo s pomočjo republike. Končajmo s prakso, da je Ljubljana daljna in sovražna. Naj končno država prispeva tudi za Primorsko in obalo.

To so naloge republiškega poslanca. Regionalizem ni lokalizem in zapiranje vase! Ne le Slovenija, tudi Primorska in Obala naj postaneta zgodba o uspehu. Z Liberalno-demokratsko stranko nam bo uspelo.

Če bom izvoljen, bom storil svoje.

Lep pozdrav in hvala za zaupanje, če me boste volili.

Jaša L. Zlobec

Kandidat LDS za poslanca državnega zbora
v volilnem okraju Piran

NE LEVO NE DESNO. NA BOLJE!

Z GLASOM ZA LDS IZBERETE JASEN IZHOD IZ KRIZE

Kandidat LDS za predsednika Republike Slovenije je Dr. Ljubo Sirc

Kandidat LDS za poslanca državnega sveta v volilni enoti Obalnih občin je Danijel Božić.

NI TEŽKO IZBRATI PRAVO SMER, VOLITE ZA LIBERALNO-DEMOKRATSKO STRANKO!

OBČINSKI ODBOR PIRAN

NOVICE

Slovenski izvoz v oktobru

LJUBLJANA - Izvoz se je v oktobru v primerjavi s istim mesecem lani povečal za 8, 8 odstotka, uvoz pa zmanjšal za 16, 4 odstotka, je ugotovil osrednji državni zavod za statistiko. Slovenija je od januarja do oktobra letos v tujino (brez držav nekdanje Jugoslavije) izvozila za 3, 46 milijarde ameriških dolarjev blaga in storitev ali za 8, 2 odstotka več kot v istem obdobju lani, uvozila pa za 3, 26 milijarde dolarjev ali za 5, 3 odstotka manj kot v istem obdobju lani. V države nekdanje Jugoslavije je Slovenija v obdobju od januarja do oktobra letos izvozila za 1, 25 milijarde dolarjev blaga, uvozila pa za 0, 98 milijarde dolarjev blaga in s tem dosegla 128-odstotno pokritost uvoza z izvozom. Polovico izvoza in dve tretjini uvoza je Slovenija ustvarila v blagovni menjavi s Hrvaško. Skupni izvoz Slovenije v tujino je od januarja do oktobra letos znašal 4, 7 milijarde dolarjev, uvoz pa 4, 2 milijarde dolarjev in tako dosegla 111- odstotno pokritost uvoza z izvozom. (STA)

Slovenski minister za industrijo v Iranu

Dušan Sesok, minister za industrijo in gradbeništvo, je včeraj imel pogovore na Ministrstvu za težko industrijo in na Ministrstvu za zunanje zadeve Islamske republike Iran. V pogovorih je poudaril potrebo po poglobljanju ekonomskih odnosov med državama, predstavil že zacete projekte slovenskih podjetij z iranskimi partnerji in opozoril na težave pri poslovanju, kot sta odlog placil iranskih partnerjev in potrjevanje izvoznih dokumentov. Predstavil je tudi politični položaj v nekdanji Juoslaviji in problematiko bosenskih beguncev v Sloveniji.

Poslovanje največje kanadske banke

TORONTO - Največja kanadska banka Royal Bank of Canada je letos zabeležila precejšnje zmanjšanje prihodka. Poglavitni vzrok so izgube pri kreditnem poslovanju, ki znašajo 1, 56 milijarde ameriških dolarjev, kot so objavili v letnem poročilu banke.

Dobicek te severnoameriske banke, njeno aktivo ocenjujejo na 108, 6 milijarde ameriških dolarjev, kar jo uvršča na sesto mesto po velikosti, se je letos zmanjšal na 83, 6 milijarde ameriških dolarjev, prejšnje leto pa je znašal 768 milijonov ameriških dolarjev, so zapisali v poročilu.

Za skoraj 700 milijonov ameriških dolarjev manjši dobiček v primerjavi s preteklim letom je posledica težav pri poslovanju s podjetji, večinoma s tistimi iz države Ontario, ki trgujejo z nepremičninami, je izjavil direktor investicijskega oddelka banke Jaime Harper. Izgube pri kreditnem poslovanju s podjetji predstavljajo več kot 80 odstotkov skupnih kreditnih izgub banke, samo izgube podjetij, ki trgujejo z nepremičninami, pa so letos presegle 840 milijonov ameriških dolarjev. (HINA)

KZ / VPRAŠANJE ODŠKODNINE ZA RAZLASTITVE SPET AKTUALNO

Nov, dvojni udarec za naše razlaščenice

Vprašanje odškodnine za razlastitve je ponovno aktualno. Doslej sta bila v veljavi dva zakona, ki sta nekako urejala to področje: zakon st. 865 iz leta 1971 in zakon st. 2359, ki sega nič manj kot v leto 1865.

Prvi se je in se se uporablja za kmečka zemljišča. Po njem se odškodnina plačuje na osnovi vrednosti, ki jih januarja vsako leto za kmetijske površine določa posebna pokrajinska komisija, ki deluje pri uradu UTE (Ufficio tecnico erariale). Ta zakon ni ukinjen, tako da se za kmečke površine ne bo prav nič spremenilo.

Drugace pa bo z gradbenimi površinami. Za te je bil doslej v veljavi že omenjeni zakon st. 2359,

katerega 39. člen predvideva, da se odškodnina plačuje na osnovi vrednosti oziroma cene, ki bi jo razlaščenec iztržil, če bi zemljo prodal na prostem trgu, pač po zakonu ponudbe in povpraševanja. Čeprav je ta zakonski predpis kot rečeno star že skoraj 130 let, je bil se vedno najboljši od vseh ostalih in je vsaj približno zagotavljal višino odškodnine, ki se približuje tržni vrednosti zemljišča. Ker pa je bil očitno preveč ugoden za razlaščenje, je država, vsaj prehodno, uveljavila nov, tretji zakon, st. 2892 iz leta 1885, na podlagi katerega se določa odškodnina na osnovi tržne vrednosti in dodane zemljiške rente iz zadnjih deset let, to pa se po-

tem deli z dva. Ker je bila zemljiška renta v zadnjih desetih letih zelo nizka, to v praksi pomeni, da razlaščenec prejme le malo večji znesek kot znaša polovica tržne vrednosti.

K temu je treba dodati - kar je še bolj v škodo razlaščenecv - da se tistim, ki tako izračunane odškodnine ne sprejmejo, slednja zniža še za dodatnih 40 odstotkov. Tako dobi razlaščenec v tem primeru samo 30 odstotkov realne vrednosti zemljišča.

Se enkrat se je tako pokazalo, kako je veljavna zakonodaja krivična in kako država noče ali ne zna sprejeti neke organske zakonodaje, ki bi bila pravična, podobno kot je v veljavi v vseh

industrijsko razvitih državah. Tam namreč kmetje ne živijo v strahu pred razlastitvami, ker je pač odškodnina, ki jo prejemajo izračunana po pravičnih kriterijih.

Zadeva pa je seveda se toliko bolj krivična in nesprejemljiva v tukajšnjih krajevnih razmerah, zlasti za naše kmete, ki živijo v stalnem strahu pred razlastitvami, ker jim z odvzemom zemljišč dejansko odvzemajo eksistencijski prostor. In če so odškodnine v denarni vrednosti, ki jih prejmejo, zelo nizke, se vedno računali na vsaj kolikor toliko primerno odškodnino v denarni vrednosti svoje nepremičnine, bo z uveljavljanjem novega zakona odpadlo se to.

Skoda, ali bolje rečeno kraja bo tako dvojna.

KZ / NAKUPI IN UPORABA STRUPENIH SREDSTEV

Uvedba kmetijskih zvezkov za uporabo protizajedalcev preložena na leto 1995

Precej časa je že, kar smo pisali o uvedbi tim. kmetijskih zvezkov (ilquaderno di campagna), nekakšnih registrov, v katere bi morali kmetovalci zapisovati datume nakupa, količine in uporabe strupenih protizajedalskih sredstev za razne kulture. Namen tega ukrepa je bil v skladu z navodili EGS zagotoviti večjo zaščito »kakovosti pitne vode za človekovo uporabo«. Po prvotnih namenih bi bila morala uvedba kmetijskih zvezkov steči že z začetkom letšnjega leta, vendar so se tej obvez-

nosti odzvali le redki.

Z odlokom st. 436 v dne 2.6.92, ki je bil objavljen v Uradnem listu 16. novembra, pa je ministrstvo za zdravstvo v soglasju z ministrstvi za kmetijstvo, okolje in industrijo in v skladu z zahtevami kmetovalcev določilo nove roke za uvedbo teh zvezkov. Obveznost za izpolnjevanje obrazcev z navedbo nakupov protizajedalskih sredstev in obveznost registriranja njihove uporabe je bila tako podaljšana do 1. januarja 1994, obvezna uvedba kmetijskih zvezkov pa

do 28. februarja 1995.

Isti ministrski odlok predvideva tudi poskusno zbiranje podatkov, nanasajočih se na nakup in uporabo strupenih sredstev, s čimer naj bi dobili reprezentativni pregled nad vsem državnim ozemljem, povrhu pa predvideva tudi »raziskavo za ugotovitev skladnosti med podatki o prodaji teh sredstev in tistimi o njihovi dejanski uporabi«. Izvajanje teh predhodnih ukrepov pa utegne še enkrat podaljšati tudi te nove roke za uvedbo kmetijskih zvezkov.

SLOVENIJA / VLADA PRED IZTEKOM MANDATA

Precej postorjenega in še več načrtov

Ministri ovrednotili rezultate gospodarske politike

ALENKA L. JAKOMIN, KATARINA FIDERMUC

LJUBLJANA - Junija letos je vlada Janeza Drnovskega predstavila svoj program ekonomske politike. Zdaj, ob izteku mandata, je vlada javno ocenila svoje delo po področjih. Tako so podpredsednik Herman Rigelnik in ministri gospodarskega dela vlade na novinarski konferenci ovrednotili dosežke pri svojem delu. Kot je poudaril Rigelnik, je vlada z ekonomsko politiko

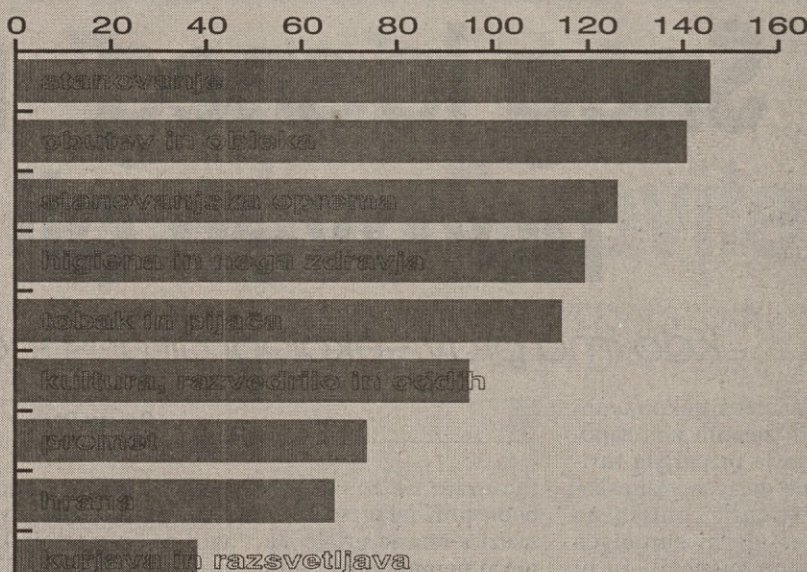
podprla omejevalno denarno politiko Banke Slovenije. V tem programu so bili predvideni tudi ukrepi za zadrževanje plac v javnem sektorju, kratkoročni ukrepi za umiritev cen in ukrepi za zmanjševanje uvoznih stroškov, pa tudi nadaljevanje pogajanj za sklenitev sporazuma o zagotavljanju socialne stabilnosti. Ob koncu junija sta Banka Slovenije in vlada z zmanjševanjem

prečenjenosti tolarja vplivali na upadanje realne obrestne mere na medbančnem denarnem trgu. Rezultati te ekonomske politike se po besedah Hermana Rigelnika kažejo predvsem v sorazmerno obvladani mesečni stopnji inflacije, v skupnem izvozu, ki je oktobra dosegel 458 milijonov ameriških dolarjev, v zunanjetgovinskem presečku, ki je v tem trenutku okoli 200 milijono-

nov dolarjev in že četrty mesec narasča, in v nezaposlenosti, ki ne narasča. V treh slovenskih bankah poteka predsanacijski postopek, lahko pa steče tudi sanacija bančnega sistema, saj je bil sprejet zakon o jamstvu RS za obveznice izdane za sanacijo bank, prav tako potekajo individualni sanacijski postopki v posameznih podjetjih. Vlada je pred tednom dni sprejela drugo renominacijo proračuna, pri čemer je bil dan poudarek predvsem socialni mreži.

Pogajanja o socialnem paktu se potekajo, zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij je sprejet, spremljajoči zakoni in podzakonski akti pa še niso pripravljeni. Oblikovana so izhodišča gospodarske politike za prihodnje leto, ki naj bi bila se naprej stabilizacijska, ohranjala naj bi gospodarsko dejavnost prek izvoza in skrbela za prestrukturiranje podjetij in bank. Pripravljen je tudi osnutek proračuna za leto 1993, vendar pa so vladni predstavniki menili, da ga v tem (predvolilnem) trenutku ni primerno podrobno predstaviti. Izdelana je strategija do tujih naložb v Sloveniji in podpisana vrsta sporazumov z drugimi državami in nekaterimi

Porast cen življenjskih potrebščin, november 1992 (XII 1991=100)

Vir: Zavod RS za statistiko, Statistične informacije november 1992

mednarodnimi ustanovami, slovenske devizne rezerve pa zdaj znašajo 1, 2 milijarde dolarjev.

Sicer pa so predstavniki vlade na včerajšnji novinarski konferenci več kot o opravljenem delu govorili o tem, kaj vse bodo storili. Kljub temu da je vlada v osnovi ekonomske politike za uresničitev zastavljenih ciljev napovedala osem mesečni do enoletni rok, ji le ni uspelo uresničiti nekaj ključnih ukrepov. Pri urejanju in stabilizaciji višine in razmerij narodnogospodarskih stroškov se vedno ni urejeno področje plac, ki so previsoke glede na doseženi družbeni proizvod. Vladi prav tako ni uspelo doseči družbenega dogovora s sindikati. Premalo je bilo storjenega glede davkov in prispevkov, prav tako pri urejanju finančne discipline. Placilni tokovi z območij nekdanje Jugoslavije so se vedno nejasni, odprto pa je tudi vprašanje zapadlih terjatev slovenskih gospodarskih subjektov do podjetij v

nekdanjih republikah zvezne države. Trditev o nenarasnjanju brezposelnosti pa spodbija podatek Zavoda RS za statistiko, ki prica, da se je število brezposelnih letos septembra

v primerjavi s avgustom povečala za 4, 1 odstotka. V primerjavi s septembrom lani pa se je število brezposelnih v enakem mesecu tega leta povečalo kar za 31, 3 odstotka.

POVPREČNI MESEČNI CISTI OSEBNI DOHODKI V LETU 1992, stopnje rasti impulznega trenda na mesečni ravni (v %)

	NOMINALNI	REALNI
Januar	11.1	11.1
Februar	13.4	13.4
Marec	15.9	15.9
April	14.9	14.9
Maj	39.1	39.1
Junij	30.8	30.8
Julij	24.5	24.5
Avgust	17.9	17.9
September	12.7	12.7

DINAMIKA INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE V LETU 1992, stopnje rasti impulznega trenda na mesečni ravni (v %)

Januar	-2.0
Februar	-1.9
Marec	-1.6
April	-1.3
Maj	0.0
Junij	-1.3
Julij	0.9
Avgust	-0.7
September	0.0
Oktober	0.1

KZ / NAVODILA STROKOVNE SLUŽBE

December razmeroma miren na področju kmečkih opravil

SVETUJE DR. MARIO GREGORIC

Kmečkih opravil je v decembru razmeroma malo, kljub temu pa pridnemu kmetu ob lepem vremenu ne zmanjka dela, še posebej ne na naših kmetijah, ki imajo več usmeritev, saj zajemajo vinogradništvo, vrtnarstvo, cvetličarstvo, govedorejo in -čeparstvo, pri katerem je sicer po razširjenosti gospodarsko zanimiva le oljka, a so prisotne tudi ostale sadne vrste.

Pred zimskim mrazom opravimo v vinogradu jesensko obdelovanje zemlje in nadaljujemo z rezjo. Gnojimo z rudninskimi gnojili, predvsem s fosfatnimi in kalijevimi. Odmerke potrebnih količin določimo na podlagi njihove vsebnosti v zemlji, izgub zaradi izpiranja in potreb po posameznih gnojilih. Za pravilno gnojenje vinogradov (isto velja seveda tudi za ostale kulture) je zato nujna občasna kemijska in fizikalna analiza tal.

Obrezujemo in čistimo sadno drevje ter zamazujemo rane s cepilno smolo. Obrezujemo najprej starejša, nato mlajša drevesa, vendar le, če temperature niso prenizke. Starejša sadna drevo lahko pomladimo z močnejšo rezjo. Dele dreves in plodove, ki jih odstranimo sežgemo, da preprečimo širjenje glivičnih obolenj.

Pri mladem sadnem drevju pregledamo vezi

in oporo. To je v vetrovnih krajih, kot so naši, še posebej potrebno.

Tako kot vinograd, lahko tudi sadovnjak gnojimo s hlevskimi, fosfornimi in kalijevimi gnojili ali s sadjarsko mešanico N:P:K:Mg:B, in sicer po kriterijih, ki smo jih omenili pri gnojenju trte.

Pripravljammo jame za sajenje, če zemlja ni zamrznjena. Priskrbimo si sadno drevje, ki ga lahko tudi sadimo, če ni premrzlo.

Ce tega nismo storili novembra, zatiramo v tem mesecu nekatere bolezni: jablanov rak in vejčni rak na jablanah ter hrusev skrlup in jablanov rak na hruskah (Rame Caffaro 500-600 gr/hl, CUPRAVIT 700 gr/hl ali drugi bakreni pripravki); kodravost in breskov skrlup na breskvah (MEZENE 500-600 gr/hl, Rame Caffaro 700-800 gr/hl, ORTO-DIFOLATAN 1,5 kg/hl). Sredstva, ki smo jih navedli za zatiranje bolezni na breskvah, uporabljamo tudi za zatiranje luknjicavosti na cesnjah, visnjah, slivah, čespljah, mandeljnih ter luknjicavosti, skrlupa in monilije na mandeljnih in marelicah.

Dokončamo obiranje oljk. S tem opravilom ne smemo zavlačevati, kajti s prepoznim obiranjem plodovi prej zorijo, izgubijo vodo in hranilne snovi. Rez oljke prenesemo na konec zime, ker so obrezane oljke veliko občutljive

vejše na mraz in jih nizke temperature lahko močno poškodujejo.

V vrtu v decembru nimamo opravil. Izjema je le setev solate-rezivke in cikorije v tople grede. Na prosto pa lahko sadimo česen in cebulo.

V okrasnem vrtu seje mo v tople grede ali rastlinjake jeglic in macehe. Sadimo naslednje gomoljnice in cebulice: zafran, tulipane, ciklame, perunike, narcise, hijacinte in zlatice.

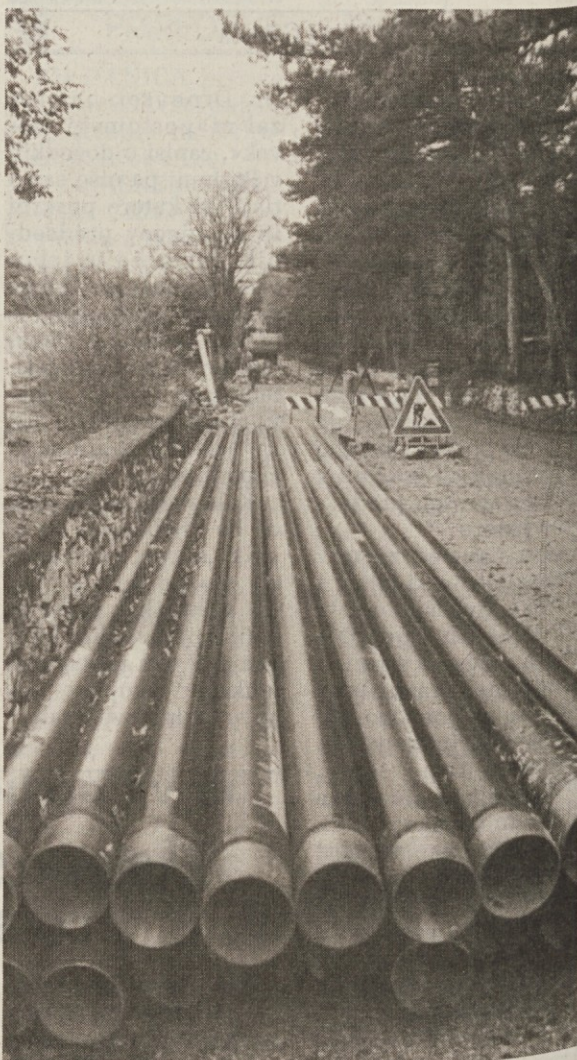
Veliko dela pa nas čaka v kleti. Skrbno moramo nadzorovati kakovost vina, kar je mogoče le s kemijsko analizo. Z njo izračunane vrednosti nam omogočijo, da določimo razne tehnološke posege v vino. Se zlasti pomembno je določiti morebitno količino nepovretega sladkorja (če je prisoten v večji količini, pride spomladi do vrenja), stopnjo alkohola, titracijsko kislinost, skupno in hlapno kislino ter količino prostega zveplastega dvokisa. Izredno važno je ugotavljanje obstojnosti vina na zraku. Če pride v vino do sprememb, predvsem barve, ga moramo zveplati, količino metabisulfitov pa nam določi enolog.

Zapisali smo, da je december razmeroma »počitniški« mesec, ob ponovnem pregledu mesečnih opravil pa bi kazalo to mnenje nekoliko spremeniti. Na kmečkem posestvu pač ni počitnic...

PLIN / ONEMOGOČEN DOSTOP

Kako priti do kmetije?

Kmečka zveza že posegla

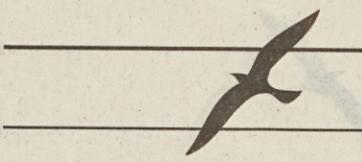
Dela za napeljavno plinovoda (foto Krizmančič)

Zaradi zaprtja ceste med Padricami in Bazovico, kjer postavljajo nov plinovod, je nekaterim kmetom praktično onemogočen dostop vsaj s posebnimi dovoljenji. Se zlasti, ker naj bi dela predvidevala trajala več mesecev.

Gradivo pripravil JOŽE KOREN

Skrajni čas za prijavo vina Izpolnjevanje še jutri v Miljah

Kmečka zveza je zaključila izpolnjevanje obrazcev za prijavo vina po vaseh. Preostajajo še Milje, kjer bo izpolnjevanje jutri med 11. in 12.30 uro na zupanstvu. Kdor ni izrazil možnosti, da bi za prijavo poskrbel na srečanjih KZ, lahko to še vedno, a čim prej opravi na njenih sedežih v Trstu, na Opčinah ali v Nabrezini. Spomnimo naj, da je treba prineseti s seboj lansko prijavo vina.

MENJALNIŠKI TEČAJI

3. decembra 1992

	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
menjalnica						
A Banka	61,65	62,18	8,72	8,81	6,75	7,03
AMTK Plus	61,50	62,10	8,65	8,80	6,70	7,10
Avtohiša Ljubljana*	61,50	62,10	8,69	8,89	6,80	7,12
BTC d.d. Ljubljana*	61,80	62,50	8,50	8,85	6,80	7,20
Banka Vipava, Nova Gorica	61,75	62,37	8,70	8,79	6,75	7,07
Banka Zasavje	61,00	62,00	8,66	8,81	6,90	7,35
Bobr Fuzine	61,60	61,95	8,70	8,85	6,80	7,10
Bobr Trzin	61,60	61,95	8,70	8,85	6,80	7,10
Burin*	61,60	62,10	8,70	8,85	6,85	7,15
Capital marketing Vrhnika*	61,00	62,00	8,65	8,80	6,80	7,10
Come 2 Us*	61,40	62,20	8,60	8,80	6,85	7,25
Creditanstalt - Nova banka	61,00	61,85	8,60	8,80	6,90	7,30
Dolenjska banka Novo Mesto	61,00	62,00	8,60	8,80	6,85	7,20
Dom na trgu	61,71	61,99	8,72	8,79	7,00	7,14
Dom - Kaffe*	61,70	62,00	8,74	8,80	6,90	7,07
Emona Globtour*	60,60	61,95	8,60	8,79	6,75	7,00
Eros Ljubljana*	61,60	62,20	8,70	8,85	6,70	7,10
Eros Kranj*	61,70	62,20	8,70	8,85	6,70	7,10
Eurotours International*	61,40	62,30	8,65	8,85	7,05	7,25
Feniks Portoroz*	61,40	62,10	8,60	8,82	6,82	7,10
Fiba d.o.o. Koper	61,30	62,05	8,60	8,82	6,70	7,08
Firadas d.o.o. Idrija	61,75	62,85	8,60	8,90	6,80	7,09
Golfurist	61,60	62,10	8,60	8,82	6,85	7,10
Hida*	61,70	61,90	8,71	8,79	7,00	7,15
Hram Rožice	61,75	62,00	8,60	8,90	6,80	7,30
Ilirika Ilirska Bistrica	61,20	62,35	8,45	8,70	6,70	7,00
Ilirika Slovenj Gradec	61,35	62,10	8,72	8,77	6,80	7,11
Ilirika Postojna	61,70	62,20	8,67	8,77	6,95	7,05
Invest Skofja Loka	61,50	62,50	8,70	8,88	6,80	7,12
Italdesign*	61,72	62,40	8,66	8,76	6,88	7,05
Klub Slovenijales	61,60	62,20	8,65	8,80	6,95	7,15
Komercialna banka Triglav d.d.	61,50	62,38	8,66	8,87	6,86	7,06
Kom.banka Nova Gorica d.d.*	61,41	62,98	8,56	8,94	6,62	6,98
Kompas Hertz Bled*	61,60	62,10	8,65	8,80	6,80	7,10
Kompas Hertz Idrija*	61,80	62,80	8,60	8,80	6,80	7,10
Kompas Hertz Velenje*	61,40	61,80	8,65	8,80	6,80	7,10
Kompas Hertz Celje*	61,60	62,00	8,65	8,80	6,80	7,10
Kompas Hertz Krško*	61,60	62,20	8,60	8,80	6,80	7,10
Kompas Hertz Tolmin*	61,80	62,80	8,60	8,80	6,80	7,10
Kompas Hertz Novo Mesto*	61,60	62,20	8,60	8,80	6,80	7,10
Kompas Holidays*	61,50	62,20	8,65	8,80	6,85	7,15
Kompas Fintrade	61,20	62,29	8,71	8,82	6,70	7,15
Kreditna banka Maribor d.d.*	61,05	62,10	8,65	8,78	6,60	7,30
Libertas Koper*	61,50	61,95	8,61	8,78	6,80	7,00
Ljubljanska banka d.d.	60,50	62,00	8,55	8,81	6,73	7,00
MA	61,60	62,10	8,65	8,85	6,90	7,20
Media*	61,60	62,00	8,65	8,80	6,80	7,10
Mercator Turist	61,50	62,20	8,56	8,80	6,73	7,07
O.M.D.B.*	61,60	62,00	8,65	8,85	7,00	7,20
Otok Bled	61,50	62,11	8,68	8,77	6,92	6,99
Petrol*	61,70	62,00	8,65	8,80	6,80	7,15
Pionir Avtohiša Novo Mesto	61,50	61,95	8,70	8,81	6,70	7,05
Poštna banka Slovenije*	61,05	62,10	8,40	8,74	6,61	7,15
Publikum Ljubljana	61,70	61,98	8,70	8,78	6,80	7,00
Publikum Kranj	61,65	62,29	8,70	8,82	6,80	7,09
Publikum Maribor	61,60	62,10	8,69	8,79	6,72	7,15
Publikum Piran	61,25	62,20	8,45	8,65	6,70	6,90
Publikum Celje	61,50	61,90	8,70	8,82	6,85	7,12
Publikum Dobova	61,40	62,40	8,55	8,85	7,01	7,11
Publikum Krško	61,40	62,40	8,55	8,85	7,01	7,11
Publikum Metlika	61,50	62,20	8,50	8,80	7,00	7,22
Publikum Mozirje	61,50	62,19	8,55	8,85	6,90	7,20
Publikum Novo Mesto	61,70	62,20	8,55	8,80	6,80	7,10
Publikum Sentilj	61,60	62,10	8,69	8,79	6,72	7,15
Publikum Sentjur pri Celju	61,40	61,89	8,65	8,80	6,85	7,19
Publikum Trebnje	61,20	62,29	8,55	8,85	6,85	7,19
Publikum Zalec	61,65	62,17	8,65	8,79	6,85	7,14
Publikum Sevnica	61,50	62,50	8,55	8,85	6,85	7,19
Probanka Maribor*	61,00	62,00	8,65	8,77	6,90	7,20
Roja	61,70	62,00	8,68	8,79	6,80	7,10
Simotisk*	61,50	62,00	8,65	8,80	6,90	7,15
SKB*	61,77	61,95	8,77	8,80	6,87	7,05
Slovenska investicijska banka*	61,45	62,00	8,40	8,80	6,95	7,20
Sonce	61,70	62,00	8,66	8,82	6,95	7,05
Slovenijaturist Ljubljana	61,68	61,99	8,69	8,76	6,93	7,05
Sl. hranilnica in posojilnica	61,80	62,10	8,65	8,80	6,90	7,10
Splošna banka Koper*	61,15	62,38	8,39	8,68	6,67	6,90
Štajerska banka obrti in podj.	61,40	62,00	8,65	8,76	6,90	7,20
Tartarus Postojna	61,32	62,18	8,42	8,68	6,69	6,89
Tentours Domžale	61,70	62,10	8,65	8,82	6,80	7,15
Tourist service Portoroz	61,38	62,20	8,50	8,70	6,85	7,12
Tori	61,60	62,00	8,70	8,85	6,60	7,30
Trias*	61,60	62,00	8,65	8,80	6,80	7,15
Upimo	61,70	61,90	8,70	8,79	7,03	7,08
Valuta*	61,60	62,10	8,64	8,84	6,80	7,15

Tečaj velja danes: *

MENJALNICA HIDA

Pokrita tržnica Ljubljana

MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANKE, KRONE, FUNTE, IN GULDNE
VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVASKI DINARJI

Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 236 z dne 3. decembra 1992 — Tečaji veljajo od 4.12.1992 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	65,5854	65,7827	65,9800
Avstrija	040	šiling	100	856,6121	859,1897	861,7673
Belgija	056	frank	100	292,7898	293,6708	294,5518
Kanada	124	dolar	1	74,6680	74,8927	75,1174
Danska	208	krona	100	1551,9428	1556,6126	1561,2824
Finska	246	marka	100	1869,5636	1875,1892	1880,8148
Francija	250	frank	100	1771,0227	1776,3518	1781,6809
Nemčija	280	marka	100	6026,9620	6045,0973	6063,2326
Grčija	300	drahma	100	—	46,1845	46,3231
Irska	372	funt	1	—	159,4697	159,9481
Italija	380	lira	100	6,8256	6,8461	6,8666
Rep. Hrvaska	385	hrv. dinar	100	—	16,0000	—
Japonska	392	jen	100	76,5424	76,7727	77,0030
Nizozemska	528	gulden	100	5360,6814	5376,8118	5392,9422
Norveška	578	krona	100	1472,9895	1477,4218	1481,8541
Portugalska	620	escudo	100	67,3211	67,5237	67,7263
Švedska	752	krona	100	1396,7484	1400,9513	1405,1542
Švica	756	frank	100	6766,2648	6785,6217	6805,9786
Velika Britanija	826	funt šterling	1	148,5043	148,9512	149,3981
ZDA	840	dolar	1	95,2923	95,5790	95,8657
Evropska Skupnost	955	ECU	1	118,0802	118,4355	118,7908
Španija	995	peseta	100	83,4131	83,6641	83,9151

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 4.DECEMBRA 1992

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. 12. 1992 (prodaja ukinjena):					1.000.000	582.207	603.748	1.185.954
6	60,451	116,4413%	120,7495%	118,5954%	100.000	58,221	60,375	118,595
2) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 15.MARCA. 1993:					1.000.000	567.436	591.807	1.159.243
101	60,451	113,4872%	118,3613%	115,9243%	100.000	56,744	59,181	115,924

MENJALNI TEČAJ ZA HRD

3. DECEMBRA 1992		v SIT za 100 HRD	
menjalnica		nakupni	prodajni
Banka Zasavje		14,00	19,00
Eros Ljubljana		14,00	17,00
Hida		10,00	16,00
Ilirika Postojna		13,00	16,00
Ilirika Ilirska Bistrica		13,00	17,00
Kreditna banka Maribor*		14,00	20,00
Sonce		14,00	18,00
Slovenijaturist Ljubljana		12,50	15,50
Tenitours Domžale		14,00	19,00
Tori		13,00	20,00
Upimo		13,50	16,50

Tečaj velja danes: *

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

3. DECEMBRA 1992		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar		1370	1410
nemška marka		874	890
francoski frank		253	262,50
holandski gulden		767	792
belgijski frank		41,90	43,30
funt šterling		2115	2175
irski šterling		2275	2340
danska krona		222,50	230
grška dragma		6	6,85
kanadski dolar		1070	1105
japonski jen		11	11,30
švicarski frank		973	993
avstrijski šiling		122,75	127
norveška krona		210	218
švedska krona		200	206,75
portugalski escudo		9	10
španska peseta		11,50	12,40
avstralski dolar		940	970
grška dragma		6	7
kanadski dolar		1070	1100
švicarski frank		975	990
avstrijski šiling		123	127
slovenski tolar		13,30	14
hrvaški dinar		1,20	2

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

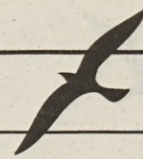
3. DECEMBRA 1992			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	10,00	11,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	11,00	11,80
Avstrija	Posojilnica Borovlje	10,50	12,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	11,00	11,80
Avstrija	Posojilnica Ločilo	11,00	12,00
Italija	Kmečka banka Gorica	13,25	13,90
Italija	Tržaška kreditna banka	13,30	14

DEVIZNI TRG BEOGRAD

3. DECEMBRA 1992		ZA DEVIZE			
država	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	6755,8258	6776,1543	6796,4828
Francija	frank	100	13932,3330	13974,2550	14016,1780
Nemčija	marka	100	47557,6110	47700,7130	47843,8150
Italija	lira	100	53,6212	53,7825	53,9438
Švica	frank	100	53125,9980	53285,8480	53445,7050
ZDA	dolar	1	747,7500	750,0000	752,2500
V.Britanija	funt	1	1157,3648	1160,8473	1164,3298

opombe: *Povzeto po Reuterju.

MEDPODJETNIŠKI TRG

NOVICE

Turki napadli sedež desničarjev

HALSTENBECK - Skupina okoli 40 Turkov je v sredo napadla dom nekega funkcionarja skrajne desničarske liberalne stranke nemških delavcev FAP in ranila štiri njegove stražarje. Eden od stražarjev, ki so ga Turki hudo ranili z nožem, je že zunaj življenjske nevarnosti. Policija je na zaslišanje privedla enega Turka, drugi pa so se razbežali. Skupina levičarjev in tujih priseljencev je že v nedeljo poskusala napasti dom Glenna Görtza, vendar je policija ta napad preprečila. (AFP, STA)

Močni eksploziji ranili več kot štirideset ljudi

MANCHESTER - V četrtek sta v središču Manchesterja odjeknili dve močni eksploziji. Ker sta bombi eksplodirali v jutranjih urah, ko gre večina ljudi na delo, je bilo ranjenih kar štirideset ljudi. Policija je evakuirala ljudi iz vseh bližnjih poslopij. Ze pred eksplozijami je prejela anonimni telefonski klic, da bodo v poslovni četrti eksplodirale bombe. Najverjetneje gre za novo akcijo IRE, ki je že na začetku tedna napovedala več atentatov v predbožničnem obdobju. (STA, AFP)

Armenska vlada razglasila izredno stanje

EREVAN - Armenska vlada je razglasila izredno stanje v državi in od mednarodne skupnosti zahtevala pomoč.

Armenija je ostala brez vseh energetskih virov, vlada pa bo v kratkem zaustavila vso industrijsko proizvodnjo, razen tiste, ki je življenjskega pomena.

Gruzija je Armeniji ustavila dobavo plina iz Turkmenistana, Turcija pa dobavo električne energije. V Erevanu ljudje zmrzujejo, saj so temperature največkrat kar nekaj stopinj pod ničlo. Kljub tem tezavam pa se le ena stranka zavzema za ustavitev vojne proti sosednjemu Azerbajdžanu. (CINA)

Skupina ZN išče ugrabljenе pripadnike modrih čelad

PHNOM PENH - V pokrajino Kompong Zom, kjer so Rdeči Kmeri v torek ugrabili šest pripadnikov modrih čelad, se je napotila skupina častnikov ZN, ki se bo s predstavniki Rdečih Kmerov pogovarjala o njihovi izpustitvi. Rdeči Kmeri v Phnom Penhu častnikom ZN niso hoteli dati svojega spremstva, ker trdijo, da skupina, ki je ugrabila šest pripadnikov mirovnih sil, ne pripada Rdečim Kmerom. (AFP)

RUSIJA / POLITIČNI ŠKANDALI

Pretep v kongresu

Jeza zaradi glasovanja

ALEKSANDER S. TEREHIN

MOSKVA - V spolitiziranem vzdušju na sedmem kongresu je pesčici narodnih izvoljencev očitno prekipelo. Med razpravo o kocljivem vprašanju ustavnih dopolnil je namrec izbruhnil pretep. Petdeset poslancev se je zgrnilo na oder predsedstva, tako da je predsedujoči v mikrofon vpil, naj ga zaščitijo. Zasednje so zaradi skandala, ki presega poslansko in siceršno etiko, prekinili. Poslanci v eksotičnih parlamentih se pogosto obmetavajo s cevji, pljuvajo ali si javno razkazujejo borilne veščine. V ruskem kongresu so se doslej zadovoljili z besednimi spopadi.

Ni naključje, da so poslancem »pregorele varovalke« pri enem od najpomembnejših vprašanj dnevnega reda, pri ustavnih dopolnilih. Z njimi namrec ruski poslanci odločajo, kdo bo izključno kompetenten za imenovanje sestave nove vlade, če bo padla sedanja, ki jo vodi Jegor Gajdar.

Poslanec Mitjukov je na večernem zasedanju sprožil vprašanje osmih ali devetih ustavnih dopolnil, ki opredeljujejo odnos med izvršilno in zakonodajno-predstavnisko oblastjo, kar konkretno pomeni odločanje o tem, ali bo ministrskega

predsednika imenoval predsednik države ali predsednik parlamenta. Toda zapletlo se je že pri odločanju o sistemu glasovanja.

Mogoč je običajni elektronski, anonimni način ali pa glasovanje s poslancevim priimkom in imenom, ki pokaže, kdo je za kaj glasoval. Ta »sojuzni« način je redno uporabljal Gorbačov, ko je šlo za kocljiva vprašanja dnevnega reda.

Skupina poslancev je med razpravo trumoma pridrla na oder. Dva poslanca sta si pri tem izmenjala serijo udarcev, predsedujoči Hasbulatov pa je začel kricati v mikrofon: »Zaščitite med pred temi poslanci!« Na odru je bila skupina 40 do 50 razburjenih predstavnikov ljudstva in predsedujoči je zasedanje prekinil.

Posledice skandala je težko napovedati. Predsednik Jelcin, ki je že večkrat govoril o sicer protustavni možnosti razpustitve »nepotrebne« kongresa, je najbrž zadovoljen.

Naravnost na krožnik je namrec dobil priloznost, da uresniči svoje grožnje, češ da mu »takšen kongres, kjer se ljudski poslanci pretepajo, res ni potreben!«

Sibirski rudarji podpirajo Borisa Jelcina (Telefoto: AP)

NEMČIJA / OBISK MITTERRANDA

Tudi o novih članicah ES

Kohl in Mitterrand skušata rešiti težave združevanja

MARTA KOS

BONN - V nemski prestolnici so se začela dnevna nemsko-francoska posvetovanja, že šestdeseta po vrsti. Kljub hudim preizkušnjam med Nemčijo in Francijo v minulih tednih ni nikoli zmanjkalo velike in potrebne solidarnosti. To je pokazal tudi začetek srečanja.

Dvodnevni pogovori so namenjeni predvsem pripravi na evropski vrh, ki bo 11. in 12. decembra v Edinburgu in na katerem bodo razpravljali o prihodnosti sporazumov iz Maastrichta in Evropski uniji.

Nemška stran si prizadeva za skupen nastop Bonna in Pariza, s katero bi se »motorja evropske združitve«, kot imenujejo obe prestolnici, zavzela za cimprenjsno uresničitev sporazumov iz Maastrichta. Nemška vlada je ponovno poudarila, da je treba sporazum uresničiti brez sprememb in v vseh članicah skupnosti.

O najpomembnejši zaostitvi med državama pa Kohl in Mitterrand povsem namerno se nista razpravljala. Gre za francosko grožnjo, da bo z vetom preprečila kompromis z Združenimi državami o zmanjšanju evropskih kmetijskih nadomestil. Bonn je sicer

pokazal veliko razumevanje za stiske francoskih kmetov, ki bodo zdaj ostali brez dohodka, hkrati pa se veliko bolj kot Francozi zavzema za liberalizacijo svetovne trgovine.

Francoski predsednik Mitterrand pa je povedal, da se bo pred dokončno odločitvijo o vetu se enkrat seznanil z vsemi deli posvetovanj v okviru GATTA. Poleg kanclerja Kohla in predsednika Mitterranda se posvetujejo tudi zunanji, obrambni, gospodarski, finančni ter kmetijski ministri obeh držav.

Nemski in francoski voditelj sta govorila tudi o razširitvi Evropske skupnosti, njenega financiranja in vprašanja sedeza skupnih evropskih ustanov. Nemčija se zavzema za hkratni proces razširitve in poglobitve dvanajsterice, Francija pa nasprotuje novim članicam.

Toda očitno bosta državi pri tem vprašanju brez velikih težav dosegli kompromis. Kohl je predlagal, da bi ob koncu letosnjega leta imeli s kandidati prve pogovore za vstop, po ratifikaciji sporazumov iz Maastrichta bi se začeli z njimi pogajati, do leta 1995 pa naj bi jih sprejeli v svoje vrste.

Mojim

volilcem

Predvolilni čas se izteka. Volitve so to nedeljo.

Če boste tako izbrali, bom tudi v prihodnje storil vse, kar bo v moji moči, da bomo živeli v miru in strpnosti. Vaša množična podpora v predvolilnem času me zavezuje. Živeli bomo svobodno in dostojno življenje srečnih in ustvarjalnih ljudi, ki imajo jasno prihodnost, socialno in vsakršno varnost, zajamčeno dostojanstvo, pravice in svoboščine.

To ni volilna obljuba. To so cilji, ki jih skupaj moramo in zmoremo doseči.

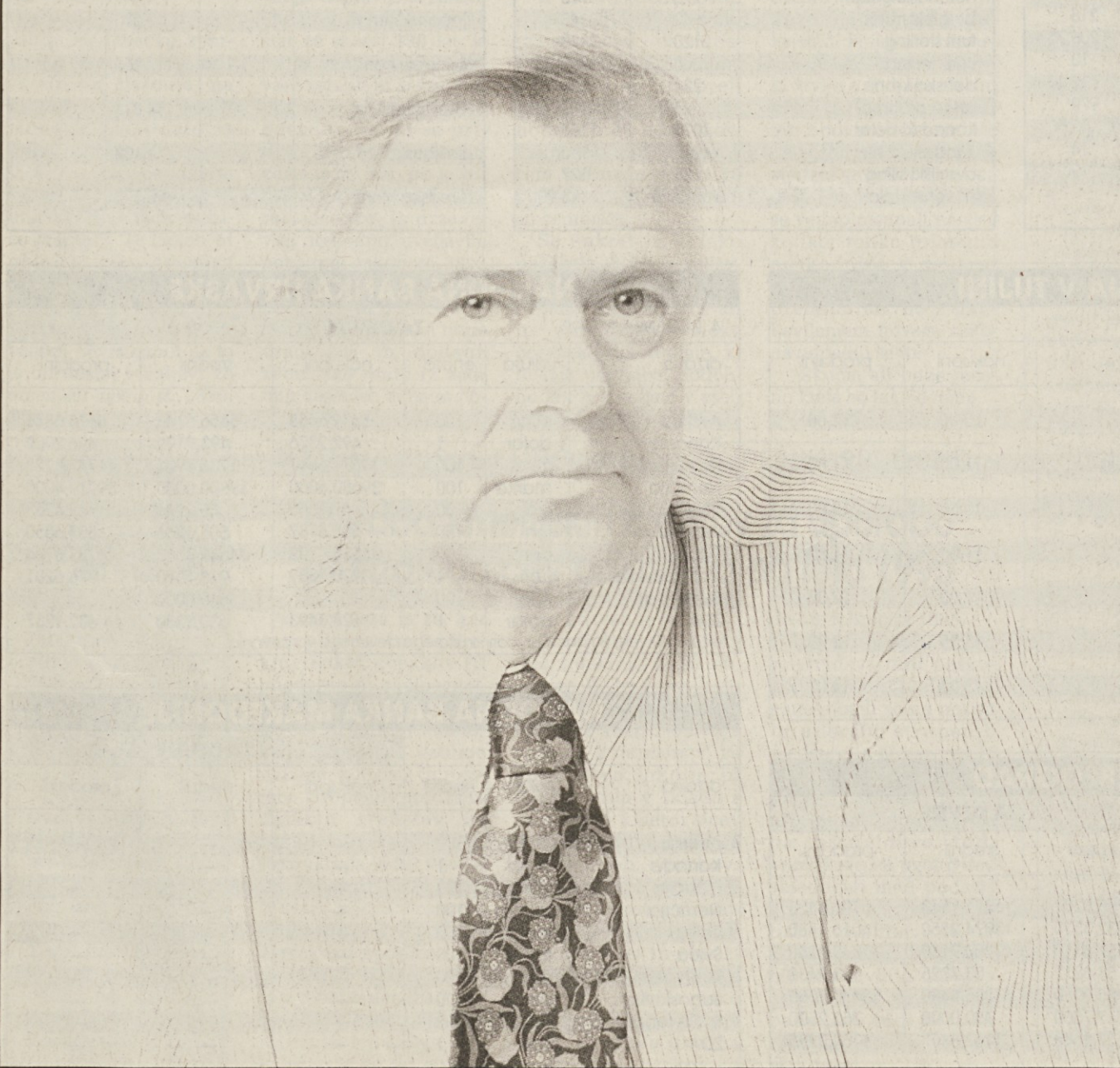
Vabim Vas, da se v nedeljo srečamo na voliščih.

Samo na Vašem volišču in nikjer drugje boste sami izbirali prihodnost, ki si jo želite.

Lepo Vas pozdravljam in Vam želim vse dobro.

Vaš

Wilau Kučan

VELIKA BRITANIJA / O VOJNI NA BALKANU

Britanski politiki nočejo poslati vojakov v Bosno

London sklicuje drugo mednarodno konferenco o Bosni in Hercegovini

ALJA KOSAK

LONDON - Velika Britanija v imenu Evropske skupnosti, ki ji predseduje do konca leta, sklicuje drugo mednarodno konferenco o Bosni in Hercegovini.

Konferenca bo 16. decembra v Zenevi. Dnevni red se ni določil, toda pod pritiskom resolucije islamskih držav in zahteve o vojski intervenciji bo to vprašanje zdaj nedvomno moralo stopiti v ospredje.

Sporočilo islamskega vrha iz Saudske Arabije pa je, da se večina islamskih držav ne more več upirati pritisku fundamentalistov, ki zahtevajo spremembo politike Združenih narodov in glasovanje za vojsko posredovanje.

Britanski komentatorji dodajajo, da se zdi to sporočilo sicer brezkompromisno, vendar vsebuje tudi element diplomatskega zastrasevanja.

Po tej razlagi bo deklaracija iz Džede morda prisilila Združene narode, da bodo sprejeli resolucijo o vojskem posredovanju v Bosni in Hercegovini in zadostili islamskim zahtevam.

Pri tem pa je prav moč, dodajajo komentatorji, da takšne resolucije Združeni narodi ne bodo nikoli uresničili, ampak

le poslali veliko število vojakov v BiH.

Proti vojskemu posredovanju, ki bi zahtevalo številne vojaške sile, je tudi britanska vlada.

Obrambni minister Malcolm Rifkind poudarja, da se morajo tisti, ki ga zagovarjajo, zavedati, da bi bilo verjetno zanj potrebnih sto tisoč vojakov, ki bi bili dolga leta vpleteni v vojno z velikimi izgubami in prav majhno verjetnostjo, da bi dosegli mir.

Rifkind je zanikal poročila, da je mnenje britanskega zunanjega ministrstva ostreje in da se nekateri visoki funkcionarji »nagibajo k možnosti vojskega posredovanja proti Srbom«.

Minister Rifkind je dejal, da je stališče obrambnega ministrstva popolnoma v skladu s stališčem zunanjega ministrstva, saj britanska vlada meni, da se je zelo nespretno vplesti v državljansko vojno.

Britanija ima v Bosni in Hercegovini 2.500 vojakov, kar je več kot katerakoli druga država.

Vsakomur je lahko očitno, da je pripravljena pomagati, nima pa name-na izpostavljati britanskih življenj za neizvedljivo nalogo, je dejal minister.

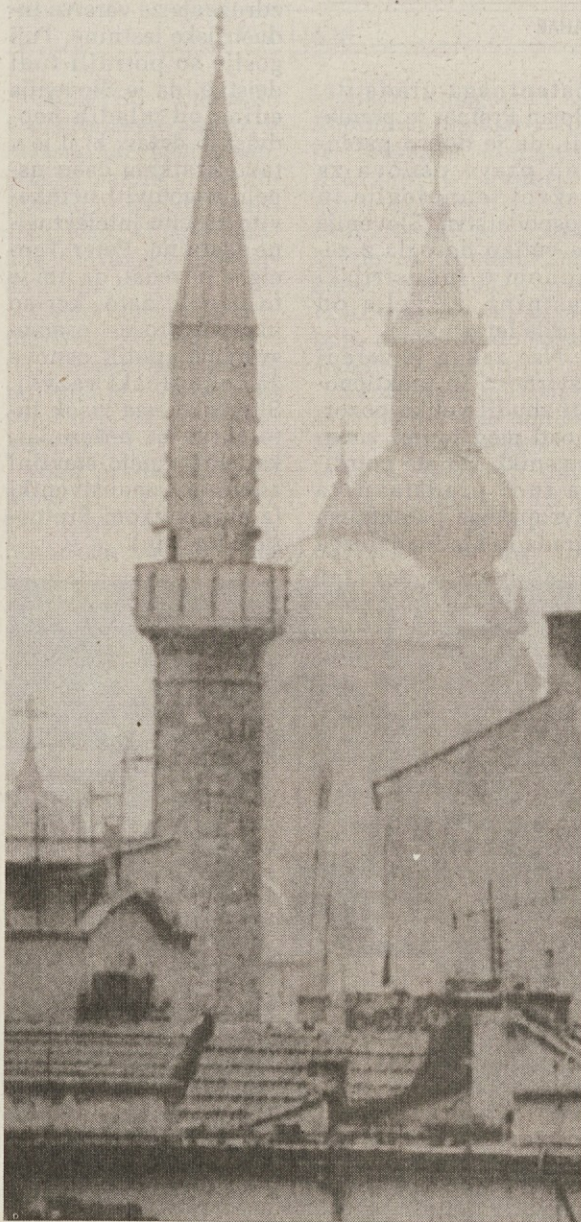
Temu stališču mnogi ugovarjajo, med njimi tudi voditelj liberalnih demokratov Paddy Ashdown, ki je prepričan, da je vojno s težko predvidljivimi posledicami mogoče preprečiti z vojskim posegom.

Rifkind dokazuje, da položaj v BiH za takšen poseg ni primeren. Bosno vzporeja z Libanom in opozarja na izkušnje ZDA in Francije, ki sta poskušali doseči mir v libanonski državljanski vojni. ZDA so tam izgubile 400 vojakov.

Kadar je bilo vojsko posredovanje primerno, je Britanija vselej sodelovala, poudarja minister Rifkind. To je bilo ob irskem napadu na Kuvajt in ob argentinski invaziji na Falklandske otoke.

Slo je za konvencionalni napad ene države na drugo, v BiH pa gre za državljansko vojno, v kateri se pobijajo bosanski Srbi, Hrvati in Muslimani, ki so leta živeli skupaj.

Britanski obrambni minister sodi, da Združeni narodi le v primeru invazije, za kakršni je slo v Kuvajtu in na Falklandskih otokih, lahko odločajo, da je takšen napad nesprejemljiv, in z vojskim posegom izzenejo napadalca.

Tako je bilo Sarajevo pred vojno

BIH / NOVINARJI

Nagrada za pogum

Podelili so jo sarajevskemu časniku Oslobođenje

NEW YORK - Poročevalec Republike iz Sarajeva in glavni urednik časnika Oslobođenje Kemal Kurspahić je v New Yorku prejel svetovno novinarsko nagrado za pogum, ki jo podeljuje Mednarodni medijski sklad zensk.

Poleg Oslobođenja so nagrado za leto 1992 podelili se snemalki ameriške televizijske mreže CNN v Sarajevu Margaret Moth in urednici kenjskega časopisa The Nation Catherine Giseru.

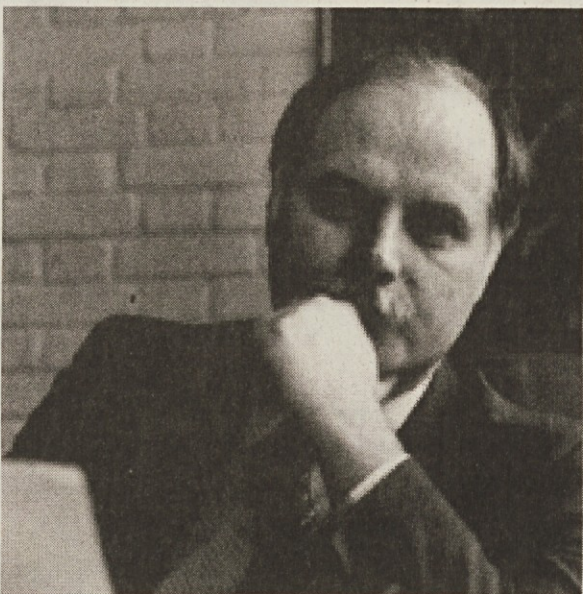
Kurspahić je nagrado sprejel na berglah; nedavno je bil hudo ranjen v prometni nesreči, ker je soferja Oslobođenja za-

dela krogla ostro strelca.

Tudi snemalka CNN Margaret Moth je nagrado sprejela z obvezano glavico.

Izročitve nagrad so se udeležili tudi najuglednejši novinarji ameriških časopisov in televizijskih postaj, med njimi Dan Rader, Peter Brokaw, Barbara Walters, Carol Simpson in drugi.

Kemal Kurspahić in njegovi sodelavci bodo v prihodnjih dneh predavali na ameriških univerzah o dogajanju v Sarajevu in svojih pogledih na balkansko dramo. Dohodek bodo namenili obnovi porušene hiše svojega časnika. (Z. O.)

Kemal Kurspahić

NOVICE

Na pršinski tržnici ubili Albanca

PRISTINA - Srbski policisti so v četrtek na pršinski tržnici ubili 27-letnega Albanca Samija Arifića in ranili njegovega brata Hafiza. Policija je takoj zaprla celotno območje in priprla na desetine ljudi. Uradni srbski viri trdijo, da »so policijsko patroljo napadli albanski teroristi«. Priče pa trdijo, da je policija pri raciji preprodajalcev cigaretov začela pretepati Arifića in nato streljala na Samija. Albanski viri menijo, da si srbski režim prizadeva povečati napetost na Kosovu in tako preprečiti prihod mirovnihi sil v pokrajino. Srbsko letalstvo zadnje dni pogosto preletava Pristino in druga kosovska mesta. Vrhunec provokacij pričakujejo prihodnji teden, ko naj bi začeli z izgradnjo velike pravoslavne cerkve v središču Pristine. (S.M.)

Amato pisal Dmrovšku

LJUBLJANA - Predsednik slovenske vlade Janez Dmrovšek je v četrtek prejel pismo italijanskega premiera Giuliana Anata. V pismu, ki se nanasa na odnose Slovenije z ES, je premier Amato izrazil pripravljenost, da Italija podpre slovenska prizadevanja za sodelovanje z ES, zlasti pri pogajanjih za sklenitev sporazuma o sodelovanju in ustreznih protokolov med Slovenijo in ES. (MI)

Kiro Gligorov pri Johnu Majorju

LONDON - Makedonski predsednik Kiro Gligorov je v četrtek iz Skopja odpotoval na enodnevni uradni obisk v Veliko Britanijo. Glavna tema njegovih pogovorov z britanskim premierom Johnom Majorjem in predstavniki ES je bilo vprašanje mednarodnega priznanja Makedonije, čemur najbolj nasprotuje Grčija. O vprašanju priznanja Makedonije bodo razpravljali tudi na vrhunskem sestanku ES, ki bo 11. in 12. decembra v škotskem Edinburghu. (M.K.)

Povezanost politike in kriminala

BEOGRAD - Trgovinska zapora ZN je v ZRJ poleg zmanjšane trgovinske izmenjave, povečane nezaposlenosti in 50-odstotne mesečne inflacije povzročila se dva pojavi. V obdobju predvolilne kampanje uradne srbske oblasti trdijo, da so razmere v državi normalne, in dokazujejo, da je srbsko gospodarstvo v razcvetu, medtem ko je Zahod zajela recesija. Drugi pojav pa je razširjen tudi v drugih republikah nekdanje Jugoslavije, ne samo v ZRJ. Gre za povezanost oblasti in organiziranega kriminala. Zločinci, nekatere išče tudi Interpol, so ropali tako na Hrvaškem kot v BiH, zdaj pa pred očmi policije to počnejo tudi v Srbiji in Crni gori. Zastitniki zločinskega podzemlja so: poveljnik srbskih sil v BiH Ratko Mladić, Mihail Kertes, Radovan Karadžić in Vojislav Šešelj. Vojna tako ni samo v interesu oblastizeljnih posameznikov, ampak ima svojevrsten »gospodarski« vidik. (CINA)

H R V A Š K A

Rožnata območja, bunkerji, zaklonišča

GORAN VEŽIĆ

ko povsem nesprejemljiv. V teh predelih zaenkrat ni sledu o vzpostavitvi vsaj polovične hrvaske suverenosti ali o vrnitvi pregnancev, saj to se zmeraj suvereno paradi-rajo srbske paravojske skupine. Unprofor pa je nemočen, da bi jim to preprečil. Po skoraj dvo-mesečnih izizzvanjih, se posebej v dalmatinskih rožnatih območjih, je vse bolj pogosto slišati napovedi o večjih pogromih in preseljevanjih. Običajna pojasnila so nezadovoljiva, kar nekaj visokih castnikov Združenih narodov pa je s svojimi izjavami postavilo na kocko svoj ugled. Najprej je poveljnik južnega sektorja Unproforja v pogovoru s poveljnikom HRM Svetom Letico zatrdil, da so incidenti res vse pogostejši, zanje pa nosi krivdo hrvaska stran. Direktor za civilno upravo Cedric Thornberry je jasno

poudaril, da njihov mis-sijo otežuje strah, ki ga na srbski strani spodbuja vnetljiva, nepretehtana in nekooperativna hrvaska politika. Pri tem je postregel s podatkom, da je mogoče odkriti skrito in prepovedano orožje tudi na hrvaski strani in da je objektivnost poročanja o misiji Unproforja veliko bolj-sa v Srbiji kot na Hrvaškem, čeprav tiskovni predstavniki Unproforja o srbski strani poro-čajo veliko bolj neugodno kot o hrvaski.

Hrvaska stran nenehno z najvišjih ravni zatruje, da Unproforju ne bo po-daljšala mandata, ki se izteče aprila, čeprav bi se moralo, objektivno gleda-no, po tistem, kar je bilo storjenega doslej, njegovo pravo delo začeti se-le zdaj. Na mesto poveljnika hrvaske vojske so imeno-vali militantnega genera-la Janka Bobetka, ki je za-menjal treznega in umi-

rjenega Tusa, domnevajo pa, da je to sele uvod v veliko čistko v hrvaski vojski in zamenjavo biv-sih jugooficirjev s preve-rjenimi hadezejevskimi kadri. Trdijo tudi, da so premestili veliko vojske tehnike z dubrovniskega bojišča na območja sever-ne Dalmacije, ki so pod nadzorom hrvaskih sil. Na samih frontnih polo-zajih, zadarskem, sibe-hiskem, drniškem in sinj-skem, pa napetost straho-vito narašča. Tako je vse teze nadzorovati hrvasko vojsko, ki s teh položajev opazuje svoje zasedene vasi. O svojem vojskem razpoloženju so zmeraj pripravljeni spregovoriti naravnost.

Zaostrovanje položaja je postalo se posebej očitno potem, ko sta Cyrus Vance in lord Owen ob-skala južno področje in Knin in resignirano ugo-tovila, da na srbski strani ni nobenih napovedi o pozitivnih premikih. Ko se je Cyrus Vance vrnil v New York, je med vrsticami omenil tudi dvom o tem, da bodo ti kraji znova priključeni Hrvas-ki. Ali je sele zdaj hrva-ska stran začela s pripra-vami na korenito rešitev, ki jo, kot je videti, tudi sama že dlje časa izziva? Če res drži podatek, da prva stopnja pripravljeno-sti zajema področje, ki je 120 kilometrov odda-ljeno od morebitne linije spopada, bi to utegnilo pomeniti tudi domet srbskega orožja. Verjetno pa bo to tudi pokazalo, da takšno orožje obstaja in na koncu koncev lahko pripelje do spoznanja, da takšen oborožen spopad vsekakor ne bi bil lažji.

Panić ne sme na volitve

BEOGRAD - Mi-lan Panić ne bo protikandidat Slobodanu Miloševiću na skorajšnjih srbskih volitvah. Ameriški poslovnež, ki je brez te-zav postal predse-dnik nepriznane ZRJ, ni mogel pre-dložiti potrdila, da najmanj leto dni stalno živi v Srbiji, zato po mnenju vo-lilne komisije ne sme sodelovati na volitvah. Panić naj bi se takrat, ko je po-begnil iz Jugoslavije, odrekel jugoslovanskemu državljanstvu, ki ga je znova dobil sele junija.

»Od Srba, ki je rojen sredi Beograda, zahtevati, naj doka-že, da je Srb, je mo-goče samo v Srbiji. Če ne bodo spreme-nili te odločitve v naslednjih nekaj dneh, naj gredo mi-loševićevci kar sami na volitve in naj se tudi sami izvolijo,« je povedal za Repu-bliko opozicijski vodja Vuk Drasko-vić, ki skupaj z dru-gimi opozicijskimi strankami že razmi-slja o bojkotu volitev. Zanimivo pa je, da se je vojska že ogradila od volilnega zapleta.

Ali se je volilna komisija odločila v skladu z zakoni, la-hko presodi samo re-publiško ustavno so-disce. Člani ustavne-ga sodišča pa so iz-voljeni v skupščini, v kateri je 90 odstotkov poslancev članov Miloševićeve stran-ke. (Z.R., D.P.)

NE LEVO NE DESNO.NA BOLJE.

Spoštovani!

Ko boste na volitvah obkrožali imena kandidata za Državni svet, razmislite kdo je že kaj storil za obalne občine, Primorsko in Slovenijo in ali bo lahko udejanjal Vaše zahteve in želje.

Sem Danijel BOŽIĆ, profesor sociologije, zaposlen na Visoki pomorski in prometni šoli v Portorožu. Prvič sem bil izvoljen v Republiško skupščino leta 1986 in skupaj s kolegi iz ZSMS v Druženopolitičnem zboru oblikoval opozicijo takratni oblasti. Še posebej se velja spomniti velike akcije proti gradnjam termocentral v Plominu in Miljah, ki sem jo vodil kot predsednik Obalnokraške konference ZSMS. Kaj sem počel kot sekretar Republiške konference ZSMS pa verjetno ne velja razlagati na široko (protijedrska dejavnost, ukinitve stafete, nasprotovanje investicijam v požrešno železarno Jesenice in TGA Kidričevo, slovenska vojska, civilno služenje, avtocesta na Obalo, itd.). Leta 1990 sem bil izvoljen v Zbor občin kot poslanec LDS in se zavzemal za neodvisnost, politični pluralizem, svobodo posameznika, pravno državo. Posebej sem se zavzemal in se bom tudi v bodoče:

- 1.) za visokošolsko središče - campus (sem avtor Zakona o visoki hotelirski in gostinski šoli v Izoli) v Slovenski Istri;
- 2.) za avtocestno povezavo obale z Madžarsko in Avstrijo;
- 3.) za hitro cesto iz Kopra po Soški dolini do Avstrije;
- 4.) za sodobno prosto cono v Slovenski Istri (Luka Koper);
- 5.) za tvorno sodelovanje s Hrvaško, Italijo in umirjeno reševanje spornih vprašanj;
- 6.) za razvoj, ki ne bo uničeval okolja in bo vzpodbujal rast primorskega turizma;
- 7.) za regionalizem, saj bo Slovenija razvita toliko, kot bodo razvite regije;
- 8.) za regionalno povezovanje občin, da bo vzpostavljena protiutež centralni oblasti;
- 9.) za razvoj in zaščito italijanske manjšine v Slovenski Istri in slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini;
- 10.) za to, da bo država pustila ljudi čim bolj pri miru.

Ocenite moje dosedanje delo in v odgovor na listi za Državni svet obkrožite moje ime pod številko 1., saj zagotavljam uresničevanje programa ob vsestranski podpori LDS.

Prisrčen pozdrav!

Hvala za zaupanje in Vaš glas!

Danijel BOŽIĆ

NOVICE

Svetovalnica za begunce

JESENICE - Center za socialno delo in Rdeči križ Jesenice organizirata svetovalnico za begunce, ki bo 9. decembra pričela delo. Odprta bo vsako sredo od 15. do 17. ure v prostorih Centra za socialno delo na Jesenicah. Namen svetovalnice je predvsem v svetovanju in usmerjanju beguncev pri reševanju vprašanj, s katerimi se srečujejo. V občini je trenutno okrog 1500 prebivalcev iz Bosne in Hercegovine, ki so zacasni begunci, in približno 350 takih, ki tega statusa nimajo. Begunce brez statusa so na jeseniškem Rdečem križu lahko evidencialni le zato, ker so prišli po ponujeno pomoč, sicer pa imajo te podatke za letošnji avgust. (M.F.)

Razpisan referendum o razvoju

BELTINCI - V drugem največjem kraju v občini Murska Sobota naj bi v petih letih za razvojne potrebe zbrali 25 milijonov tolarjev. Zato so se na zboru občanov odločili, da 6. novembra razpišejo referendum o uvedbi samoprispevka za ureditev kanalizacije, gradnjo večnamenskega objekta in dveh oddelkov jasic pri otroškem vrtcu. Z delom zbranega denarja želijo urediti tudi sportnorekreativski center, naselje, obnoviti staro solo in poslopje krajevnega urada. Prav tako nameravajo asfaltirati nekaj ulic in urediti komunalno mrežo. Če bo referendum uspel, bodo v naslednjih petih letih zaposleni od neto place prispevali 2 odstotka, kmetje 4 odstotke od katastrskega dohodka, upokojeanci od pokojnin pa en odstotek. (B.H.)

Ob pesnikovi obletnici obnova kulturnih spomenikov

VRBA - Obletnica rojstva, 192. po vrsti, slovenskega pesnika Franceta Prešerna, je določen mejnik pri postavljanju in obnavljanju spomenikov naše kulturne dediščine, so izjavili na včerajšnji spominski slovesnosti v Prešernovi rojstni hiši v Vrbi.

Z omenjeno obletnico sta namreč povezana odkup in obnova rojstne hiše Matije Copa v bližnji Zirovnici. Hiša je do nedavnega propadala, z zbiranjem prispevkov uencev slovenskih osnovnih in srednjih sol pa so jo pričeli obnavljati. (M.F.)

Težave pri vračanju nacionaliziranega premoženja

KOČEVJE - Od sprejetja zakona o denacionalizaciji je komisija, ki rešuje zahtevke za vrnitev kmetijskih zemljišč, gozdov in kmetijskih gospodarstev, obravnavala 80 zahtevkov.

Od teh je bilo nekdanjim lastnikom vrnjenih 29 hektarov kmetijskih zemljišč in 164 hektarov gozdov.

Glede na veliko razprostranost kočevske občine pa pričakujejo se okrog 150 zahtevkov za vrnitev nekoč odvzetih zemljišč in gozdov. (G.M.)

VOLITVE / ŠE DVA DNI

Kampanja se izteka

Pred volilnim molkom

»Slovenska levica skuša s fenomenom naraščajočega nacionalizma ustvariti krizne razmere, militantno desnico, in tako upravičiti svoj obstoj. Liberalna stranka tako ugotavlja, da v Sloveniji nacionalnega soviniizma preprosto ni, je le plod prizadevanj, da bi se v Sloveniji ustvarile krizne razmere, ki bi onemogočale zamenjavo oblasti,« so bile obtožbe, ki so jih na včerajšnji tiskovni konferenci izrekli prvaki Liberalne stranke Vito mir Gros, Danijel Malensek in Franc Golja. Povedali so, da je Jelinciceva Slovenska nacionalna stranka prijateljska stranka, s katero kranjski liberalci tesno sodelujejo, bili pa so tudi edini, ki so se udeležili njenega kongresa v Kočevju. Danijel Malensek je tudi opozoril na nepravilnosti, ki se pojavljajo pri pripravi volitev, med drugim na zaplete s Slovensko obrtnisko podjetniško stranko, ki na volitvah ne bo mogla nastopiti zaradi pomanjkljivega imena, socialdemokrati pa se jih lahko udeležijo le pod enim imenom, čeprav so jih registrirali kar osem. Liberalci se zato zavzemajo, da se volitve prestavijo za tri tedne.

»Ni razlogov za slabo počutje. Ljudje so me spoznali in vsak dan so mi bolj naklonjeni. Menim, da bomo imeli tudi drugi krog

volitev,« je včeraj optimistično zacerl tiskovno konferenco Ivan Bizjak, predsedniški kandidat SKD. Bizjak je povedal, da bodo v ponedeljek zaceli razmišljati o tem, s katero stranko se bodo povezali v koalicijo, zagotovo pa so na koncu seznama Ribicicevi prenovitelji, Jelincicevi nacionalisti in demokrati, ki so vrgli Peterletovo osamosvojitveno vladu.

O medijih, politični propagandi in strankah so govorili predstavniki Skupne liste: Delavske stranke Naprej, Svobodne stranke in Krščanskih socialistov. Kandidat Krščanskih socialistov Vladimir Stres in njihov predsednik Andrej Magajna sta trdila, da volitve vsem kandidatom ne omogočajo enakih možnosti in da politična propaganda slabi medsebojne odnose, saj išče spore za doseg cilja - oblasti. Protestirali so tudi zaradi zlorabljanja Cerkve v politične namene, v njenih prostorih naj bi se delili letaki s politično vsebino, verski obredi pa naj bi bili politično obarvani. »Šmo proti enoumju med kristjani. Ni prav, da imajo Slovenski krščanski demokrati monopol, saj so v Sloveniji stiri stranke, ki se proglašajo za krščanske, verski tisk pa namenja pozornost le eni,« je se dodal predsednik Krščanskih socialistov Magajna.

SLOVENSKI PATENTNI URAD

Elektro fakulteta prejela prvi patent

Uspešen zakon o intelektualni lastnini - Sodelovanje

ANITA ŽMAHAR

Slovenski patentni urad (Urad Republike Slovenije za varstvo industrijske lastnine) deluje dobro leto. V tem času je dosegel nekaj gospodarsko pomembnih uspehov, od trgovinskega sporazuma z Evropsko skupnostjo do vključevanja v GATT. Včeraj so slovensko podelili prvi slovenski patent, ki po naključju v mednarodnem registru nosi tudi prvo številko prijave - 9100001.

Patent je last Fakultete za elektrotehniko in računalništvo iz Lju-

bljane. Stirje izumitelji so prijavi projekt z naslovom Vezje za nepetostno zaščito napajanja integriranega vezja CMOS. Slovesne podelitve so se poleg predsednika Milana Kucana in ministra za znanost in tehnologijo Petra Tanciga udeležili tudi direktorji nekaterih tujih patentnih uradov in predstavniki Svetovne organizacije za intelektualno lastnino.

Direktor Slovenskega

patentnega urada dr. Bojan Pretnar je poudaril, da je dobro patentno pravo osnova za razvoj tehnologije in gospodarstva. Slovenija je veliko dosegla z zakonom o industrijski lastnini, ki velja od aprila letos.

Nas zakon je zaradi izvirnosti in praktičnosti zbudil veliko pozornosti med tujimi znanstveniki, kar sta potrdila tudi predstavnika Evropskega patentnega urada in Mednarodnega

zdrženja za varstvo industrijske lastnine. Tuji gostje so potrdili tudi dejstvo, da je Slovenija edina od mladih neodvisnih držav, ki ji je v tako kratkem času uspelo zagotoviti učinkovito zaščito intelektualne lastnine. Peter Tancig je povedal, da jim je to uspelo zato, ker so hkrati s procesi osamosvajanja gradili osnove za tehnološki razvoj. Slovenija ima visok intelektualni potencial, kar dokazujejo številni anonimni znanstveniki (z akademikom Protnerjem na čelu).

Dr. Bojan Pretnar podeljuje patent dekanu Fakultete za elektrotehniko in računalništvo (Foto: J. Suhadolnik/TRIO)

POROČILO O DELU MNZ /OCENJUJE I. BAVČAR

Policija mora biti učinkovita!

Cilj je tudi poceni policijski sistem

BLAZKA KRAMAR

informacijski sistem.

Ustanovili so tudi posebne enote ministrstva, preventivni oddelek, ki se ukvarja z vprašanji varnosti, in posebno službo za nadzorovanje zakonitosti dela policije (t.i. »policijo v policiji«).

Ceprav so se v zvezi z nastalimi spremembami pojavljali določeni konflikti, so bile takšne spremembe pravilne, je menil Igor Bavcar.

Organizacijski razvoj policije je bil oblikovan v skladu s ciljem, da mora postati slovenska policija sodobna, evropska ter kot taka neobremenjena z zgodovino in političnimi tekmovanji.

Njena naloga je predvsem varovanje splošnih življenjskih in ustavnih pravic prebivalstva. Celotni koncept reorganizacije je seveda zahteval tudi določena denarna vlaganja.

Minister Bavcar zavrača očitke o nesmotni porabi denarja. Poudarja, da bi bilo v prihodnje mogoče celotni sistem bistveno poceniti. Med najpomembnejše projekte policije je Igor Bavcar uvrstil varovanje »južne meje«, ki je se vedno sporna točka v odnosih s Hrvaško.

Opozoril je tudi na nekatera se neresena vprašanja v zvezi z odsotnostjo določenih norm v kazenski zakonodaji, saj ta se vedno ni jasno definirana.

OBALA/ SKUPNOST ITALIJANOV

Zloraba volilnih imenikov

V svoji razgretosti aktivisti strank kršijo pravila in zakone

Odvetniška pisarna De Bernardi je danes pri koprskem sodišču vložila zahtevo skupine državljanov za sodno varstvo zaradi kršitve določil zakona o varstvu osebnih podatkov.

Sporna je nedovoljena uporaba volilnega imenika posebne volilne enote za izvolitev predstavnikov italijanske skupnosti v državnem zboru.

Imenik je nastal na osnovi osebnega izrekanja tistih prebivalcev slovenske Obale, ki se cutijo Italijane - pri tem so jim zagotovili tajnost podatkov. Zato so bili mnogi ogorčeni, ko so ugotovili, da je bil ta imenik uporabljen kot adresar za pošiljanje volilne propagande.

SINDIKATI / DRŽAVNI SVET

Sodelovanje šele po volitvah

Skoraj polovico elektorjev imajo Svobodni sindikati, drugi so skoraj brez možnosti

BORUT MESKO

Po podatkih republiške volilne komisije imajo od skupnega števila elektorjev za volitve predstavnikov delojemalcev v državni svet skoraj polovico vseh Svobodni sindikati, in sicer 62.

Sledita sindikat Neodvisnost s 35 elektorji in Konfederacija sindikatov 90, ki ima 14 elektorjev. Kot je znano, volilna komisija ni preverjala, ali so podatki o številu članstva v posameznem sindikatu resnični.

Po teh podatkih naj bi bilo v Sloveniji včlanjeno v vse sindikate okrog 736.713 ljudi.

Boris Mazzalin, predsednik Konfederacije 90 je prepričan, da je nemogoče, da bi bili v Državni svet izvoljeni predstavniki delojemalcev, ki niso člani Svobodnih sindikatov. Zato so v Konfederaciji 90 sprva razmisljali o bojkotu volitev.

Kljub razhajanju med posameznimi sindikati pa so se včeraj v Domu sindikatov vendarle setali predstavniki Svobodnih sindikatov, Neodvisnosti, Konfederacije 90, Pergama, Sindikata zdravstva in socialnega skrbstva, Fidesa (sindikat zdravnikov in zobozdravnikov) ter Policij-

Alenka Orel, Neodvisnost (Foto: Srdjan Živulović/TRIO)

skega sindikata.

Sestanek so sklicali na pobudo sindikata Neodvisnost, ki je predlagal kompromisno rešitev; da bi Svobodni sindikati namesto treh predstavnikov kandidirali dva, Neodvisnost namesto starih enega, ostali sindikati pa bi skupaj predlagali enega kandidata.

Ceprav so se vsi nacionalno strinjali, da bi morali imeti delojemalci večji vpliv v prihodnjem parlamentu, pa predloga sindikata Neodvisnost niso podprli številni manjši sindikati.

Kot je po seji dejala

sekretarka Neodvisnosti Alenka Orel, so se sicer dogovorili, da bodo sodelovali tudi po volitvah, a kaže, da je nekaterim sindikatom pomembnejše, ali bodo v Državnem svetu imeli svoje predstavnike, kot pa to, da bi bilo predstavnikov delojemalcev, ne glede na sindikalno pripadnost, cimveč.

Tako pa bodo na volilnem zboru 10. decembra v Cankarjevem domu elektorji izbirali med šestnajstimi kandidati dvanajstih sindikatov za stiri sedeže v Državnem svetu.

POMOČ SLOVENIJI

Se bo razpletlo v kratkem?

O sredstvih na celovškem računu govorila tudi vlada

IVANKA MIHELČIC

Zgodba o sredstvih, ki so se po lanskim junjski vojni zbirala na posebnem računu celovške Mohorjeve družbe v akciji Svobodna Slovenija, se je včeraj znasla tudi na dnevnem redu seje slovenske vlade. O njej je na tiskovni konferenci LDS spregovoril ministrski predsednik Janez Drnovšek. Dejal je, da je bil tokrat pogovor informativen, da bo vlada nadaljevala razpravo, da so vpletena ministrstva odgovorna, zato naj podajo poročilo o celotni akciji, in da bo zadeva po celostni obravnavi tudi formalnopravno sankcionirana.

»Ob prevzemu dolžnosti predsednika vlade me je Peterle sicer ustno informiral o sredstvih, ki so se zbirali v Celovcu, toda mislil sem, da je bila vsa zadeva urejena. Da ni tako, pa sem izvedel se iz pisma, ki sem ga pred nekaj dnevi dobil od Lojzeta Peterle,« je dejal Janez Drnovšek. Ob tem je poudaril, da osebno nikakor ne dvomi o tem, da denar, ki so ga Slovenci po svetu namenili kot pomoč Sloveniji, morebiti ni bil namenjen uporabljen, zaveda pa se, da je vso zadevo treba doreči in pravno formalno urediti. Sicer je na naslov našega uredništva včeraj prišlo tudi daljše pismo vodje pravnega oddelka Mohorjeve družbe

Marjana Pippa, ki zagotavlja, da pri njih skrbno hranijo vse dokumente in tudi natančne zapisnike telefonskih pogovorov. »Pri nas torej obstajajo točni zapisniki o tem, da je bilo družbi sporočeno, da se bo pretežni del zbranih sredstev uporabil za nakup avtomobilov za ministrstvo za notranje zadeve in za obrambo (zaradi pomnjanja deviz v Sloveniji), ministra Bavcar in Jansa pa da sta zagotovila, da bosta porabljena vsota v tolaški protivrednosti vrnila ministrstvu za varstvo okolja in urejanje prostora, ki je bilo zadolženo za odpravo vojne škode v Sloveniji,« piše Pipp. V nadaljevanju pa navaja vsebino Korotaneve pisne ponudbe z dne 22. novembra 1991 za 32 avtomobilov za notranje ministrstvo, vrednost teh vozil in opozorilo, da bodo avtomobili plačani iz sredstev na računu, na katerega so zbirali pomoč za Slovenijo po junjski agenciji. Dodali so tudi prošnjo za cimpresnjo na ročilo. Podoben dopis so poslali tudi obrambnemu ministrstvu, dan pozneje pa so se dobili narocilnici, ki sta ju podpisala Jansa in Bavcar. Pipp tudi navaja vsebino teh narocilnic, vendar iz tega še vedno ni razvidno, da sta se ministra komurkoli pisno zavezala, da bosta vrnila sredstva.

Kakšen nasmeh bo imel prednost

V Cankarjevem domu so SKD pripravili drugo od treh sklepnih prireditev pred nedeljskimi volitvami. Lojze Peterle je kandidata za predsednika Ivana Bizjaka označil z besedami: »Prepričan sem, da bo zmagal človek s slovenskim nasmehom, ne pa tisti z italijanskim casopisom.« Med gosti sta bila poleg simpatizerjev SKD tudi predsednik avstrijske ljudske stranke dr. Bernhard Busek in Karel Smolle. (A.Z.)

FOTO: Srdjan Živulović / TRIO

Sta stranki podpisali koalicijski dogovor?

»Ce bodo na volitvah največ glasov dobili Slovenski krščanski demokrati, bo novi predsednik vlade Lojze Peterle. Zunanji minister bo Janez Drnovšek, predsednik parlamenta pa Ivan Oman. Poslanec SKD in novomeški župan Marjan Dvornik bo minister za notranje zadeve.« To je na predvolilnem zborovanju v Krškem sinoči izjavil poslanec in kandidat SKD za državni zbor Ciril Kolesnik, ki je tako potrdil govorice, da sta obe stranki z vrha javnomnenjskih raziskav podpisali sporazum o povoli-

lilni vladni koaliciji. Kolesnik je tudi povedal, da naj bi, ce bo največ glasov dobila Liberalno-demokratska stranka, predsednik vlade postal Janez Drnovšek. Lojze Peterle pa zunanji minister. Notranji minister naj bi vsekakor postal Marjan Dvornik.

Vodja volilnega staba liberalnih demokratov Gregor Golob je odločno zanikal, da bi stranki podpisali koalicijski sporazum, pa tudi Lojze Peterle je včeraj popoldne potrdil, da stranki nista podpisali nobenega dogovora. (T.S.)

DUNAJ / OBISK SIMONA PERESA

Normalizacija odnosov med Avstrijo in Izraelom

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - Včeraj se je končal uradni obisk Simona Peresa na Dunaju. Na sporedu izraelskega zunanjega ministra v preteklih dveh dneh so bili sprejemi in pogovori pri avstrijskem predsedniku Thomasu Klestil, kanclerju Franzu Vranitzkyju, vicekanclerju Erhardu Buseku, zunanjem ministru Aloisu Mocku ter pri predsedniku avstrijskega Parlamenta Heinzu Fischerju. To je bil prvi uradni obisk izraelskega zunanjega ministra v Avstriji po 19 letih.

V središču pogovorov so stali izraelsko-avstrijski meddržavni odnosi, o katerih je bilo vesplošno rečeno, da so se »normalizirali in izboljšali«. Peres je dejal, da so se ti odnosi zdaj »izboljšali po svoji zunanji dimenziji«, sicer pa naj bi bili tudi v preteklosti »v substanci« vedno dobri.

Beseda je tekla tudi o aktualni politični situaciji na Bliznjem vzhodu ter o poteku mirovnih pogajanj.

Avstrijski predsednik Klestil, je tozadevno pohvalil hrabro iniciativnost Izraela, Peres pa je dejal, da je mirovni proces na Bliznjem vzhodu nespreobrnljiv. Pri tem je izraelski zunanji minister pozitivno ocenil sodelovanje Avstrije - konkretno v vprašanih energetike in vodnega gospodarstva - pri multilateralnih mirovnih pogajanjih na Bliznjem vzhodu.

Konkreten rezultat Peresovega obiska je med drugim tudi uradno vabilo predsednika Klestilu in kanclerju Vranitzkyju za obisk Izraela. Avstrijski kancler je že sporočil, da se vabilu misli odzvati prihodnjo pomlad. V ostalem pa so bili zaceti tudi pogovori o tesnejšem sodelovanju Avstrije z Izraelom na gospodarskem področju: beseda je tekla o joint-venture-poslih pri raziskovalnih projektih v industriji in v agrarnem gospodarstvu.

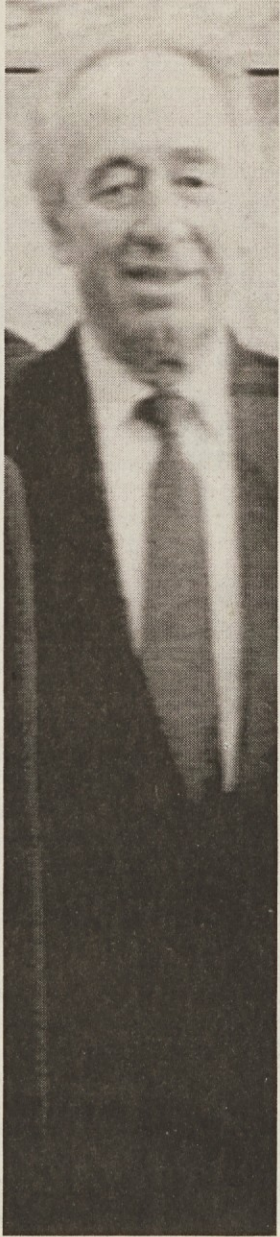
Na tiskovni konferenci včeraj popoldne je zunanji minister Peres še govoril o zaskrbljenosti nad Iranom in islamskim fundamentalizmu ter o problemu pitne vode na Bliznjem vzhodu.

Na vprašanje, ali bi se po Klestilovem obisku v Izraelu tudi izraelski

predsednik Hercog lahko odzval avstrijskemu protivabilu, je dejal, da se bo izraelski predsednik gotovo odzval takemu vabilu.

K aktualni razpravi o avstrijski nevtalnosti je menil, da po koncu hladne vojne nevtalnost nima več svojega prejšnjega pomena; komu nasproti naj bi bila Avstrija zdaj nevtalna? Bolj kot nevtalnost potrebujemo danes kooperacijo, je dobesedno dejal Peres. Na tiskovni konferenci se je izraelski zunanji minister indirektno izrekel proti vojaški intervenciji v »državljanski vojni« bivši Jugoslaviji in v Bosni in Hercegovini, s tem da je izpostavil, da mora konflikt biti interno rešen, svetovna skupnost lahko pomagal le s humanitarnimi ukrepi. Peres je povedal še, da je hotel te dni obiskati tudi Slovenijo, vendar se je zaradi volitev v Sloveniji odločil za kasnejši obisk.

O Hrvaski ter izraelskih odnosih do nje Peres ni hotel povedati več kot pa da »smo pač člani ene in iste organizacije - OZN«.

Simon Perez

KOROŠKA / DANES SREČANJE MANJŠINSKIH AVTORJEV

Pisatelji o nacionalizmu

IVAN LUKAN

CELOVEC - Danes se v počitniškem naseju v Plešerki ob Habnerskem jezeru začne srečanje pisateljev narodnostnih skupnosti, ki ga organizira Slovenska prosvetna zveza.

Geslo tridnevne prireditve z znanimi pisatelji iz alpe-jadranskega prostora je »Nacionalno valovanje - Kam plavajo pistaleji?«.

Med predavatelji so Jaso L. Zlobec iz Ljubljane («Država in narod sta neusmiljena gospodarja»), Ace Mermolja iz Trsta («Intelektualci, narodno vprašanje in nacionalizem»), Szunyog Sandor iz Lendave («Slovensko-madžarski stiki v literaturi: Vzroki nacionalizma v odnosu do madžarske narodnosti») ter Jurij Koch iz Cottbusa (Razmisljanja o moji mali Nemčiji...«). Predavanja, ki so na sporedu v soboto, bodo v slovenscini in nemščini (na razpolago bodo prevajalci), srečanje pa bo danes ob 20.30 uri odprl koroski pisatelj Jani Oswald z branjem nekaterih odlomkov iz svoje nove pesniške zbirke »Babilon«.

Tajnik slovenske prosvetne zveze, Janko

Malle, je v pogovoru za Republiko poudaril, da je letošnje srečanje pravzaprav nadaljevanje nedanjšnjih obirskih srečanj, saj gre se vedno za prireditve, na kateri sodelujejo v prvi vrsti manjšinski pisatelji, ceprav bodo letos sodelovali tudi drugi.

Tema nacionalizma se je po besedah tajnika SPZ »naravnost ponujala«, saj pogromi nad tujci v Nemčiji in v ostali Evropi ter ne nazadnje vojna na Balkanu zahteva tudi od literarnih ustvarjalcev resno soočenje s to problematiko. Malle: »Srečanje pisateljev iz Ljubljane, Trsta, Prekmurja in vzhodnega dela zedinjene Nemčije je poskus, najti odgovor na vprašanje, kako naj v tem razponu med nacionalističnimi ekscesi in civilizacijsko družbo preživi literarno ustvarjanje in kako naj se pisatelj sooča s temi pojavi. Naj to preprosto ignorira, ali pa naj se z mečem pisane besede angazira za reaktivacijo humanističnih ciljev človekovega življenja?«, se še sprašuje tajnik SPZ Janko Malle.

Srečanje pisateljev narodnostnih skupnosti sicer na zastavljen

Janko Malle

temo zagotovo ne bo moglo dati zadovoljivega odgovora, je pa lahko korak k temu, da pisatelji - ne samo iz vrst pripadnikov narodnostnih skupnosti - sprejmejo izziv ki so ga povzročile velikanske politične in družbene spremembe zadnjih let, je menil Janko Malle.

PRIREDITVE

Danes, 4.12.1992
BOROVLE
Pri Cingelcu na Trati, 18.00 - Miklavzevanje za otroke (prireditelj SPD Borovlje).
Jutri, 5.12.1992
SENTIPETER pri Sentjakobu
Visja sola za gospodarske poklice, 8.30 do 12.00 - Dan staršev in občni zbor Združenja staršev.

KOROŠKA / ZASTOPSTVO MANJŠINE

Slovinci pri SPÖ za intergacijski model

Ostra kritika tajnika Enotne liste

CELOVEC - Delovna skupnost »Avstrijske narodnosti v SPÖ« podpira v vprašanju zastopstva manjšine integracijski model, ki ga zastopa socialdemokratska stranka Koroske in njen predsednik Ambrozy. To je na sestanku slovenskih socialdemokratov na Bistrici v Rožu pojasnil njen predsednik Tomaz Ogris.

Pri varovanju jezikovne in kulturne identitete naj bi bila manjšina integrirana na vseh področjih družbenega življenja, ker se večina njihovih življenjskih interesov vzklaja z interesi večinskega prebivalstva.

Po mnenju Delovne skupnosti pripelje inte-

gracija zastopnikov manjšine na strankinih listah do večjega razumevanja znotraj strank, v manjšinskih zadevah pa bi to tudi pomenilo bolj učinkovito zastopstvo narodnostne skupnosti.

Tajnik slovenske Enotne liste na Koroskem, Rudi Vouk, v tiskovni izjavi ostro kritizira stališče slovenskih socialdemokratov v trenutni razpravi o samostojnem zastopstvu koroskih Slovencev v deželnem zboru.

Dejstvo, da Delovna skupnost »Avstrijske narodnosti v SPÖ« podpira integracijski model stranke, torej kandidature pripadnikov slovenske narod-

nostne skupnosti na listah večinskih političnih strank, Vouk ocenjuje kot »nesposobnost Slovencev v avstrijski socialistični stranki, da zastopajo svoje lastne interese«.

Vouk se v izjavi za tisk zavzema za slovenskega virilista v koroskem deželnem zboru ter meni, da bi ta avtentično zastopal slovensko narodnostno skupnost v deželnem parlamentu.

Ce se bi ta varianta slovenskega virilista uresnicila, potem bi Enotna lista celo razmisljala o potrebi kandidature narodnostne stranke pri deželnozborskih volitvah, zaključuje tajnik Enotne liste.

MANJŠINA / ZASTOPSTVO

Podpisna akcija mlade EL ZSO ostaja pri svojem

CELOVEC - Predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroskem, Marjan Sturm, je v zvezi s podpisano akcijo Mlade EL za samostojno zastopstvo koroskih Slovencev v koroskem deželnem zboru povedal, da bo akcijo dokončno ocenil potem, ko bo znano število podpornih podpisov.

Za ZSO trenutno ni vzroka, da bi spremenila svojega stališča do tega vprašanja, je dejal Sturm in menil, »da zivi slovenska narodnostna skupnost v avstrijski družbi,

in da je zanje edina možnost vključevanje v njene družbene tokove.« ZSO si pa ob tem zeli, da bi se Slovenci, ki delujejo v strukturah večinskih strank, se bolj angazirali v prid sožitja in sodelovanja med obema narodnostnima skupnostima«, je dejal predsednik ZSO.

Kot znano je začela mlada EL z zbiranjem podpisov za doseg samostojnega manjšinskega mandata v deželnem zboru in racuna, da bo pod to zahtevo zbrala 4000 do 5000 podpisov koroskih Slovencev.

KOROŠKA / KONTINGENT

900 tujim delavcem odvzeli dovoljenje

CELOVEC - Korosko mora v naslednjih dneh zapustiti približno 900 tujih delavk in delavcev, ceprav imajo svoje delovno mesto in jih tudi delodajalci želijo dalje zaposeliti.

Vzrok za izgon iz Koroske je zakonsko določen kontingent, ki predvideva, da na Koroskem ne sme biti zaposlenih več kot 8100 inozemskih delavcev.

Gre za zakonodajo o tujih delavcih, ki je v Avstriji dokaj restriktivna in omejuje število tujih delavcev po posameznih avstrijskih de-

lah. Ta zakon oblasti strogo spoštujejo. Zgornja meja je po izjavah uprave za delovni trg sedaj bila presežena, prizadeti pa so izključno tisti inozemski delavci, ki so sele letos prisli na Korosko in katerim se je izstavilo časovno omejeno delovno dovoljenje. Delojemalci, ki so v preteklih mesecih namestili te inozemske delavce, morajo sedaj poiskati »starejše« inozemske ali avstrijske delojemalce. Zakon je zakon, tudi na Koroskem... (I. L.)

Republika

Prvi slovenski dnevnik s koroško stranjo

Časopis lahko kupite v naslednjih krajih na Koroskem:

* Celovec	* Grabštanj	* Rožek	* Šmihelj/Pliberk
* Beljak	* Hodiše	* Selo	* Št. Ilj
* Bekštanj	* Kotmara vas	* pri Škocijanu	* Št. Primož
* Bilčovs	* Labot	* Svatne	* Štruga
* Bistrica ob Zilji	* Loče	* Šteben	* Tinje
* Brnca	* Ločilo	* Šentilj	* Velikovec
* Borovlje	* Miklavčevo	* Šentjakob	* Vernberk
* Čajna	* Področca	* Škocijan	* Vrba
* Galicija	* Podgorje	* Šmarjeta	* Železna
* Globasnica	* Psinja vas	* v Rožu	* Kapla
* Goselna vas	* Podklošter	* Šmohor	* Žrelec

NOVICE

**Grozljiv
tribalni ritual**

CAPETOWN - Pri Capetownu so odkrili obglavljeno truplo stiriletnega otroka, za katerega policija meni, da je bil žrtev tribalnih ritualov, v teku katerih se poslužujejo posameznih delov telesa za pripravljanje carobnih napojev. Pred časom so v istem kraju našli truplo 21-letnega dekleta, ki so ga neznanci umorili s strelom iz pistole v glavo. Krivcev v nobenem od obeh primerov policija se ni našla.

**Delegacija SKP
na obisku na Kubi**

HAVANA - Delegacija SKP, ki jo vodi predsednik stranke Armando Cossutta, je prispela v Havano, kjer jo je sprejel tamjsnji zunanji minister Alarcon. Slednji se je predstavnikom italijanskih komunistov zahvalil za pomoč, ki so ga dali kubanski revoluciji, ki je zabredla v veliko krizo.

**Greenpeace
proti Japoncem**

SYDNEY - Danes bo odplula iz Hobarta na Tasmaniji ladja Greenpeace, ki bi se morala v Antartidi postaviti po robu japonskim kitolovcem, katerih namen je poloviti 330 kitov. Gre za kvoto, ki Japonci pritiče v okviru »znanstvenega lova« na kite, naravovarstveniki pa trdijo, da je Japonska začela spet loviti kite v industrijskem merilu in da pri tem računajo na konec moratorija, ki naj bi ga proglasila mednarodna komisija za lov na kite.

Da bi se postavili Japoncem po robu, so se naravovarstveniki opremili s hitrimi gliserji in s helikopterji, s katerimi se bodo postavili med kite in japonske ladje. Lani so v svojem početju bili uspešni, saj Japoncem ni uspelo izpolniti normo 330 kitov. Če bi mednarodna komisija razglasila konec moratorija, bi Japonci polovili na tisoče kitov, menijo pripadniki Greenpeacea in s tem ogrozili obstoj teh morskih sesalcev.

Nič več »vas idiotov«

PEKING - Znanstveniki, ali vsaj uradni kitajski tisk, so rehabilitirali vas Zizue v severni Kitajski, ki so ga poimenovali »vas idiotov«, ker je 12, 8 odstotka prebivalcev trpelo za kako umsko boleznijo. Vzrok gre iskati predvsem v porokah med člani iste družine in med umsko prizadetimi. V treh letih je kitajska organizacija za načrtovanje družine izpeljala program, po katerem se sedaj v Zizueju rojevajo »samo zdravi in lepi otroci«. Ugotovili so tudi, da je nosečnicam primanjkovalo joda, tako da so njihovi prehrani za časa nosečnosti dodajali jodovo sol, poleg tega pa so skušali prepričati prebivalce, naj ne sklepajo porok med člani iste družine. Načrt je bil uspešen, saj se je število prizadetih otrok bistveno zmanjšalo.

CALTANISSETTA / POLICIJSKI USPEH

Gela priča »preporodu« Za zapahi 24 mafijcev

*Klana Madonia in Ianni-Cavallo se ne bosta opomogla
Preprečiti jim je treba novačenje novih mafijskih rekrutov*

CALTANISSETTA - Na območju Caltanissette in v drugih krajih Italije je od prejsnje noci v teku širokopotezna policijska akcija, s katero skušajo pravici zagotoviti pripadnike mafijskih klanov Madonia in Ianni-Cavallo iz Gele. Do sedaj so aretirali 24 oseb, 26 jih je na begu, 46 obtožencem pa so zaporne naloge uročili v zaporih. Večino mafijcev so aretirali v Geli, Niscemiju in Riesiju, nekatere pa tudi v severni Italiji.

Vse obtožujejo mafijskega združevanja, umorov in izsiljevanj, ki sta jih klana zagresila na širšem območju Gele v zadnjih starih letih.

Preiskovalci so celotno operacijo pomenljivo poimenovali »preporod«, saj se je država obvezala, da bo Gelo osvobodila mafijskih spon. Družini Madonia in Ianni-Cavallo sta bili vse od konca leta 1987 v pravi vojni, ki je terjala več kot 50 mrtvih. Lani pa sta klana podpisala

neke vrste premirje in si razdelila »delokrog« (zakupe in izsiljevanja). Po trditvah preiskovalcev se je treba za sedanje uspehe zahvaliti dvema skesanima mafijcema iz Gele, ki sta pred časom omogočila odkritje dveh mafijskih pokopališč. V ključni operaciji »preporod« je sodelovalo več kot 400 policijskih agentov, ki so dobesedno prečesali Gelo in bližnje vasi. »Preporod« pa je le uspešno nadaljevanje policijskih operacij proti

klanoma, ki so se začele novembra 1991 s prvimi dvaindvajsetimi aretacijami.

Maja letos so aretirali nadaljnjih 10 mafijcev, septembra so karabinjerji po odkritju »knjigovodske knjige« izsiljevanj aretirali še 54 oseb, oktobra pa so v sklopu operacije »leopard«, med katero so po zaslugi skesanca Leonarda Messine priprli 200 oseb, aretirali tudi 50 mafijcev iz Gele. Sodstvo je tako že izdalo 374 zapornih nalogov proti pripadnikom obeh mafijskih klanov iz Gele v zadnjih 13 mesecih.

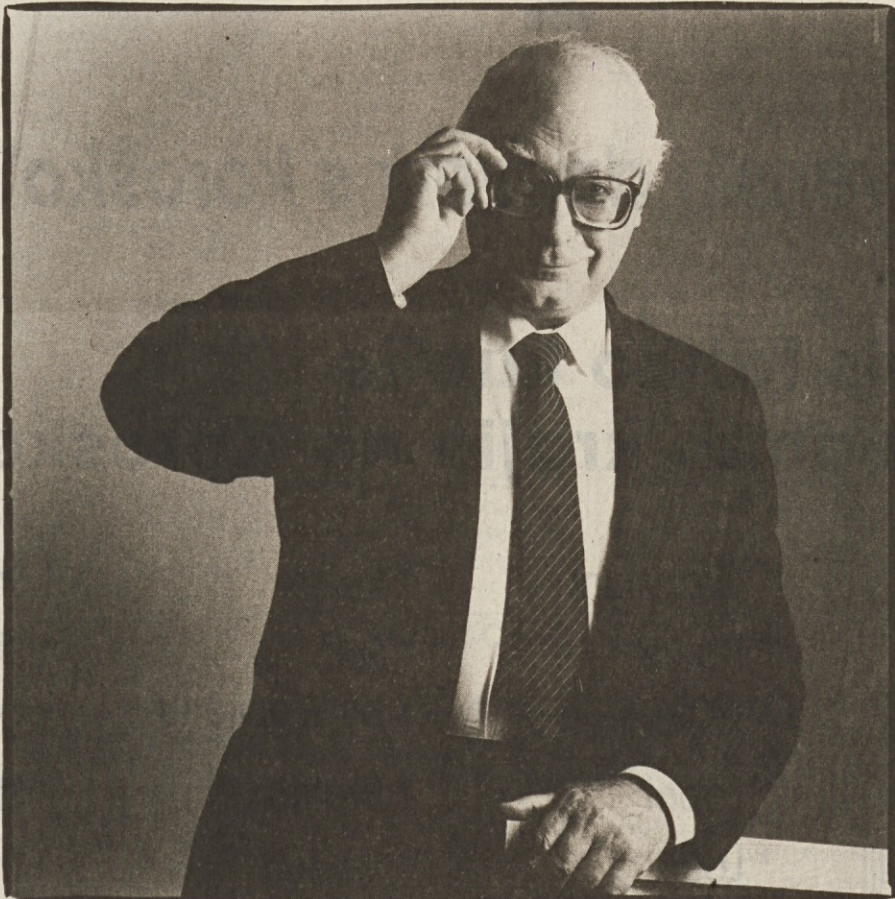
Državni pravdnik iz Gele Angelo Ventura je med včerajšnjo tiskovno konferenco med drugim navedel, da morajo sedaj pretrgati povezave med mafijskimi kolovodji, ki so v zaporih, in tistimi, ki so se na prostosti. »Bojimo se, da bosta klana z novacenjem, nadomestila aretirane.« Kvestor iz Caltanissette Vittorio Vasques pa je poudaril, da je policijska operacija, ki je trenutno v teku, največja in najuspešnejša na omotju Gele, tako po številu aretirancev kot po njihovi vlogi. Po njegovem je to le prvi korak k popolnemu preporodu tega sicilskega mesta, ki je predolgo bilo v mafijskih sponah.

Padlo letalo

Fotograf je v svoj objektiv ujel trenutek, ko je pri Brestu val buhtel ob skale

LJUBO DOMA SLOVENIJA V SVETU

dr. Ljubo Sirc

kandidat za predsednika republike slovenije

LD
LIBERALNO-DEMOKRATSKA STRANKA

**SLOVENIJA.
ZGODBA O USPEHU.**

Ozri se, človek!

Mimoidoči se niti ne ozre za velikansko roko narisano na zidu neke hiše v Cincinnatiju

ŠPANIJA

**Ekološka
katastrofa**

MADRID - V pristanišču La Coruña v severni Španiji je na grškem tankerju »Aegean sea« izbruhnil velikanski požar, ki se traja. Vseh 23 moških posadke se je rešilo, zadnjih šest s helikopterjem, požar pa je izbruhnil, ko je ladja zaradi razburkanega morja butnila ob pomol, se razklala na dvoje in vnela. Preden je izbruhnil požar pa se je iz razklanega tankerja razlila večja količina nafte, ki sedaj ogroža tamkajšnje obale, tako da celotnemu območju grozi mimo vsega tudi ekološka katastrofa.

BOLIVIJA / MAŠČEVANJE

Atentat v Medellinu

Umrlo 10 policajev in trije civilisti

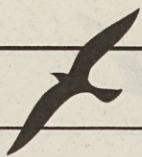
BOGOTA - V Medellinu v Kolumbiji je včeraj ponoci eksplodirala močna bomba, ki je ubila 13 oseb in unicila večje število poslopij. Policija pravi, da je eksplodiral avto, ki so ga nabasali z 120 kg eksploziva in razstrelili prav v trenutku, ko je vozil mimo avtobusa s policijskimi agenti, ki so se peljali na nogometno igrišče. Deset agentov je bilo pri prici ubitih, umrli pa so tudi trije civilisti. V teku dneva je bilo več anonimnih telefonskih klicev, ki so napovedovali atentat kot masčevanje za smrt

Johna Edisona Rivere, enega najvidnejših plačanih morilcev v službi prekupevalcev s kokainom in enega najtesnejših sodelavcev Pabla Escobarja, vodje tako imenovanega medellinskega kartela.

Rivero je policija ubila pred dnevi v Medellinu, kjer so plačani morilci kljub varnostnim ukrepom, ki jih je uvedla policija, ubili že vsaj 50 pripadnikov varnostnih sil. Uboji so prvi odgovor na umor Mosquera in omenjenega Rivere, obeh vidnih predstavnikov kartela.

**Brazilijski
Indijanci
bi lahko
sprožili
spopad**

SAO PAULO - V brazilski zvezni državi Maranhao lahko vsak trenutek izbruhne vojna med Indijanci in belimi gozdarji, ker je sofer nekega tovarnjaka s streloma iz revolverja ubil poglavarja plemena Gaviao, ki je poskušal zaustaviti tovar mahagonija, ki so ga nezakonito posekali v njegovem rezervatu. »Cacique« Domingos je bil poglavar ekološko najbolj osveščenega indijanskega plemena, ki je v stik z belci prislo šele leta 1956. Pleme Gaviao se je vedno upiralo sečnji mahagonija in drugega dragocenelega tropskega lesa, po umoru svojega poglavarja pa so Indijanci s pravim ultimatom zahtevali, da se vsi gozdarji umaknejo z njihovega ozemlja. To zahtevo so podprli še druga plemena. Carajasi pa so si obraze pobarvali z bojnimi barvami in bi lahko vsak trenutek začeli pohod proti belim gozdarjem, ki jim pri izkoriščanju tropskega pragozda pomagajo indijanci Guajaras. Na tem območju je tudi Agipova fazenda Suja-Missu, ki jo italijanska družba ne uspe vrniti indijancem Xavantes, ker se krajevni politiki temu upirajo.

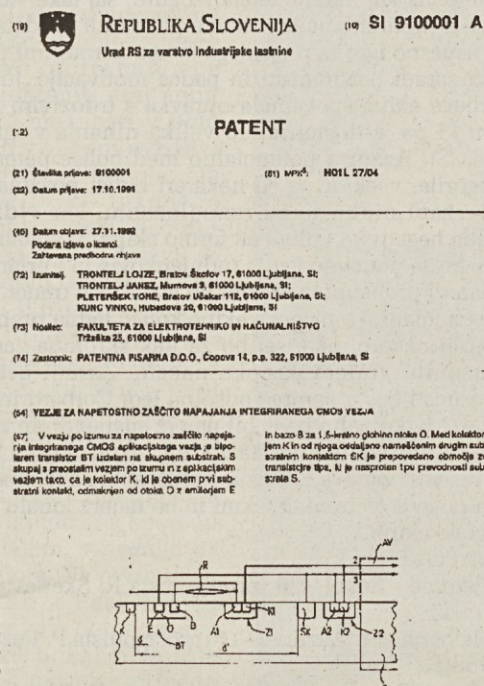
TEHNOLOGIJA

Samozavestno uveljavljanje strategije

B. Z.

Podelitev prvega slovenskega patenta

Po dobrem letu dni, odkar je začel delovati slovenski patentni urad, z uradnim nazivom Urad Republike Slovenije za varstvo industrijske lastnine, ter po manj kot letu dni od uveljavitve slovenskega zakona o industrijski lastnini, je bil včeraj podeljen prvi patent države Slovenije. Patenti, blagovne in storitvene znamke, modeli in vzorci, oznacbe porekla blaga, zatiranje nelojalne konkurence ter avtorsko pravo za tiste pravne kategorije, ki tvorijo ogrodje pravil tržnega gospodarstva; določajo tudi pravila mednarodne trgovine. Z razmeroma naglo vzpostavitvijo primerne infrastrukture na področju lastnine je Slovenija pridobila ugled, ki zagotavlja slovenskemu gospodarstvu več odprtih možnosti za prodor na tuja tržišča (npr.: preko trgovinskega sporazuma z EGS, pridobitve statusa države z največjimi ugodnostmi v ZDA, vključevanja v GATT itd.). Sodobne

Faksimile listine o prvem patentu.

resitve, ki jih je Slovenija uvedla z zakonom o industrijski lastnini, so zaradi izvirnosti in praktičnosti vzbudile dokajšno pozornost v mednarodni strokovni javnosti. O tem zakonu namreč poročata vrsta uglednih strokovnih revij na tujem; poleg tega pa je bil v celoti objavljen uradnem glasilu Svetovne organizacije za intelektualno lastnino. Ob vsem tem ne preseneča, da so se vabilu za udeležbo na slovesnosti ob podelitvi prvega patenta odzvali tudi v tujini. Podelitvi so prisostvovali predsednik Avstrijskega patentnega urada ter visoki predstavniki Svetovne organizacije za intelektualno lastnino, Evropskega patentnega urada, Nemškega patentnega urada, Hrvaškega patentnega urada, Mednarodnega združenja za varstvo industrijske lastnine in Mednarodne zveze patentnih zastopnikov. Ob podelitvi prvega slovenskega patenta je imel priložnostni nagovor Peter Tancig, minister za znanost in tehnologijo.

Podpis sporazuma o sodelovanju

Včeraj je v Slovenijo prispela delegacija avstrijskega patentnega urada, ki jo je vodil predsednik Otmar Rafeiner. Ob tej priložnosti je bil podpisan Sporazum o sodelovanju med Patentnim uradom Avstrije in Uradom Republike Slovenije za varstvo industrijske lastnine. S tem sporazumom se slovenskemu uradu odpira možnost, da za posamezne izume od avstrijskega urada dobi poizvedbe o stanju tehnike po ugodni ceni, kakršna je sicer predvidena za državljane Avstrije. Te poizvedbe knizujejo tveganja, da bi se ne trošil denar za pridobitev patentne zaščite, ki jo sicer ni mogoče dobiti. V tem pogledu so poizvedbe o stanju tehnike pomemben instrument za naše gospodarstvo. Končno, čeprav ne nazadnje, omogoča ta sporazum tudi izmenjavo strokovnjakov. Sporazum je drugi te vrste, kajti prvi je bil sklenjen z Nemškim patentnim uradom novembra lani, torej se pred mednarodnim priznanjem Slovenije. Ker sta Avstrija in ZRN podpisnici Evropske patentne konvencije, se z omenjenima sporazumoma posredno odpira pot za skorajšnji pristop Slovenije k tej pomembni konenciji.

Socialna geografija v teoriji in praksi

Institut za geografijo Univerze v Ljubljani prireja te dni, ob 30-letnici delovanja in 65-letnici prof. Vladimira Klemencića, dvodnevno znanstveno srečanje. Na srečanju sodelujejo ugledni tuji strokovnjaki iz Nemčije, Avstrije, Češke in Italije. Včeraj so na skupnem zasedanju predstavili referate o socialnogeografskih pogledih, dejavnikih in elementih iz okolij, od koder prihajajo predavatelji. Danes pa delo nadaljujejo po sekcijah: Socialna geografija in regionalni razvoj, Nacionalna in politična geografija ter Socialna geografija in problematika okolja.

Za izhod iz krize nekonkurenčnosti

Predsednik Evropske organizacije za kakovost Tito Conti in direktor prvega slovenskega podjetja, potrjenega po ISO 9001, Mitja Kokove sta včeraj na posebnem seminarju udeležence seznanila s praktičnimi izkusnjami z uvajanjem zahodnih standardov ISO 9000 v podjetja, tako v tujini kot pri nas. Uvodni nagovor pod naslovom Znanstveno-tehnološke politike za hitrejši in kakovostnejši razvoj Slovenije je imel minister Peter Tancig. Tito Conti je predstavil odnos velikih kupcev do standardov in presojo sistema kakovosti podjetij, Mitja Kokove pa prednosti uvedbe standardov v Iskrino podjetje Avtoelektrika, v tovarno vzgibalnih tuljav Bovec, ki zaradi dokazane kakovosti izvozi več kot 70 odstotkov proizvodnje.

BIOLOGIJA / PAJKOVA NIT BI BILA PRIMERNA ZA KANJE BOLJŠIH KANIN

Visoka tehnologija skromnega križevca

Nekaj naših časopisov je prineslo novico, da ameriška vojska eksperimentira s pajčevino, ki jo prede Nephila clavipes. Tako kot svila, nohti in lasje je pajčevina sestavljena iz rozevine, le da je neprimerno trdnjša in raztegljivejša. Raztegnjena se ne trga z roba kot na primer gumijast trak, ki ga zarezemo. Sprejena je po načelih sodobnih kompozitnih snovi, ki jim dajejo natezno trdnost steklena ali druga vlakna, elastičnost pa osnovna mreža (matriks) iz umetnih smol. Iz zlez izločajo pajki različne rozevine, križevce na primer vsaj sedem vrst, in jih po potrebi kombinirajo v večnamenski niti. Vlakna nastajajo že ob izločanju pod pritiskom v zlezah, kjer se nitaste molekule razvrščajo vzporedno, se bočno zlepijo in sprimejo v kristale, podobne raztegljivemu mehu harmonike. Ta vlakna druge zleze sproti vlivajo v zdrizasto raztopino neurejenih nitk aminokislin, ki se na zraku hitro susijo in ustvarjajo kavčuku podobno omot. Z vplekom se ta žimnata struktura raztegne, kasneje pa se elastično vrne v prostorno velikost.

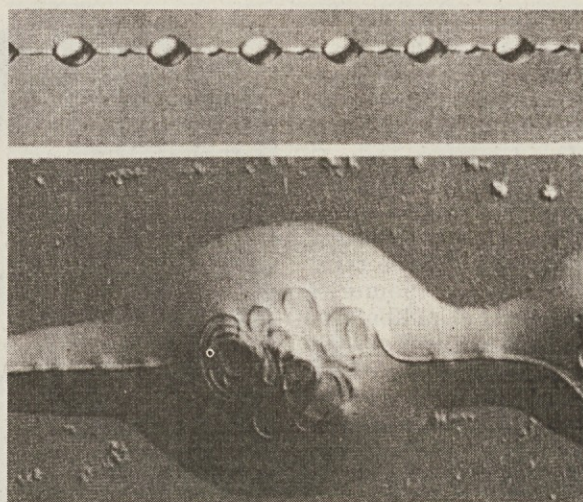
Milijarda raznovrstnih pajkov spleta nenavadne oblike mrež, ki naj bi plen ulovile, ga utrudile, opozorile nanj lovca, ga obvarovale pred tatinskimi vsi-

ljevalci in podobno. Na radiarno razporejene krepke nosilne niti napne križevce spiralo lepljivih lovinskih nitk, ki se končuje v sredini; tam z glavo navzdol preži lovec. Ko se zrtev zaleti v mrežo in tresljaj vodilnih nitk lovca opozori na plen, morajo lovinske nitke opraviti zahtevno delo. S trdnostjo morajo kljubovati otepanju zrtve in jo utrujati, obenem pa se ji morajo mehko vdajati, da ne bi izgubila potrpljenja. Prevelika elastičnost bi plen izstrelila iz mreže kot frača. Premajhna elastičnost pa bi mrežo unicila, saj bi jo veter, celo lastni kov pohod deformiral do neuporabnosti. Mreža se mora torej hitro vdati pritisku, ohraniti trdnost pri hudih obremenitvah, se hitro vrniti v prvotno lego, ne sme nihati, pajek pa jo mora spresti cimbolj ekonomično. Za večino drugih pajkov je to pretežka naloga. Njihove niti so preprosto močnejše in dopuscajo le 25 odstotkov natega, preden se pretrga.

Ce so pajkove niti suhe, je njihova raztegljivost manjša, ostanejo pa elastične in nihajoce. V teku evolucije so se pajki vsi po vrsti odpovedali veliki raztegljivosti prav zaradi mokrote, saj bi se obremenjena struktura prepocasi vračala v svojo prvotno obliko. Nitko ze

ob izhodu iz zleze prevlečejo z oljnato snovjo, ki odbija vlago. Nitka ostaja elastična, ker pa je manj elastična, se laže pretrga, zato pajki predejo debelejšje niti z gostejšo, tridimenzionalno strukturo. Vse to pa je seveda negospodarno, saj za enak učinek porabijo veliko več snovi. Križevčeva mreža pa je preprosta, gospodarna in venar izpolnjuje vse nastete zahteve. Zivalca je namreč iznašla mikro-mehanizem oziroma mikrostrukturo, ki ji jo lahko zavidajo tudi izumitelji najmodernejshe tehnologije.

Ze na izhodu iz zleze nitko sproti prekriva s posebno vpojno snovjo, ki je po sestavi bližji sorodnik nevrotanzminterjev, snovi, ki v vsem zivalskem svetu posreduje sporočila med živčnimi celicami. Snov torej, ki je bila križevcu dosegljiva in ki obenem vpija nezazeleno vlago. Da bi se izognil neelastičnim raztezanjem mokre svile, je križevca za dodatek izumil se sistem dvojnih vreten. Vlažna obloga nitke se na zraku zbere v vrsto kroglic, podobno biserni ogrlici. Ob tem krčenju se osnovna nosilna nitka zvije v nekakšen klobčic, zviti znotraj vlažne in zidke kapljice. Površinska napetost tekočine v kapljici skrbi za to, da je niz vedno v celoti napet.

Povečava nitke pajka križevca z dvojnimi vreteni

Ob naletu plena in se ob njegovem otepanju se nit napolni in klobčic nosilne nitke znotraj vlažne kapljice se odvijajo, kolikor pač zahtevajo razmere. Raztegljivost tega sistema je velikanska: tri ali štirikratna osnovna dolžina, se pravi nekaj tisoč odstotkov.

Sposobnosti premagovanja pritiska je treba pristeti se eno okolščino. Plen med svojim otepanjem sprošča energijo, ki - kot vsaka druga - konca v toploti. Toplota mreže segreje in osnovna vlakna v njej ob višji temperaturi pridobijo elastičnost, podobno kot to velja za kavčuk, to pa je se ena pretnost te genialne tvorbe.

Skromni vrtni križevce je tako ustvaril učinkovito past, ki terjaja neverjetno

malo snovi za izdelavo. Zmeraj napeta nit se po deformaciji naglo vrne v prvotno lego brez nihanja, se mehko podaja razdiralnemu gibom zrtve, se elastično upre nategom, ki lahko dosežejo več tisoč odstotkov dolžine in energije crpa preprosto iz površinske napetosti svojih zidkih kapljic.

Vечно vlažnega sistema dvojnih vreten bi se nemudoma lotili paraziti v obliki plesni ali gnilobnih bakterij, ki bi ta umotvor pokončale. Križevce je tudi to težavo rešil elegantno. Vlogo vpilajoča snov, ki je v sorodu z nevrotanzminterji, je obenem tudi močan antibiotik. To imenitno pojasnjuje staro izročilo ljudske medicine, da je na vneto rano najbolje položiti pajčevine. M. E.

GINEKOLOGIJA / PRESEJALNA PREISKAVA

Poskusi z ultrazvočnim odkrivanjem trisomije 21 niso potrdili pričakovanj

MILAN KOTNIK JR.

Izraz trisomija 21 pomeni, da ima bolnik s to gensko anomalijo tri kromosome št. 21. Za takšne bolnike pravimo, da imajo Downov sindrom ali da so mongoloidi. Značilne zanje so dusevna prizadež, krajše okončine in številne druge nepravilnosti. Trisomija 21 se pogosteje pojavlja pri otrocih tistih žensk, ki rodijo po 35. letu starosti. Pri teh ženskah v času nosečnosti praviloma izvajajo amniocentezo, to je pregled plodovne vode. Skupina raziskovalcev, ki deluje na Yale University School of Medicine v New Havenu (ZDA), je preizkusila uporabo ultrazvoka za odkrivanje plodov s trisomijo

21. Znano je, da so ultrazvočne točke za označevanje trisomije 21 hipoplazija srednje kosčice mezinca, razvojne nepravilnosti srca, kratka stegenica in kratka nadlahtnica. Tako so se odločili, da bodo preiskovali in merili dolžino nadlahtnice z ultrazvokom. Raziskava je trajala 16 let. Sodelovalo je 15 zdravnikov, izurjenih za ultrazvočne preiskave. Uporabljali so različne tipe aparatov. Pregledali so 43 plodov s trisomijo 21, v kontrolni skupini pa so preiskali 204 plode z normalnim kariotipom. Za vsak plod posebej so

od temena do temena izmerili premer glavičice (biparietalni premer), dolžino stegenice in dolžino nadlahtnice. Za primerjavo so vzeli količnike med dolžino nadlahtnice in biparietalnim premerom. Med skupino s pozitivnim kariotipom in med kontrolno skupino obstaja glede na postavljeni količnik statistično pomembna razlika. Pri kontrolni skupini je bil ta količnik višji. Pri porodnicah, starih 35 let, je verjetnost, da bodo rodile otroka s trisomijo 21, 1 proti 250, medtem ko je pri osemindvajsetletnih porodnicah ta verjetnost manjša: 1 proti 750. Glede na obe skupini porodnic so izračunali občutljivost, specifičnost in pričakovano pozitivnih rezultatov. Znana je majhna rast mongoloidov, ni pa se znano, ali je krajša dolga kost pri plodu v drugem trimesečju življenja v maternici že jasen pokazatelj trisomije 21. Različne skupine raziskovalcev poročajo o različni občutljivosti te metode. Problem zase je se izvedba meritev, saj so različni preiskovalci in različne naprave precej prispevale k nezanesljivosti metode. Tako bi moral vsak ultrazvočni center izdelati lastni standard, pač glede na svojo izurjenost in opremljenost. Čeprav je nadlahtnica pri Dawnovem sindromu nekoliko bolj skrajšana kot stegenica, pa ta preiskava zaradi nizke občutljivosti ni primerna za vsakdanjo rabo.

Vir: American Journal of Obstetrics and Gynecology; Mosby - Year Book, Inc.

RADIESTEZIJA

Pojav žarčenj in njihovi vplivi

TOMAZ KRISTAN

Prejsnji teden smo v petkovi številki nasteli nekaj uvodnih misli o radiesteziji in pojavu žarčenj, ki jih oddaja kosmos, živi in mrtvi del narave. Danes boste nekaj več izvedeli o različnih vrstah žarčenja. Žarčenje ima lahko kozmični, zemeljski ali tehnični izvor.

Kozmično žarčenje ima na človeka pozitivni in negativen učinek. Ker se temu vplivu pri gibanju v naravi ne moremo izogniti, ne smemo pretiravati z dolžino »sončenja«. Kozmično žarčenje je posebno intenzivno ponoči med 2. in 4. uro. Takrat je intenzivnost tudi tri do štirikrat večja kot v povprečju podnevi.

Vrh se temu prekomernemu kozmičnemu žarčenju izognemo tako, da ponoči spustimo rolete in pripiamo polkne, okna pa zastiramo z zavesami.

Med neživo naravo vam zelim najprej predstaviti najmočnejši izvor pozitivnega žarčenja - minerale. Dragi in okrasni (poldragi) kamni večinoma namreč zelo močno pozitivno izzarevajo in blagodejno vplivajo na človeka. Dragi in okrasni kamni že od nekdaj slavijo tudi kot prinasalci sreče. Posameznim koledarskim obdobjem (mesecem) in posameznim zvezdnim znamenjem namenjam nekatere kamne sreče, ki so obenem tudi lepa in primerna darila za bližnje.

Za december je bil idealni izbor za »kamen tega meseca«: rubin in hematit. Kamna zvezdnega znamenja strelca (23. 11. - 21. 12.) sta: cirkon in safir. Univerzalni kamni sreče pa so: kamena strela, ahat in žad.

Tako kamne je treba enkrat tedensko sprati v tekoci ali slani vodi, jih pustiti dalj časa na soncu in ponoči na siju rastoče lune. Tako se očistijo in napolnijo s kozmično energijo. Priskrbite si svoj kamen sreče za nočno omaričo!

Radiesteziist vam v tem tednu svetuje:

Ker se pretežni čas bivanja v stanovanju zadržujemo v dnevni sobi in spalnici, je treba kar najbolj »zdravo« urediti najprej ta dva prostora. Prvi pomembnejši ukrep naj bo poleg pravilne lege postelj in stolov ta, da se odpovemo ogledalom in slikam, uokvirjenim v steklu. Se posebej škodljiva so ogledala in slike, ki visijo na stenah nasproti oken. Zakaj so ogledala tako škodljiva? Skozi odprto okno prihajajo kozmični zarki, ki se od stekla in bleščečih površin odbijajo, potujejo po prostoru in se ob ponovnih odbojih in vedno novem pritoku žarčenja močno koncentrirajo. V takem prostoru je žarčenje zelo močno povečano. Ogledalo naj bo torej samo v kopalnici in predsobi.

Nasvidenje do prihodnjic in lepo pozdravljeni!

VOLITVE

6. december Volitve za novo tisočletje

6. decembra letos boste odločali o novi politični poti Slovenije in prihodnosti. 6. decembra se bo odločilo ali bo samostojna Slovenija tudi uspešna država, torej dežela uspešnih posameznikov, gospodarske stabilnosti in socialne varnosti. Samostojni Sloveniji se v skupnosti evropskih držav odpirajo velike možnosti.

Te volitve so volitve za prihodnost.

Za nami so leta, polna zgodovine. Pred nami je novo tisočletje. Malokatera generacija je imela in se ji odpira toliko sijajnih priložnosti. Obenem pa se tudi politika le redkokdaj sooči s tako velikimi nalogami, tveganjem in nevarnostjo napačnih odločitev. Zivimo v času preizkušenj. Sprejeti razumne odločitve v najbolj zapletenih okoliščinah, doseči čim več ob najmanjših izgubah; v tem stalnem precepu odgovorne politike smo liberalni demokrati doslej vlekli prave poteze. Kdo jih bo vlekel v naslednjih letih in odločal o tem ali bo Slovenija postala evropska zgodba o uspehu ali ne, je odvisno predvsem od vašega glasu na volitvah.

Pripadate tistim, ki danes v Sloveniji vidijo tudi priložnosti in ne samo težav? Tudi vi mislite, da prihodnost ni črna? Potem nočete razpihovati preteklih travm in novih generacij obremenjevati s starimi spori in spopadi? Zavedate se pomena optimizma in zato številne ovire sprejemate kot poziv na uspeh.

Z vašim glasom za LDS.

Ste med tistimi, ki v uspešni Sloveniji vidijo "prstan Evrope" in ne popek sveta? Pripadate tistim, za katere je bilo osamosvajanje racionalen projekt naroda, ki želi svobodno komunicirati in se samostojno kosati s sosedmi in svetom? Potem boste prav gotovo poskrbeli za to, da pregrete nacionalisti ne bodo postavili provincialnih plotov okoli Slovenije.

Z vašim glasom za LDS.

Pripadate tistim, ki vedo, da brez urejenih lastniških razmerij ni učinkovitega gospodarstva, čistih računov med delavci in delodajalci ter na razumno mero omejenega poseganja države? Veste, da sta samoiniciativa in gospodarska svoboda motorja blaginje. Samo takšno tržno gospodarstvo lahko trajno zagotavlja tudi socialno varnost.

Z vašim glasom za LDS.

Pripadate tistim, ki želijo med sabo spraviti ekonomijo in ekologijo in ne zoperstaviti sveta narave in sveta tehnike? Potem veste, da potrebuje varovanje okolja boljše in moderne tehnologije. Torej zahtevate, da se Slovenija, kot ena krajinsko, etnološko in ekološko najprej evropskih dežel na izjemnem kulturnem vzvišcu, odlikuje tudi z izrazito ekološko občutljivostjo. Prižgimo zeleno luč za Slovenijo.

Z vašim glasom za LDS.

Ste eden med tistimi, ki jim izobraževanje ni vprašanje ideologije, ampak naložba v prihodnost vsake posameznice oz. posameznika in celotne družbe? Potem se prav gotovo zavedate, da v naših solah in univerzah oblikujejo najdragocenejši kapital: talente vsakega posameznika. Želite, da umetnost in kultura svobodno diha in se razvijata? Potem mora država za to ustvarjati vse potrebne možnosti, ne da bi si v zameno pridržala vlogo razsodnika.

Z vašim glasom za LDS.

Pripadate tistim, za katere je enakost veliko več, kot pa samo eno izmed vprašanj zakonodajce? Potem boste skrbeli za to, da bodo ženske in moški imeli enake možnosti tako v poklicu kot v družini.

Z vašim glasom za LDS.

Leta preizkušenj skozi katere je šla Liberalno-demokratska stranka, njeno parlamentarno delovanje v opoziciji in vodenje sedanje vlade, so pokazali: LDS se zavzema - z odgovornostjo in močjo politične sredine - za pomiritev političnih nestrpnosti in za stabilnost demokracije v Sloveniji.

LDS se zavzema - s svojim predsednikom dr. Janezom Drnovškom - za nadaljevanje vladne politike ponovnega zagona gospodarstva, povečevanja blagostanja ljudi in mednarodnega uveljavljanja Slovenije.

LDS se zavzema - s svojim predsedniškim kandidatom dr. Ljubom Sircem - za uravnoteženo razmerje med preteklostjo in prihodnostjo, za predsednika vseh državljanov in državljanov Slovenije.

LDS se zavzema - s svojimi kandidati za Državni zbor - za nov parlament, ki bo učinkovit, pošten in moder zakonodajalec.

LDS se zavzema - s svojimi kandidati za predstavnike lokalnih interesov v Državnem svetu - za regionalno razvito Slovenijo, ki bo enako pravična do vseh svojih delov.

Naj se novo poglavje slovenske uspešne zgodbe začne 6. decembra. Naj se začne z vašim glasom za LDS.

SLOVENIJA. ZGODBA O USPEHU.

LIBERALNO-DEMOKRATSKA STRANKA

NOVICE

KONJSKE DIRKE

1. dirka (Rim): nas favorit na tej tekmi je Penelope (skupina x). Zadnje case je pokazala dokajšen napredek Pacha Bi (skupina 2) in ima tako nekaj možnosti za uspeh. Od skupine 1 naj omenimo Pizzocchia (skupina 1).

2. dirka (Firence): Nebraska Jet (skupina 2) ima dokaj ugodno startno številko in je tudi zato nas favorit. Od skupine x je precej nevarna Malizia, ki bi lahko zmagala, če bo na startu ujela pravi ritem. Od skupine 1 ima nekaj možnosti za uspeh tudi Graceful.

3. dirka (Padova): na zadnjih tekmah je Leopard Jet pokazal velik napredek in je nesporen favorit. Moral pa se bo paziti predvsem Fenglisha (skupina 1). Ugodno pa bi lahko presenetil Mindao (skupina 2).

4. dirka (Padova): v tej konkurenci se nam zdi Frastuono (skupina x) favorit, od skupine 1 bi omenili Nurzio, od skupine 2 pa Giubito, ki je trenutno v odlični formi.

5. dirka (Trst): Noega (skupina x) naj bi v Trstu imela najboljše možnosti za končno zmago. Od skupine 1 bi omenili regularno Maracano Jet, od skupine 2 pa se bo Imalust gotovo boril za prva mesta.

6. dirka (Montegiorio): ce ne bo, kot običajno, napravil kake zacetne napake, je nas favorit Leo Gen (skupina 2). Od skupin 1 bi omenili Minetyja Milea, od skupine x pa Menello.

DIRKA TRIS

Nasi favoriti: st. 16 Teo Bideer, st. 7 Heaven Blue, st. 3 Silvermed. Za sistemiste: st. 1 Try Trust, st. 4 Portrait Painter, st. 6 Naval Part.

MLADINSKA ODBOJKA

NARASCAJNIKI

Sloga - Pallavolo Trst: 0:3 (5:15, 4:15, 13:15)

SLOGA: Drasic, Corbatti, Milic, Montello, Pavletic, Pertam, Peterlin, Sosic.

V sredo se je začelo tudi prvenstvo pri najmlajših odbojkarjih. Slogasi so se v uvodni tekmi srečali s starejšimi igralci trzaskega Pallavola, ki so jih precej prekasali v višini. V prvih dveh setih so bili naši fantje dobesedno vkopani na igrišču od hude treme in so skorajda pasivno sprejemali pobude nasprotnikov. Povsem drugače pa so zaigrali v tretjem, ko so se otreli strahu. Bolje so branili in servirali, odigrali marsikatero akcijo in bili vseskozi povsem enakovredni boljšim nasprotnikom.

Nuova Pallavolo Trst - Sloga: 0:3 (10:15, 11:15, 1:15)

SLOGA: Germani, Kralj, Marc, Metlika, Micalessi, Plesnicar, Volcic

V sredo so se Slogasi pomerili z ekipo, ki so jo odbojkarški strokovnjaki pred začetkom prvenstva z Borom in Slogo uvrščali med glavne kandidate za osvojitev pokrajinskega naslova. Tudi tokrat je Sloga svoje nasprotnike nadigrala. V prvem in drugem setu so sicer nasi fantje zgrešili precej servisov, zato je tudi nasprotnik dosegel kar veliko število točk. V tretjem pa so se razigrali in pokopali vse upe nasprotnikov. Pohvalo zasluži tokrat Slogas Plesnicar, ki zaradi drugih obveznosti sicer manj trenira, a je povsem enakovreden soigralcem. (Inka)

Danes igra za vas Totocalcio

David Šušteršič

David Šušteršič (letnik 1979) je že pet let stalni član mladinskih ekip Primorja, letos pa igra na poziciji desnega veznega igralca v kategoriji najmlajših. V teku lanske sezone je bil sklican in reprezentanco ZSDI Trsta, ki je vsako premagala goriske vrstnike. Danjel je v prejšnjih letih zastopal svojo šolo v plavalju, v zimskem času pa redno smuča. Po televizijskem ekranu najraje spremlja tenis in hokej na ledu. Prejšnji teden je Sandra Foraus pravilno napovedala osem izidov.

Obvestila

PK BOR

obvesca, da je prostih se nekaj mest v soli plavanja za neplavalce starejše od 4 let ob torkih in petkih od 16. do 17. ure v bazenu pri Alturi. Vpisovanje ob delavnikih od 17. do 20. ure na tel. št. 51377.

OK VALPRAPOR

prireja v torek, 8. decembra ob priliki prvenstvene tekme moske odbojkarke C-1 lige Petrarca - Valprapor Imsa avtobusni izlet v Padovo. Odhod bo ob 14. s standrekega trga sv. Andreja. Tekma se bo pričela ob 18.30. Prijave sprejema tajništvo društva vsak dan, razen v soboto, od 14. do 16. ure, telef. št. (0481) 521420.

SK BRDINA

organizira 20. decembra avtobusni izlet v Kranjsko goro ob tekmi svetovnega pokala. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ulica 131, na Opcinah, vsak ponedeljek od 19.30 do 20.30 do 14. decembra. Informacije na tel. št. 212859 in 299573.

KOŠARKA / SLOVENSKI DERBI V 9. KOLU D LIGE

Kontovel - Bor Radenska: v derbiju ni nikoli favorita

Grilanc in Smotlak najbolj nevarna nasprotnika- Dvorana tesna?

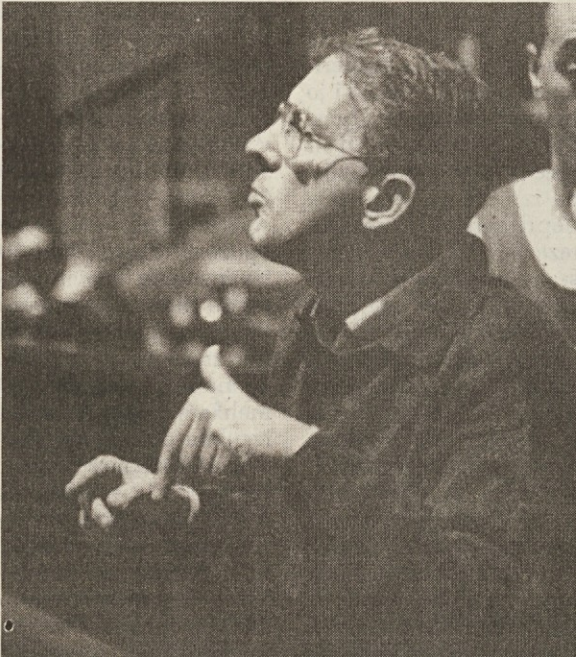

Marko Ban - Kontovel (Foto Krizmančič)

rekoč imeli zmago že v žepu. V nabito polni prosekli telovadnici so domači navijači že razočarano majali z glavo, Kontovelci pa so se spomnili, da so tudi cudeži ena izmed karakteristik derbija. Ivo Grilanc, ki se danes brani barve Kontovela, je v hitrem zaporedju zadel dve trojki, medtem, ko so bili borovci v mislih že na veselici. Grilanc je še dvakrat zadel z razdalje in borovci so se kar hitro zresnili, začarana roka Grilanca, ob nadpovprečni pomoči vseh soigralcev, je ponovno

zadela tudi pod velikim pritiskom obrambe in rezultat je bil že skoraj izenačen. Pregarcu, Klobasu in ostalim borovcem se je kos postopoma »ožil«, Grilanc pa je iz nemogočega položaja se sesti »pretrgal« belo mrežico in ob kosu Čuka je domača peterka na neverjeten način osvojila tekmo.

Prisostvovati taki tekmi tudi jutri zvečer so sanje prav gotovo številnega občinstva, ki se bo najbrž prebralo za boljše sedeže na tribunah tokrat pretesne telovadnice, pričrpani pa smo, da bi

Fabio Sancin - Bor Radenska (Foto Ferrari)

bila oba tabora zadovoljna že s samo zmago svoje ekipe, ne glede na razplet tekme in nivo igre.

Kaj menijo o jutrišnjem srečanju Kontovel - Bor Radenska nekateri protagonisti: KONTOVEL

Ivo Grilanc: +5 za nas. Matchwinner: I. Civardi; top scorer: I. Civardi; najbolj nevaren pri Boru: S. Persi.

Danjel Gulic: +2. Matchwinner: I. Grilanc; top scorer: R. Smotlak; najbolj nevaren pri Boru: R. Smotlak.

Igor Civardi: +1. Mat-

chwinner: A. Daneu; top scorer: I. Grilanc; najbolj nevaren pri Boru: S. Persi.

BOR RADENSKA Robi Smotlak: +14 za nas; Matchwinner: M. Debeljuh; top scorer: L. Poretti; najbolj nevaren pri Kontovelu: I. Civardi.

Ivan Percic: +12; Matchwinner: L. Poretti; top scorer: R. Smotlak; najbolj nevaren pri Kontovelu: I. Grilanc.

David Barini: +10; Matchwinner: R. Smotlak; top scorer: I. Civardi; najbolj nevaren pri Kontovelu: D. Gulic.

VANJA JOGAN

ODBOJKA / MLADINSKA PRVENSTVA NA GORIŠKEM

Mladinci Valpraporja Espego zmagovalci 1. faze Danes odločilna tekma Olympie za 3. mesto

Valpraporovci so v sredo s 3:1 ugnali drugouvrščeno Mosso - Druga zaporedna zmaga mladink Olympie Drugi uspeh deklic Soče - Po dveh kolih imajo naraščajnice Doma Imse eno zmago, a štiri točke

MLADINCI

Mostvo Valpraporja Espego si je s predvčerajšnjo zmago v povratni tekmi z Mosso že zagotovilo končno prvo mesto v kvalifikacijskem delu, ne glede na to, kako se bo razpletlo v zadnjem kolu.

Drugi finalist je prav Mosso, o tretjem pa bo menda odločalo današnje srečanje (ob 20.30) med tretjevrščenima Intrepido in Olympio. V prvi tekmi je Intrepida zmagala po vodstvu Olympie s 3:2. Upajmo, da bo tokrat drugače.

Mossa - Valprapor Espego 1:3 (9:15, 15:11, 2:15, 11:15)

VALPRAPOR ESPEGO: Devetak, Kovic, Gravner, Brisco, Populin, Maraz, Crassini.

Valpraporovci so drugouvrščeno Mosso premagali tudi v drugem, čeprav niso blesteli, gostitelji pa so se jim dobro upirali. V prvem setu so valpraporovci igrali res dobro in set suvereno dobili. V drugem setu p se jim je zataknilo. Mossa je povedla s 7:4 in 11:5, gostom pa ni slo prav nič od rok. Naposled so se prebudili, vendar pa je bilo prepozno. Z dobrimi servisi so nato po hitem postopku dobili tretji set, a v četrtem se jih je spet oprijela kriza. Mossa je povedla s 3:0, vse do rezultata 9:9 pa je bilo srečanje povsem izenačeno, vendar je na konu le prevladala boljša pripravljenost gostov. Naj povemo se, da je pri Valpraporju Espego debitiral Crassini, ki je prej igral pri San Luigi.

Konec prejšnjega tedna zadelo tudi pod velikim pritiskom obrambe in rezultat je bil že skoraj izenačen. Pregarcu, Klobasu in ostalim borovcem se je kos postopoma »ožil«, Grilanc pa je iz nemogočega položaja se sesti »pretrgal« belo mrežico in ob kosu Čuka je domača peterka na neverjeten način osvojila tekmo.

proti Turriacu in zmagali s 3:0 (0, 0, 2). Za valpraporovce je bilo ogrevanje bolj naporno od same tekme.

OSTALI IZID 8. KOLA: Intrepida - Mossa Candolini 0:3.

VRSTNI RED: Valprapor Espego 16, Mossa Candolini 14, Intrepida in Olympia 8, Libertas Turriaco 2, Grado 0.

MLADINKE Olympia - Lib. Gorizia 3:1 (15:11, 16:14, 12:15, 15:11)

OLYMPIA: Bulfoni, Brajnik, Jussa, Cernic, Princ, Lutman.

Dekleta Olympie so v antipirani tekmi 9. kola dosegle drugo zaporedno zmago, s svojim nastopom so zadovoljile, kajti nasprotnik je bil soliden, a so ga kljub temu premagale. Posebno dobro so Goricanke zaigrale v prvem nizu, v drugem pa, z ostrimi servisi, vse do vodstva s 14:8. Nato so popustile, set sicer se osvojile, zato pa izgubile tretjega. K sreči so se spet zbrale in precej prepriljivo ter zaslužno osvojile 4. set.

IZIDI 8. KOLA: Torriana - Posojilnica Sovodnje 3:1, Sagrado - Volley club Trzic 0:3, Libertas Gorizia - San Luigi 3:2, Olympia Libertas Capriva 3:0.

VRSTNI RED: Sagrado 16, Staranzano, Fincantieri in Volley club Trzic 12, Libertas Capriva in Olympia 8, Libertas Gorica in Torriana 6, Posojilnica Sovodnje in San Luigi 0.

OSTALE TEKME 9. KOLA: Lib. Capriva - Fincantieri; Posoj. Sovodnje - San Luigi (danes ob

18.30); Staranzano - Sagrado; Volley club - Torriana.

DECKI V tem tednu se pričena povratni del. Vodeci fantje Soce Valprapor Posojilnica Sovodnje bodo igrali danes ob 19.15 proti Torriani, Valprapor Soca Kmečka banka pa je prost.

DEKLICE SKUPINA A Libertas Krmin - Soča 0:3 (8:15, 10:15, 3:15)

SOCA: Cernic E., Cernic V., Devetak K., Florenin V., Pellegrin S., Volk D.

Po 54 minutah dolgotrajne igre so sočanke v antipirani tekmi 6. kola osvojile drugo zmago. Nasprotnice niso pokazale dobre igre, le pri sprejemu so bile kar spretna. Nasa sesterka je le v 3. kolu pokazala res dobro igr.

Trener Dusan Carli je po tekmi povedal: »V tej tekmi smo si največ točk osvojili pri servisu, kar smo v zadnjih casih precej utrjevali. Na žalost pa smo s pripravo začeli prepozno in lestvica ne odgovarja našim realnim sposobnostim.« (S.P.)

VRSTNI RED PO 5. KOLU: Azzurra in Arcoel Trzic 8, Villesse 6, Acli Ronchi in Soca 4, Romans 2, Libertas Krmin 0. (Soca in Lib. Krmin imata tekmo več)

OSTALI TEKMI PRIHODNJEGA KOLA: Villesse - Pro Romans; Arcoel - Azzurra.

SKUPINA B Dekleta Doma Imsa, ki vodijo na zacasni lestvici, so bila v minulem kolu prosta.

VRSTNI RED PO 5. KOLU: Dom Imsa 10, Staranzano 6, Intrepida in Grado 4, Sanson, Trzic in Mossa 2.

PRIHODNJE KOLO: Sanson - Intrepida; Mossa - Grado; Volley club Trzic - Dom Imsa.

NARASCAJNICE SKUPINA A

Farra - Dom Imsa 2:1 (15:8, 15:7, 7:15)

DOM IMSA: Pavio, Kovic, Ursic, Kocjancic, Humar, Zuccarino, Battistic.

Domovke so pricele prvenstvo z eno zmago in enim porazom. Proti sibli Mossi, ki jo je federacija v zadnjem hipu vključila v prvenstvo, so zmagale z glatkim 3:0 (8, 6, 4), dan kasneje pa so gostovale v Fari, kjer so naletele na mnogo močnejšega nasprotnika, ki je v 1. kolu glado zmagal v Trzicu proti Fincantieriju.

Vrh tega so slovenske odbojkarice nastopile

PROMOCISJKO PRVENSTVO /

Lahko za Sokol Cicibona išče novo potrditev

Breg tokrat brez možnosti

V osmem kolu promocijskega prvenstva bo najljazi posel ponovno imel Sokol, ki bo gostoval pri zadnjevršeni ekipi Fiamma Basket. Na uspeh meri tudi Cicibona, ki pa si proti mostvu St. Azzurre ne sme privoščiti niti trenutka pavze, medtem ko je naloga Brega proti Interju 1904 praktično brezupna, saj bo trener Canciani povrh vsega se brez nekaterih standardnih igralcev. Na Goriškem bo dosedanji slab vtis skušal vsaj delno popraviti Dom Simek, ki bo na domačih tleh imel opravka z Albo iz Krmina, ki je na lestvici le za mesto više od slovenske peterke.

Ze prejšnji teden smo v zvezi s Sokolom napovedovali zmago Nabrežincev kot golo formalnost, Vatovčevi fantje pa so se morali zaradi poprecne igre muciti prav do zadnjega sodnikovega zvizga. Prepričani smo, da jim je to služilo za nauk, da je treba s šibkejšimi nasprotniki zaigrati z maksimalno močjo, tako da jutri presenečenje ne bi smelo biti.

Zmaga - poraz - zmaga - poraz je alternanca, ki bi se ji Cicibona kaj kmalu zelela izogniti, saj taka varianta ne vodi pretirano daleč, ob tem pa je tudi škoda zapraviti uspešno igro iz prejšnjega kola z nerodnimi porazi zlasti zaradi nezbrčnosti in padca motivacije. Jutri bo Marijeva ekipa spet imela opravka s trdoživim mostvom, ki pa je doslej imelo velika nihanja v igri, saj spada St. Azzurra potencialno med boljše peterke te kategorije, večkrat pa so nekateri boljši posamezniki podvrženi muhastemu razpoloženju, kar vidno in seveda negativno vpliva na formo ekipe. V vrstah Cicibone bosta ponovno igrala tudi Jankovic in Furlan.

Zaradi problemov, ki nam jih je nakazal trener Brega Igor Canciani, bo njegova ekipa konec tedna prepusena volji nasprotnika, saj bo že itak skromna zasedba izkušenih igralcev krepko naceta. Zaradi osebnih obveznosti bosta namrec odsotna Igor Corbatti in Robi Zerjal, Marko Salvi pa je bil najbrz suspendiran za eno kolo zaradi izključitve na zadnji tekmi. Edina zadovoljiva vest zadeva Fabrizia Korosca, ki se je med tednom pojavil na trening tekmi in bo najbrz kmalu ojačil Bregovo ekipo.

NAPOVEDI

Fiamma - Sokol +26 (protagonista R. Skerlavaj in I. Sedmak)

Cicibona - St. Azzurra +17 (protagonista P. Furlan in P. Volk)

Inter 1904 - Breg -35 (protagonista B. Zerjal in M. Krevatin)

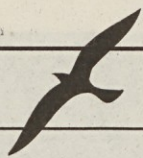
VANJA JOGAN

Jutri v Gorici odbojkarški turnir Olympie za članice

Jutri bo SZ Olympie priredilo ženski članski odbojkarški turnir, na katerem bodo poleg gostiteljic nastopili seOK Solkan, nabrežinski Sokol in trzaska Sloga. Obeta se torej dovolj kakovosten turnir, ki bo domačim igalkam služil predvsem kot priprava na bližnje prvenstvo 1. divizije. Pričetek turnirja bo ob 14.30 v telovadnici Olympie, finale za 1. mesto pa predvidoma okrog 17.30.

Mladinke Posojilnice Sovodnje igrajo danes ob 19.30 doma proti San Luigi

ALPSKO SMUČANJE / VAL D'ISERE

Zaradi novega snega smuk morda šele jutri

V primeru odpovedi smuka danes superveleslalom

VAL D'ISERE - Zaradi novozapadlega snega so včeraj odpovedali tretji in zadnji trening za današnji smuk v Val d'Iseru, istocasno pa so tudi sporočili, da se bodo šele danes odločili, če bodo smuk vozili danes ali pa jutri. Za zdaj ni vprašljiv le nedeljski slalom, v primeru odložitve smuka pa bi danes vozili najprej superveleslalom, jutri pa še smuk.

Favoritov za smuk je več, zanimiv pa bo nedvomno nedeljski slalom, kjer se bo skušal Alberto oddolžiti za poraza na začetku sezone. Zmago krvavo potrebuje, če hoče ohraniti vsaj minimalne možnosti v boju za vrh v skupni uvrstitvi svetovnega pokala. Ob Accoli, ki uspešno nastopa v vseh disciplinah, se je zdaj pojavil še Norvežan Aamodt, ki bo v Val d'Iseru nastopil v vseh treh disciplinah, kar možnosti Tombe v boju za skupni kristalni globus se zmanjšuje.

Konec tedna bodo vozila tudi dekleta. V Steamboat Springsu v ZDA bo jutri na sporedu veleslalom, v nedeljo pa še slalom. Na prvih dveh tekmah v Park Cityju Slovenke z delno izjemo Natase Bokal niso bila preveč uspešna in bodo zato prav gotovo skušala izboljšati uvrstitve.

Christian Ghedina je bil na prvih dveh treningih med deseterico (AP)

TENIS / EVROPSKO EKIPNO PRVENSTVO

Na veliki prireditvi v Trstu nekaj znanih teniških imen

Prireditve bo od 9. do 13. t.m. v tržaški športni palači

TRST - Avstrija, SND, Českoslovaška, Nemčija, Velika Britanija, Nizozemska, Švedska in Italija: to so reprezentance, ki se bodo od 9. do 13. t.m. udeležile letosnje izvedbe teniskega evropskega mostvenega prvenstva, ki je že drugič zaporedoma v Trstu. Letosnja izvedba pa bo še pomembnejša od lanske, saj bo tokrat slo za evropski naslov in ne kot lani, ko so se reprezentance potegovala za prestop v evropsko A ligo ali za obstanek v drugi diviziji.

Organizacija takega prvenstva, ki bo vse dni v tržaški športni palači, seveda zahteva ogromen organizacijski napor in tudi precej finančnih sredstev. Zato je za organizacijo tako zahtevnega prvenstva poskrbelo kar nekaj ustanov in organizacij (Dezela FJK, Tržaška Pokrajina, Tržaška občina, Italijanska teniška zveza itd.).

Letosnjo tenisko manifestacijo so včeraj predstavili na tržaskem županstvu ob prisotnosti tržaskega občinskega odbornika za sport De Gieo, deželnega delegata CONI Felluge, pokrajinskega odbornika za sport Borrija in drugih predstavnikov teniske zveze in društev.

Letosnje ekipno EP bo še kar kakovostno. Dalec najboljša pa je švedska postava, ki bi morala brez težav osvojiti prvo mesto, saj uvršča igralce takega kova, kot so Hendrick Holm, ki je 19. na ATP lestvici in je med drugim letos igral v tokijškem finalu in izgubil proti Lendlu, potem ko je prej

premagal kar Borisa Beckerja s 6:1, 6:2. Tu so se Magnus Larsson (34. na svetu) in zmagovalac na turnirjih v Københavnu in Münchnu, Niklas Kulti (četrtfinalist v Parizu in 79. na listi ATP) ter obetajoči, 18-letni Thomas Enquist (že 63. na svetu).

Prava senzacija bi bila, če Švedska v Trstu ne bi zmagala.

S precej konkurenčno postavbo se bo v Trst predstavila tudi Nemčija, ki jo vodi Nikola Pilic, in ki ima med drugimi v svojih vrstah Bernda Krabacherja (51. na listi ATP) in Markusua Naewieja (77.). Ostale reprezentance bodo nastopile s pomlajeno postavbo. To velja tudi za Italijo, ki je lani na tem prvenstvu precej razočarala in se je zato selektor Adriano Panatta odločil za mlade, med katerimi precej obeta Mose Navarra, ki je tudi eden najboljših mladincev na svetu.

NASTOPAJOČE DRŽAVE IN POSTAVE:

Avstrija: Buchmayer, Mandl, Prerowsky, Kowle. **CSFR:** Damm, Rikl, Zdravila, Kucera, Dosedel, Vacek, Skok. **Velika Britanija:** Wilkinson, Petchey, Bailey, Gould. **Nizozemska:** Wijnhoud, Berg, Bok, Van Scheppingen. **SND:** Merinov, Paljonov, Filipov, Kafelnikov. **Nemčija:** Karbacher, Naewie, Koslowski, Göllner. **Italija:** Valeri, Gaudenzi, Borroni, Navarra. **Švedska:** Larsson, Holm, Kulti, Enquist, Tillström. (bl)

Sved Nicklas Kulti, 79. na lestvici ATP

Jadran TKB - Kraški zidar 79:89 (44:45)
JADRAN TKB TRST: Crisma 9, Oberdan 14 (7:7), Cuk 10, Pregarc 4, Rebul 8 (2:2), Pertot 4 (0:1), Merlin 6, Rauber 22 (1:3), Smotlak 2, trener Drvaric.

KRAŠKI ZIDAR SEZANA: G. Mihelj, Uranjek, Muha 16 (2:3), Pockaj 2, Kovačič 2, Strnad 32 (5:6), Ozbič 2, Kobe 12 (2:3), Kralj, M. Mihelj, Sory 23 (11:16), trener Meden.

ON: Jadran 20, K. zidar 18, PM: Jadran 10:13, K. zidar 20:28. TRI TOCKE: Crisma 1,

Oberdan 1, Rauber 1; Strnad 7.
TRST - Sezanski Kraški zidar je zaslužen osvojil derbi 5. kola Primorske lige in je sedaj sam prvi na vrhu lestvice. Medtem ko je bil prvi polcas dokaj izenačen, so v nadaljevanju Sezanci, predvsem z odličnim Strnadom, ki je dal kar 7 trojk, vzeli pobudo v svoje roke in tudi zaslužen zmagali.

Za jadrance, ki so nastopili brez obolelega Klavdija Starca in ki so ostali v drugem polcasu brez Davida Pregarca (verjetno je že »kuhal«

FORTH WORTH / FINALE DAVISOVEGA POKALA

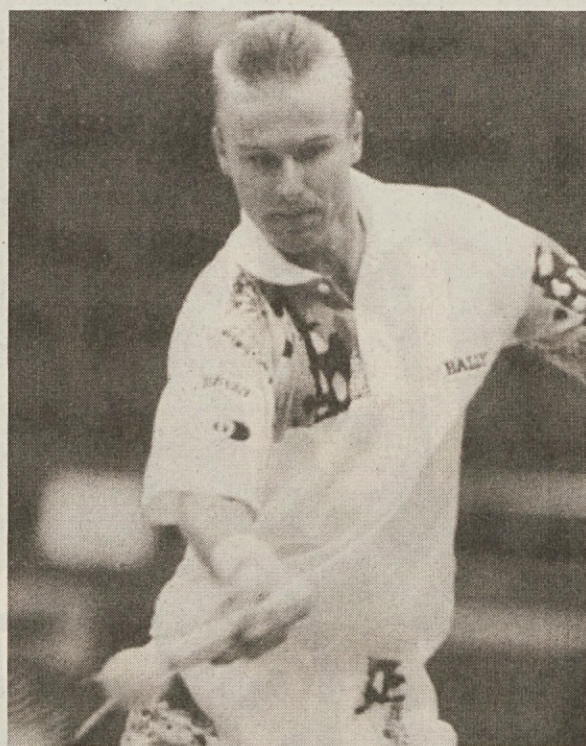
ZDA v srečanju s Švico nesporen favorit, toda previdnost ne bo odveč

Američani še niso pozabili Francije

FORTH WORTH (ZDA) - Od danes pa do nedelje bo v Forth Worthu potekal letošnji finale Davisovega pokala za moske med Združenimi državami Amerike in presenetljivo Svico. Američani so pred začetkom veliki optimisti, čeprav je vsaj v minimalni meri prisoten tudi strah. Na hitrem igrišču v Forth Worthu so izraziti favoriti, vendar pa so bili to tudi lani proti Noahovi Franciji, ki je presenetljivo osvojila prestižni naslov. Toda domačini so prepričani, da bo tokrat drugače. Na svoji strani bodo imeli občinstvo, pa tudi Svicarji nimajo Noaha, ki je znal svoje igralce tako motivirati, da so lahko premagali mnogo više rangirane tenisače.

V srečanjih posameznikov bosta barve Združenih držav Amerike branila st. 1 s svetovne lestvice najboljših teniških igralcev Jim Courier in wimbledonski zmagovalac Andre Agassi, v dvojicah pa bosta nastopila John McEnroe in Pete Sampras.

Za Svico bosta nastopila tako v posamičnih dvobojih kot v dvojicah Jakob Hlasek in olimpijski zmagovalac Marc Rosset. Nedvomno bo to zanj predstavljal veliko obremenitev, res

Jakob Hlasek - posamezno in v dvojicah (AP)

pa je tudi, da Svicarji boljših igralcev nimajo. Tudi John McEnroe, ki rajši govori o tenisu kot o svojih najnovejših tezaevah v zakonu s Tatum O'Neal, je prepričan, da bosta težko zdržala vse napore. »Hlasek in Rosset sta zelo dobra igralca, toda vprašanje je, kako bosta lahko fizično zdržala tekme proti tako močni ekipi, kot je naša,« je kratko komentiral gostobesedni John.

Svicarski selektor Dimitri Sturza priznava,

da so Združene države Ameriki v veliki prednosti, vendar vnaprej se ne predaja. »Logika govori, da bomo srečanje izgubili, toda v Davisovem pokalu je logika ze dostikrat odpovedala,« si je dajal poguma pred današnjim začetkom. Velja se povedati, da so Američani doslej že 29-krat osvojili Davisov pokal, tokrat pa bodo ze sedeminpetdeset (57) nastopili v finalu, kjer pa se doslej še nikoli niso srečali s Svicarji.

KOŠARKA / KORAČEV POKAL

Slavje vseh štirih italijanskih peterk

Radja in Djordjević spet odločilna

MILAN - Italijanske ekipe so v 2. kolu Koracevega pokala dosegle popoln uspeh.

V A skupini je Clear v Cantuju zanesljivo odpravil turski Fenerbahce. Odlične je bil American Caldwell z 20 točkami.

Gentile (30 točk) in Esposito (20) sta bila v Caserti glavna junaka Phonoline zmage proti Barceloni, kjer je ob Jimenezu (22 točk) dobro igral tudi Savić (13).

Zelo tesno pa je zmagal rimski Virtus (bivši Messaggero) proti francoskemu Olympiqueu. Pri gostiteljih sta se razigrala Niccolai (26 točk) in Radja (23), pri gostih pa sta največ pokazala Lee Johnson (22) in Sretenović (17).

Milanski Philips se je

rešil poraza le v zadnjih minutah proti spanskemu moštvu Elosua Leon, po zaslugi Djordjevića, ki si je med tekmo poskodoval glezenj, bil pa je odločilen v zadnjih potezah srečanja in skupno dosegel tudi 22 točk.

IZIDI
Skupina A: Clear - Fenerbahce 97:80, KK Zagreb - Charleroi 75:73. VRSTNI RED: KK Zagreb 4, Clearin Charleroi 2, Fenerbahce 0.

Skupina B: Phonola - Barcelona 88:82, Iraklis - Ostende 79:76. VRSTNI RED: Phonola 4, Iraklis in Barcelona 2, Sunair 0.

Skupina C: Virtus Rim - Antibes 97:94, Panionios - Alava 79:56. VRSTNI RED: Panionios Atene 4, Olympique Antibes in Virtus Rim 2,

Alava Taugres 0.
Skupina D: Philips - Leon 86:84, Peristeri - Gravelines 87:78. VRSTNI RED: Philips Milan 4, Elosua Leon in Peristeri Atene 2, Gravelines 0.

Boša Tanjević trener azzurrov?
RIM - Z novim predsednikom italijanske košarkarske zveze Petruccijem se je brzkone koncal tudi mandat trenerja azzurrov Gambe. Petrucci se je namreč sestal z Gambo in vse kaže, da mu ne bodo obnovili pogodbe z državno selekcijo.

Kandidatov za vodenje azzurrov je kar nekaj, in sicer Ettore Messina, Alberto Bucci, Mario Blasone in tudi trener tržaskega Stefanela Bogdan Tanejvić.

KOŠARKA / ČLANSKA PRIMORSKA LIGA

Po zmagi nad Jadranom TKB sežanski Kraški zidar ostal sam na vrhu lestvice - Pričakovan poraz Kontovelcev z tržiško ekipo

Jadran TKB - Kraški zidar 79:89 (44:45)
JADRAN TKB TRST: Crisma 9, Oberdan 14 (7:7), Cuk 10, Pregarc 4, Rebul 8 (2:2), Pertot 4 (0:1), Merlin 6, Rauber 22 (1:3), Smotlak 2, trener Drvaric.

KRAŠKI ZIDAR SEZANA: G. Mihelj, Uranjek, Muha 16 (2:3), Pockaj 2, Kovačič 2, Strnad 32 (5:6), Ozbič 2, Kobe 12 (2:3), Kralj, M. Mihelj, Sory 23 (11:16), trener Meden.

ON: Jadran 20, K. zidar 18, PM: Jadran 10:13, K. zidar 20:28. TRI TOCKE: Crisma 1,

Oberdan 1, Rauber 1; Strnad 7.
TRST - Sezanski Kraški zidar je zaslužen osvojil derbi 5. kola Primorske lige in je sedaj sam prvi na vrhu lestvice. Medtem ko je bil prvi polcas dokaj izenačen, so v nadaljevanju Sezanci, predvsem z odličnim Strnadom, ki je dal kar 7 trojk, vzeli pobudo v svoje roke in tudi zaslužen zmagali.

Za jadrance, ki so nastopili brez obolelega Klavdija Starca in ki so ostali v drugem polcasu brez Davida Pregarca (verjetno je že »kuhal«

(2:4), Civardi 22 (7:7), Grilanc 7 (0:1), Hmeljak 3 (1:2), Vodopivec 9 (1:1), Turk 7 (5:11), Sosić 16 (2:3), A. Daneu 8 (0:3), Kralj, trener M. Ban.
ITALMONFALCONE TRZIC: Tommasi 19 (5:7), C. David 24 (6:7), Godeas, Pellizon 1 (1:2), Campestrini 5, Matesich 8 (1:3), L. David 23 (7:12), Raffaelli 6 (0:2), Carcich 12, trener Zuppi.

PON: Grilanc (35), Sosić (35), A. Daneu (36), Carcich (37), Raffaelli (40). TRI TOCKE: Civardi 1, Grilanc 1; Campestrini 1, Matesich 1.
KONTOVEL -
KONTOVEL: E. Ban, Bulić 4 (0:1), Sterni 8

Kontovelci so v prvem polcasu igrali presenetljivo dobro in bili celo v vodstvu tudi za 15-16 točk. V nadaljevanju pa so gostje bolje igrali v obrambi, bili so točnejši pri metu na koš in z delno razliko 15:0 najprej dohitegli gostitelje, nato pa dosegli zanesljivo vodstvo, ki so ga tudi ohranili do konca srečanja. Za Kontovelce so bile tudi usodne osebnep napake, ki so si jih nabrali Grilanc, Sosić in Aljosa Daneu, ki so morali pet minut pred koncem z igrisča.

NOVICE

Teniški »time shootout« v Milanu, tudi Ivanišević

MILAN - Stefan Edberg (2. na svetovni lestvici), Goran Ivanišević (st. 4), Richard Krajicek (st. 10), Guy Forget (st. 11), Wayne Ferreira (st. 12), Michael Stich (st. 15), Sergi Bruguera (st. 16) in Omar Camporese (st. 42) so akterji, ki se bodo jutri v Milanu pomerili na velikem turnirju, ki bo potekal po dokaj cudnem sistemu (»time shootout«), in sicer posamična srečanja na dva dobljena tie-breaka.

Vsi letošnji udeleženci imajo zelo močan servis (predvsem to velja za Ivaniševića), vseeno pa ta element se ni dovolj za zmago na tem turnirju, saj je lani nepricakovano zmagal Sergi Bruguera.

Danes zapade ultimat FIFA glede Maradone

ZUERICH - Če do danes Sevilla Napoliju ne bo poravnala dolga (stiri milijone in pol dolarjev) glede najema Diega Maradone, bo mednarodna nogometna zveza (FIFA) ukrepala tako proti spanskemu klubu kot proti igralcu samemu. To je na včerašnjem sestanku v Zürichu povedal Joseph Blatter predsedniku italijanske nogometne zveze Matarreseju.

Kennedy McKinney novi svetovni prvak

NUORO - Ameriski boksar Kennedy McKinney je novi svetovni prvak v superpetelinji kategoriji (verzija IBF). V Tortoliju pri Nuoru je namreč s tehničnim K.O. v enajstem krogu premagal Južnoafričana W. N'Cito.

Ameriški sodnik obsodil IAAF zaradi Reynoldsa

COLUMBUS - Sodnik okrožnega sodišča v Columbusu (ZDA) je obsodil mednarodno atletsko zvezo IAAF na plačilo 27.300.000 dolarjev odškodnine Butchu Reynoldsu, ki so ga zaradi jemanja nedovoljenih poživil leta 1990 kaznovali z dvoletno prepovedjo nastopanja. Ameriški sprinter se je še pred iztekom kazni obrnil na redno sodišče, ki je sklenilo, da ima Reynolds vso pravico nastopa na ameriških kvalifikacijah za Barcelono. Kot je znano je na kvalifikacijah nastopil, v Barceloni pa ni smel. Reynolds je zahteval odškodnino zaradi izgubljenega zaslužka, ki ga je okrožni sodnik Joseph Kinneray ocenil na 6, 8 milijona dolarjev, moralno škodo pa je ocenil na 20, 5 milijona dolarjev.

Mednarodna atletska zveza sodne odločitve se ni komentirala, vendar pa so pred dnevi že povedali, da po mnenju IAAF sodnik Kinneray in sodišče v Columbusu nista pristojna, ker ima IAAF sedež v Londonu in zato na sojenje sploh ni poslala svojega zastopnika.

Vileda - Milano Trade 3:1 (-13, 9, 7, 4)

MARIBOR - Dvorana Tabor, gledalcev 100, sodnika Koncnik in Gril (oba Slovenija). VILEDA: Dobovsek, Pušnik, Hafner, Siftar, Kraucov, Primec, Najdić, Mozić, Terzer. MILANO TRADE: Balala, Cajan, Ertelt, Jankovic, Herich, Lukacko, Kubila, Matuscenko, Horvat, Mezenski, Kudron, Turjanski.

V slabi tekmi so mariborske odbojkarice v srednjeevropski ligi dosegle četrto zmago proti zadnjevrščeni ekipi iz CSFR. Gostje iz Zilina so prvi niz sicer dobile, gostiteljice pa so najboljše igranje v četrtem. Tekma je trajala 103 minute.

Argentina : Poljska 2:0

BUENOS AIRES - V prijateljski nogometni tekmi med reprezentancama Argentine in Poljske so bili domači nogometaši uspešnejši, saj so zmagali z 2:0. Uspešna sta bila Cravietto (22. min) in Bello (53. min).

Že v polfinalu?

MOSKVA - V prvi četrtfinalni tekmi pokala Evropskih prvakov so vaterpolisti Mladosti visoko premagali Moskovski CSK z 14:7. Razlika sedmih golov je dovolj visoka, da lahko Zagrebčani že razmislijo o polfinalu najuglednejšega klubskega pokala. Izredno je igral Bukić, ki je z atraktivnimi potezami spravil na noge kakih 1500 gledalcev.

Hrvaški rokometasi v finalu

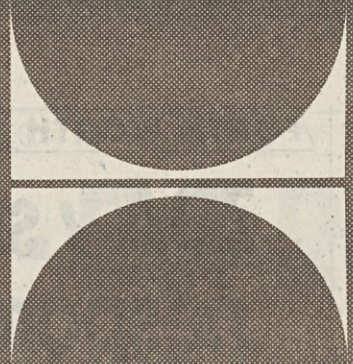
PORTO DE MOS - V polfinalnem dvoboju mednarodnega rokometnega turnirja na Portugalskem so rokometasi Hrvaske prepričljivo premagali mlado reprezentanco Portugalske z 40:24 (20:10) in se uvrstili v finale, kjer se bodo srečali z seniorsko reprezentanco Portugalske.

Virtus Rim odpustil trenerja Fonza

RIM - Franco Casalini je novi trener košarkarjev rimskega Virtusa (bivši Messaggero), pri katerem igra tudi Dino Radja. Vest so sporočili včeraj zvečer iz tiskovnega urada rimskega društva. Paolo Fonzo je vodstvo Virtusa, takrat je nastopal se kot Messaggero, prevzel lani, ko so odstavili trenerja Valeria Bianchinija. Takrat se je precej glasno govorilo, da je glavno Bianchinija zahteval predvsem Dino Radja. Nekdanji igralec Jugoplastike je tudi zdaj večkrat izrazil nezadovoljstvo nad razmerami v klubu. Kakorkoli že, pa je Messaggero lani s Paolom Fonzo osvojil Koracev pokal. Novega trenerja bodo v Rimu predstavili danes.

Stockholmsko sodišče o Borgovi ločitvi

STOCKHOLM - O zahtevi bivšega teniskega asa Bjorna Borga v zvezi z ločitvijo od italijanske poje zvezde Loredane Berté bo odločalo sodišče v Stockholmu. Na ta način se bo morala Loredana Berté zdaj odpovedati mesečnim alimentom v višini 24 milijonov lir, ki jih je določilo sodišče v Milanu, ko je razveljavilo zakon med Borgom in Loredano Berté.

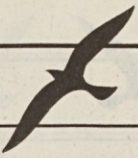
ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

45 let v svetu tiska nas ni utrudilo.

distribucija mednarodnega
tiska po Evropi

knjižne izdaje
tržaška knjigarna
TK Galerija
fotostavnica

Ulica Montecchi 6 , Trst - Tel. 040/7796699

GLEDALIŠČE

SOVENIJA

LJUBLJANA

DRAMA SNG LJUBLJANA

DANES: ob 19.30 Gregor Strnisa: Samorog (za izven in konto)

Ob 20. uri (Mala drama) Aldo Nicolai: Prva klasa (za izven in konto).

Blagajna je odprta vsak delavnik od 11. do 12. ure ter od 18. ure do začetka predstave. Informacije na tel. 061/221-511.

OPERA SNG LJUBLJANA

DANES: ob 19. uri Puccini: Tosca.

JUTRI: ob 19. uri Verdi: Nabucco.

Blagajna je odprta med 11. in 13. uro in od 16. do 19. ure, rezervacije na tel. 331-950 samo med 9. in 11. uro.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

DANES: ob 19.30 M.Frayn: Hrup za odrom (za izven in konto)

Ob 18. uri (Mala scena) Z. Petan: Don Juan in Leporella. Za izven in konto.

JUTRI: ob 19.30 E.Flisar: Kaj pa Leonardo? (za abonma sobota). Vstopnice so v prodaji v PIC MGL od 10. do 12.00 ure in uro pred predstavo. Tel. 061/210-852.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI

JUTRI: ob 20. uri Miro Gavran: Mož moje zene, Igrata Ivo Ban in Iztok Valič. Prodaja vstopnic vsak delavnik od 9. do 13. ure in od 16. do 19. ure v Jelovškovem salonu in uro pred pricetkom pri blagajni doma.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

DANES: A. Dumas - A. Stojan: Trije musketerji (za izven). Informacije na tel. 061/312-860.

MARIBOR

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

DRAMA

JUTRI: ob 19.30 Carmen - popoldan na robu evropske zgodovine. Predstava je odkupljena za abonente.

V PRIHODNIH DNEH: 6. 12. ob 19.30 uri Carmen (za red Zeleni, prvih pet vrst parterja za red Univerza).

Cena vstopnic 525, 315 in 210 SIT. Blagajna gledališča je odprta ob delavnikih med 11. in 16. uro in uro pred predstavo. Tel. 062/221-206.

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE

DANES: ob 15.30 Molière: Namisljeni bolnik (abonma 1.solski in izven). Tel. 063/25-332.

KRANJ

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

DANES: ob 19.30 R. Coney: Zbeži od žene (za izven in konto). Informacije in rezervacije na tel. 064/222-681.

POSTOJNA

KULTURNI DOM

JUTRI: ob 20.00 uri predstava Gledališča Lepjenke Postojna Kaligulove sanje.

V PRIHODNI DNEH: 6. 12. ob 20.00 uri predstava Gledališča Lepjenke Postojna Kaligulove sanje.

Cena vstopnice 500 SIT. Informacije in rezervacije na tel. 067/21-077.

JESENICE

GLEDALIŠČE TONE CUFAR

DANES: ob 20.00 uri premiera minimalističnega spektakla Zivljenje zvezd; rezirata, igrata, pleseta in Vas razveseljuje Nataša Ravnik in Jakob Jasa Kenda.

V PRIHODNIH DNEH: jutri, 5.12., in 6. 12. ob 20.00 uri ponovitev predstave Zivljenje zvezd.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

KULTURNI DOM

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

DANES: ob 20. uri (izven abonmaja) ponovitev predstave A. P. Cehov, Česnjev vrt, ob 40-letnici gledališkega dela Mire Sardoc. Ob jubilejnih nastopajo: Maja Blagović, Lucka Pokcaj, Adrijan Rustja, Vladimir Jurc, Alojz Svete, Stojan Colja, Lidija Kozlovic, Gojmir Lešnjak, Anton Petje, Tone Gogala, Alojz Milic, Minu Kjuder in Vesna Hrovatin. Režija Boris Kobal.

Ponovitve: jutri, 5. decembra, ob 20.30 za abonma Red F in v torek, 8. decembra, ob 16. uri za abonma Red G.

GLEDALIŠČE ROSSETTI

Stalno gledališče FJK

DANES: ob 20.30 ponovitev dela Vittoria Franceschija Jack lo sventratore (Jack razparac). Izjava Stalno gledališče FJK v sodelovanju z Nuova Scena Teatro Testoni in InterAction. Režija Nanni Garella. V glavni vlogi Alessandro Haber. Predstava v abonmaju, odrezek št. 4 - Red prost. Prodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti in v gledališču Rossetti. Ponovitve do vključno 6. decembra.

GLEDALIŠČE CRISTALLO

JUTRI: ob 20.30 Carpentieri & Faraguna Due paia di calze di seta di Vienna v izvedbi La Contrada. Režija Francesco Macedonio. Nastopajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Orazio Bobbio.

GORICA

KULTURNI DOM GORICA

V PRIHODNIH DNEH: 15. decembra bo predstava SSG, P.A. Cohova, Česnjev vrt. 22. decembra: B. Slade, Ob letu osorej. Gostovanje Cankarjevega doma iz Ljubljane. Predstave se bodo odvijale v teatru G. Verdi v Gorici (ul. Garibaldi 4), s pricetkom ob 20.30. Informacije v uradu Kulturnega doma v Gorici (ul. I. Brass 20) tel.: (0481) 33288.

VIDEM

GLEDALIŠČE PALAMOSTRE

V PRIHODNIH DNEH: v sredo, 9. decembra, ob 21. uri bo na sporedu Opera Omnia, Il ritorno di Butterfly in izvedbi gledališke skupine Banda Osiris.

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

DANES: ob 20. uri (Gallusova dvorana) Koncert simfonikov RTV Slovenija (Zeleni abonma). Dirigent: Urs Schneider, Nemčija. Solist: Roberto

Metro, klavir. Sodelujeta: Slovenski komorni zbor in zbor Consortium Musicum. Dirigent: Mirko Cuderman. Solista: Sonja Milenković, sopran; Neven Belamarič, bas. Program: Mihevc, Mozart, Beethoven. Cena vstopnice od 270 do 440 SIT.

Ob 23.00 uri (Velika sprejemna dvorana) Dirty Dozen, New Orleans jazz - za ples in zur. Cena vstopnice v predprodaji 990 SIT, na dan koncerta 1200 SIT.

JUTRI: ob 19.30 (Gallusova dvorana) Spomincice Vlada Kreslina. Nastop s SVEO- pihalnim orkestrom. Cena vstopnic je 700 in 500 SIT. Informacije na tel. 222-815, prodaja vstopnic vsak delavnik od 13. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 14. ure.

MALA DRAMA SNG

JUTRI: ob 20. uri Večer sansonov Jacquesa Brela v izvedbi Katje Levstik. Za izven in konto. Blagajna je odprta vsak delavnik od 11. do 12. ure ter od 18. ure do začetka predstave. Tel. 061/221-511.

SLOVENSKA FILHARMONIJA

V PRIHODNIH DNEH: 8. in 9. decembra Re-vija odraslih pevskih zborov.

OPERA SNG LJUBLJANA

V PRIHODNIH DNEH: 12.12. ob 20. uri bo koncert basista Franca Javornika v okviru Cikla Mojstri pevci, ki ga organizira Festival Ljubljana. Informacije in rezervacije na tel. 061/221-948.

NOVO MESTO

DOM KULTURE

DANES: ob 19.30 uri Pesmi in plesi Krasnojarska, Sibirija. Ansambel Metelica iz sibirskega mesta Krasnojarsk izvaja esmi in plesu Sibirije. Informacije in rezervacije na tel. 068/21-210.

NOVA GORICA

KULTURNI DOM

JUTRI: ob 20.15 (Velika dvorana) Pesmi in plesi Krasnojarska, Sibirija - za izven. Ansambel Metelica iz sibirskega mesta Krasnojarsk, laureat številnih vserskih tekmovanj, izvaja pesmi in plesu Sibirije. Informacije, rezervacije in naročila na tel. 065/25-608.

SEŽANA

KULTURNI DOM SRECKA KOSOVELA

DANES: ob 20. uri Vokalni abonma za izven: Sabira Hajdarevič, mezzosopran, in Hunko Haas, klavir. Vstopnina 300 SIT. Abonenti gledališkega abonmaja imajo popust. Tel. 067/72-292.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

KULTURNI DOM

V PRIHODNIH DNEH: v nedeljo, 6. decembra, ob 16. uri Zborovska revija v organizaciji Zveze cerkvenih pevskih zborov.

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

Do 13. decembra bodo na sporedu koncerti posvečeni 300-letnici Tartinijevega in 200-letnici Rossinijevega rojstva.

V PRIHODNIH DNEH: v nedeljo, 6. decembra, ob 11. uri koncert Giuliana Fontanelle (violina) in Monice Bertagnin (klavir). Na programu Tartini in Beethoven.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità in v Muzeju Revoltella eno uro pred pricetkom koncerta.

GLEDALIŠČE MIELA

V PRIHODNIH DNEH: v soboto, 12. decembra, ob 21. uri v okviru prireditve All frontiers, celovečerni koncert angleskega pevcia, pianista in kitarista Petra Hammila.

V PRIHODNIH DNEH: v četrtek, 17. decembra, ob 21. uri: koncert dua Kenny Drew in Niels O. Pedersen. Večer organizira Tržaški jazzovski krožek.

MILJE

GLEDALIŠČE VERDI

V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 7. decembra, ob 22. uri celovečerni koncert angleske rock skupine K-Creative. Po koncertu se bo zabava nadaljevala s plesom.

TRŽIČ

OBCINSKO GLEDALIŠČE

V PRIHODNIH DNEH: v sredo, 9. decembra, koncert Stanislava Bunina, ki je bil napovedan za 27.11. Na sporedu Bach, Schumann in Chopin.

GORICA

GLEDALIŠČE VERDI

DANES: ob 20.30 dobrodelni koncert češkega orkestra Státný Komorný orchester Zilina. Dirigent Walter Attanasi, pri klavirju Paolo Restani. Na programu Purcell, Cikker, Chopin, Janacek in Dvorak.

ČEDAD

GLEDALIŠČE RISTORI

JUTRI: ob 20.30 dobrodelni koncert češkega orkestra Státný Komorný orchester Zilina. Dirigent Walter Attanasi, pri klavirju Paolo Restni. Na programu Purcell, Cikker, Chopin, Janacek in Dvorak.

Koroška

CELOVEC

Mestno gledališče

V NASLEDNIH DNEH: v soboto, 5. t.m., ob 19.30 - Koncert I - Praska operna gala; Koroški simfonični orkester pod vodstvom Ivana Parika.

RAZNO

LJUBLJANA

KLUB K4

V PRIHODNIH DNEH: 7. t.m. ob 21. uri bo Večer tibetanske kulture - predstavitev raznih sol tibetanskega budizma.

8. t.m. ob 22. uri bo Povolilni benefit balkan-tanz. V najboljši tradiciji decembrskih balkan partijev v Klubu K4. Dobicek večera in honorar DJ-jev bo namenjen fondu za nabavo solskih potrebnin za mlade begunce. Informacije na tel. 061/113-282.

BISTRO NA LEVEM BREGU IN NA PRESERNOVEM TRGU

DANES: ob 17.00 uri Promenadni koncert Godbe na pihala.

Vse prireditve so v okviru predvolilne kampanje Združene liste. Informacije na tel. 061/329-196.

KAPELICA—GALERIJA K4

V PRIHODNIH DNEH: od 6. do 13. 12. Dnevi gay in lezbicnega filma. Projekcije bodo ob 19.00 in 21.00 uri. Informacije na tel. 061/113-282.

KUD FRANCE PRESEREN

DANES: bo obiskalo Gledališče Ane Monro begunski center v Trnovem.

JUTRI: obisk v zbirnem centru Smartinska. Obiske gledališča sta finančno podprla Rotary Club in SKB banka. Informacije na tel. 061/332-288.

Koroška

HODISE

Počitniško naselje v Pleserki ob Habnerskem jezeru

Do 6. decembra Nacionalno valovanje. Kam plavajo pisatelji? Srečanje pisateljev narodnostnih skupnosti v organizaciji Slovenske prosvetne zveze.

DANES: ob 20.30 otvoritev srečanja pisateljev narodnostnih skupnosti; Jani Oswald bere iz svoje nove pesniške zbirke Babilon.

JUTRI: 9.30 Srečanje pisateljev narodnostnih skupnosti.

TINJE

Dom prosvete

DANES: ob 18.00 - Podelitev Einspielerjeve nagrade politologu univ. prof. dr. Antonu Pelinki; nagovor bo imel predsednik NSKS dr. Matevž Grilc, sodeluje Obirski ženski oktet.

Ob 19.30 - Predavanje prof. Antona Pelinke v okviru serije »Avstrija-Evropa-Stari predsedniki Nove strukture«: Vračanje nacionalizma - Vojne in konflikti v Srednji in Vzhodni Evropi., vodja diskusije: Reginald Vospernik.

ZA NAJMLAJŠE

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

JUTRI: ob 11.00 uri (Kosovelova dvorana) Otrška Miklavževa matineja - miklavževanje z Janezom Bitencem. Za Miklavževe dobrote bo poskrbela slastičarna Biskvitek. Vstopnina je 200 SIT. Informacije na tel. 222-815.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI

JUTRI: ob 16.00 uri Sobotno popoldne za otroke - Andersen-Lainsček: Snežna kraljica. Prodaja vstopnic vsak dan od 9. do 13. ure in od 16. do 19. ure v Jelovškovem salonu in uro pred pricetkom pri blagajni doma.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE

JUTRI: ob 11.00 in 15.30 uri Kubatova-Loboda: Oh, te princeze.

Ob 16.00 uri (v Lutkoteki, Krekov trg 2) Z. Florian: Tobija.

Gledališka blagajna je odprta v sredo, četrtek in petek in uro pred predstavo. Informacije na tel. 061/314-795.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

JUTRI: ob 10.00 in 16.00 uri otroška igrice s prihodom Miklavža: Medvedek na obisku.

V PRIHODNIH DNEH: 6. 12. ob 10.00 in 16.00 uri otroška igrice Medvedek na obisku s prihodom Miklavža.

Cena vstopnice za otroke od 150 do 200 SIT, za odrasle od 200 do 300 SIT. Vstopnice so že na volje pri gled. blagajni med 17. in 19. uro, pa t dve uri pred predstavo. Tel.: 061/312-860.

GLEDALIŠČE JAZ IN TI

V PRIHODNIH DNEH: 6. 12. ob 16.00 in 18.00 uri v Viteški dvorani Krizank lutkovna predstava z obiskom Miklavža: Trnuljica. Cena vstopnice je 250 SIT. Informacije in rezervacije na tel. 061/226-544.

VELENJE

TITOV TRG

JUTRI: ob 16. uri - Prihod sv. Miklavža.

NOVA GORICA

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

DANES: ob 10.45 uri premiera otroške igrice H.C. Andersen: Slavček v avli O.S. Fran Erjavec. Informacije na tel. 065/25-328, 25-326.

DESKLE

DANES: ob 13. uri ameriski risani film Peter Pan. V okviru Abonmaja velikega polzka. Informacije na tel. 065/25-328, 25-326.

KULTURNI DOM

DANES: ob 17.00 uri (Velika dvorana) ameriski risani film Peter Pan - v okviru Abonmaja velikega polzka.

Ob 17. uri (mala dvorana) Leopold Suhadolcan: Medvedek na obisku. Gostuje Loski oder Skofja Loka.

JUTRI ob 11.00 uri (Velika dvorana) ameriski risani film Peter Pan - v okviru Abonmaja velikega polzka.

Ob 9.30, 11.00 in 16.00 uri (Mala dvorana) Leopold Suhadolcan: Medvedek na obisku. Gostuje Loski oder Skofja Loka. Informacije na tel. 065/25-328, 25-326.

KOPER

GLEDALIŠČE KOPER

V PRIHODNIH DNEH: v četrtek, 10. decembra, ob 17. uri premiera pravljice La scarpeta di Visnù v izvedbi gledališke skupine osnovne sole z italijanskim ucnim jezikom.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

JUTRI: ob 16.00 uri A.Goljevšček: Čudezni kamen. Gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice.

SEŽANA

KULTURNI DOM SRECKA KOSOVELA

JUTRI: ob 10.30 uri Filmska matineja: švedski risani film Potovanje v Melonijo. Vstopnina 100 SIT. Tel. 067/72-292.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

GLEDALIŠČE CRISTALLO

V PRIHODNIH DNEH: v nedeljo, 6. decembra, ob 11. uri »Povem ti pravilko«. Na sporedu bo Andersenova pravljica L'acciarino magico v izvedbi gledališke skupine Archivolto iz Genova. Primavera. Vstopnice pri blagajni gledališča Cristallo pol ure pred pricetkom predstave.

FELETO UMBERTO

OBCINSKI AVDITORIUM

JUTRI: v soboto, 5. t. m., ob 15.30 prva predstava ciklusa L'Accordeon. Na sporedu bo pravljica Senza coloranti ne conservanti v izvedbi gledališke skupine Circo Bidone.

Koroška

BOROVlje

Pri Cingelcu na Trati

DANES: ob 18.00 - Miklavževanje za otroke (prireditel) SPD Borovlje).

RAZSTAVE

LJUBLJANA

MODERNA GALERIJA

V spodnjih prostorih galerije je odprta razstava Studentske grafike iz zbirke Akademije za likovno umetnost. Izbor obsega grafične liste slusateljev Akademije v letih 1966 in 1972.

GALERIJA LABIRINT

Na ogled je razstava slik in grafik Avgusta Cernigoja.

NARODNA GALERIJA

Do 31. decembra je odprta razstava Metamorfoze. Razstava otroških glinastih kipcev, ki so nastali po vzgledu gotške plastike iz stalne zbirke Narodne galerije. Galerija je odprta od torika do sobote od 10. do 18. u. v nedeljo pa od 10. do 13. ure. Vstopnina je 100 SIT, za studente, dijakne in upokojenke 60 SIT, za učence v skupinah pa 30 SIT. Informacije: tel. 061/219-716.

MALA GALERIJA

Do 13. decembra je odprta razstava slikarja Mitje Tuska. Galerija je odprta od torika do sobote od 10. in 18. uro, ter v nedeljo 10. in 13. uro. Vstopnina ni. Tel. 061/214-106.

GALERIJA TIVOLI

MEDNARODNI GRAFIČNI LIKOVNI CENTER

Do 12. decembra je na ogled razstava slik in instalacij korejske umetnice Baik Soon-Shil. Galerija je odprta od torika do sobote med 10. in 16. uro, v nedeljo med 10. in 13. uro. Vstopnina je 40 SIT, za studente in upokojenke 20 SIT. Tel. 061/225-632.

CANKARJEV DOM

V galeriji CD bo do 12. decembra na ogled razstava slik seulskega slikarja Cho-Boo-Sooa. Odprto od 12. do 20. ure, v nedeljo od 15. do 18. ure. Vstopnina 100 SIT, študentje in dijaki 50 SIT. Tel. 061/158-121.

BEZIGRAJSKA GALE-

RIJA

Do 13. decembra je odprta razstava lutk Marijana Mancka Od skice do skice. Razstava je odprta od ponedeljka do petka od 10.00 do 13.00 ure in od 16.00 do 19.00 ure, ob sobotah pa od 10.00 do 13. ure, ob nedeljah je galerija zaprta. Vstopnine ni. Informacije na tel. 061/313-648.

GALERIJA ZDSLJU,

KOMENSKEGA 8

Zeleni svet tolmunov, slapov in globokih korit

Poznojesenska pot ob Mostnici v Voje, dolino pod Triglavom

Ko na drevju ni nobenega listja več, se svet ob Mostnici včasih se zne-
raja obarva oranžnoro-
meno. Ponekod so se
zadnje barve jeseni
ujele na zelenomodri
gladini mirnih tolmunov,
drugod mokro
listje na skalah vedno
bolj rjavi. Vsakoletno
slovo bujnega življenja
vrne mir Mostnici, ki je
sicer v poletnem času
močno obiskana. Zato
je jesenska hoja ob kori-
tih bolj samotna, bolj
privlačna, lepša.

Ze med vožnjo proti
Bohinju sem in tja uja-
memo poglede na zele-
ne tolmune Save Bo-
hinjke, toda to je le
uvod v hladne skrivno-
sti Mostnice. Kot pri
večini naravnih posebnosti
v okolici so tudi pri
njihovem nastanku
sodelovali ledeniki. Ti
so z naloženim nano-
som preusmerili tok
reke, ki si je tako na
poti iz Voj trikrat izdol-
bla strugo v živo skalo:
to so danasnja korita.

Iz Stare Fužine do
njih vodita dve poti in
lahko si izberemo tisto
mimo Zoisovega gradu.
Grad je pravzaprav pri-
stava iz časov, ko je bilo

tu živo se fužinarstvo,
velika hiša pa je dobila
ime po takratnih lastni-
kih Michelangelu in
Zigu Zoisu.

Kmalu za Zoisovim
gradom stopimo na
Hudičev most, s katere-
ga se ponuja eden najlep-
ših prizorov na vsej
poti. Most se boci nad
navpičnimi stenami,
med katerimi se v globi-
ni dvajset metrov pod
nami prebija Mostnica.
Pogledi z ene ali druge
strani mostu so veličas-
tni in kar ne moremo se
ločiti od hladne sivine
skal, v katere voda
dolbe svojo tisoletno
pot. Naša pot je sicer
krajša, vendar zato prav-
nič manj mogočna.

Ce je bil Hudičev
most veliki uvod, nas
čaka temu primerno
nadaljevanje. Do konca
poti ob koritih je le
kilometer in pol, toda
na tej razdalji se nara-
vne posebnosti kar
vrstijo. Markirana pot,
po kateri hodimo, se
včasih približa globi-
nam soteske, drugič jih
lahko le slutimo. Ur-
šcev most nam pono-
vno privoščimo neposre-
den stik z njimi, potem
pa se začne bolj umi-
rjen in odprt svet. Voda

se v vseh odtenkih zele-
ne in modre pretaka v
kotlicah, ki jih povezu-
je razgledišča, ki nam
spet omogočajo poglede
navzdol, na zlizane,
nenavadno oblikovane
stene. In spet je pred
nami most, že tretji po
vrsti. Češenjski most so
zgradili na naravni pre-
gradi nad koriti, prehod
čezenj pa pomeni tudi
slovo od Mostnice, saj
mimo korit nad mostom
ne pelje nobena pot.

Hoja nas kmalu pri-
pelje na cesto, ki vodi
iz Stare Fužine v Voje.
Do zacetka te slikovite
doline je le se kilome-
ter. Tu se svet zares
odpre, odprejo se tudi
pogledi na gorski svet v
okolici Triglava, kamor
pelje tudi nadaljevanje
poti iz Voj. To je veliki
zaključek tokratne poti,
vendar ne tudi njen ko-
nec.

Lagodna hoja skozi
Voje vodi mimo senoze-
ti, senikov in nekdanjih
pastirskih stanov proti
koncu doline, kjer si
lahko privoščimo se
kratek vzpon do slapu
Mostnice. Pred nami je
slika ze znanih korit, ki
jih olepsuje se 21-metr-
ski slap. Kdor bi si želel
ogledati se kakšno nara-

vno znamenitost obmo-
čja, se lahko ob vrnitvi
ustavi pri izviru Kroke
na zacetku Voj. Reka
izvira pod visoko steno
iz majhnega jezera, ki
ob nizki vodi presahne.
Dostop ni označen, za
zabavo pa poskrbi se
skakanje s kamna na
kamen v Mostnici, ki na
tem mestu nima mostu.

Do Stare Fužine se
lahko vrnemo po zdaj
ze znani poti mimo
korit ali naravnost po
cesti iz Voj mimo Hudi-
čevega mostu.

Za ta nadvse prijeten
izlet si je najboljše privo-
ščiti ves dan, za boljše
orientacijo pa nam bo
pomagala planinska
karta Julijske Alpe -
Bohinj v merilu 1 :
20.000.

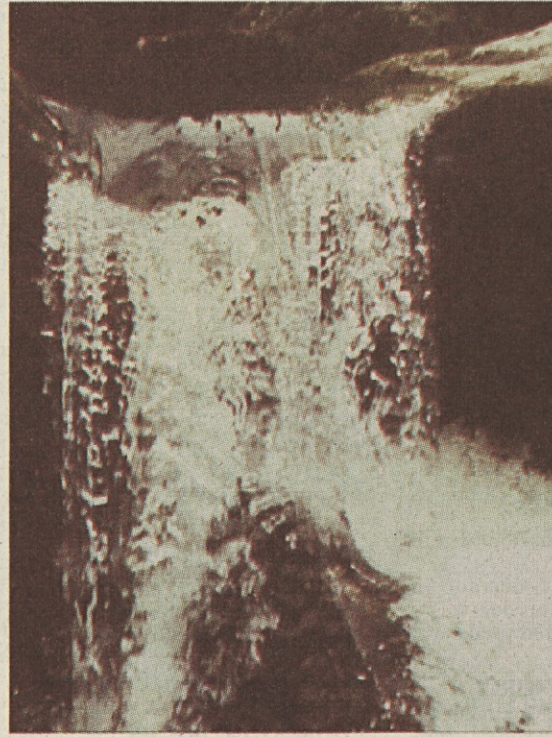
Do Stare Fužine se
lahko vrnemo po zdaj
ze znani poti mimo
korit ali naravnost po
cesti iz Voj mimo Hudi-
čevega mostu.

Za ta nadvse prijeten
izlet si je najboljše privo-
ščiti ves dan, za boljše
orientacijo pa nam bo
pomagala planinska
karta Julijske Alpe -
Bohinj v merilu 1 :
20.000.

Do Stare Fužine se

Lagodna hoja skozi
Voje vodi mimo senoze-
ti, senikov in nekdanjih
pastirskih stanov proti
koncu doline, kjer si
lahko privoščimo se
kratek vzpon do slapu
Mostnice. Pred nami je
slika ze znanih korit, ki
jih olepsuje se 21-metr-
ski slap. Kdor bi si želel
ogledati se kakšno nara-

Lagodna hoja skozi
Voje vodi mimo senoze-
ti, senikov in nekdanjih
pastirskih stanov proti
koncu doline, kjer si
lahko privoščimo se
kratek vzpon do slapu
Mostnice. Pred nami je
slika ze znanih korit, ki
jih olepsuje se 21-metr-
ski slap. Kdor bi si želel
ogledati se kakšno nara-

Eden od slapčev

Fotografija: Dario Cortese

Skala z oknom, ki spominja na slončkov rilec

Fotografija: Dario Cortese

JUTRI
5. decembra

Kakor drugi slovan-
ski narodi na prostoru
med evropskim vzhod-
dom in zahodom so
tudi Poljaki morali
skozi težke preizkus-
nje na poti do narodne
in državne samostoj-
nosti. Ko so sovražni
sosedje prvotno polj-
sko republiko dokon-
čno razdelili, se je ve-
čina Poljakov znašla
pod najhujšim priti-
skom carske Rusije.

Toda Poljaki so
imeli srečo. 5. decem-
bra 1867. leta se je
rodil v stari poljski
rodovini Jozef Kle-
mens Pilsudski, gene-
ral in državnik. Ze
dvajsetleten je moral v
preganstvo v Sibirijo,
ker se je uprl carizmu.
Po petih letih se je
vrnil in ustanovil Polj-
sko socialistično parti-
jo. Zagovarjal in orga-
niziral je oborožen boj
proti okupatorju. Se-
veda se je spet znašel
v ječi, odkoder je po-
begnil v London. Od
tam se je leta 1902
vrnil v Krakow in med
rusko-japonsko vojno
poskušal dobiti japon-
sko podporo za svoj
boj. Tokrat ni uspel.
Po ruski revoluciji leta
1905 je začel organizi-
rati zasebno poljsko
vojsko in z njo spretno
popeljal svojo domo-
vino iz zmede prve
svetovne vojne v sa-
mostojnost. Poljaki so
ga z navdušenjem
izbrali za prvega pred-
sednika moderne polj-
ske države. V politiki
je ostal dejaven vse do
smrti leta 1935.

SLOVENIJA JE MLADA. VOLI ZANJO! VOLILNE OBLJUBE ZDRUŽENE LISTE

ZDRUŽENI SMO MOCNEJSI

Minil je čas majhnih zamer, vztrajanja pri lastnem
vrtilku in zapletenosti. "Združeni smo močnejši," pravi
ljudski pregovor. Zato smo Delavska stranka,
Demokratska stranka upokojencev, Socialdemokratska
unija in SDP-Socialno demokratska prenova Slovenije za
skupen nastop na letosnjih volitvah oblikovali Združeno
listo. Naša odločitev temelji na sorodnih programskih
točkah in na prizadevanju za razvojno uspešno in
socialno pravično državo Slovenijo. Odprti smo za
povezovanje in sodelovanje vseh levsredinskih sil v
Sloveniji in Združeno listo razumemo kot prvi korak k
temu.

ZGODOVINA KAZE NAPREJ

Ne motiviramo z levo-desnimi opredeljevanji,
priznavamo samo stvarne probleme. Če je levo tisto,
čemu rečemo postopen in pravičnejši ter sposobnost
sodelovanja za skupne cilje, potem smo levičarji. Ob tem
priznavamo, da je ena največjih civilizacijskih iznajdb
Kristusovo odpuščanje, kajti nasilje se lahko stopnjuje
samo v se večje nasilje, nikoli v ustvarjalni in osrečujoči
mir.

Nase volilne obljube so preproste in vendar z zelo
natančno pretehtanim ozadjem:

I. V STIRIH LETIH USTVARITI 100.000 NOVIH DELOVNIH MEST.

Ta osrednji in najzahtevnejši cilj lahko dosežemo z dobro
zastavljeno ekonomsko in razvojno politiko, katere
ključne točke morajo biti:

1. **Gospodarsko usmerjena zunanja politika**, ki mora
omogočiti prodor proizvodov in storitev slovenskega
gospodarstva na nova tržišča, med drugim tudi s
podpisom meddržavnih sporazumov o območjih proste
trgovine s sosednjimi in drugimi državami, predvsem pa
z Madžarsko, Hrvaško, Češko in Slovaško.

2. **Politika spodbujanja izvoza**, s katero bi dosegli
njegovo povečanje za okrog 40 % v starih letih ali za
okrog 10% letno. To lahko dosežemo s spodbudnejšim
tečajem tolarja in z omejevalno denarno politiko. Pogoj
za uspeh tega podviga je odprava revalorizacije posojil
(velikega R v obrestih) in rasti cen plač za mesečno
inflacijo, v kolikor ta ne preseže meje dogovorjene s
socialnim sporazumom.

3. **Aktivna politika zaposlovanja**, ki mora predvsem
vsakega posameznika usposobiti za uresničitev njegovih
lastnih zaposlitvenih ciljev z dodatnim usposabljanjem in
materijalno pomočjo. Vsakdo, ki se začne ukvarjati s
samostojnim delom ali podjetjem, mora od države ali
namenskih skladov dobiti minimalni začetni kapital, ki
mu omogoči pridobitev dodatnih denarnih sredstev na
finančnem trgu. Spodbujanje novega zaposlovanja lahko
dosežemo s spodbudami podjetnikom, ki na novo
zaposlujejo, kot so razbremenitev prispevkov in davkov
na plače za vsakega novozaposlenega, oblikovanje

občinskih podjetniških skladov za subvencioniranje
investicijskih in zagonskih stroškov ter naklonjena
politika oddajanja poslovnih prostorov in lokacij.
Brezposelnost in kakor koli na delo pa lahko zaposlimo z
javnimi deli. S tem ohranjamo njihovo delovno
sposobnost in jim omogočimo pridobitev delovnih
izkušenj.

4. **Saniranje bančnega sistema in vrnitev zaseženih
deviz državljanov in državljanov**, kar lahko dosežemo z
odpravo omejitev za ustanavljanje novih bank, vključno s
tujimi, s čimer lahko zagotovimo konkurenčnost
bančnega trga z zdravimi bankami, in z očiščenjem
bilanc bank terjatev, ki obremenjujejo obrestno mero in
ki ne izhajajo iz slabega poslovanja bank, ter z njihovo
pretvorbo v javni dolg, ki se servisira z izdajo državnih
obveznic.

5. **Hito in pravično končana lastninska preobrazba**, ki
mora zagotoviti uspešno delovanje podjetij ter zavarovati
pravice tistih, ki so sedanja družbeno lastnina
soustvarjali. Preveč je bilo razlaščenec, toda tudi novih
hlapecev Jernejev ne rabimo.

6. **Sprememba sestave slovenskega gospodarstva** s
spodbujanjem malega gospodarstva in storitvenih
dejavnosti, kar lahko dosežemo z olajšavami pri
odbavljanju dobička, plač in dohodka, reinvestiranju,
nastajanju podjetij, pridobivanju registracije in različnih
dovoljenj, prostorov, zaposlovanju in načinu poslovanja.

7. **Socialni sporazum** kot kratkoročna družbena
pogodba, s katero se bodo delavci, delodajalci in država
dogovorili za čiste medsebojne odnose in pravično
razmerje med cenami in plačili. Dolgoročno pa
moramo izoblikovati institucije socialnega partnerstva,
npr. nacionalni svet za ekonomsko in socialno politiko,
znotraj katerih naj bi potekalo stalno dogovarjanje med
delojemalci, delodajalci in državo o medsebojnih
odnosih.

8. **Ureditev sodelovanja zaposlenih pri upravljanju
podjetij in zavodov**, ki mora opredeliti delavske
pristojnosti pri socialnih zadevah, soudeležbo pri
kadrovskih odločitvah (delavski direktor za personalne
zadeve) in predvideti posvetovalni glas pri tistih
poslovnih odločitvah, ki imajo za posledico izgubo
delovnih mest.

9. **Dograditev slovenske ceste, železnice in
telekomunikacijske mreže**, ki bo omogočila
enakopravno vključitev Slovenije v sodobne evropske
tokove blaga, idej in ljudi. Potrebna sredstva se lahko
zberejo z dodatnim tolarjem od litra goriva, s
podeljevanjem koncesij tujim podjetjem in z dodatnim
tolarjem od telefonskega impulza. Dela na cestnem,
železniškem in telekomunikacijskem omrežju omogočajo
nov zagon domačih gradbenih zmogljivosti.

10. **Spodbujanje in uveljavljanje ekoloških omejitev
razvoja**. Novi gospodarski vzpon ne sme povečevati
onesnaževanja ze tako preveč obremenjenega
slovenskega okolja. To lahko dosežemo samo z dosledno
politiko, ki bo preprečevala domaćemu ali tujemu

kapitalu novo proizvodnjo, ki bi povzročala dodatno
onesnaževanje okolja, hkrati pa spodbujala uvajanje novih,
do okolja prijaznih tehnologij, sistematično odpravljala
doseganje virov onesnaževanja, postopno uvajala
evropske standarde varstva okolja tam, kjer so ti
ostrejši od domačih, z davčnimi in drugimi olajšavami
podpirala sonaravno gospodarjenje, se posebej v
kmetijstvu in turizmu, skrbela za temeljito in široko
ekološko vzgojo, oblikovala "čisto" energijo in promet
in zavarovala tisto naravno bogastvo, ki ga Slovenija se
ima.

II. ENAKE MOŽNOSTI SOLANJA ZA VSE

Vedno dražje solanje zapira vedno večjemu deležu
mladih najbolj neposredno pot družbene inveljavitve.
Zato je danes pravi čas za državne ukrepe, ki bodo vsem
otrokem, ne glede ali so iz premožne ali manj premožne
družine, iz mesta ali vasi omogočili enake možnosti
solanja, kar lahko dosežemo:

1. **S splošno dostopnostjo predšolskih ustanov**, da bo
vsakdo lahko obiskoval kvalitetno malo šolo.
2. **S preprečevanjem uvajanja solnin** v srednjem in
dodiplomskem izobraževanju.
3. **S solidarnim financiranjem osnovne šole** v občinah,
ki tega same ne zmogore in s katerim zagotavljamo
približno enak dejanski solski standard tako v Ljubljani
kot v Lenartu.
4. **Z dovolj visoko gostoto solske mreže**, ki čim bolj
približa šolo krajem izven regionalnih središč.
5. **S čim bolj prehodnim izobraževalnim sistemom**, v
katerem ni slepih ulic in neskončnih labirintov in ki
omogoča prehod od manj zahtevnih k bolj zahtevnim
programom.
6. **Z gradnjo domov za učence in študente** ter
dotiranjem stanarin v študentskih domovih in pri
zasebnikih.
7. **Z regresiranjem prehrane in prevozov v šolo**.
8. **Z državnim subvencioniranjem učenikov**, ki naj se
ne menjujejo skoraj vsako solsko leto.
9. **Z razvitim stipendijskim sistemom** z dodatki za
solanje zunaj domačega kraja in s postopnim uvajanjem
novih oblik financiranja študija, kot so posebni
stipendijski skladi in krediti za študij.
10. **Z dotiranjem mladinskih prostocasnih aktivnosti**.

Vsi ti ukrepi so smiselni, če imamo kvalitetno šolo z
zadovoljnimi učitelji in potrebno opremo. Zato bomo
braniili dovolj visok delež solstva v razdelitvi družbenega
proizvoda in zahtevali visoke soupravljalne pravice
učiteljev.

III. ZDRAVJE ZA VSE

Nov sistem prstovoljnega dodatnega zdravstvenega
zavarovanja je dejstvo, kljub nasprotovanju naših
poslancev njegovemu hitremu in nepremišljenemu
uvajanju. Zato se mu kaže prilagoditi in s posameznimi
ukrepi ublažiti probleme, ki jih na novo odpira. Zato
predlagamo:

1. **Sklenitev sporazumov o kolektivnih dodatnih
zavarovanjih zaposlenih in upokojencev**, s čimer bi bile

- dosežene bistveno nižje zavarovalne premije.
- Dodatno zavarovanje ljudi z najnižjimi osebnimi
dohodki**, socialno ogroženih in kroničnih bolnikov, ki
potrebujejo drage zdravstvene storitve, mora zagotoviti
neposredno država. Zato bomo takoj po volitvah vložili
predlog za spremembo zakona o zdravstvenem
zavarovanju, s katerim naj državni proračun in
pokojninsko zavarovanje izrecno prevzmeta stroške
dodatnega zavarovanja za zgoraj navedene skupine
zavarovancev.
- Ustanovitev vzajemnega solidarnostnega sklada** za
dodatno zavarovanje, ki bi bil protitež državnemu
(javnemu) in profitnemu zavarovalništvu.
- Dovolji visoko prispevno stopnjo za obvezno
zavarovanje**, ki bo zagotavljala dostopnost osnovnih
zdravstvenih storitev. Le tako bomo preprečili
zmanjševanje obsega storitev v obveznem programu in
posledično povečevanje cen v prostovoljnem programu,
ki bi tako postal vse manj dostopen ljudem z nižjimi
dohodki, upokojencem in socialno ogroženim.
- Preprečitev razdrobitve zavarovalništva**, da bodo
zavarovanci imeli realna jamstva, da jim bodo
zavarovalnice obljubljeno lahko tudi izplačevale.

Z navedenimi ukrepi lahko dosežemo, da bo kljub
novemu zdravstvenemu sistemu zdravje dobrina vseh, ne
glede na njihovo premoženjsko stanje.

IV. BREZSKRBNOST OTROŠTVO

Slovenija se naglo stara, kar kaže na neučinkovitost
sedanjih ukrepov pomoči mladim otrokom. Glavna
odgovornost za življenjske razmere otrok je res na strani
staršev, toda država jim mora s posameznimi ukrepi
omogočiti, da lahko svojo vlogo polno uveljavijo in da
imajo vsi otroci enake možnosti pri vstopu v življenje, kar
lahko dosežemo z:

1. **Dovolji mest v vrtcih za vse** in razširjivost možnosti za
druge oblike vzgoje in varstva po dostopnih cenah.
2. **Z bolj prilagodljivimi oblikami zaposlovanja** in
omogočanjem delne zaposlitve z zagotavljanjem enake
socialne varnosti kot v času zaposlitve.
3. **Ugodno ureditvijo porodniškega dopusta** in dopusta
za nego bolnega otroka za zaposlene kot tudi za
brezposelne in študentske pare.
4. **Čim lažjim pridobivanjem stanovanj za mlade**
družine preko ugodnejših kreditov in namenske gradnje.
5. **Univerzalnim otroškim dodatkom**, s katerim lahko
ublažimo bistveno višje življenjske stroške družin z
otroci.

V. VARNA JESEN ŽIVLJENJA

Pod pritiskom gospodarske krize se pojavljajo zahteve,
da je treba omejiti pravice upokojencev in invalidov. To
ni potrebno; narediti moramo samo naslednje:

1. **Izpeljati preoblikovanje pokojninskega sklada** v
kapitalski sklad, ki mora zajeti tudi sredstva, pridobljena
z denacionalizacijo nekaj podzavljene premoženja
pokojninskega sklada, in sredstva, zbrana iz prodaje
stanovanj, ki so bila v lasti pokojninske skupnosti. Tako
bi pridobili dodatnih 10 do 15% sredstev.
2. **V letu 1993 vrniti dolg republiškega proračuna** do

1. **Pokrajine opredeljene kot obvezna sestavina ustavne
ureditve**, ki naj predvsem skrbijo za urejanje prostora,
varstvo okolja, ceste, srednje solstvo, kulturo, obmejno
sodelovanje in mednarodno regionalno povezovanje. Na
njih mora del svojih funkcij prenesti tudi država. Status
pokrajini naj bi pridobili tudi mesti Ljubljana in Maribor.
2. **Razširjene pristojnosti občin**, ker jih sedanja ustava,
v nasprotju z Evropsko listino o lokalni samoupravi,
preveč omejuje. Ustava naj opredeli univerzalno
pristojnost občin glede lokalnih zadev javnega pomena
in obveznost države, da na obcino prenese naloge, ki se
v njej lahko učinkoviteje opravljajo.
3. **Namesto državnega sveta uveden zbor pokrajin**, ki bi
imel širše pristojnosti kot sedanja državni svet ter bi
sodloval z državnim zborom o zadevah, ki se nanasajo
na lokalno samoupravo.

Slovenija mora zavarovati večje pravice tistih, ki so
najbolj prispevali k njenemu oblikovanju. To pa vsekakor
so borci NOB, borci za severno mejo, svojci padlih v
junjski vojni in druge vojne žrtve, npr. prislilno
mobilizirani v nemško vojsko, izgnanci, taboriščniki,
zaporniki, ukradeni otroci in interniranci, kot tudi
prizadeti in svojci žrtev povojnih krivic. Njihove pravice
in pravice njihovih svojcev ne morejo biti odvisne od
dobre volje trenutne oblasti, ampak trdno zagotovljene
z zakonom in meddržavnimi pogodbami.

VI. **USKLAJEN RAZVOJ VSEH SLOVENSKEH
POKRAJIN**
Vsaki slovenski pokrajini moramo zagotoviti enake
možnosti za uspešen razvoj. Za to pa potrebujemo varne
ceste, razvejano telefonijo, solsko in zdravstveno mrežo.
Nočemo ureditve, v kateri bo zija predpad med občinami
in centralizirano državno birokracijo. Zato bomo takoj
po volitvah v novem državnem zboru začeli postopek za
spremembo nekaterih členov sedanje ustave, s katerim
naj bi bile:

Slovenija je dežela pokrajin in to mora tudi ostati.

TOREJ SE NAM PRIDRUŽITE

Ne poudarjamo posebej nistega, kar pojejo že ptici po
zlebovih. Vsaka človekova svoboda, sleherni mir,
sleherna solidarnost so živ in konkreten problem,
vsakokrat znova drugačen. Ni ga mogoče reševati s
frazami, temveč samo z učinkovito politično dejavnostjo.
Zato smo tu.

ZDRUŽENA LISTA

Delavska stranka Demokratska stranka upokojencev Socialdemokratska unija SDP Slovenije

ODDAJE V SLOVENŠČINI

SLOVENIJA 1

- 10.10 Moja družina in ostale zivali,
10., zadnji del angleške nadaljevanke
Medvedek na obisku, 1/3 del lutkovne igrice, ponovitev
10.40 Podnebje in clovek, ponovitev,
10.55 3., zadnji del angleške poljudnoznanstvene serije
11.50 Poslovna borza
12.00 Porocila
14.15 Umetniški večer, ponovitev, VPS 1415
14.30 Rosencrantz in Guildenstern sta mrtva, angleški film
14.40 Gospodarska oddaja: R & R, ponovitev
14.50 Iz življenja strank, 3. 12. 92, ponovitev
15.10 TV dnevnik I
15.15 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
15.30 Risanke
15.35 TV dnevnik II, vreme, sport,
15.40 Stranke se predstavijo
15.45 Uspeh, 3/6 del nemške nadaljevanke, VPS 2310
15.50 SOVA:
15.55 Bagdad Café,
8/15 del ameriške humoristične nanizanke, VPS 00.00
16.05 Vreme, sport, VPS 2240
16.10 SOVA:
16.15 Zastrupitve v Blackheathu,
2/3 del angleške nadaljevanke, VPS 0025
16.20 Vrnitev Valentina,
ameriški barvni film, 1987. VPS 2320
16.30 Video strani

SLOVENIJA 2

- 16.40 Sova, ponovitev:
Dragi John,
33. epizoda ameriške humoristične nanizanke
Zastrupitve v Blackheathu,
1/3 del angleške nadaljevanke
16.50 Slovenska kronika
17.00 Regionalni programi - Maribor
17.05 Jazz in blues
17.10 EPP
17.15 TV dnevnik RAI 3
17.20 Koncert simfonikov RTVS, prenos 1. dela
17.25 Gledarska hiša Falkenau,
47. epizoda nemške nanizanke
17.30 Studio City
17.35 Portret Marie Callas
17.40 Video strani

KANAL A

- 10.25 Astrološka napoved
10.30 Ris, risanke in spoti
11.00 Drugačen svet,
44. del ameriške nadaljevanke, ponovitev
11.05 Volitive '92: Strankarski dvoboj, ponovitev
11.10 Čudoviti cirkus pod morjem, 5. del, ponovitev
11.15 Volitive '92, informativna oddaja
11.20 Vojni ujetnik Garwood, ameriški film
11.25 Pretresljiva zgodba o 19-letnem fantu, ki ne prenese ne-
smiselnosti vietnamske vojne in zbeži z bojišča, toda
ujamejo ga vietnamski borci.
11.30 Igrajo: Ralph Macchio, Martin Sheen in drugi
11.35 Volitive '92: predsedniška soočenja (Slana - Tomsic)
11.40 Drugačen svet, 45. del ameriške nadaljevanke
11.45 Porocila v angleščini: Deutsche Welle
11.50 Astrološka napoved
12.00 MCM

KOPER

- 16.00 Slovenska kronika
Primorski forum
Primorska poslovno

RAI 1

- 6.50 Aktualno: Unomatti-
na, vmes dnevnik in
gospodarstvo
10.15 Nan.: Il corsaro, vmes
(11.00) vesti
11.55 Vremenska napoved
12.00 Variete: Servizio a do-
micilio, vmes (12.30)
dnevnik 1
13.30 Dnevnik in Tri minute
14.00 Variete: Prove e provi-
ni a Scommettiamo
che...?
14.30 Italijanska kronika
14.45 Film: Scaramouche
(pust., ZDA 1952)
16.45 Variete: Telethon,
vmes (17.55) iz Parla-
menta, dnevnik, film-
ske novosti
18.45 Variete: Ci siamo?
Vreme in dnevnik
19.50 Variete: Telethon -
Gran Galà (vodijo E.
Gardini, Piero Angela,
Piero Badaloni), vmes
(23.00) dnevnik in
vremenska napoved
0.30 Rubrika opolnoci

RAI 2

- 6.10 Metropolitan Police
7.00 Otroški variete
9.25 Aktualno: Ristorante
Italia, 9.40 Dalle dune
alla giungla
10.15 SP v smučanju
11.25 Nan.: Lassie
11.30 Kratke vesti
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik, Gospodarst-
vo, Trentatre in vreme
13.55 Sto ključev za Evropo
14.10 Nad.: Quando si ama,
14.40 Santa Barbara
15.25 Kronika v živo: Detto
tra noi
17.15 Vesti in iz Parlamenta
17.25 Nan.: Jackie in Mike,
nato sport
18.20 Nan.: Hunter, vreme
19.15 Nad.: Beautiful
19.45 Dnevnik in sport
20.30 Variete: I fatti vostri
23.15 TG 2 Pegaz
0.10 Filmske novosti
0.15 Temis: Pokal Davis

RAI 3

- 6.30 Danes v kioskih
11.45 Drobci
12.00 Kratke vesti iz Milana
12.15 Proza: I maneggi per
maritare una ragazza
14.00 Dezelne vesti
14.20 Popolanski dnevnik
15.15 Sola se posodablja
15.45 Samo za sport
17.20 Sportna rubrika Derby
18.00 Dok. oddaja: Geo
18.30 D. Raffai odgovarja
18.50 Vreme in dnevnik
19.30 Dezelne vesti
19.45 Telegiornale Zero
20.05 Variete: Blob
20.25 Una cartolina
20.30 Dan na Preturi
21.20 Variete: Avanzi
22.30 Dnevnik ob 22.30
22.45 Milano, Italia

RETE 4

- 6.30 Aktualno: Telesveglia,
vmes od 7.00 dalje
vsakih 30 min. vesti
7.05 Nan.: Una famiglia
americana
10.00 Nad.: Marcellina,
10.30 Ines, Celeste
11.10 Variete: A casa nostra
11.40 Kratke vesti
13.00 Nad.: Sentieri
13.30 TG 4vesti
14.00 Variete: Buon pome-
riggio
14.05 Nad.: Sentieri, Maria
15.20 Rubrika o lepoti
15.30 Nad.: Amanda, Febbre
d' amore
17.30 TG 4vesti
17.40 Aktualno: C' eravamo
tanto amati
18.00 Kviz: La cena è servita
18.50 TG 4 vesti
19.35 Nad.: Gloria, 20.30
Manuela
22.30 Kviz: Io, tu e mamma
23.30 TG 4 nočne vesti
23.45 Nan.: Kojak, 0.45 Sce-
rificio a New York

CANALE 5

- 6.30 Na prvi strani
8.35 Variete: Maurizio Co-
stanzo Show (pon.)
10.30 Nan.: La casa nella
prateria (i. M. London)
11.30 Variete: ore 12
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Aktualno: Sgarbi quo-
tidiani
13.35 Variete: Non è la RAI
14.40 Aktualno: Forum,
15.15 Agenzia matri-
moniale, 15.45 Ti amo
parlamente
16.00 Otroški variete
18.00 Kviz: OK il prezzo è
giusto, 19.00 La ruota
della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Striscia la notizia
20.40 Variete: La grande sfi-
da (vodi G. Scotti)
22.30 Nan.: I Robinson
23.00 Variete: Maurizio Co-
stanzo Show, vmes
(24.00) TG 5 vesti

ITALIA 1

- 6.20 Pregled tiska
6.30 Otroški variete
9.15 Nanizanke
12.45 Odprti studio
13.00 Nan.: Lepotica in zver
14.00 Otroški variete
16.00 Variete: Unomania
16.05 Nan.: Happy Days -
Maestro d'amore
16.35 Variete: E' pericoloso
sport, 16.50 Twin Cli-
ps, 17.25 Mitico
17.50 Film, vmes sport
20.00 Variete: Karaoke
20.30 Film: Investigazioni
private (krim., ZDA
'87, r. Nigel Dicker, i.
Clayton Rohner)
22.20 Aktualno: L' istruttoria
(vodi G. Ferrara)
0.50 Odprti studio, Pregled
tiska in Studio sport

TMC

- 8.30 Tecaj anglescine
8.45 Nad.: Doppio imbrog-
lio, 9.30 Potere
10.00 Rubrika: Zenska TV
10.55 SP v smučanju
12.10 Variete: Kosilo z Wil-
mo
13.00 TMC News - Sport
14.00 Film: Mata Hari
(krim., ZDA 1932, i.
Greta Garbo, Ramon
Novarro)
15.40 Risanke: Snack
16.15 Variete: Amici mostri
17.15 Rubrika: Zenska TV,
nato vreme
19.30 Vesti: TMC News
19.55 Pravljica
20.00 Nan.: Maguy - La ruo-
ta della fortuna, 20.40
Matlock
21.35 Aktualno: Tre donne
intorno al cor
22.40 Variete: T' amo TV
(vodi Fabio Fazio)
23.45 Nočne vesti in vreme
0.05 Film: Serata d'onore
(dram., ZDA 1980, i.
Jack Lemmon, Robby
Benson)
1.50 Aktualno: CNN News

ITALIA 7

- 7.30 Risanke
12.00 Nad.: Cara a cara
13.45 USA Today News
14.00 Nad.: Aspettando il
domani, 14.30 Il tem-
po della nostra vita
15.45 Dezelni programi
17.20 Risanke
17.15 Filmske novosti
17.30 Sette in allegria
19.00 Nan.: I Campbell's,
19.20 Diamonds
20.30 Film: Le cinque mogli
dello scapolo (kom.,
ZDA 1963, i. Dean
Martin)
22.45 Variete: Colpo grosso
story
23.45 Film: Africa addio
(dok. I. 1966, r. Gual-
tierio Jacopetti)
2.45 Kino in News Line

TELEFRIULI

- 16.55 Kratke vesti
17.00 Starlandia
18.00 Nan.: Barney Miller
18.30 Nad.: Destin
19.00 Vecerne vesti
19.25 O dezeli
19.30 Rubrika: Obcina
20.30 Rubrike: Diagnosti, Led
in sneg, Motorji no-
stop
22.30 Nočne vesti

TELE 4

- (Se povezuje s sporedi
Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Kronika in komentar
19.30 Dogodki in odmevi

Koper

- 13.00 Rayanovi, ameriška
nadaljevanke
13.20 Zdravniki s krili, av-
stralska nadaljevanke
14.10 Juke box, ponovitev
16.00 Novice
16.05 Carobna svetilka:
Robin Hood iz vesolja,
ameriška risana serija
Dolgo iskanje, an-
gleska dokumentarna
serija
17.00 Projekt NLP, ameriška
nanizanka
19.00 TV dnevnik
19.25 Rayanovi, ameriška
nadaljevanke
19.50 Zdravniki s krili, av-
stralska nadaljevanke
20.40 Travata, opera G. Ver-
dija v starih dejanjih,
posnetek predstave
Opere SNG Maribor,
dirigent: Stane Jurgec
TV dnevnik
22.55 Globus

AVSTRIJA 1

- 6.00 Teletekst
9.00 Ponovitve
10.30 Zakaj se zgodi vse me-
ni, it. film, ponovitev
13.35 Sinha Moca, 59. del tv
novele
14.00 Lorentz in sinovi:
Skrivna poroka
14.50 Mojstri jutrisnjega dne
15.00 Jaz in ti, otroški pro-
gram
15.05 Nekoč je bila Amerika:
Združene države
15.50 Mali sir Nicholas: So-
vražniki postanejo
prijatelji, zadnji del
16.30 Video uspešnice in
kviz
17.00 Mini cas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Cas v sliki
18.30 Blagoslovljena dvojica
20.05 Južne zvezde, 3. del
23.40 Ni usmiljenja za Ulza-
no, ameriški vestern
2.10 Porocila; Tisot moj-
strovini

AVSTRIJA 2

- 15.45 Tisot mojstrovini
15.55 Leksikon umetnikov
16.10 Srečnega, nemški film
17.30 Otoki na koncu sveta,
9. del
18.00 Hišni duh
18.30 Milijonsko kolo
19.00 Lokalni program
20.00 Kultura
20.15 Odprava Tenkile:
Iskanje crnega dreve-
snega kenguruja
21.15 Siling, gosp. magazin
22.30 The Thin Blue Line,
am. dok. film
0.05 Dok. film o fizičnih fe-
nomenih
1.05 Portret treh dunajskih
svobodnih gled. sku-
pin
1.55 Porocila

Hrvaška 1

- 7.00 Porocila
TV koledar
Zgodbe iz Monticella,
15. del
10.00 Porocila
10.05 TV sola
11.30 Legenda in resnica
12.00 Porocila in Ko se svet
vrti, 15. del ameriške
nadaljevanke
13.30 Mikser M
14.50 Mavrica, ponovitev
2/3 nadaljevanke
15.50 The Big Blue
16.00 Porocila
16.05 Alles gute, 12. del
tečaja nemškega jezika
Malavizija
16.35 Beverly Hills 90210,
9/23 del ameriške
mladinske nadalje-
vanke
17.30 Hrvaška država in
ljudje
18.00 Porocila
18.35 Santa Barbara, 266.
del ameriške nadalje-
vanke
20.05 Film, video, film
20.35 Fedora, nemški film
22.35 Dnevnik II
23.00 Slika na sliko
23.45 Porocila v nemščini
23.50 Porocila
0.50 Sanje brez meja

Hrvaška 2

- 17.20 TV koledar
17.30 Dalec od doma, pono-
vitev ameriškega filma
19.30 Dnevnik
19.55 Sport
20.05 Hisa naproday, 15. del
ameriške humoristične
nanizanke
20.30 Glasba skozi čas, 8.
del izobraževalne od-
daje
22.10 Maigret, 3/6 del ame-
riške nadaljevanke
23.00 Alo, alo, 9. del angl.
hum. nanizanke
Saljivi hišni video
Koncert skupine
»U2«, posnetek
3.00 Horoskop

MADŽARSKA

- 8.05 Financial Times
8.35 Cez dan
9.00 Viljem Tell, 2. del
francoske serije
10.00 Dallas, 102. del
10.50 Igra
11.05 Sotprini
11.05 Pregled dogodkov
dneva
17.45 Svet denarja
18.00 Okno
18.55 Vprašanja kristjanov
19.00 Traffic Jam
19.40 Večerna pravljica
20.00 Dnevnik, telesport
20.40 Dallas, ponovitev
21.40 Panorama, svetovna
politika
22.45 Pogovor z avtorjem
knjige »Ko je bil svet
se okrogel«
23.40 Bremenska svoboda,
igra
1.00 Dnevnik

SATELIT

- SUPER**
5.30 Victory; 6.00 Super Shop;
6.30 Poslovne novice; 7.00 Finan-
cial; 7.30 News Watch; 8.00 Novi-
ce; 9.00 Channel E; 9.30 Super
Shop; 11.00 Divja Amerika; 11.30
Poslovni dnevnik; 12.00 Business
Insiders; 12.40 Denar; 13.00 Po-
slovne novice z Japonske; 13.30
Novice; 14.00 Inside Edition; 14.30
Serie Noire; 15.00 All Mixed Up;
11.30 On the Air; 18.30 Bonanza;
19.30 Serie Noire; 20.00 I Spy;
21.00 Inside Edition; 21.30
Beyond Tomorrow; 22.00 Novice,
reportaže; 22.30 Financial; 22.45
US Market WRAP; 23.00 The Qua-
rer Fellow (krim., ZDA 1962); 0.50
News Watch; 1.20 Beyond To-
morrow, The Mix; 2.00 China
News Europe.

- SKY ONE**
7.00 DJ Kat show; 9.40 Mrs. Pe-
perpot; 9.55 Playabout; 10.30
The pyramid game; 11.00 Let's
make a deal; 11.30 Drzi in lepi;
12.00 Mladi in nemirni; 13.00 St.
Elsewhere; 14.00 E Street; 14.30
Drugi svet; 15.20 Santa Barbara;
15.45 Maude; 16.15 The New
Leave It To The Beaver; 18.00 Star
Trek: The next generation; 19.00
Rescue; 19.30 E Street; 20.00
Družinske vezi; 20.30 Code 3;
21.00 Alien Nation; 22.00 Roko-
borba; 23.00 Studs; 23.30 Star
Trek: The Next Generation.

- EUROSORT**
9.00 Aerobika; 9.30 Konjenstvo;
10.30 Alpsko smučanje; 12.00 Eu-
rofun; 12.30 Ski report; 13.30 No-
gomet; kvalifikacije za SP; 15.00
Teniški magazin; 16.00 Eurotop;
18.00 Ski report; 19.00 Menda-
rodni motošport; 20.00 Sportne
novice; 20.30 Tenis; 0.30 Sportne
novice.

- SCREENSPORT**
8.00 Aerobika; 8.30 Revs; 9.00
Ameriški nogomet; 11.00 Konje-
nistvo; 12.00 Aerobika; 12.30 Tri-
talon; 13.30 Golf; 15.30 Kolesari-
vo; 16.30 Nogomet; 17.30 Španska igra;
17.30 Squash; 18.30 Nogomet;
19.00 Ameriški nogomet; 19.30
Gillette World Sport Special;
20.00 Go; 21.00 Tenis: Lendl-Ed-
berg; 23.00 Kickboks; 24.00
Košarka; 2.30 Ameriški nogomet;
4.30 Longitude; 5.00 Golf.

- MTV**
7.30 Unplugged; 8.00 Awake On
The Wild Side; 10.00 Video; 16.00
Greatest Hits; 17.00 Coca Cola
report; 17.15 MTV v kinu; 17.30
Porocila; 17.45 Trije od enega;
18.00 Yoi; 18.30 MTV Prime; 20.00
Dial MTV; 20.30 Most Wanted;
21.30 Unplugged; 22.00 Greatest
Hits; 23.00 Coca Cola Report;
23.15 MTV v kinu; 23.30 Porocila;
23.45 Trije od enega; 24.00 Guns
n'Roses Special; 0.30 Video; 3.00
Vol; 3.30 Nočni video.

- SKY MOVIES**
7.00 Pregled programa; 9.40 En-
tertainment Tonight; 11.00 The
Best of Benny Hill; 13.00 The Spy
Who Came in From the Cold;
15.00 Kiss Shot; 17.00 A Little
Pie-
ce Of Heaven; 18.30 Xposure
19.00 The Best of Benny Hill; 20.40
Entertainment Tonight; 22.40 US
Top Ten; 23.00 In Bed With Ma-
donna; 1.00 Pray For Death; 1.50
Eleven Days, Eleven Nights; 3.10
Abby, My Love.

- MOVIE CHANNEL**
6.50 The Chimpunk Adventure;
10.00 Bonne Princ Charlie; 12.00
Flame On The Barbary Coast;
14.00 Wherever She Goes; 15.25
Dot And The Smuggler; 16.30
Gobits - Battle of the Gods; 20.00
Dick Tracy; 22.00 Men At Work;
24.00 Night Game; 1.40 Far
North; 3.15 Alfie Darling; 2.50
Rambo 3.

- PRO 7**
5.40 Serije: Vegas; 6.30 Vicki; 6.50
Risanke; 8.30 Neizprosna, a pri-
srčna; 9.20 V kraljestvu miru;
10.20 Dekle brez plame (kom.,
Nem. 1957, i. Elma Karlowa);
12.55 Ulice San Francisco; 12.55
Show Billa Cosbyja; 13.25 Perry
Mason; 14.20 Gospodar Ballan-
treosa (pust., ZDA 1953); 15.50
Neizprosna, priska; 16.40 Ri-
sanke; 18.30 Show Billa Cosbyja;
19.00 Eddie Dodd; 20.00 Poroci-
la; 20.15 Pest gre na zahod (ve-
stern, It. 1980); 22.00 Mike Ham-
mer; 23.10 Rillington Place (krim., VB
1970); 1.00 Porocila.

- RTL**
6.00 Jutranji magazin; 8.45 Serije
in nagradne igre; 12.00 Opol-
danski magazin; 12.30 Mladi in
strastni; 13.20 Kalifornijski klan;
14.15 Springfieldova zgodba;
15.00 Quincy; 16.00 Hans Meiser;
17.00 Nagradne igre: Tvegano,
17.30 Cena je vroča; 18.00 Enajst
99; 18.45 Porocila; 19.15 Ekspo-
zura; 19.45 Dobič časi, slabi časi;
20.15 Domači napravi; 21.15
Zivljenje in smrt; 23.15 Nočni
show Gottschalk; 24.00 Tri Sve-
dinje na Bavarskem (kom. erot.,
Nem. 1977); 1.45 Tufftruff; 2.35
Zakonca iščeta somisljenike.

- SAT 1**
5.30 Regionalna porocila; 6.00
Dobro jutro; 8.30 Ponovitve: So-
sedi, 9.05 Španjka potovanja;
11.30 Cobylevi; 10.20 Ugovarjam,
9.10 Wolffov revir; 12.00 Kolo
sreče; 13.35 Pod kalifornijskim
snehom; 14.30 Sosedi; 15.05
Cobylevi; 16.00 Cagney and La-
cey; 17.05 Polji na vse; 17.45 Re-
gionalna porocila; 18.15 Bingo;
18.45 Porocila; 19.00 Sport; 19.20
Kolo sreče; 20.15 Strogo zaupno
(krim., ZDA 1984); 22.00 Noga-
met; 23.00 Pozdravi iz usnjenih
hlač (Nem., 1974); 0.25 Poroci-
la; 0.30 Ponovitve.

- TELE 5**
6.35 Vrhunski model; 7.00 Bim
Bim Bino; 9.25 Sosedov primer;
9.50 Evening Shade; 10.15 Umik,
Hop all top; 11.25 Vrhunski mo-
del; 12.00 Divljaki; 12.35 S pri-
zorišča v...; 13.00 Bim Bino;
16.15 Wildcat; 16.40 Igra z
ognjem; 17.05 Sosedov primer;
17.30 Evening Shade; 18.50 Fazit;
19.00 Umik; 19.30 Hop all top; 20.15
Kmečko gledališče; 22.00 Razja-
snili; 22.25 Izprazniti areno; 23.25
Boji proti mafiji; 0.20 Upor; 2.00
Worldnews tonight.

TV SLOVENIJA 1 / NOCOJ OB 00.20

Rožnati cadillac -
zapeljivi Valentino

Zgodba včerajšnjega dne v filmu
režiserja Petra Hoffmana

Film Vrnitev Valen-
tina, ki ga je leta
1987 posnel režiser
Peter Hoffman, pre-
stavlja ameriško po-
dezelje, ki je svojevrstna
podoba sodobne Ameri-
ke.

Zivljenske usode ame-
riških podeželjanov so
vpete v provincialnost, v
enoličnost okolja in poe-
nostavljeno miselnost.
Pri Američanih filmi s
posebno vsebino niso
praviloma priljubljeni,
ven hollywoodskih iz-
dukuacijah, predstavljajo
pa jih predvsem na te-
leviziji. Nocojsnji film,
ki sodi v to vrsto, v nas-
lovu skriva ime sijajnega

rožnatega cadillaca, ki je
enako zapeljiv, kot je bil
svojčas nepozabni Val-
entino. Vsaj del te za-
peljivosti pa bi si rad pri-
dobil tudi glavni junak
filma Wayne.

Wayne je zaposlen na
prasicerejski farmi, kjer
nima nickaj uglednega
dela. Zaradi svoje zad-
ranosti pa tudi pri dekle-
tih nima posebnega us-
peha. Vse tegobe vsak-
danjka pa naj bi presle,
ko si na kredit kupi ro-
znati cadillac. Stvari mu
kljub temu ne grejo na-
bolje. Poti do njegove iz-
branke Sylvije pac ne
vodijo po avtocesti.
Wayneova mama je ze
sicer obupala nad mos-
kimi, saj se je njej moz,

mladenicev oce, neod-
govorno sprijaznil s svo-
jimi neuspehi in pristal
za sanki gostin in bife-
jev, kjer včasih, ko je
pod paro, prepeva ame-
riške uspešnice. Ziv-
ljenje pa se spremeni,
ko Sylvija končno usliši
Waynea. Zanj se mora
postaviti tudi pred nje-
nimi starši.

Scenarij za film Vrnit-
tev Valentina je napisal
Leonard Gardner, direk-
tor fotografije je bil Jerzy
Zielinski. V glavni vlogi
igra Frederic Forrest, ob
njem pa se: Veronica
Cartwright, Jenny Wri-
ght, David Pacher in
Seth Isler. Vabimo vas,
da si film ogledate v no-
cojsnji Sovi!

Slovenija 1

- (UKV 88.5; 90.0; 91.8; 92.9; 94.1;
96.4 MHz; od 16.00 SV 918 kHz)
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00,
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00,
18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poroci-
la; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05
Radio Ga-ga; 10.30 Pregled do-
mačega tiska; 11.05 Petkovo
srečanje; 12.05 Na današnji dan;
12.30 Kmetijski nasveti; 13.20
Osmrtnice in obvestila; 13.45 Iz
tujega tiska; 15.00 Radio danes,
radio jutri; 15.30 Dogodki in od-
mevi; 16.00 Obvestila; 16.15 Ra-
dijska tribuna; 17.05 Studio ob 17-
ih; 18.30 Ekološki kotiček; 19.45
Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja
za pomorščake; 20.30 Sloven-
cem po svetu; 22.00 Zrcalo dne-
va; 23.05 Literarni nokturm.

Slovenija 2

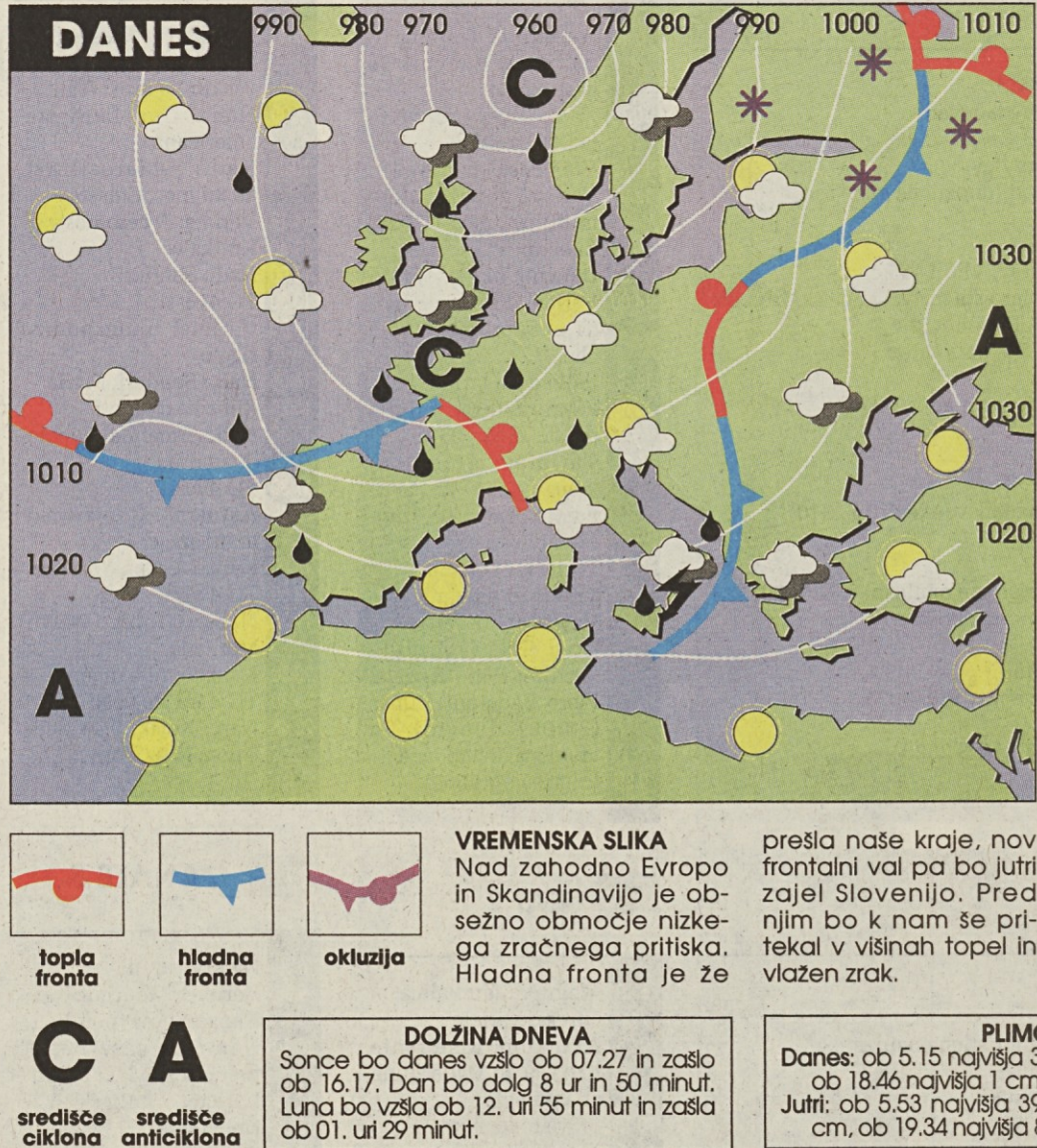
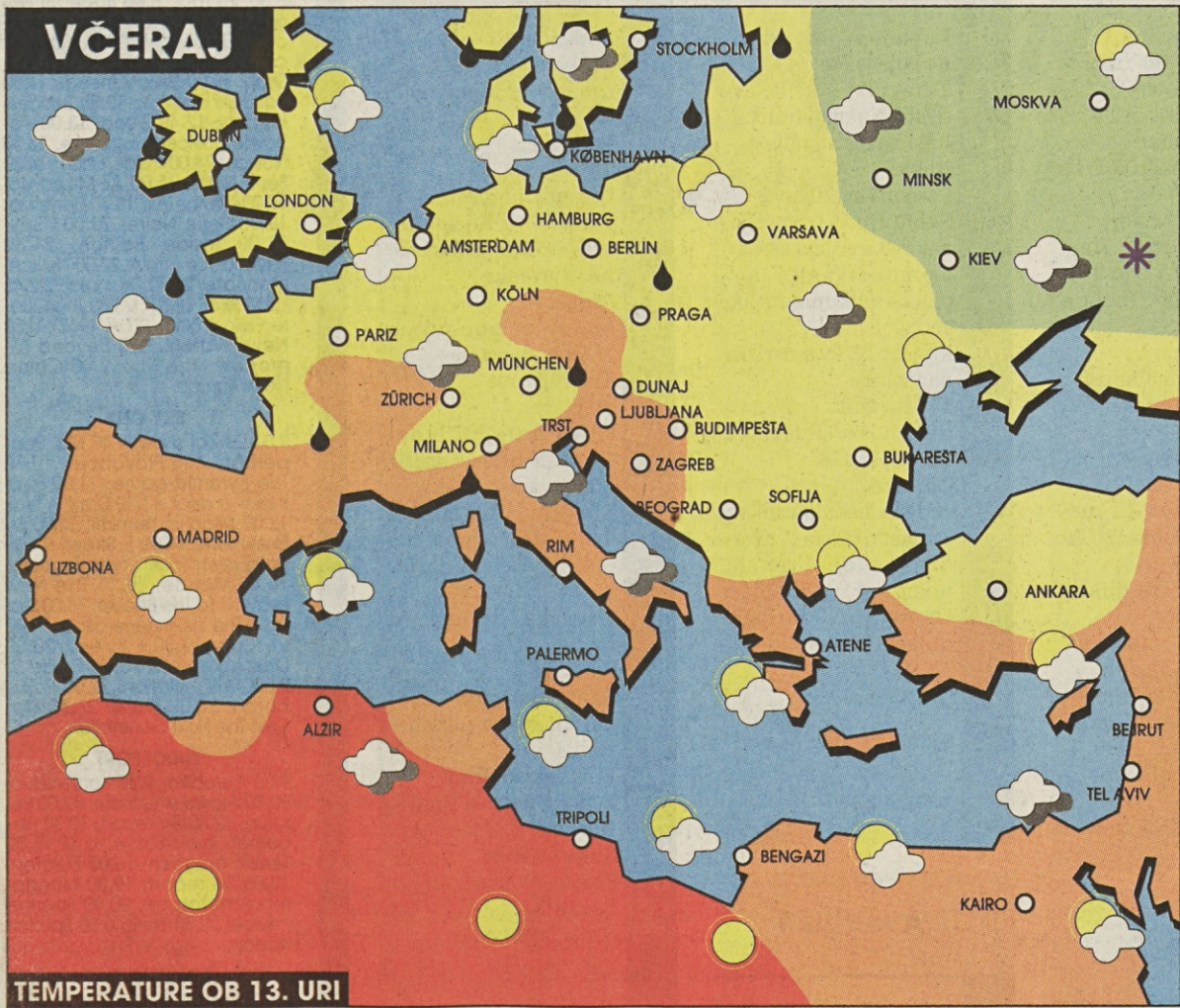
- (UKV 87.8; 92.4; 93.5; 95.3;
96.9; 97.7; 98.9; 99.9 MHz)
6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30,
11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30
Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Ju-
tranja kronika; 8.00 Strokovnjak
svetuje; 8.30 Val 202; 9.10 Kola-
dar prireditev; 10.40 Primorski
val; 11.00 Country glasba; 11.50
Vreme; 12.40 Stajerski val; 13.00
Danes od 13-ih; 15.10 Menjal-

niški tečaj; 15.30 Dogodki in od-
mevi; 16.40 Petkova centrifuga;
17.15 Nedeljski izlet; 17.50 Sport;
19.30 Stop pops; 21.45 Radijska
igra; 22.20 Radio student.

Slovenija 3

- (UKV 96.5; 101.4; 102.0; 103.9;
MHz; od 19.30 88.6; 93.1; 100.3;
100.6; od 16.00 SV 918 kHz)
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00,
14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.10
Izobraževalni program; 9.05
Glasbena matineja; 10.05 Iz-
brana proza; 10.25 Vodomet
melodij; 11.05 Reprize in
socočanja; 12.05 Igramo in poje-
mo glasbo; 13.05 Brizinski spo-
meniki; 13.40 Vokalne skupine;
14.05 Mladinski program; 15.00
Sansoni;

EVROPA / NESTALNO VREME S POGOSTIMI PADAVINAMI

TEMPERATURE

PO SVETU

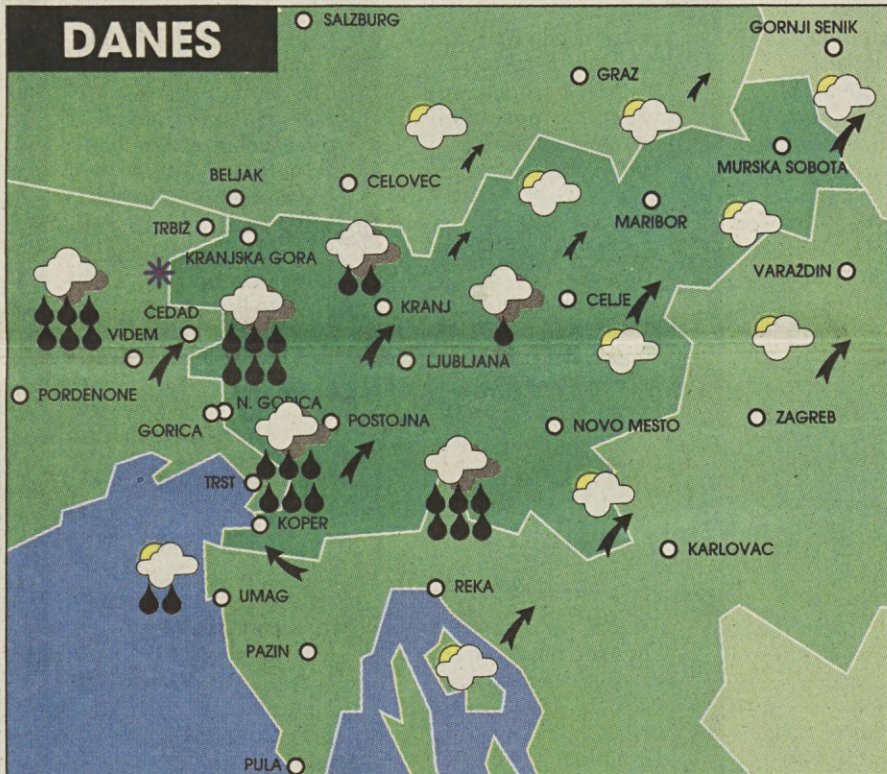
HELSINKI	2/1
OSLO	1/0
STOCKHOLM	4/7
MOSKVA	5/6
KØBENHAVN	-10/-10
BERLIN	6/10
VARSAVA	2/5
LONDON	9/11
AMSTERDAM	5/11
BRUSELJ	6/12
BONN	5/12
FRANKFURT	5/11
PARIZ	7/11
DUNAJ	0/6
MÜNCHEN	2/8
ZÜRICH	4/9
ZENEVA	4/10
RIM	7/17
MILAN	8/9
BEOGRAD	-1/6
NICA	11/14
BARCELONA	6/16
BUKAREŠTA	-11/3
CARIGRAD	5/7
MADRID	9/10
LIZBONA	13/16
ATENE	7/11
LARNAKA	12/18
TUNIS	6/17
ALŽIR	6/21
MALTA	15/20
JERUZALEM	8/16
KAIRO	13/21

ALPE-JADRAN / VEČINOMA OBLAČNO, OB JADRANU JUGO

TEMPERATURE

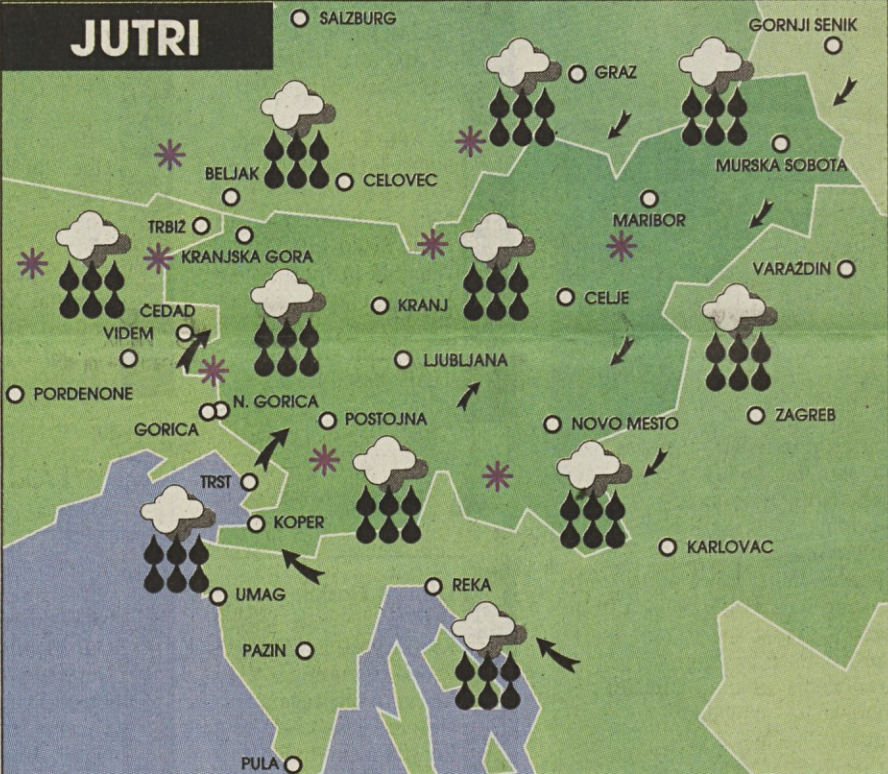
VČERAJ
OB 7. IN OB 13. URI

LJUBLJANA	10/13
TRST	-1/6
CELOVEC	3/10
BRNIK	3/10
MARIBOR	13/13
CELJE	13/13
NOVO MESTO	13/15
NOVA GORICA	10/15
MUR. SOBOTA	13/14
PORTOROŽ	15/16
POSTOJNA	10/12
IL. BISTRICA	11/12
KOČEVJE	10/12
ČRNOMELJ	13/13
SL. GRADEC	11/12
BOVEC	8/8
RATEČE	1/2
VOGEL	3/3
KREDARICA	-3/3
VIDEM	10/10
GRADEC	4/14
MONOSTER	12/14
ZAGREB	12/16
REKA	12/14

V SLOVENIJI: Zjutraj bodo padavine postopno prenehale, vendar bo proti večeru v zahodnih krajih ponovno začelo deževati. Najnižje jutranje temperature od 4 do 9 °C, najvišje dnevne od 8 do 14 °C.

SOSEDNJE POKRAJINE: Padavine bodo prehodno ponehale, severno Italijo pa bo že zvečer zajelo novo poslabšanje vremena.

V SLOVENIJI: V soboto bo oblačno s padavinami. V noči na nedeljo se bo ohladilo, tako da se bo meja sneženja ponekod spustila vse do nižin.

OBETI: V nedeljo prehodno izboljšanje z razjasnitvami. Na Primorskem bo zjutraj pihala burja.

ONESNAŽENOST ZRAKA

Povprečne 24-urne koncentracije SO₂ v mikrogramih na m³ zraka:

Ljubljana	45
Maribor	78
Celje	57
Trbovlje	104
Hrastnik	76
Zagorje	59
Šoštanj	40

Kritična 24-urna koncentracija SO₂ je 375 mikrogramov na m³ zraka.

STANJE VODA

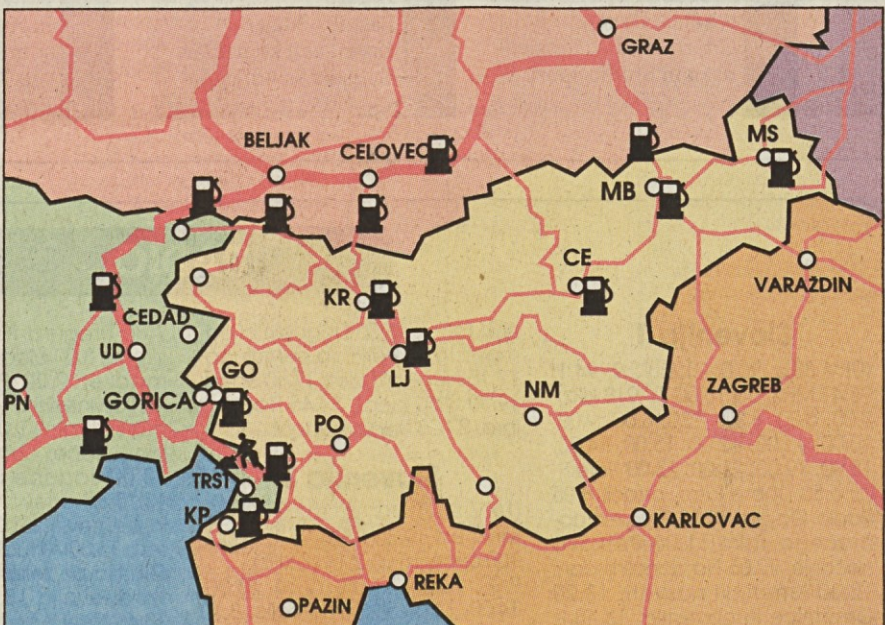
Višina vode v cm ob 7. uri: Mura, G. Radgona: 137, Drava HE Dravograd: —, Sava Radovljica: 114, Sava HE Mavčiče: —, Sava Radeče: 184, Sora Škofja Loka: 175, Ljubljana Moste: 158, Savinja Laško: 125, Krka Podbočje: 88, Kolpa Radenci: 123, Soča HE Solkan: —.

HOROSKOP

Pisec: Aleksandra Zorc Berce

- OVEN 21-3/20-4:** Oseba, ki potrebuje nasvet o zelo pomembni in dolgoročni odločitvi, se bo z zaupanjem obrnila na vas. Bodite optimistični, ponudila se vam bo priložnost.
- BIK 21-4/20-5:** Danes ne bi bilo pametno, če bi začeli s kakršnim koli partnerstvom, saj bi tako na svoja ramena preložili več kot le polovico dela. Pazite, kaj boste govorili.
- DVOJKA 21-5/21-6:** Če boste dolgo v noč ostali pokonci, bo to zelo utrudljivo zaradi skrbi ali jeze nad nekim družinskim dogodkom. Poskusite vsaj potem zaspati. Rešitev se ponuja sama.
- RAK 22-6/22-7:** Morda boste imeli težave pri odločanju za potovanje, skrbeli vas bodo pogoji bivanja, pa tudi stroški sem vam bodo zdeli večji od ugodnosti.
- LEV 23-7/23-8:** Nestrinjanje o družinski zadevi bo zapletlo odnos s partnerjem. Ko se bo prah nekoliko polegel, bosta sporno zadevo lahko uredila.
- DEVICA 24-8/22-9:** Nočne ure prinasajo v središče vaše pozornosti posebno odgovornost. Menili boste, da je položaj brezizhoden in da se bo še poslabšal.
- TEHTNICA 23-9/22-10:** Čeprav se kar naprej širijo vasi horizonti, bo danes vasa pot k uspehu bolj trnova. Če boste dan začeli zaskrbljeni, poiščite razlog globoko v sebi.
- SKORPIJON 23-10/22-11:** Dane, ko se počutite uživaško, se domaće obveznosti lahko se huje zgrmadijo na vas. Scasoma se poskusajte otresti določenih obveznosti, da boste lahko zvečer prosti.
- STRELEC 23-11/21-12:** Bodite realni v ocenjevanju svojih službenih obveznosti in predvsem potrpežljivi, ko se vam bo zdelo, da vam premalo zaupajo.
- KOZOROG 22-12/20-1:** Zaradi hudega glavobola (finančnega?) ali druge večje skrbi v popoldanskem času bo danes dan v znamenju slabe volje in neuspešnosti.
- VODNAR 21-1/19-2:** Danes prav gotovo ni najboljši dan, da se z vašim nadrejenim pogovorite o vaši karijeri ali višji plači. Vse, kar boste dosegli, bo nejevoljen pogled.
- RIBI 20-2/20-3:** Čeprav bodo znamenja v zgodnjem jutru kazala na nesoglasja in napetosti, bodo podnevi vladali vas šarm, ustvarjalnost in intuicija. Popoldan bo romantičen.

CESTE / MOKRE IN SPOLZKE

Ceste po Sloveniji so prevozne brez ovir, ki bi jih povzročalo slabo vreme. Moke in spolzke so predvsem na območju Ljubljane. Na mejnih prehodih ni potrebno čakati za prestop meje, le v Dolgi vasi čakajo tovorna vozila za izstop tudi do 8 ur. Ker proti večeru

- ZASTOJI**
- ZAPRTA CESTA**
- POPRAVILA NA CESTISCU**
- POLEDICA**
- SAMO Z ZIMSKO OPREMO**
- SPORTNA PRIREDITEV**
- GOSTA MEGLA**
- BENCINSKE CRPALKE 24 UR**

belinka®
ambient

ekološka
barva
za les

V VEDNOST
Mednarodni fenološki park v Ljubljani

Večina evropskih držav ima v hidrometeoroloških službah organizirano tudi fenološko službo, ki proučuje predvsem vremenske vplive na rastlinstvo. Zbiranje podatkov različnih razvojnih stadijev (fenoloških faz) posamičnih rastlinskih vrst, npr. začetek olistanja, cvetenja, prvih zrelih plodov, porumenitve in odpadanja listja in podobno. Vendar so podatki opazovanj, zbrani v različnih evropskih deželah, med seboj toliko bolj neprimerljivi, kolikor večje so med deželami makroklimatske razlike.

Svetovna meteorološka organizacija Komisija za agrometeorologijo je v Parizu leta 1953 dala pobudo, da bi v Evropi organizirali mednarodne fenološke vrtove za izbrane genetsko enotne rastlinske vrste. Njihov namen je kar najbolj široko raziskovanje vpliva podnebja na rast in razvoj predvsem gozdnega drevesja, pa tudi grmičja v različnih podnebnih pasovih. Pri tem so izključeni individualni vplivi; to namreč zagotavlja namestitve genetsko enakih rastlin v vseh fenoloških vrtovih. Sadike, ki so jih vse od leta 1958 naprej sadili v mednarodnih vrtovih, so razmnožili vegetativno in jih vzgojili v eni nomeni v enem središču, in sicer na Institutu za gozdarsko genetiko v Nemčiji. V Tersbachu v Nemčiji. V Evropi je 77 takih vrtoev, razporejeni pa so od Skandinavije do Sredozemskega morja. V Ljubljani je bil mednarodni fenološki park zasajen leta 1959 in sodi k Tivoliskemu parku (med balniskem in nekdanjim muzejskim NOB pod Rožnikom).

Do danes se je v vrto ohranilo 24 vrst listavcev in iglavcev, tako da uspešno raste 36 dreves. Nekatere med njimi so zrakateri med orjake (topoli, breza) in dosegle že več kot 25 metrov višine. Vabimo vas, da si ljubljanski mednarodni fenološki park, ki ga sicer poznajo le strokovnjaki, ogledate tudi vi. Ciril Zmenc, dipl. biolog